Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Ewald, Theodor.
Titel | Title:	Kærlighed ved Balletten : Historisk Roman.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Ludvig Johansen, 1922
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd. (392, 400 sider)

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-125

Det Kgl. Bibliotek
130024709753

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Th. Ewald

KÆRLIGHED VED BALLETTEN

1. Del

KÆRLIGHED VED BALLETTEN

4923.176

THEODOR EWALD

KÆRLIGHED VED BALLETTEN

HISTORISK ROMAN

FØRSTE DEL

LUDVIG JOHANSENS FORLAG
KØBENHAVN 1922

Dyva & Jeppesen København K.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

1. KAPITEL

Et Symposion.

Det var den syvende December 1813, en sludfuld Eftermiddag — ude paa Kongens Nytorv skyndte Folk sig af Sted med Kraven op om Ørerne, og Det kgl. Teaters tykke Portner, som ellers holdt af at røgte sit Hverv i det fri og smilte venligt baade til Teatrets egne Smaapiger og til de tilfældige Skønheder, der trippede forbi, var i Dag krøbet ind i sit Lukaf . . .

Ogsaa inde paa Scenen var alt stille; Prøverne var forbi for den Dag, Snorene var allerede dinglet til Ro mellem Sætstykkerne, Teaterkatten sad foran en Klippeblok og slikkede eftertænksomt sin ene Pote . . .

Ovre fra Balletskolen lød endnu et ensformigt: Un . . . deux . . . trois . . . un . . . deux . . . trois . . . un peu trop vite, Mademoiselle Anne, un peu trop vite, attention . . .

Bag omme i Bygningen laa et lille,skummelt

Lokale, hvor Skuespillerne somme Tider trak sig tilbage, naar de ønskede at fejre mere højtidelige Anledninger i forholdsvis Ubemærkethed . . . derudfra lød Bægerklang og munter Latter, Døren var lukket, men gennem Sprækken faldt et mat Skær, som næsten mindede om Sol, ud i Halvmørket . . .

Inde i Stuen, midt paa det store uhøvlede Bord, brændte fire Tællelys i Flasker. Paa Bænkene omkring sad en Kreds af Scenens Ypperste og skæmtede efter endt Dagværk. En mægtig Bolle var placeret midt mellem de improviserede Lysestager, og den gule Punsch lyste mat i Glassene . . . enkelte af Herrerne maatte for Resten nøjes med Kopper, der led af Hankeløshed og anden Gebrøklighed . . .

— Nej, sagde gamle Michael Rosing, der sad for Bordenden og havde stoppet sin Kavaj ind som Pude bag den allerede noget svagelige Ryg . . . I kan sige, hvad I vil, det er Dekadencens Tid for vort gamle Teater med den sløje Ledelse, vi har . . .

— Oehlenschläger, sagde Dr. Ryge fra den anden Bordende med sin vældige Bas. Han havde kun været et halvt Aar ved Teatret, men

nød allerede stor Anseelse mellem sine Kolleger. Han havde debuteret i April som »Palnatoke« og havde altsaa god Føje til at prise det nye Heltespils Skaber . . .

— Oehlenschläger kan være meget god, sagde Rosing og greb om sit Glas med rystende Haand. Men hvad er han alligevel mod de store? Schiller, mine Venner, for ikke at tale om Mestrenes Mester, den guddommelige Shakespeare selv . . . I véd, det har været mit Livs Opgave at faa Chefen til at spille Shakespeare, men han vender altid det døve Øre til . . .

— Skab Dig nu ikke, Michael, sagde Frydendahl. Du vilde jo selv have spillet Jarl Hakon den Gang, hvis Du ikke havde faaet ondt i Maven, eller hvor det nu var.

— Det var Benene, det kneb med, sagde Rosing og rystede paa Hovedet. Det var min Sjæl ikke morsomt at skulle staa dér og nøjes med at sige en Epilog; man har sagtens smagt for meget paa Mosten i sine Dage.

Og han tømte Glasset med en resigneret Mine og rakte det frem mod Lindgreen, der fyldte det paany.

— Drik, du gamle, sagde Lindgreen, Henriks

og Arvs ypperlige Fremstiller og stødte sit Glas imod hans. Dette er bare ikke rnte Vand, men en ypperlig Destillation imod aandeligt og legemligt Værk. Skaal, du gamle Støder . . . selv om Du ikke kommer til at spille Romeo, er Livet alligevel værd at leve.

— For Resten har Rosing Ret, sagde Frydendahl. Det er nogle Æsler, de høje Chefer . . . ned med dem og al anden Slendrian i Verden.

— Cheferne er som man tager dem til, sagde Dr. Ryge med Selvfølelse.

— Ja, Du kan sagtens snakke, sagde Lindgreen og lo. Fanden og ikke jeg begribe, hvordan Du bar Dig ad med at sætte selve Sjette Frederik Stolen for Døren.

Da Dr. Ryge skulde optræde, havde Kongen nemlig forbudt ham at kalde sig Dr. paa Teatret; det var ikke sømmeligt, mente Monarken, at en akademisk Grad saaledes bragtes i Forbindelse med Tant og Gøgl. Men Ryge havde staaet fast paa sin Ret, og hans Doktortitel prangede paa Plakaten endnu den Dag i Dag.

— Ryge er en stiv Hund, sagde Rosing. Men om jeg begriber, hvad Du vilde her i denne Hvepserede, naar Du havde dit gode og ansete Embede som Fysikus i — hvor det nu var.

— Flensborg By og Bredsted Amter, sagde Ryge med Palnatokes Gravrøst og alle lo. — Ja, Embedet var baade federe og mere anset end dette her; men naar nu Lysten kribler i Kroppen.

— Hvordan Pokker faldt Du paa det? sagde Rosing. Hverken i Flensborg eller Bredsted har der vel været mere Scenekunst, end Du nok kunde taale at se.

— Det er en Barndomssvaghed, sagde Ryge. Men det har jeg vist aldrig fortalt Jer; jeg var ikke mere end én og tyve Aar, da jeg blev uenig med min Fader om Lommepengene; saa stak jeg af fra Medicin og Papa og det hele og lod mig engagere ved Grev Trampes nationale Teater i Odense . . .

— Det er mageløst, sagde Frydendahl. Og saa hentede Papa Dig vel hjem igen?

— Det gjordes ikke nødigt, sagde Ryge, eftersom Grev Trampe, højlovlig Ihukommelse, gik i Stykker paa sine Finanser. Med den Erfaring rejste jeg saa til Kiel og tog min Grad.

— Men hvordan faldt Du saa paa at tage hertil? spurgte Rosing, som huskede det godt nok, men gerne vilde have Ryge til at fortælle; han var ellers vanskelig at faa paa Gled.

— Saa udsatte jo Teatret en Præmie paa 1000 Rdlr. for den, der ikke som Begynder, men fuldt uddannet Kunstner kunde spille Helteroller«, citerede Ryge med Pathos. Og det har vel været de mange Penge, jeg ikke kunde staa for.

— Og Du kom, Du saa, Du vandt, sagde Frydendahl. Og de klinkede alle med den bredskuldrede Kæmpe.

— Jeg gjorde Fanden, brummede Ryge. Lad os nu først se hvordan det gaar med Hakon Jarl.

— Hvem har Du faaet til Erling? spurgte Lindgreen.

— Ja, det er det fordømte ved det, sagde Ryge. De har stukket mig en lille Petersen ud fra Balletten, som ryster i Bukserne og græder, bare han skal ind ved Prøven, han er vel bange for, at jeg skal slagte ham for ramme Alvor. Fanden maa vide, hvad det er for en Ungdom, de lægger til derovre nu, der er jo ikke en, som duer i Barnerollerne, jeg kommer vel til at tage et af Pigebørnene, de er s'gu sjældent saa bange af sig . . .

— Lad os gaa over og se paa Varerne med det samme, sagde Frydendahl. Jeg kan høre Fingelinen, Skolen er ikke forbi endnu.

Animerede, som de var, rejste alle Herrerne sig og gik ud med Ryge i Spidsen . . .

Udenfor Balletskolen gik en gammel Herre op og ned og rystede bekymret paa Hovedet og vred Hænderne, som var han grebet af den dybeste Fortvivlelse. Indenfor Døren tav Violinen nu, og man hørte taktfaste Slag, som om Buen blev anvendt til andet Brug end det almindelige . . .

— Hvad Pokker er der i Vejen Galeotti? sagde Frydendahl. De ser jo ud, som om Noverre var død eller »Romeo og Guiliette« blevet pebet ud i Hamborg.

— Nu slaar han dem igen, sagde den gamle Balletmester. Jeg kan ikke begribe, hvad det skal til. Jeg har aldrig saa meget som rusket Børnene i Haaret, og jeg kan ikke taale at høre den Lyd . . . men jeg tør ikke gaa derind, Bournonville er saa hidsig som en Ulykke, og han bryder sig ikke en Døjt om min Autoritet . . .

— Da tør jeg, Pinedød, sagde Dr. Ryge og smækkede Døren op uden at banke paa.

— Ærbødigste Tjener, sagde han, De har ikke saa faa Kræfter af Deres Alder, Monsieur Bournonville, og Drengens Ende lader jo til at være solid, men pas paa, at Buen ikke kommer noget til . . .

Solodanseren Antoine Bournonville, som forøvrigt ikke var mere end 53 Aar, stod skrævende midt paa Gulvet med Violinbuen hævet og en lille lyslokket Dreng mellem sine Knæ. Balletskolens Piger og Drenge stod rundt om og betragtede Scenen med Sindsro, de syntes at være vant til den Slags Optrin . . . og selve Ofret stak ogsaa et nok saa fornøjeligt Ansigt bagud mellem Bournonvilles Ben.

Solodanseren var et Øjeblik blevet blussende rød i Hovedet, baade af Vrede over Herrernes pludselige Indtræden og af Skamfuldhed over at blive grebet i denne baade tragiske og latterlige Situation. Men Bournonville var ikke for ingen Ting sin Tids største Mimiker. Han rettede sig og slap Drengen, tog sig en Pris og spurgte med en Værdighed, som Teatrets Jeronimus ikke kunde have gjort bedre:

— Skal man maaske ikke tugte sit eget Kød og Blod? Nutiden er fuld af idel Slaphed og

Svaghed, derfor bliver Ungdommen ogsaa kun de maadelige Kunstnere, de er . . .

— Bravo, Bournonville, den stak De godt ud, sagde Frydendahl, og de lo allesammen undtagen gamle Galeotti, som stod i Baggrunden og rystede; han var endnu ikke sikker paa, hvordan dette vilde spænde af, og Klager til Direktøren var hans Skræk.

— Men hvad har Drengen gjort? sagde Ryge. Kan han ikke danse?

— Om han kan danse? udbrød Bournonville indigneret i samme Tone. Spørger De, om min Søn Antoine August Bournonville kan danse? August, vil Du vise de Herrer en Pirouette . . .

Og August gjorde en Pirouette og dansede over Gulvet saa let og grasiøst, at han vakte Skuespillernes udelte Beundring.

— Det er jo ham, der debuterede for nylig, sagdeFrydendahl til Galeotti. Han var jo en af Regnar Lodbrogs Sønner i Deres »Lagertha«; jeg husker ham meget godt.

— Kom herhen, min Dreng, sagde Dr. Ryge, der havde iagttaget Drengen opmærksomt. Og August nærmede sig med et sirligt Buk.

— Hvor gammel er Du? spurgte Ryge.

Otte Aar, sagde Drengen.

— Er Du bange for at blive slagtet? sagde Dr. Ryge og tog et forfærdeligt Ansigt paa.

August saa et Øjeblik forbløffet paa ham. Saa brast han i en lys, klingende Latter.

— Ikke naar det bare er Komedie, som det andet, sagde han.

— Saa skal Du visselig ogsaa blive slagtet af din egen Fader, sagde Dr. Ryge og klappede ham venligt paa Hovedet.

August skottede til Faderen og lo igen og syntes, den fremmede Herre var en morsom Mand.

— Hvad siger De, kære Mester? spurgte Dr. Ryge og vendte sig til gamle Bournonville. Vil De laane mig Drengen til Erling i »Hakon Jarl«? Den lille Petersen, De har sendt mig paa Halsen, kan jeg partout ikke bruge. Fyren her er jo en født Jarlesøn, det staar skrevet paa hans Pande.

— Med største Fornøjelse, sagde Bournonville og bukkede smigret. August, buk for Dr. Ryge og sig Tak . . . hvis Balletdirektøren da ikke har noget imod det.

— Ikke det mindste, sagde Galeotti og traadte frem. Det er ganske som Doktoren ønsker; men

lad nu dog Børnene gaa, kære Bournonville; det er allerede over Tiden.

— Maa jeg ikke foreslaa de Herrer at drikke et Glas Punch med paa vor lille Hybel? sagde Frydendahl, da Børnene var kvidret ud af Døren. Vi fejrer en lille Mindedag, hvorom jeg siden skal fortælle nærmere.

Bournonville takkede, men Galeotti undslog sig; han skulde møde paa Teatret igen om Aftenen og maatte hvile sig først.

— Galeotti bliver gammel, sagde Rosing, da de var kommet over i »Hybelen« og sad over Punchen, som Lindgreen havde fornyet. Men saa véd vi jo, hvem der bliver Dansedirektør, naar han giver op.

De klinkede med Bournonville, som straks kom i godt Humør. Smiger er sød, ikke mindst for Scenens Børn. Og han længtes virkelig efter at tage fat; Galeotti var jo ikke mere, hvad han havde været.

— Tør man spørge, i hvilken Anledning Herrerne fester? sagde Bournonville, der følte sig ganske stolt over at være med. Det var ikke hver Dag Skuespillerne viste en »Badutspringer« saa megen Opmærksomhed.

— Det er mig, der drukner min Sorg, sagde Frydendahl med en tragisk Armbevægelse. Det er i Dag syv og tyve Aar siden, jeg debuterede som Belcour i »Vestindianerne«. Det var en sørgelig Historie; de kaldte mig »Jammerdal« længe efter. Spørg Rosing dér; det var ham, der gav mig Navnet.

— Du tog en frygtelig Hævn med Christian den Anden, sagde gamle Rosing, da Latteren havde sat sig. Bedre Spil end dit i Dyveke har jeg sjældent set . . .

— Jeg fejrer ogsaa en Mindedag i Dag, sagde Bournonville og blev pludselig alvorlig. Jeg havde halvvejs glemt det . . . der er flere af de Herrer, som husker min kære Mariane endnu . . .

Der faldt en Tids Tavshed over Selskabet. De fleste af dem huskede meget godt den smukke Mariane Jensen, som var begyndt ved Balletten og siden var gaaet over i Skuespillet . . . hun var død fra Bournonville efter kun fem Aars Ægteskab . . .

— Fortæl os lidt om Deres Rejser, sagde Frydendahl afledende. De har jo været langt omkring i Deres Liv.

— Ja, hvad er der at fortælle? sagde Bournonville. Jeg er født i Lyon og lærte Kunsten hos den store Noverre i Wien, siden i Paris . . . dér er Ballet, mine Herrer. De skulde se Gardel og Vestris den yngre danse . . . Min lykkeligste Tid var dog de 10 Aar i Stockholm. Hvad Gustav den Tredje var for en huldsalig Herre overfor os Kunstnere, jeg glemmer aldrig den tragiske Død han fik . . . midt under en Maskerade, for en Morders Haand . . . det var en anderledes Mand end . . . hm!

— Bravo, raabte Lindgreen. Ja, nogen Kunstelsker er vor kære Monark jo ikke, men ellers gør man nok bedst i at nøjes med at sige »hm«, naar man aspirerer til Balletmesterens Post . . .

— Hvad vil De gøre med Drengen? sagde Dr. Ryge, der stadig tænkte paa den lille August's kønne, opvakte Ansigt og vevre Skikkelse.

— Ja, hvad véd jeg? sagde Bournonville. Foreløbig kan jeg jo lære ham her, hvad han skal. Siden maa han vel til Paris . . . jeg er ellers ikke sikker paa, om Skuespillet er hans rette Felt. Han er ikke for ingen Ting Barnebarn af Jeanne Etrard . . .

— Ja, lad os nu se, hvordan han klarer sig som Erling, sagde Dr. Ryge og rejste sig. Endnu er der jo et Stykke Tid, til han kan optræde som Hakon Jarl.

Bollen var tom, Lysene var ved at brænde ned, Herrerne forlod Symposiet i oprømt Stemning . . .

2. KAPITEL

Lille August.

Lille August' Optræden som Erling forløb baade til Publikums, hans egen og Dr. Ryges højeste Tilfredshed.

— Det er jo en prægtig Dreng, sagde Ryge til gamle Bournonville. Men hør, vi fik ikke at vide, hvad han havde gjort den Gang, siden De tampede ham saadan igennem.

— Gjort og gjort, sagde Bournonville. Prygl maa der til, det er min Erfaring, jeg havde godt af dem, jeg fik selv . . . min Fader var lige gaaet i Stykker med sit Teater, da jeg begyndte at lære, saa lod han sin Skuffelse gaa ud over mig, og det har jeg altid været ham taknemlig for.

— Lader De Deres daarlige Humør gaa ud over Børnene? spurgte Ryge uvilligt.

— Nej, nej, sagde Bournonville, men August har en slem Fejl, saa lille han er . . . han sidder

og fjaser med Pigerne. Han gør Løjer hele Tiden, forstaar Doktoren, saa snart jeg vender Ryggen til, efteraber han mig og faar dem alle sammen til at fnise, det forstyrrer jo Undervisningen og nedbryder Respekten . . .

— Sikken en Gavtyv, sagde Ryge. Men hvad, i den Alder . . .

— Doktoren skulde blot se ham mime, sagde Bournonville, i hvem Faderstoltheden blussede op. Jeg er somme Tider nær ved at dø af Latter, for han kan gøre alle efter . . . han har saamænd lavet en glimrende Parodi af Dem selv som Hakon Jarl.

— Det maa vi se, sagde Ryge, og August blev hentet. Han lod sig ikke længe nøde, han gik over Gulvet med saa lange Skridt, hans smaa Pusselanker kunde overkomme og fremsagde en af Hakon Jarls Monologer med komisk Pathos, alle de omkringstaaende lo, saa de havde Taarer i Øjnene . . .

Saa slog han pludselig over og gav gamle Bergthor.

— Den bærer Kronen, som er Kronen voksen, sagde han med Gravrøst . . . det klang uimodstaaeligt komisk i den lille Purks Mund,

og alle var enige om, at lille August havde uomtvisteligt Talent, han var meget for god til Balletten . . .

— Vil Du gerne være Skuespiller, sagde Dr. Ryge venligt og lagde sin Haand paa hans lokkede Haar.

— Ja, sagde August og blev helt rød i Kinderne, d—det vil jeg f—forfærdelig gerne.

— Men saa maa Du ikke stamme, sagde Ryge misfornøjet. Hvad er nu det for en Uvane, Du har lagt Dig til?

Og gamle Bournonville gav sin Søn en ekstra Endefuld, da de var alene.

— Hvor kan det falde Dig ind at stamme, naar Du taler med Dr. Ryge? sagde Faderen opbragt.

— Jeg kan ikke gøre ved det, sagde August og græd, noget, som ellers gik sjældent paa.

— Snak, sagde Faderen og gav ham et Par Rap til. Man kan, hvad man vil. Lad mig se, Du lægger de Unoder af, ellers bliver vi to ikke gode Venner.

Men lille August kunde ikke lægge den Unode af, for det *var* ingen Unode . . . han kunde ikke lade være med at stamme, naar han kom i Af-

fekt. Det var ikke ret meget, han stammede, men det kunde pludselig komme over ham, naar han fremsagde en Rolle, og det var nok til at ødelæge en Replik . . .

Men foreløbig havde lille August ikke Brug for sine Talegaver, han havde nok at gøre ved Balletten . . . han fik alle de Børneroller, der var, og gjorde Lykke i dem alle . . . Adonia i »Salomons Dom« og Fritz i »Den lille Hyrde« var mellem hans første Glansnumre. Allerede den 8. Juni 1815, da han ikke var mere end 10 Aar gammel, blev han ansat som Elev med Gage. Og efterhaanden som han voksede og udviklede sig til en slank og indtagende Yngling, steg han i Publikums Yndest, ja skabte sig næppe nok nogen virkelig Fjende mellem Kammeraterne ved Teatret, hvilket ellers altid plejer at falde i en Publikums Yndlings Lod . . .

Gamle Bournonville, som blev Balletmester i 1816, da gamle Galeotti døde, kunde nu rigtig sørge for, at Drengen fik en alsidig Udvikling. Zinck uddannede hans Sangstemme, der lovede lige saa godt som alt det andet, Faderen sørgede for at holde ham til Dansen; Rosing, Frydendahl og Lindgreen underviste ham i Skue-

spilkunstens Hemmeligheder — at der boede noget stort i ham, kunde alle se, kun var ingen paa det rene med, i hvad Retning, det vilde gaa . . .

— Han skal over i Elskerfaget, sagde Dr. Ryge.

— Han bliver Karakterskuespiller, sagde Lindgren, der allerede saa sin Arvtager som Holbergskuespiller i ham.

Men Frydendahl og Zinck holdt paa, at man maatte drage sig hans Sangstemme til Nytte, med den og de ypperlige mimiske Evner vilde han kunne drive det vidt i Opera comique, en Kunstart, som netop da var paa Mode . . .

Gamle Bournonvilles Hjærte svulmede af Stolthed, hver Gang han saa Sønnen optræde eller overværede hans Undervisning. Han mindedes sin Ungdoms Dage, da han selv havde set baade Garrick og Lekain og Monsel . . . ud i Verden skulde Drengen, der var ingen Grænser for, hvor højt han kunde naa, og den gamle var Mand for at skaffe ham an derude . . .

Og saa skulde det altsammen strande paa den forbistrede Stammen, den blev snarere værre end bedre. Den eneste, der ikke brød sig syn-

derligt om det, var lille August selv, han fik mere og mere Kærlighed til Balletten og brød sig slet ikke om at blive optaget i Skuespillernes finere Lav . . .

Men ud skulde han, og da han var femten Aar gammel, brød gamle Bournonville overtvært, tog Orlov fra Teatret og rejste med Drengen til Paris.

Han blev haardt savnet og modtaget med aabne Arme, da han vendte hjem. Men hverken han eller Faderen kunde afvinde den danske Ballet større Interesse mere. De sidste af Galeottis Balletter stod ikke højt, og slet ingen var der til at afløse ham som Ballettens Digter. Og gamle Bournonville tog misfornøjet sin Afsked.

August var stadig »Lille August« for dem alle, men han var ellers atten Aar nu, smukkere end nogen Sinde, farlig for Kvindernes Hjærter og let fængelig selv. Men ingen kunde dog fange hans Hjærte for Alvor. Han blev udnævnt til kongelig Danser nu, men tænkte stærkt paa at drage udenlands igen . . .

En Dag saa han paa Balletskolen en lille Pige, som var ualmindelig smuk og havde store, sjælfulde Øjne . . . men saa alvorlig var hun,

og saa vanskelig at komme til at tale med, at August skaffede sig Underretning om hendes Historie.

Hun hed Johanne Louise Pätges, og hun var vokset op i et underlig uroligt Hjem. Faderen var en Katolik fra Køln, Moderen en Jødinde fra Frankfurt am Main, forskellige var de som Ild og Vand, og de sad i smaa Kaar . . . de var Værtshusholdere i »Lille Ravnsborg« udenfor Nørreport. En Tid havde de søgt at klare sig i Aalborg, hvor Johanne Louise havde faaet nogen Undervisning i Dans . . . nu var de vendt tilbage, og det var lykkedes dem at faa Datteren antaget paa Balletskolen . . .

August var straks Fyr og Flamme, da han første Gang saa dette yndige, graciøse lille Væsen optræde; det var som Giovanni i »Correggio«. Han var jo selv for stor til at spille Barn nu, og et Barn skulde der helst være i hvert Stykke; det krævede Publikums Smag. Saa skaffede han Johanne Louise alle de Barneroller, han kunde. Men han sagde til sin Fader:

— Det er Synd og Skam, at hun skal bruges som Statist, for andet er det jo snart sagt ikke. Jeg husker nok, det morede ikke mig. Kan Du ikke snart skaffe hende en Rolle ved Balletten?

— Jeg formaar jo ikke stort mere, sagde den gamle. Det er jo Larcher, som regerer nu, det Fæ; ellers begriber jeg ikke, hvad stort Du ser i hende? Hun smiler jo knap nok, naar man taler til hende, og det hun siger, skal man ikke blive klog af.

— Det kommer, sagde August. Du skal se, hun bliver til noget stort.

— Gid Pokker havde Knægten, tænkte den Gamle. Han tror, det er Kunstbegejstring, og saa er han forelsket i Pigebarnet til op over begge Øren, og hun er ikke mere end tolv Aar! Gid jeg havde ham vel i Paris igen.

Men lille August var ikke *alene* forelsket — han gjorde sig ikke engang klart, at han var det — han saa i Johanne Louise en Skønhedens Aabenbaring, en Virkeliggørelse af Drømme, han endnu ikke forstod; hun kaldte paa Tanker i ham, han ikke var klar over selv.

— Kan Du ikke se, hvor hun danser? sagde han til Faderen, da hun var optraadt første Gang i »Bjergbondens Børn og Spejlet«.

— Jeg kan ikke se, der er nogen, som kan danse mere, havde jeg nær sagt, gnavede den

gamle. Og jeg ved heller ikke, hvordan de skulde komme til det i det Juks, de opfører nu. Balletten er færdig, min Dreng; stik Du hellere af til Paris.

— Det er netop det, at den *skal* ikke være færdig, sagde August med lysende Øjne. Den skal skabes helt om paa ny, det er jo snart ikke andet end Benspjætteri og Kropvridninger det hele. Husker Du ikke mere, hvad vi saa i Paris? Balletten er Aand, Sjæl, den er mere end Sang og Tale; den kalder paa alt det reneste og skønneste i os; men det er jo ikke Ballet her ved Teatret. Aa, jeg kunde have Lyst til at digte en Ballet selv.

— Digt bare væk, sagde den gamle. Men hvad kommer alt det den lille Pätges ved?

— Hos hende er der noget af alt det, jeg mener, sagde August. Med *saadan* en Primadonna kunde man skabe en hel ny Ballet . . . hvis man kunde forme dette Stof fra første Færd af; men Larcher skal jo nok faa hende ødelagt. Ved Du hvad, Fader, Du skulde tage hende fra Teatret og oplære hende selv. Du skal se, vi vilde faa Fornøjelse af hende, vi to. Forældrene sidder smaat i det, véd jeg; de kan

ikke gøre noget for hende.

— Min Sæl om jeg vil have med den Historie at gøre, sagde gamle Bournonville. Er Forældrene fattige, kan de vel være glade til, at de har faaet hende saa godt anbragt; der er mange Hunde om det Ben.

August gjorde alt, hvad han kunde, for at faa Johanne Louise selv til at forstaa, hvad han drømte om; han vilde undervise hende selv; han vilde have tændt den hellige Ild i hendes Sjæl, den samme Kærlighed til Balletten som den højeste og skønneste af alle Kunstarter, som luede i ham selv.

Men Johanne Louise havde slet ingen særlig Interesse for Balletten; hun syntes, at Skuespillet stod langt, langt højere; hun brændte af Lyst til at prøve sine Kræfter dér. Det var med Ord og Tanker, hun vilde virke, ikke med Legemets Vugninger, hvor kønne de saa kunde tage sig ud. Hvor lidt end den unge Johanne Louise sagde, saa tænkte hun godt over Tingene og forstod ret godt, at hun endnu ikke var kommet paa sin rette Hylde.

Lille August trak sig skuffet tilbage, han havde ikke let ved at opgive, hvad han nu en-

gang havde sat sig i Hovedet. Og hun *var* nu som skabt til at være hans Muse, den lille Pätges . . .

Lille August mistede Interessen for alt herhjemme, Forholdene her var døde og smaa, Faderen havde ikke længere vanskeligt ved at overtale ham til at rejse bort. Han drog til Paris — forrige Gang havde han haft Statsunderstøttelse, denne Gang maatte han og Faderen klare Omkostningerne selv. I to Aar lod han sig uddanne hos Pierre Gardel og August Vestris, saa debuterede han paa den store Opera i Balletten »Nina« og blev antaget som Solodanser med det samme. Lille August syntes at være tabt for sit Fødeland for bestandig . . .

Imidlertid var ogsaa Sommerfuglen Johanne Louise brudt ud af sin Puppe. Frydendahl foranstaltede i 1826 en Aftenunderholdning paa Hofteatret, dér naaede den lille Pätges endelig sine Ønskers Maal. Hun kom til at spille i Poul Møllers »Hans og Trine« ,og Heiberg, som ikke mange Aar senere skulde blive hendes Ægtefælle, blev saa begejstret over hendes Spil, at han gik lige hjem og skrev »Aprilsnarrene«,

hvor Johanne Louise et Par Maaneder senere spillede Trine Rar, og dermed laa hendes Bane aaben . . .

Da »Lille August« et Par Aar senere kom hjem, bedækket med sine parisiske Laurbær, for at give Gæsteroller ved sin gamle Scene, og saa, hvad der var blevet af hans første Drømmes Genius, sagde han ved sig selv:

— Vidste jeg ikke nok, hun havde det i sig, det kom kun paa en anden Maade, end jeg havde tænkt . . .

Og August Bournonville begyndte igen at spejde om mellem Ballettens unge Piger for at finde den Fylgie, som skulde føre ham til Sejr i de Kampe, som nu forestod ham . . . thi hans Drømme om at nyskabe Balletten antog fastere og fastere Form . . .

Men med »Lille August« var det uigenkaldeligt forbi.

3. KAPITEL

Kolonien i Pilestræde.

Et godt Stykke inde i Pilestræde havde Købmand Alexander Smit sin Forretning, sin meget blandede Forretning, i en rummelig Kælder, hvor der lugtede fedt og godt og krydret, ja, velhavende med, kunde man sige . . . der var næppe den Ting, som produceredes i Danmark og dets Kolonier og Bilande, uden at Alexander Smit købte og solgte den . . . der var dem, som vilde vide, at han solgte, hvad der aldrig var produceret, med i Købet, saasom Englefedt til syge Børn og Heksefedt mod buldne Fingre, men det var kun nidske Konkurrenters onde Tunger . . .

Men Røgevarer var der og Ost og Saltfisk, Klæde og Jærn, Peber og Olje og Skind, der var nok af Varer at vælge imellem for de Kunder, der kom, og der kom overmaade mange Kunder i Alexander Smits Købmandsbod . . .

Selv stod han og røg sin Pibe i Døren en Aften . . . tyk og bred var han, saa han fyldte hele Døren, men det var en Mandag og lige ved Lukketid, der var ingen Kunder at vente . . .

Men Luft skulde han jo snappe, efter at have faaet Lungerne fyldt med Bodens Dunster den hele Dag . . . og der var altid noget at se paa Gaden. Se nu Sandmanden dér, som skreg sig hæs for at blive af med det sidste, han havde ligegodt nyttet Søndagen og faaet Trækvognen malet grøn . . . fint skulde det jo være, saadan vilde Kællingerne jo have det, om der ogsaa kun var Gulvsand indeni . . .

— Mutter, sagde Smit tilbage over Skulderen. Nu holder Professorens Vogn henne ved Justitsraadens igen, det er nok skidt med den gamle . . .

— Naa ja, hvad, sagde Madammen, der stod med korslagte Arme bag Osten og svedte, den Vej skal vi jo alle, og her handlede han jo ikke . . .

Smit fejede med Haanden en nærgaaende Røgsky fra Ansigtet og kom derved til at se op. Jo, min Sandten, det var Rasmussens Duer, der fløj, i Morges var der kun ni, og nu var

der elleve . . . han stod nu ogsaa ud af Loftslugen med en Stang og gennede dem rundt for at lokke Naboens til sig, Gavtyv som han var...

— Mutter, sagde han igen uden at vende sig, jeg kan ikke vide, hvor de Unger bliver af.

— Naa ja, hvad, sagde Madammen. De kommer vel, naar De kan, de er jo i gode Hænder . . .

Ungerne var deres Søn Søren og Hattemager Hansens Datter Gudrun, de var kun en halv Snes Aar og fik endnu ikke Lov til at færdes videre paa egen Haand, end at man kunde vaage over dem. Men Hattemagerens havde inviteret Søren med paa Skovtur til Frederiksberg . . .

— Saamænd, sagde Smit. Hansens siger vel til, naar at de er hjemme.

Han pulsede igen og vendte saa Hovedet lidt.

— Saadan skulde man sgu ha' det, sagde han. Det er flot at kunne lukke Butikken midt paa Eftermiddagen og ta' i Skoven, hvad?

— Naa ja, hvad, sagde Madammen. Hansens har jo Raad til det.

— Jeg kunde ligegodt ikke gøre det, sagde Smit og rystede paa Hovedet. Du Pinedød heller ikke, Mutter . . . man la'r dog ikke det Par

Skillinger gaa fra sig, om ogsaa der ikke er noget videre at bestille paa en Mandag . . . med de Tider, vi har nu.

Tiderne var nemlig efter Smits og de andre Handlendes Mening meget sløje — det er de Tider, man lever i, jo altid, ak, det er aldrig som i de gode gamle Dage . . .

— Flot skal det jo være, sagde Smit irriteret, da Konen ikke svarede. Han kunde dog være taget derud i Gaar, det var Søndag . . .

— Naa ja, hvad, sagde Madammen, han var jo til Begravelse igaar . . . i Valby.

— Nej var han? sagde Smit interesseret og vendte Hovedet halvt. Saa er Tanten krasset a' . . . ja I Madammer faar sgu alting at vide, men Du forstaar Pinedød at holde tæt med det . . .

— Madam Hansen var et Løb herinde igaar Morges for at laane en Brosche, sagde Madammen. Hun havde knækket Stilken i Skyndingen . . . jeg fortalte Dig det for Resten i Aftes paa Sengen, men Du sov.

— Ja, dér skal man vel have Fred, sagde Smit. Men Munden staar jo aldrig paa Dig, naar først Du er i Kasmarossen . . .

— Du snorkede, sagde Madammen arrigt.

— Hm! kremtede Smit og spyttede ud over Rendestenen. Han gad ikke skændes i Aften, ellers var det en staaende Strid imellem dem, hvem der sov først, og hvem der snorkede højest. Noget skal et Ægtepar jo have at skændes om, naar Sliddet er forbi, og de har glemt, de en Gang var unge.

— Jeg tror, vi lukker Butikken, sagde Smit og bankede Piben ud. Her kommer sgu ikke flere i Aften.

Men i det samme rev han Kasketten af og gjorde sit ærbødigste Skrabud.

— Til Tjeneste, Hr. Doktor. Vi var saamænd lige ved at sætte Bommen for . . . Mutter, det er Dr. Ryge.

Madammen fik Armene fra Brystet og hele hendes brede Ansigt skinnede i ét Smil.

— Dejlig Aften, Hr. Doktor, sagde hun. Skulde det være noget til Aftens? Vi har lige faaet en lækker Makrel.

— Jeg skal blot have en Stump Ost, sagde Ryge, af den billige, med Kommen.

Han stod og vogtede nøje paa, medens Madammen vejede af, og pruttede paa Prisen.

— Jeg skal om til Hattemagerens, sagde Ryge og tog Pakken under Armen. Det er ellers godt, at Fyren kommer i Luften; han hænger sig lovlig meget over Bogen . . . har han læst noget i den, jeg gav ham?

— Jøsses, sagde Madammen, han kan den saamænd udenad baade forfra og bagfra, og som han siger det frem. Det er nu ogsaa nogen mageløs yndige Vers; vi var da ogsaa i Høker logen forgangen Dag og hørte Doktoren sige dem selv; det lød jo af noget andet.

— Jeg saa Dem godt, sagde Ryge med et lille godmodigt-spydigt Smil. Smit fik sig en god Skraber; jeg var helt misundelig paa Dem, min gode Mand. Naa, hvad bliver det saa til, skal Drengen i den sorte Skole?

— Mutter vil jo ha' det, sagde Smit gnaven. Men Vorherre maa vide, hvor der skal blive Raad til det.

— Nej, De er jo ikke langt fra at være en Tigger, sagde Ryge. Men De skal se, det gaar, og naar Drengen har Lyst.

Han hilste høfligt og gik. Smit kiggede op og ned ad Gaden og begyndte at sætte Skodderne for.

— Han er nu lige godt en nærig Rad, sagde Madammen og talte Pengene i Skuffen. Saadan som han altid skal prutte mig af paa et Par Skilling.

— Det er over det, at han er Økonomiinspektør ved Teatret, sagde Smit. Han er vant til at se de andre paa Fingrene.

— Og saa lidt han altid køber, sagde Madammen. Jeg er vis paa, han gaar rundt og tager hver Ting, hvor han kan faa den billigst.

— Det kan være meget fornuftigt, sagde Smit og stængede Døren. Hvad gør vi andre? Og saa er det nu lige godt en Ære, at han kommer.

Det bankede paa Bagdøren i det samme. Det var Hattemagerens Sine, der skulde hilse saa flittigt og spørge, om Herskabet ikke saa over, nu de var kommet hjem, og tog en Dram, saa beholdt de Søren saa længe.

— Pige holder de ogsaa, sagde Smit. Ja, stort skal det være, og Raad har de jo til det.

— Det er vel for Hattenes Skyld, sagde Madammen. Der skal jo nogen til at bære dem ud.

— De har jo Gudrun, sagde Smit.

— Naa ja, hvad, sagde Madammen; hun er

jo kun et Barn. Og saa er der jo det med de fine Herrer, at de er slemme til at kissemisse med Smaapigerne . . . Næh, det kunde ikke gaa an . . .

— Naa, sagde Smit og gik ud i Bagstuen. Saa er det vel bedst, at man faar skrubbet Skidtet af sig . . .

Hattemager Hansens boede om Hjørnet i Klareboderne, de havde en hel Lejlighed paa Salen over Butikken, for de havde Raad til det, som Smit sagde, Hansens ejede hele Gaarden og en til omme i Adelgade . . .

Hattemageren var en lille spinkel Mand med et spidst Ansigt . . . han lagde ikke uden Betænkelighed sin magre Haand i Smits brede Næve, og han trak en Smule paa Næsefløjene, Han yndede ikke Høkerduften, og den hang jo i Klæderne, hvor meget de gode Mennesker end skyllede og skurede sig . . .

— Sid ned, sid ned, sagde Madam Hansen, der hverken var større eller tykkere end sin Mand. Jeg har allerede Kaffen over; hvad det var for en dejlig Tur . . . ja, nu kan jo Børnene fortælle . . .

Og Børnene fortalte i Munden paa hinanden,

de havde oven i Købet været i Søndermarken, som var et Eventyrparadis, Hattemageren havde faaet Lov til at laane Nøglen hos en af sine Kunder, der var i Kongens Tjeneste paa Frederiksberg Slot . . .

Søren var høj af sin Alder og kraftig bygget, man saa nok, at han ikke stammede fra et Par Aspargesstængler . . . men der var ikke det kække, forsorne Udtryk i hans Ansigt, som i den Alder plejer at følge med megen Kraft. Hans Øjne var klare og eftertænksomme, det kom sagtens af den megen Læsning . . . han hang da ogsaa til Forældrenes Misfornøjelse hos Hattemagerens, saa ofte han kunde komme afsted med det, dér var Tonen og al Ting en Streg finere end hjemme og Søren holdt heller ikke rigtig af den fede, kvalme Luft, skønt han saa at sige var født i Butiken . . .

Gudrun var lige saa høj som han, men ikke saa svært bygget . . . hun havde lyse Krøller om et lattermildt Ansigt, der var næsten ikke den Ting, som kunde tage Humøret fra det Barn . . .

Børnene blev ved at pludre, méns Hattemageren og hans Gæst sad ved Vinduet med deres

Piber og snakkede gammelt. Saa forskellige de end var, holdt de dog sammen i tykt og tyndt, de var omtrent lige gamle og havde været Venner fra Barndommen af. De var begge to vokset op i Aabenraa . . . Gaden at sige, ikke Byen. De var kommet af fattige Folk, havde arbejdet sig op og sparet og taget formuende Folks Børn til deres Koner . . .

— Dr. Ryge var hos mig i Dag, sagde Smit drillende. Han vilde været om hos Dig, men jeg sagde jo, Du var taget i Skoven . . .

— Dit Asen, sagde Hansen og kløede sig bag Øret. Kunde Du ikke sagt, at jeg var til Begravelse? Han er en af mine bedste Kunder.

— Du var jo til Begravelse igaar, sagde Smit. Saa maatte Moster Hanne altsaa af Sted . . . arver Du?

— Til Maade, sagde Hansen og stoppede ned i Piben. Jeg var jo den eneste, saa jeg faar, hvad der var.

— Du er en lykkelig Mand, Hansen, sagde Smit og saa sig med et Suk om i den store, hyggelige Stue, hvor der saagar var Sølv paa Buffeten. Ja, mig skal Du ikke blive fed af, for jeg slider ikke paa andet end som min Ka-

sket, og den laver Du solid . . . Huset i Adelgade indbringer Dig vel ogsaa en køn Skilling?

— Det gaar an, sagde Hattemageren. Naar man kan faa det lejet ud, til solide Folk, vel at mærke. Der flyttede for Resten nye Folk ind i forrige Uge.

— Hvad er det for Slags Folk? spurgte Smit nysgerrigt.

— Ja, Navnet er fint nok, sagde Hansen. Han hedder Grahn, Jensen von Grahn, tror jeg nok. Han bryder svært paa det Norske, de siger, han er fra Bergen . . .

— Hvad er han for en Fisk? spurgte Smit.

— Han er Assistent under Toldetaten og saagar Løjtnant, sagde Hattemageren.

— Grunker? gryntede Smit.

— De bor svært fint, sagde Hattemageren. Jeg maatte pudse ordentlig op til dem, før de vilde flytte ind. Og solidt Kram har de, jeg var oppe og se paa det forleden Dag, jeg lod som jeg vilde høre, om de var fornøjet med, som det var lavet . . . dér skulde Du se Billeder paa Væggen, Rammer ligesom det var drevet Guld.

— Det er ikke alt Guld, som Glimrer, sagde Høkeren filosofisk.

— Sølv er ogsaa godt, sagde Hatemageren og gned sine magre Hænder, mens han skottede fornøjet til Buffeten. Og Sølvtøj havde de i lange Baner . . . jeg har selvfølgelig ogsaa forhørt mig lidt om dem. Han er gift med en Jomfru Knudstrup, hun skal være fra Landet og have arvet. Faderen havde vist en Gaard.

— Ja, Du kan, sagde Smit. Han satte Piben fra sig i Vinduet, for nu kom Madammen med Kaffen. Bagefter gav Hattemageren Rompunch, og Smit kom i Humør; Hattemageren var jo ligegodt en flink og spendabel Mand; han gemte ikke sine Skillinger hen for sine Venner.

— Tag og lad Søren løbe herover i Eftermiddag, sagde Hansen. Jeg har bedt Løjtnantens Datter herover, man vil jo gerne gøre lidt for sine Lejere, og Gudrun kunde jo godt trænge til en Veninde . . . Grahn har en sød lille Pige, som hedder Lucina, hun er et Par Aar yngre end vor . . .

— Ja, sagde Smit, lad Drengen more sig, den Smule Tid, han har. Til Høsten skal han jo i den sorte Skole. Du véd jo, Mutter vil det, og

Dr. Ryge siger ogsaa, at det er bedst, naar han er saa tosset efter Bøger. Han har Hovede til det, siger han, og Doktoren maa sagtens forstaa sig paa de Dele . . .

— Se, sagde Hattemageren og puffede Smit i Siden . . . de to Børn sad fordybede i en Billedbog, med Hovederne tæt op ad hinanden. Et kønt Syn var det, alle fire tænkte vel det samme . . .

— Det var ikke saa galt, om der kunde blive et Par af de to, hviskede Smit til Hansen.

— Nej vist saa, sagde Hattemageren dæmpet tilbage. Naar Du holder Søren til Bogen, og han gaar den studerende Vej, kan vi let blive enige om den Ting.

Da Alexander Smit og hans Kone var ved at gaa i Seng den Aften, var det Høkeren, som Munden ikke kunde staa stille paa. Han stod midt paa Gulvet med Nathuen paa Snur og de bare Ben selvbevidst skrævende i Tøflerne.

— Mutter, sagde han med Hænderne i Siden, Hansen er morderlig velhavende, bedre Parti kunde vores Søren aldrig gøre . . .

— Naa ja, sagde Madammen og vendte sig i Sengen, han er da ikke Studenter endnu —

og hvem skal saa have Forretningen? Men Du snakker altid, naar Du faar Punch . . . .

— Tænkte jeg det ikke nok, sagde Smit, da han laa paa Ryggen i Sengen med Hænderne foldet over Dynen og Nathuen hvilende paa de buskede Øjenbryn — naar jeg endelig engang har noget at sige, saa sover hun! Og hun snorker . . . det *er* hende, der snorker, det er ikke mig . . .

Ude i Stuen bag Butiken laa Søren og sov sødt. Han drømte saligt om Hakon Jarl . . . det var den Bog, Dr. Ryge havde givet ham. Han drømte, at han var Karker, der vilde vinde Guldkæden ved at myrde sin Herre. Men han gjorde det ikke . . . nej, han gjorde det aldrig i Evighed . . .

Og han vendte sig, saa Slagbænken knagede ved det . . .

4. KAPITEL

Hjemme hos Grahns

Løjtnant, Toldassistent John Jensen von Grahn sad ved Vinduet i sin nye Lejlighed i Adelgade og røg sin Cigar . . . eller rettere, han glemte at ryge paa den. Han var ganske optaget af den Avis, han læste; det var et Nummer af »Københavns flyvende Post«, den var allerede udkommet i et halvt Aar, men det var første Gang, et Nummer var kommet ham i Hænde. Og det var første Gang, han saa en Avis af den Slags, det kendte man ikke i Norge, og Berlings Statstidende var da ogsaa noget ganske andet.

— Fa'en til Karl, sagde han, da hans unge Ægtehustru, Mette Christine Knudstrup, gik gennem Stuen. Fa'en til Karl, den Heiberg. Teaterstykker laver han saagu meget bedre end de andre, og nu kan han ogsaa skrive en Avis. Jeg ved ikke, hvad Du synes, men *mig* morer

»Aprilsnarrene«, Gubben ta' mig, mere end »Palnatoke« og »Gulddaasen« tilsammen.

— Du taler saa meget om Teater, sagde Madam Grahn og skottede hen til Krogen, hvor Lucina sad ved et lille Bord og bladede i sine Billeder. Du gør jo Barnet helt forstyrret i Hovedet, sidste Vinter havde vi hende med paa Komedien tre Gange, hun kunde gerne gaa hen og faa Nykker.

— Nykker, sagde Løjtnanten og rystede sin Manke, der allerede var graa, skønt han ikke var fyldt de fyrre . . . er der noget bedre end Teatret? Er der noget skønnere end de skønne Kunster? Er Du ikke lutter Øre, lutter glødende Sjæl, naar jeg læser for Dig af vor gamle Edda? Fortæller Du ikke selv Lucina de guddommelige Sagaer fra den Tid, da den nordiske Aand endnu havde Kraft?

— Det er vel noget andet med de gamle Sager, sagde Mette Christine og gned paa en Sølvkande paa Buffeten med sit Forklæde. Det er jo bare Ørenslyst, der er ingen, der tror paa den Slags mere eller tager efter det.

— Aa, Mette Christine, sagde Løjtnanten og truede smilende ad hende med den udbrændte

Cigar. Kvinder bliver dog altid sig selv lig. Kender Du Dig selv? Tror Du ikke paa Tøkh, naar jeg læser om de tørre Taarer? Græder Du ikke med Sigyn, naar hun maa slaa Skaalen ud, saa Edderen drypper i Lokes Ansigt og faar hans Krop til at vride sig i Smerte? Lyser ikke dine Øjne i Begejstring over Kvinderne i Njals Saga, naar de brænder inde med deres Mænd? Aa, Mette Christine, Du vilde vide, hvor skøn Du er, netop naar jeg læser om det store og skønne; jeg er ofte ved at glemme at læse, blot for at se paa Dig.

— Du gamle Nar, sagde Mette Christine og lagde sin Arm om hans Hals. Skulde man ikke tro, vi var blevet Kærester for otte Dage siden.

— *Er* vi ikke Kærester? sagde Løjtnanten og drog hende heftigt til sig. Jeg elsker Dig højere for hver Dag, og selv om Du skænder paa mig og kalder mig en Nar, er Du dog alligevel glad for det . . .

— Tys, hviskede Mette Christine, Du glemmer Barnet.

Lucina sad og saa paa dem med sine store, mørke Øjne, det hun saa her, syntes hende meget smukkere end alt det Billedbogen gemte.

— Barnet? sagde Løjtnanten og drog sin Hustru ned paa sit Skød. Skulde hun ikke vide, at vi to holder af hinanden.

Han smilede straalende til Lucina, kyssede Mette Christine paa Munden og sagde:

— Lucina Alexia, hør nu paa, hvad din Fader siger! Det er den største Lykke i Livet, naar Fader og Moder holder af hinanden og kysser hinanden og har saadan en sød lille Glut som Dig. Kom nu hen til Fader, saa skal jeg fortælle Dig Æventyret om de tre Trolde.

— Du er og bliver en Nar, sagde Mette Christine og rev sig løs. Du vilde vel helst have, at jeg skulde brænde os alle sammen op som en af Konerne i dine væmmelige gamle Sagaer; men nu render jeg ud i Køkkenet, for ellers brænder jeg Stegen, og den holder Du nu alligevel ikke af at faa serveret som en gammel Saga.

Hun løb ud af Stuen, og Løjtnanten truede leende ad hende med to knyttede Hænder.

Men Lucina havde trukket sin lille Stol hen foran ham og sad og saa spændt paa ham med Hænderne foldede i Skødet.

— Du sagde, Du vilde fortælle mig om de to Trolde, sagde hun.

— Der var tre, svarede Løjtnanten. Det er længe siden nu, det var oppe ved Bergen, hvor jeg er fra. Dér sad de tre Trolde og sov i et Fjæld.

— Havde de en Dyne over sig? spurgte Lucina. Du har altid sagt, at der er saa koldt deroppe, og jeg maa jo ikke engang lege ude, naar det er bleven mørkt.

— De havde lagt en Kampesten over sig, sagde Løjtnanten. Trolde fryser ikke som andre Mennesker. Saa sov de i fem Hundrede Aar. Men saa vaagnede den ene af dem og sagde: Var det en Ko, der brølede? — Saa faldt han i Søvn, og de sov alle sammen i fem Hundrede Aar. Saa vaagnede den anden Trold og raabte: Nej, det var ikke en Ko, der brølede, det var en Tyr. — Han faldt ogsaa i Søvn, og fem Hundrede Aar efter vaagnede den tredie Trold og skreg: Nej, nu gaar jeg et andet Sted hen og sover, for her er ikke til at holde ud for Snak!

Lille Lucina sad ganske stille og saa ham ind i Ansigtet uden at sige et Ord.

— Naa, sagde han, var det ikke morsomt?

— Det var saa kønt, sagde Lucina. Hun rejste sig og kyssede Faderen paa Kinden, saa dansede hun hen over Gulvet og rundt om det store Bord og ud i Køkkenet for at fortælle Moderen det, hun havde hørt.

Det var en Vane hos hende, at hun altid dansede, naar hun var glad over noget; hun blev saa let, at Fødderne løb af sig selv; det hang sammen med noget inden i hende . . .

Og Faderen sad og saa efter hende med glade Øjne. Han elskede sin Hustru, han elskede sin lille Lucina, han elskede Skønheden, og naar den lille dansede, var det som saa han sin unge Elskede og sit Barn i en Glorie af Skønhed, det tog næsten for stærkt paa ham.

Og han tog sig uvilkaarligt til Hjærtet; det var ikke rigtig godt med i den sidste Tid . . . han havde allerede maattet gøre sig fri for sine fleste Pligter ved Toldetaten og forudsaa den Dag, da han maatte tage sin Afsked . . . en Guds Lykke var det da, at han havde Raad til det, takket være de Penge, Mette Christine havde bragt ham, og som hendes Fader, Gud love ham i hans Grav, havde slidt sammen . . .

Maaltidet forløb under munter Skæmt, stik imod, hvad der var Tidens og Landsens Skik.

— Middagen og Nadveren er jo snart de Tider, hvor man har bedst Ro tilsammen, sagde Grahn. Skulde man saa sidde dér og mule og bare fylde sin Bug?

Konen og Lucina vilde gerne have ham til at fortælle, men det vilde han ikke, skønt han jo kunde mangfoldige Anekdoter og pudsige Ting. Han vilde have Smaasludder i Gang, han vilde høre om de klinkede Tallerkener og Fiskehandleren, der snød, og Naboens Pige og Lucinas Dukke, som havde faaet Halsbetændelse.

— Naar man spiser, skal man snakke om alting og ingenting, sagde han. Det passer til en god Fordøjelse, som bliver betjent med god Mad.

Ved Desserten i Dag — for Desserten holdt Grahn paa, de skulde have, enten det nu var fordi han var fra Norge, eller fordi han hed »von« — der var altid enten en Smule Kirsebær eller en Ostepind i hvert Fald, som nu Aarstiden var til — —

Ved Desserten sagde Mette Christine:

— Ja, i Eftermiddag er det jo saa, at Lucina skal til Hansens . . .

— Det er jo sandt, sagde Grahn og tørrede sig om Hagen. I Eftermiddag skal vor lille Pige jo til Hattemageren. Hvis det nu var mig, saa vilde Mor Mette bede mig om ikke at komme hjem med en Hat paa. — Han vilde sælge mig en og give mig en anden, sagde Løjtnanten og lo. Der er to Slags Hatte, lille Lucina . . . . ser Du, Hansen sælger Hatte, som jeg sætter paa mit Hoved, og naar jeg saa kommer om Hjørnet til Kongens Nytorv, saa blæser den af mig og bliver snavset, for her er jo altid Snavs og Blæst her i dette velsignede Land. Men naar jeg nu gaar i Klubben og drikker ett Par Glas Punch, det smager dejligt; saa smager jeg ét til, og det gør mig glad, og ved det tredie synger jeg . . . . men drikker jeg for mange Glas, saa gaar jeg hjem i Zigzag, ligesom et Lyn, der ikke har noget at bestille i Øjeblikket, og det kalder man, at jeg har en Hat paa. Naar jeg saa kommer hjem, skænder Mor Mette paa mig og giver mig en Kande koldt Vand over Hovedet, og saa er den Hat væk, ligesom Nissens

i Eventyret, da han havde sat den over Ilden for at bruge den som Kasserolle . . .

— Som Du snakker, sagde Mette Christine. Det er da en Guds Lykke, at Barnet ikke forstaar det halve af, hvad Du siger.

Men Lucina Elexia sad stille og saa fra den ene til den anden og nippede til sine Kirsebær . . . hun var saa inderlig mæt og veltilpas og saa lykkelig, som et Barn kan være.

Lucina boede ikke i en Baggaard, og der faldt Sol ind ad mere end Vinduerne i hendes Hjem.

Vist er det en Lykke for et Barn hver Dag at se paa to Forældre, der er som Børn og er glade for hinanden endnu.

5. KAPITEL

Trekløveret.

Baade Søren og Gudrun var henrykte over lille Lucina. Hun var saa fin og skær, trods sit mørke Haar. Hun var saa stille og mild, saa munter og ligetil i alt, ogsaa de Voksne blev indtagne i hende, straks de saa hende.

Og Lucina kom hyppigere og hyppigere i Klareboderne. Gudrun kom naturligvis ogsaa paa Besøg i Adelgade; men Lucina vilde helst hjem til hende. Hun vidste ikke, hvordan det var, hun syntes Forældrene var sødest og morsomst, naar hun var alene med dem. Saa vilde hun ogsaa gerne høre Søren »snakke sort«, som de kaldte det, eller sige Digte frem, og han blev jo ikke inviteret hos Løjtnantens. Forældre inviterer ikke unge Herrer i Besøg hos deres unge Døtre, før de unge Herrer er store nok til at komme selv og løbe af med Datteren, og hvad der ellers er . . .

Men det, som mest drog Lucina til Klareboderne, var alligevel *Haven*. Saadan noget havde Lucina aldrig set før. Ude bag Huset var der lagt et Stykke Jord ud, hvor der hverken voksede Frugttræer eller Buske, der var ikke en Hæk eller et Lysthus engang, bare Køkkensager og Blomster.

Den var Hattemagerens Kærlighed og Stolthed, den Have. Hvor var han ikke lykkelig, naar han havde Gæster, som roste Salaten eller Schorzonerrødderne, og han saa kunde sige:

— De er fra min egen Urtegaard, man er jo aldrig sikker paa, hvad man faar hos de Koner paa Torvet.

Og sidst paa Sommeren maatte hans Gæster ufravigelig med ned og beundre Græskarrene og Agurkerne. Hansen væddede en Dag med Smit om en Skinke . . . Smit vilde ikke indrømme, at et Græskar kunde veje 35 Pund, og saa fandt de et, der vejede 42 . . .

Jo, dér i Haven kunde man være rolig for, at Hattemageren var, naar Kunderne kom, og der ikke var andet end Stine til at passe Butiken.

Blomsterne kælede Hattemageren ikke saa

meget for som Køkkenurterne; men dem tog Moderen og Gudrun sig af. De morede sig med at sætte Bedene sammen, saadan at Farverne virkede ligesom Felterne i et Flag. Et Aar havde de lavet dem ligesom Gader i Rosengaarden og Tulipangade og Lavendelstræde og Violstræde, og hvad de nu allesammen hed . . .

Da Lucina første Gang kom ind paa den frodige Plet, hvor Græskarrankerne dannede en hel Urskov om Urtebedene, og Solsikkerne prangede duknakket bag en Farvepragt af Georginer og Asters og med gule og teglstensrøde Tallerkensmækkere op om Stænglerne, blev hun staaende et Øjeblik ganske stille. Saa lo hun højt og klappede i Hænderne, og ind dansede hun mellem Bede og Blomster, uden at hendes smaa lette Fødder traadte én eneste Stængel ned . . .

Det var livagtigt som at se en lille Fe danse midt ind i det skønneste Eventyr, og hun dansede lige ind i Gudruns og Sørens Hjærter med det samme. Fra den Dag af var de tre uadskillelige; de var helst i Haven, saa længe Eftersommeren holdt; men de gik ogsaa paa Opdagelsestogt rundt i Staden . . . og rundt i Kvarteret,

hvor man saa dem færdes Arm i Arm, kaldte man dem »Trekløveret« . . .

En Dag i September, da Solen for sidste Gang legede Sommer og bagte ned over Børnenes Have. sad de paa en lille Bænk, Søren havde tømret op ved Plankeværket. Hattemageren stod i sin Dør til Gaarden og saa paa dem. Han syntes Haven var blevet dobbelt køn, siden den var blevet befolket af disse tre smaa Alfer, og han sagde til sin Kone, der stod i Køkkenet og vaskede op, men ogsaa havde glemt sit Arbejde for at se ud i Haven:

— Det var da en Guds Tilskikkelse, at Grahns kom til at bo hos os . . . Løjtnanten er en stilfærdig Mand og prompte med sin Betaling, og Lucina *er* nu et dejligt Barn . . .

— Ja, sagde Madam Hansen, en bedre Veninde kunde vi aldrig have faaet til Gudrun . . . men Lise kalder, Hansen, der er nogen i Butiken . . .

Det var Dr. Ryge, som stod derude, og da Hattemageren havde ekspederet ham, sagde han med en Fortrolighed, han ellers ikke plejede at vise sine Kunder:

— Hvis Doktoren vil gøre mig den Ære at følge med ud, skal jeg vise Dem noget kønt.

— Naa, sagde Dr. Ryge, der udmærket kendte Hattemagerens Svaghed, har De nu faaet en ny Sort Georginer igen? For De har vel ikke bygget Drivhus og givet Dem til at avle Meloner . . .

Men da han kom ud i Bagdøren og saa Børnene midt imellem alle Blomsterne og det frodige Grønne, blev han staaende som naglet til Stedet og greb uvilkaarligt Hattemageren i Armen. Han kom nu ogsaa til i et ualmindelig heldigt Øjeblik.

Søren og Gudrun, der sad paa hver sin Side af Lucina, begyndte at synge. Søren havde endnu sin skingre Drengerøst, Gudruns Stemme havde en langt dybere Klang. De sang en af Heibergs Viser fra »Aprilsnarrene«:

Der er i Himlen en Dreng saa smuk —
tro Du mig —
han hører alle smaa Pigers Suk —
tro Du mig, tro Du mig —
han hører alle smaa Pigers Suk.

Og da Sangen var endt rejste Lucina sig og begyndte at danse.

— Død og Helvede, sagde Dr. Ryge. Hvor i Alverden har De faaet det Pigebarn fra? Hun er jo guddommelig, det er min Salighed den kønneste Blomst, De nogensinde har haft i Deres Have . . .

— Hun hedder Grahn, sagde Hattemageren. Hun er Datter af min Lejer i Adelgade.

— Hvad er Faderen? spurgte Ryge ivrigt.

— Løjtnant og Toldassistent.

— Det var kedeligt, at han er Løjtnant, sagde Ryge ærgerligt. Saa er han naturligvis storsnudet. Men jeg vil da haabe, han er fattig. For det vilde da være Synd og Skam, om det Pigebarn ikke kom til Teatret lige med det samme

— Han er vist meget velhavende, sagde Hansen. Han har arvet med Konen.

— Ja, jeg tænkte det nok, buldrede Ryge løs. Naar Gud endelig lader et saadant Vidunder gro frem af Jorden, saa skal de forbandede Penge nok komme og ødelægge det hele.

— Løjtnanten er ellers en meget høflig og fremkommelig Mand, sagde Hattemageren. Dok-

toren kunde jo sagtens gaa ud og snakke med ham om det . . .

Den næste Dag kom Mette Christine ind til Løjtnant Grahn og sagde, at der var en Herre, som ønskede at tale med ham, og Ryge traadte frem bag hende i det samme.

— Dr. Ryge! raabte Grahn og sprang op, saa »Den flyvende Post« fløj hen ad Gulvet. Jarlen! Velkommen, ædle Herre, i disse Haller . . .

— Naa, De kender mig, sagde Ryge godmodigt. Ja, ingen kan jo trække en Alen fra sin Vækst, jeg er jo et Par Tommer højere og bredere end de fleste. Men det glæder mig, at De altsaa har nogen Interesse for Teatret . . .

Han saa sig fornøjet om. Sølvtøjet skinnede paa Mahognibuffeten, der var Roser i de slebne Glas paa Konsollen, Guldet lyste fra de brede Rammer, og Ryge saa med et halvt Øje, at det ogsaa var virkelig gode Billeder, der sad i dem. Alt vidnede om Smag og Kultur og Velstand; der var ikke meget Haab om, at denne Mand vilde give sin Datter til den foragtede Ballet, hvor kunstinteresseret han saa var.

— Hvad skylder jeg Æren? sagde Grahn. Jeg har ofte beundret Doktoren paa Scenen,

men jeg havde aldrig drømt om, at jeg skulde se Dem her i min Stue . . . men tag dog Plads, Hr. Doktor, jeg har altid før syntes, at her var rummeligt nok, men det er jo alt det, De kan rejse Hovedet under Loftet, ha ha . . .

— Nej, sagde Ryge og lo med. Naar Folk beder mig ud, spørger jeg ogsaa gerne først, hvor højt de har det, hjemme hos mis selv maa jeg dukke Hovedet, naar jeg gaar gennem Døren, jeg fik mangen en Skalle og Bule, før jeg vænnede mig til det.

Han gik hen til Lucina, der sad i sin Krog og saa paa ham med store Øjne, og lagde sin Haand paa hendes Hoved.

— Kan Du løbe lidt ud til din Moder, kære Barn, sagde han. Jeg vil gerne tale med din Fader under fire Øjne.

Lucina saa spørgende paa Faderen, der nikkede smilende; saa dansede hun ud ad Døren.

— Aner De, hvilken Skat De har i det Barn? sagde Ryge, da hun var borte.

— Om jeg aner det? sagde Grahn og bød Ryge en Cigar. Jeg sidder her og glæder mig over hende, saa ofte hun er i Stuen . . . hun

gør det helt lyst herinde, hvor graat det saa er udenfor.

— Hvem i Alverden har dog lært det Pigebarn at danse? sagde Ryge. Jeg kender kun én, der kunde gøre det, og han er, Gud bedre, i Paris.

— Der er ingen, der har lært hende at danse, sagde Grahn. Det kommer af sig selv, ligesom naar hun smiler og synger . . . skønt Sangen er nu ikke hendes stærke Side.

— Hun er jo født til Balletten, sagde Ryge. Hvordan ser de paa den sceniske Kunst's Udøvere? Desværre regnes vi jo ikke for stort i det borgerlige Liv — jeg har Gud hjælpe mig ikke halvt saa megen Anseelse nu, som da jeg var en middelmaadig Læge.

— Jeg behøver næppe at sige Doktoren, at jeg ærer det store, hvor jeg træffer det, paa Scenen eller udenfor, sagde Grahn alvorligt. Men jeg har kendt Kunstnere, som jeg maatte beundre paa Teatret, men som jeg helst undgik at træffe i det private Liv.

— Desvære ja, brummede Ryge. Der er megen Snak imellem, jeg véd min Sæl heller ikke, hvis jeg selv havde en Søn . . . men det velsig-

nede Pigebarn her er jo et gudbenaadet Geni, hun har jo Sjælen i sine Fødder . . . bare min lille Bournonville var her og kunde se hende, det var den Slags, han altid gik og fantaserede om . . .

— Hvad særlig Balletten angaar, sagde Grahn med et fint Smil, saa troede jeg ikke, dens Kunstnere nød særlig Anseelse paa Teatret selv. Jeg mente, de Herrer Skuespillere saa ned paa dem . . . jeg har hørt en lille Fugl synge om »Badutspringere« og den Slags.

— Ha ha, lo Ryge. Ja, man bliver straffet for sin kaade Mund . . . men en Kunstner *er* nu Kunstner, min gode Løjtnant, enten han har det i Munden eller Benene. Dans er en vidunderlig Skønhedsaabenbaring, naar det *er* Dans . . . De kan ikke regne med Dem, der for Tiden sparker ud oppe paa Teatret som paa en Fjællebod.

— Det er en meget farlig Vej for en Kvinde, sagde Grahn og rystede paa Hovedet. Vi véd jo nok, hvortil det fører . . . Hofkavalererne har deres Gang bag Kulisserne, Letfærdigheden ligger som en Syge i Luften deroppe, og selv om en Pige vil holde sin Sti ren, er det ikke

helt sikkert, hun faar Lov . . . det er dog ikke *saa* mange Aar siden, at Jomfru Rose blev krænket mod sin Vilje . . .

— Saadan noget sker ikke mere, sagde Ryge. Men ellers har De Gud bedre det, Ret nok. Jeg smed gerne selv hele det Krapyl ud, som gør Balletten til et Jagtrevier og gør Teatret berygtet.

— Jeg kunde ikke tænke mig at give min lille Pige hen til det Liv, sagde Grahn. For det er vel det, Doktoren mener . . . lad hende i Guds Navn danse, som hun vil og kan, til Glæde og Lyst for dem, hun lever imellem . . . hvorfor skal nu al Ting gøres til Forretning? Det er dog vist større Lykke at faa Mand og Børn og gøre Hjemmet lyst og kønt med sine Talenter.

— Jeg forstaar Dem godt, sagde Ryge. Men tænk alligevel over det. Husk paa, De er en velstaaende Mand, De kan bedre skærme Deres Barn end de fleste . . . og man *har* nu en Slags Pligt til at glæde saa mange som muligt med de Gaver, Gud har givet en.

Doktoren rejste sig og tog sin Hat og Stok.

— Og saa finder man alligevel ikke den fulde

Lykke i andet end Kunsten, naar man har Kaldet . . .

Og den lille maatte jo kunne gøre en Djævel god . . . hvad hedder hun?

— Lucina Alexia, sagde Grahn.

— Det var da et Par forbandede Navne . . . ja undskyld, sagde Ryge og rystede Løjtnantens Haand djærvt. — Jeg haaber, vi faar Lejlighed til at gøre hinandens nærmere Bekendtskab, saa vil De komme til at erfare, at har jeg end en grov Mund, mener jeg det dog ikke saa slemt.

Da Ryge var gaaet, kaldte Løjtnant v. Grahn paa sin Hustru.

— Mette Christine, sagde han, tænk Dig, at den store Dr. Ryge virkelig har været her i denne Stue . . . og han sagde, at han kom igen. Men hvorfor kom Du ikke ind?

— Han vilde jo tale med Dig alene, han sendte jo Lucina ud, sagde Mette Christine mistænksomt. Hvad var det, han vilde?

— Ja, hvad vilde han? sagde Grahn og smilte forlegent. Jeg tror sandt for Herren helst, han vilde have bortført mit Barn lige med det samme. Han kaldte hende et gudbe-

naadet Geni, som havde et Eventyr i sine Fødder eller hvordan det var, han sagde . . . det var Synd, at hun ikke skulde gøre Tusinder lykkelige med sin Dans.

— Ja, tænkte jeg det ikke nok, sagde Mette Christine og sank ned paa en Stol. Gud se i Naade til os, nu er da vor Fred forbi, vi havde det sagtens alt for godt! Og saa skulde vor stakkels lille Pige puttes ind ved Balletten og fordærves i Bund og Grund . . .

— Naa, naa, sagde Grahn, saa slemt er det da heller ikke. Der er nu den lille Jomfru Pätges, som er saa sød i Heibergs Stykker, hun begyndte da ved Balletten . . . og Andrea Møller, som danser saa kønt, det synes Du da selv — de siger, hun skal forloves med den unge Krætzmer.

— Ja, hvordan ender de? sagde Mette Christine. Tror Du, der kan komme noget godt ud af at sprælle dér halvnøgen hver Aften for Øjnene af den halve By? Men Du har jo altid været tosset efter det Teater.

— Mette Christine, sagde Grahn og drog hende til sig. Du er jo et stort Barn, der er en Mængde underlige Eventyr inde i dit eget lille

Hoved, som Du nu tager paa Vej, før nogen Ting er sket. Du kan vel begribe, jeg sagde Nej.

— Og han kommer igen, sagde Mette Christine. Og han smigrer for Dig, og det ender med, at Du giver Dig . . . men Lucina kommer aldrig til Balletten, det siger jeg Dig, jeg giver aldrig i Evighed mit Minde.

Det varede noget, før Løjtnanten fik sin lille Kone formildet den Dag, saa Freden atter lyste over det lille Hjem.

Og Mindet om Ryges Besøg blev i Stuen, der var kommet Uro i Grahns Sind. Han havde ikke samme Glæde af den lille Lucinas Smil og barnlige Dans som før, han saa paa hende med prøvende, kritiske Øjne . . . var det virkelig andet og mere end et umiddelbart Udtryk for Barnets Glæde over Livet? Var det virkelig Geniet, som vilde have Luft? Doktoren havde jo Ret, Grahn vidste meget vel, at Kunstnerkaldet kan lyde saa stærkt til et Menneske, at alle Betænkeligheder maa vige.

Og Ryge holdt Ord, han kom igen. Han talte ikke mere rent ud om Sagen, men han kunde ikke skjule sin voksende Begejstring over det yndige Barn, og hans blotte Nærværelse bragte

en skjult Disharmoni ind i Hjemmet, hvor Hjærterne før klang saa smukt tilsammen.

Den eneste, som ikke anede det mindste om, hvad der var i Gære, var den lille Lucina selv. Hun søgte over til Hattemagerens, saa længe Efteraaret var klart og kønt; Haven fik jo en ny Tiltrækning nu; Køkkenhaven var ikke længere et Vildnis af Grønt, der var Ranker, som skulde ryddes, og Bede, som skulde graves. Lucina hjalp med sine smaa Hænder, saa godt hun kunde; hun maatte lade Søren og Gudrun om at haandtere Spade og Rive, og Hattemageren gjorde jo selv det meste. Efteraaret var en af hans bedste Tider, han saa med samme Glæde paa den sorte Muld i et sirligt revet Bed, som om det prangede med Urter og Frugter, han saa i Aanden alt, hvad den giftige Jord skulde fryde hans Øjne med, naar Solen steg igen. Det var ikke enhver Kundes Ankomst, som i denne Tid kunde bevæge ham til at gaa over i Butiken.

Saa kom Kulden og Fugtigheden og den mørke Tid med *dens* Hygge og Glæder. Og for en Tid opløstes Trekløveret saa at sige . . . ikke alene gik Søren i Efterslægtens Skole nu og

havde sine Bøger at passe, men Vinterens Indendørsliv sluttede de to Smaapiger sig ogsaa nærmere sammen. Søren spekulerede tit paa, hvordan han skulde skaffe sig Indpas hos Grahns; thi han følte sig ensom og havde endnu ikke kunnet slutte sig til nogen af Kammeraterne i den sorte Skole.

6. KAPITEL

Alexander Smit river sig

En mørk Decembereftermiddag var der meget travlt i Alexander Smits Butik i Pilestræde. Madammen gled svedende og med sit uforanderlige Butikssmil frem og tilbage mellem Skinkerne og Ostene og de spegede Sild, Smit vejede af og pakkede ind og livede Handelen op med smaa svedne Bemærkninger.

— Værsgod, lille Madam, læg nu Osten inderst i Kurven, at den ikke render sin Vej, den er af de gode gamle. Hvad skulde det være? Om vi har Flæsk? Her er et Stykke, saa mørt, at man kan stoppe sin Hovedpude med det . . . aa, Mutter, ræk mig Kniven dér . . . kling, ja undskyld, jeg prøver Marken, Madam, forleden fik jeg en falsk stukket ud, og Kunderne prøver den jo ikke saadan selv.

Der var Travlhed og godt Humør over det

hele; det var Julestemningen, som allerede laa i Luften.

— Jeg kan ikke vide, hvor Søren bliver af, sagde Smit, da der blev en Pavse. Saadan en Dag kunde han ellers nok skynde sig hjem og tage en Haand i med.

— Naa ja, sagde Madammen og tørrede Ansigtet i sit Forklæde, han skal jo passe sine Ting, og lidt skal han vel have Lov til at røre sig med Kammeraterne ogsaa, naar han har siddet stille hele Dagen.

— Det er en Time over Tiden, brummede Smit. Men Du er jo saa mør om Hjærtet som en Ost, naar det gælder den Dreng.

— Du klager ellers over, at han hænger i Bøgerne, sagde Madammen arrigt, de trængte begge to til at give Humøret Luft, nu de ikke længere behøvede at smile og svanse for Kunderne.

— Jeg holder ikke af den Føjten om, sagde Smit. Men han kan ogsaa være sikker paa en Endefuld, naar han kommer hjem.

Saa var der en Kunde igen. Det var for 2 Skiling Sæbe og for en Halvskilling Søm; der skulde smiles og bukkes ligesaa meget for det,

som for et Storkøb, forstaar sig, og Humøret blev ikke bedre af det.

— Naar han saa var hos Hattemagerens, sagde Smit og sparkede til en Rulle Tov. Men jeg synes aldrig, man ser noget til Gudrun mere.

— Nu har hun jo sin Veninde, sagde Madammen; dette var ogsaa for hende et aabent Saar. De er jo Potte og Pande med Løjtnantens nu.

— Ja, stort skal det være, sagde Smit. Søren bliver nok ikke bedt dér, vi er sagtens ikke fine nok . . . hark!

— Vi beder jo aldrig nogen selv, sagde Madammen. Man faar ikke saadan noget uden Gengæld.

Vægteren peb og raabte Brand gennem Gaden nu, og der blev Røre deroppe. Smit maatte frem i Døren nu; det var omme i Knabrostræde, sagde Vægteren og løb. Smit fik Kabudsen ned fra Knagen og Skindvesten knappet.

— Jeg løber om og ser, sagde han. Her kommer vel ingen saa længe.

— Det er vel kuns en gammel Rønne, sagde Madammen.

— Nej, sagde Smit og løb, men man kan aldrig vide . . . Og det var saadan, at Skrækken for Ilden sad Københavnerne i Blodet endnu. Det var et frisk Minde altsammen. Slottets Brand og den store Ildsvaade og nu sidst Bombardementet. Kristiansborg Slot var først lige rejst, Vor Frue Kirke var knap færdig, Nikolaj laa hen som en Tomt. Madammen rystede da ogsaa over hele Kroppen, hvor rolig hun saa end lod. Hun laasede Døren, som om det kunde hjælpe, ligesom Strudsen, der føler sig sikrere, naar den har stukket Hovedet under Vingen.

Der var sort af Mennesker omme i Gaderne ved Brandstedet, skønt det var midt paa den travle Dag; en hundekold Blæst var det ogsaa, og Regnen var begyndt at svøbe om Hjørnerne. Smit gik bagom Badstuestræde og Brolæggerstræde og var saa heldig at slippe temmelig nær til Brandstedet i Kølvandet paa en Rytterskare, der var kommet sprængende, saa længe der var Plads, og nu arbejdede sig nærmere Fod for Fod; det var Kongen og hans Adjudanter.

— Den gamle er ligegodt flink, sagde Smit til en Kræmmer, der stod i sin Dør, de kendte

hinanden fra den Tid, de tjente sammen paa Kramboden. — Om det saa brænder midt om Natten, er han der og passer paa, lige meget, hvad Vejr det er.

— Ja, sagde den anden, det maa saagu ikke være morsomt at være Konge, naar man tager sig det saa nær. Men kom med op, saa tager vi os en Grog, vi ser jo meget bedre fra Vinduet, skønt her er jo ikke stort andet end Røgen, det er Baghuset omme hos Knudsens, der futter, der er jo fuldt op af Foder og Sukkerfustager og den Slags; det var ikke godt, om for meget skulde ryge.

— Vinden bærer fra, sagde Smit. Du har dit paa det tørre, og der er kuns et Par Rønner imellem ned mod Kanalen.

— Saadan var det ogsaa ved den store Brand, sagde Kræmmeren, og da sprang Vinden om. Naa, med Guds Hjælp . . . men se nu derovre, kan Du se den store Tamp, der sidder ved Vinduet med sin Toddy? Det er Bülow, Generaladjudanten, han skal nok vide at hytte sit Skind. Men det er nu lige stift nok, at han kryber i Skjul, naar den Gamle vover Pelsen dernede.

— Saamænd, sagde Smit. Ellers gør det vel

ikke stor Nytte, at Kongen holder dér og glor; var jeg i hans Sted, blev jeg Pinedød hjemme.

— Det morer ham vel, sagde Kræmmeren. Og saa er det jo ikke godt at vide, om Folkene ikke er flinkere paa Haanden, naar Han selv ser paa det.

Det blev heldigvis ikke nogen stor Brand den Gang; Vinden lagde sig i Stedet for at springe om, og Sprøjterne gjorde ders Pligt. Men der var jo nok at se paa og sludre om, det blev til adskillige Romtoddyer. Kongen og hans Stab var allerede borte forlængst, da Smit i udmærket Humør krydsede hjem gennem Vimmelskaftet og over Graabrødre Torv.

— Jo, Du er en køn Herre, sagde Madam Smit, som stod og var ved at lukke Butiken. Her maa jeg passe det hele og faar ikke et Ord at vide om Ildløsen, og dér tog Du paa Vej, fordi den stakkels Dreng ikke løb lige hjem.

Smit skævede til Søren, som sad bøjet over sin Bog med Fingrene i Ørene. Men det blev ikke til nogen Endefuld den Gang, den gamle var kommet i Humør, og saa fik det ene gaa op mod det andet.

— Jeg tror, jeg løber over til Hansens, sagde

Smit, da han havde fortalt den Smule, der var, om Branden. — Gaar Du med?

— Jeg gider ikke, sagde Madammen. Du har vel ogsaa faaet Punch nok for i Dag. Men naar Du først faar begyndt . . . ellers kunde Du gerne byde dem herover en Dag.

— Byde og Byde, sagde Smit. De kan vel komme af sig selv, naar de har Lyst.

Men da han kom hjem, og de laa Side om Side i den brede Seng, sagde Madammen, som havde lagt en hel Slagplan i sin Ensomhed:

— Paa Lørdag otte Dage er det Sørens Geburtsdag, saa kunde vi vel nytte Lejligheden til at gøre Gengæld.

— Jo, nu skal vi vel til at gøre Selskab, sagde Smit. Som om der var noget mærkeligt i, at en fylder Aar.

— Aa, vi har vel slidt nok sammen nu til at kunne have en Smule gode Dage, sagde Madammen. Hvorfor skal vi altid staa tilbage for andre? Du puger og puger, og hvad har Du saa ud af dine Penge? Du har vel ikke andre end Søren at skrabe sammen til, saa kunde vi lige saa godt allesammen have lidt Fornøjelse af det nu.

— Fornøjelse? sagde Smit og gabede. Skal det nu være en Fornøjelse at gøre Selskab! Lad Du Hattemagerens og deres fine Venner om det.

— Søren har vel ogsaa godt af at komme mellem Mennesker, sagde Madammen. Siden han nu kommer i en højere Stand end vor. Han skal vel ikke lære Manerer af at føjte paa Gaden. Men naar Du ikke har Raad . . .

— Raad? sagde Smit og rejste sig over Ende med et Sæt. Naar det kommer til Stykket, har jeg kanske ligesaa god Raad som Hansens.

— Folk maa jo tro, Du er arm, saadan som vi slæber, sagde Madammen. Baade Brændevinsbrænderen herhenne og Klædehandlerens har da Dans engang om Aaret, og hvorfor er de bedre end vi? Og Du ser jo ud i Tøjet, som sled Du for Føden.

— Saa gør Du i Herrens Navn Selskab, sagde Høkeren gnaven og lagde sig igen. Bed Du Hansens og Løjtnantens og Brandmajoren og hvem Du vil . . . de vil ellers fylde godt i vore to Stærekasser. Skal vi ikke invitere Dr. Ryge med? Han kan vel daarligt komme ind ad Døren.

— Ja, skæmtede Madammen, og naar vi saa ryddede Butiken, kunde vi mageligt faa Plads til en Svingom.

— Hm, kremtede Smit og vendte sig uroligt. Han holdt ikke rigtigt af det, naar Josefine begyndte at spøge. Fra det Hjørne kom der ikke andet end Udgifter og Spendabiliteter.

— Er det et nyt Sjal? gryntede han.

— Naa ja, sagde Madammen, Tak som byder, jeg kan trænge til det. Ellers tænkte jeg nu mere paa en Frakke til Dig selv.

— Godnat, sagde Smit og vendte sig igen. Men Sjalet maa ikke koste over fem Rigsdaler.

— Sover Du, Alexander? spurgte Madammen lidt efter — det gøs i ham. Naar hun sagde Alexander, gjaldt det større Ting.

— Hvordan Fanden skal jeg sove, naar Munden ikke staar paa Dig? sagde han.

— Salen her oven paa staar jo ledig, siden Jørgensen døde, vovede hun. Jeg var oppe og se paa den før, mens Du løb; der er fire gode Rum, og farlig dyr er den da heller ikke.

— Jeg tror, Fanden er faret i Kællingen, sagde Smit og kastede sig, saa Sengen knagede.

— Du vilde jo selv gerne, om der kunde blive

et Par af Søren og Gudrun, kørte Madammen videre. Du kan tro, Hansens kom her meget hyppigere, naar vi havde det lidt pænt.

— Godnat, sagde Smit.

— Og jeg ved heller ikke, hvorfor Du ikke skulde skabe Dig lidt Anseelse paa de gamle Dage . . . som nu Urtekræmmeren paa Hjørnet af Kronprinsensgade, han er Løjtnant i Borgervæbningen, og han er vel kun en fattig Stymper mod os.

— Hrrrr . . . begyndte Smit, men tog sig i det. Hun skulde dog ikke have den Triumf, at han snorkede først.

Men han laa og svedte og grejede sig og kunde ikke faa hendes Ord ud af Hovedet. For Gu om Konen ikke havde Ret; naar han saa sig om mellem Kollegerne, begyndte de allesammen ligesom at komme højere paa Straa og gøre sig finere i Kanten. Brændevinsbrænder Jansen derovre hilste jo som før, men der var maaske kommet noget nedladende i det; han gik med høj Hat og sølvknappet Stok, den Giftblander, naar han luftede Familien om Helligdagene, og Urtekræmmeren paa Hjørnet, den

Splejs, som han vigtede sig med sin Chakot og sin Slire.

Naturligvis var det den Slags, der gav Anseelse.

Og som om Josefine havde læst hans Tanker, sagde hun i det samme halvt i Søvne:

— Jeg kan ikke vide, om man ikke tjente paa det ogsaa. Du kunde maaske gøre Forretninger lidt mere i det store . . . Du skulde nu tænke over det, lille Alexander.

Og hun vendte sig og sov ind, hun tænkte, det kunde være nok for i Aften.

Puh . . . ja noget kunde der være om det! Det var ikke altid galt at give sin So Flæsk, og det var sikkert nok, at Hattemagerens ligesom trak sig tilbage, siden de var kommen i med det fine Slæng, det var over en Maaned siden, de havde været hernede en Aften.

Han laa længe og regnede og kalkulerede, hvad det kunde koste, de havde en Del Sager paa Loftet fra Josefines Hjem, det blev kanske ikke saa farligt, og han havde jo Raad til det, mere end de fleste vidste.

Hans Hjærne arbejdede videre i Drømme. Han fo'r pludselig over Ende og slog i Dynen.

— Jeg gør det, Mutter, raabte han, jeg gør det.

— Hvad er der? fo'r Josefine op. Brænder det?

— Aarr, snerrede Smit og sank tilbage i Puderne. Altid sover Du ogsaa, naar man endelig vil tale med Dig. Og Du snorker, Mutter, Du kan ikke taale at ligge paa Ryggen.

Fra den Dag af skete der en stor Forandring i den Smitske Families Tilværelse. Salen blev lejet og møbleret, det viste sig at Møblerne paa Loftet ikke var stort bevendt, Møl og Træorme havde haft frit Spil i for lang Tid; men Smit var ligeglad, han spenderede nyt over det hele, og Mutter fik Lov til at indrette sig med Tæpper og Gardiner, som hun vilde. Da Smit først var kommet i Gang, var han ivrigere end nogen af de andre. Madammen syntes somme Tider, hun var nødt til at holde lidt igen, men han var næsten ikke til at styre.

Der kom et helt nyt Indhold i deres Tilværelse. Naar de havde Fyraften, og de lukkede saa tidligt, det kunde gaa an paa de døde Aftener, gik de sammen ud og saa paa Vinduerne; det var jo gerne for sent at gøre Indkøb da,

men Dagen igennem havde de hver for sig gjort Afstikkere i Byen og gjort Opdagelser, saa de kunde for den Sags Skyld godt træffe deres Afgørelser i Pauserne hjemme bag Disken.

— Jeg tror, vi tager det Chatol hos Clausens, sagde Smit. Det passer lige deroppe paa Pillen, jeg saa paa en Gipsfigur hos Gianelli i Dag, Clausen raadede mig til at sætte saadan en Tingest ovenpaa, som jeg skal have maalt, jeg er bange, den er for stor til at staa under Loftet.

— Har Du ikke set paa de Skillerier hos Marskandiseren? sagde Madammen. Gud, det maa endelig være i Dag, jeg har dem kun paa Haanden til i Morgen.

De naaede derhen den Aften og købte straks Skilderierne, to farveprægtige Tryk, det ene forestillede en oppyntet Stuepige i Datidens Dragt, hun stod i en Salon og beundrede en Vase med Blomster, paa det andet suttede hun sørgmodigt paa sin Pegefinger, Vasen laa i Skaar for hendes Fødder. Det var to Pendanter, forklarede Marskandiseren. — Det var Fandens, sagde Smit imponeret. Er det to Pendanter? Vi ta'r dem, Mutter.

De var lige saa meget ovenpaa som neden-

under, de stillede op og flyttede rundt og hængte op, de behøvede ikke mere at skændes, de havde nok at drøfte; og hvor trætte de saa var, snakkede de dog i Munden paa hinanden paa Sengen om Aftenen, det varede længe, før deres melankolske Snorken fyldte den lille Stue, hvor de havde sovet ved hinandens Side i saa mange Aar, men som de kun glædede sig til at skulle forlade.

— Der er noget i Vejen med Smit, sagde Hattemageren til sin Kone. Jeg véd ikke, hvad det er, men han er ikke til at blive klog paa. Vil Du tænke Dig, han var inde i Dag og købe en høj Hat, Gud maa vide, om han vil gaa med den i Butiken.

— Ja, noget er der i Gærde, sagde Madammen. Jeg var der omme før og saa, Josefine stak noget til Side. Jeg tør dø paa, det var et Fag grønne Gardiner, hun var ved at sømme.

Men Smits holdt godt fast paa deres Hemmelighed, det hele skulde komme som en Overraskelse, og det første Slag skulde slaas paa Sørens Fødselsdag, om de da naaede at faa Salen saa vidt i Stand, selv kunde de jo altid flytte op senere. Ikke en Gang Søren fik at vide, hvad

der skulde ske. Men han fik Paalæg om at bede Gudrun og »Jomfru Grahn« og hvem han vilde af sine Kammerater til den attende.

Grahns svarede høfligt nej igennem Hansens, og det var den første Skuffelse, Smits led i deres Storhedsdrømme.

— Naa, ja, hvad, sagde Madam Smit. Det giver sig nok, naar først vi er i Orden. Der skal begribeligvis gøres Visit og saadan nogen Dikkedarer. Vi kommer til at ligge os efter Formerne, Alexander, man skal tude med de Hunde, man er iblandt.

Dagene fløj altfor hurtigt, dette var dog endnu meget morsommere, end da de satte Bo i deres Ungdom, syntes de begge. Og endelig oprandt den 18de.

Hattemagerens gjorde store Øjne, da de kom til Smits og fandt Butiksdøren lukket og en stor Plakat paa Skodderne: »Man bedes henvende sig paa Salen, naar at Butiken er lukket«.

— Saa var det alligevel sandt, sagde Madam Hansen, som havde hørt ymte om noget i Kvarteret. Herregud, det havde jeg saamænd aldrig troet muligt.

Og Smits gjorde Honnør med straalende Ansigter ovenfor Trappen. Smit var i blaa Kjole med Kalvekrøs, og hans røde Ansigt lignede en fornøjet Eidammerost paa et Fad. Og Madammen struttede i blommet Silke.

— Værsartig og træd nærmere, sagde Smit. Sæt Dig i den Stol dér, Hansen, den er krabat, hvad. Jeg kom over den for ti Rigsdaler hos en Marskandiser.

— Betrækket her paa Sofaen staar jo ikke rigtig til det andet, sagde Madammen. Vi kunde ikke naa det altsammen, og det skulde jo være en Overraskelse til Sørens Geburtsdag i Dag. Nu, da han skal til at være Studenter, var der jo noget trangt dernede. Han kunde daarligt faa Plads til sine Bøger, og naar han nu vilde se nogen Kammerater hos sig.

Det blev en straalende fornøjet Aften. Søren havde faaet flere Kammerater hjem, og der var indbudt Smaapiger fra Kvarterets Handlende. Stemningen kulminerede, da Døren gik op ind til den største Stue, som endnu kun var halvt møbleret . . . dér stod Brændevinsbrænderens Laurits og trak i Harmonikaen, og Ansigterne kom mod Ruderne i Kvarteret — der var sandfærdig rigtigt Dansebal hos Smits!

Og til allersidst stod Smit med Haanden paa Hattemagerens Skulder og Puncheglasset i Haanden og blussede af Stolthed og Punch.

— Naa, Du gamle Hattemager, sagde han, maa jeg saa spørge, om Alexander Smit ikke har revet sig, hvad?

Og Hansen, der ogsaa i Dagens Anledning havde nydt mere Punch end sædvanlig, blev ved at klinke med ham og sige:

— Til Lykke, gamle Ven, til Lykke!

5. KAPITEL

Den standende Strid.

Løjtnant Grahn sad ved sit Vindue i Adelgade og læste i »Den flyvende Post«, som blev ham kærere Dag for Dag, men som var Mette Christine en Pestilens, fordi den idelig og altid drog hans Tanker tilbage til Teatret. Og den fortræffelige Kone vilde stritte imod, saa længe som muligt. Hun tvivlede ikke paa, hvad Enden vilde blive. De vilde trække hendes lille Lucina fra hende og Hjemmet og gøre en Danserinde ud af hende, før eller senere vil hun blive nødt til at opgive sin Modstand. Hun følte tit Lyst til at give sig over allerede nu, for hun kunde næsten ikke udholde den Utryghed og Uhygge det gav i Hjemmet. Ikke at der var egentlig Ufred eller Skænderi mellem hende og hendes John, men der var dog en dulgt Misstemning i Hjemmet, der herskede ikke den samme barnlige Munterhed som før, for første Gang havde

Vinterdagenes Mørke faaet Magt i deres lyse Stuer.

Grahn havde rykket sin magelige Armstol saa langt bort fra Vinduet, som han kunde for det sparsomme Lys. Endnu var han i sine bedste Aar, men han havde hentet sig en slem Rheumatisme i sin besværlige Gerning, Hjertet var stadig ikke godt, og han havde helt maattet opgive sin Plads i Toldetaten nu.

I Overmorgen er det saa Juleaften, sagde han mildt til Mette Christine, der kom ind med en Tallerken Klejner, for at han kunde smage. Og Du spørger slet ikke om, hvad jeg har til vor lille Pige . . . er her ikke kommet en Pakke endnu?

— Nej, sagde Mette Christine. Hvad har Du købt? Jeg troede Kjolen og Halskæden skulde være fra os begge.

— Jeg har fundet paa noget Ekstra, sagde Grahn og spiste af Klejnerne, medens han holdt hende om Livet med den anden Haand og saa kærligt op paa hende. Men saa skal det ogsaa være en Overraskelse for Dig selv. Du er jo, Gud ske lov, saa stort et Barn som nogen af os. Du skulde bare vide, hvad jeg har til Dig. Ak

ja, saa gammel jeg er, vil jeg dog gerne overraskes selv. Jeg blev helt ked af det, da jeg igaar kom til at se et Glimt af de Tøfler, Lucina broderer paa.

— Ja, sagde Mette Christine, Stumpen var ogsaa lige ved at græde. Ved Du hvad, jeg tror hun kunde have godt af at komme imellem flere Børn. Gudrun er jo en sød Pige, men hun er dog de Aar ældre, og Lucina er ikke rigtig frisk som andre Børn, synes jeg.

— Ja, hvor skal jeg grave Børn op af Jorden fra? skæmtede Løjtnanten og kneb hende i Kinden. Du kunde jo have ladet være med at være saa karrig og spise mig af med den ene; men det retter sig vel, naar hun kommer i Skole.

Tallerkenen rystede i Mette Christines Haand, saa den sidste Klejne faldt paa Gulvet, for det var just det brændende Spørgsmaal, den evigt standende Strid. Dr. Ryge havde flere Gange i Vinterens Løb talt indtrængende med Grahn for at faa ham til at sætte Lucina i Balletskolen. Det var jo dog en udmærket Skoleundervisning, Børnene fik dér, og de behøvede

jo ikke at lade hende optræde, naar de ikke vilde. Der var mange velstaaende Forældre, som med Kyshaand vilde tage imod et saadant Tilbud. Grahn vidste det, og han havde allerede halvvejs givet sit Samtykke; men han havde ikke kunnet overvinde sin Hustrus Modstand, og de talte aldrig om Sagen mere.

— Jeg var henne hos Hattemagerens igaar, sagde Mette Christine. Den Geburtsdag hos Høkerfolkene skal have været saa morsom. Det var en Skam, vi ikke lod Lucina komme med. Madam Hansen siger, at deres Søren er en kvik og god Dreng, han er jo kommet hos dem fra lille af — —

— Ja, i Himlens Navn, sagde Løjtnanten og kyssede hende paa Haanden. Skal vi omgaas Drengen, saa skal vi omgaas ham, inviter Du lige saa mange Søren'er, Du vil. Men ikke Forældrene, Mette Christine, ikke Forældrene . . . vi har snart saa megen Selskabelighed, at det halve kunde være nok.

— Her kommer da ikke andre end Hansens, sagde Mette Christine misfornøjet. Og saa Doktoren og de Teaterfolk, han trækker med.

— Trækker med! udbrød Løjtnanten og saa

med komisk Fortvivlelse op i Loftet. Frydendahl har været her og unge Wiehe og Heiberg, og det kalder Du Teaterfolk, som Dr. Ryge trækker med.

— De kommer jo bare, fordi Lucina skal vises frem, sagde hun heftigt og vilde gaa. Jeg vilde ønske, den Dr. Ryge aldrig havde sat sine Ben i vort Hus, saa kan han for mig gerne være saa stor en Skuespiller som herfra og til Maanen.

— Mette Christine, sagde Grahn mildt og greb hendes Haand. Jeg har megen Glæde af at tale med disseAandens Udvalgte, det lukker ligesom op for et Bur, hvori jeg er sat. Naar de færdes i mine Stuer er det næsten, som svandt baade Murene og Landet her, og jeg var paa mine kære Fjælde igen. Men, Mette Christine —

Han tav lidt og strøg hende kærtegnende ned over Armen, før han fortsatte med en Stemme, der skjalv en Smule:

— Naar det er Dig saa meget imod, naar det skal sætte ondt Blod imellem os to, saa ønsker jeg ogsaa, at de aldrig var begyndt at komme her. Jeg kan ikke taale, at der er noget imellem os, Mette Christine. Du maa ikke gaa fra mig i

Vrede, husker Du, tænk paa, vi véd ikke, hvor længe vi har hinanden.

Mette Christine satte sig paa hans Skød, slog sine Arme om hans Hals og græd. Hun taalte ikke, at han talte om sin nærforestaaende Død. Hun følte jo godt selv, at han blev svagere, men hun vilde ikke tro, at hun skulde miste ham.

I det samme lød Dørhammeren. Mette Christine foer ind i Sovekammeret for at bade sit Ansigt. Grahn maatte selv ned og lukke op. Dér stod et svært, meget svært Ægtepar, som Grahn aldeles ikke kendte.

Det var selveste Alexander Smit med Frue i allerstiveste Puds.

— De maa s'gu undskylde, vi saadan vælter os ind, sagde Smit, der endnu ikke havde faaet sin simple Trohjertighed aflivet af Stadsen og de Falbelader, den fører med sig. Mit Navn er Smit, Alexander Smit, jeg har min Bod omme i Pilestræde. Og det er Mutter. Vi er altsaa Sørens Far og Mor.

Der gik et Lys op for Løjtnanten, han førte sine Gæster ovenpaa og kaldte Mette Christine ind.

— Det er min Hustru, sagde han. Det er Sø-

rens Far og Mor, min Ven, nu kan Du selv fortælle dem, at jeg lige har faaet dygtig Skænd, fordi jeg ikke lod Lucina komme til Geburtsdagen.

— Det er jo saa underligt, naar man slet ikke kender hinanden, sagde hun forlegent. Men det var rigtig pænt af Dem at komme . . . sid dog ned, jeg staar lige og har Kager i Ovnen.

Hun kom med Klejner og Vin, og Madam Smit sagde:

— Det er jo det, at vores Søren og saa Hattemagerens Gudrun, de har altid været som to røde Køer, og nu i Sommeren var de jo altid sammen med Deres bitte Tøs.

— Vi kaldte dem saamænd Trekløveret, lo Smit, og det gjorde da alle i Kvarteret.

— Søren er helt ulykkelig, ved at han ligesom er kommet udenfor, vedblev Madammen. Nu er det jo Gudrun og hvad Deres nu hedder, evig og altid, som rimeligt kan være, og Gudrun kommer aldrig mere hjem til vort, fordi hun ikke vil være fra sin Veninde.

— Altsaa, sagde Smit, vi har taget Pladser i Teatret i Morgen, om Deres Datter maatte følge

med, vi havde tænkt, om hun og Gudrun maatte komme og tage en Bid Brød hos os forinden.

De skiltes i bedste Forstaaelse og Smit sagde paa Hjemvejen til sin Kone:

— Det var da nogen morderlig flinke Folk, hvad? De er jo ligesaa lige til som Hansens.

— Sikken Masse Sølvtøj, de havde, sagde Madammen. Men vores Billeder stikker de ikke, lagde Du Mærke til, at der var ikke eet paa deres Væg med Kulører i.

— — Og Løjtnant Grahn sagde til sin Hustru:

— Det var jo brave, jævne Mennesker, selv om de ogsaa var lidt snurrige . . . hos dem er Lucina saavist i gode Hænder.

— Hvad er det, der gaar i Morgen? spurgte hun.

Og Grahn saa efter — — — det var en Ballet: »Bjergbøndernes Børn og Spejlet.«

— Ja, tænkte jeg det ikke nok, sagde Mette Christine. Nu skal hun have Hovedet fuldt af Ballet igen.

Det blev en meget fornøjelig Aften, baade hos Smits og i Teatret, men om Balletten kunde de ikke faa Lucina til at fortælle stort, da hun kom hjem. Hun havde syntes, det var noget under-

ligt noget, og saa sprællede de saa underligt med Arme og Ben, naar de dansede.

Mette Christine var henrykt over, at det ikke havde gjort noget gunstigt Indtryk paa Datteren, og Juleaftens Dag sang hun i sit Køkken, som hun ikke længe havde gjort, og i den store Stue, mens hun pyntede Juletræet bag laasede Døre og lagde Gaverne frem.

Men til allersidst skulde Grahn selv derind; mens alle de andre Gaver var dækkede til, skulde han have sin Gave til Lucina anbragt, og det maatte være noget mærkeligt noget . . . det skulde have et Bord for sig selv, og det tog en ganske urimelig Tid at faa det stillet op.

Og saa gik Juleaften sin Gang, som det var fast Skik i det Grahnske Hjem; en god Rødvin til Gaasen, en Salme først foran Døren ind til det straalende Træ, og saa Runddans til en gammel norsk Vise, bare for at gøre Pinen længere, sagde Grahn, inden Sløret for Gaverne faldt.

Men Lucina var ikke utaalmodig, hun dansede for sig selv med Øjne, der lyste af Lykke over de mange Lys mellem de grønne Grene.

Det var et Marionetteater, Løjtnant Grahn havde villet overraske sin lille Lucina med, et stort Dukketeater med straalende Kulisser og Riddere og Fruer af Pap i skinnende Kaaber, Konge og Dronning med funklende Guldkroner paa, og han begyndte at lade dem gaa og tale og bukke, han havde glædet sig til det som et Barn selv, han blev ikke træt af at lade Tæppet gaa op og ned og skifte Sætstykkerne.

Mette Christine var sunket ned paa en Stol med et Stykke Silketøj paa sit Skød, Grahns Gave til hende, nu skulde hun altsaa have Teatret her i sine egne Stuer, Fjenden var i selve Hjemmet, Dag efter Dag skulde hendes lille Piges Hoved fyldes med dette farlige Smitstof. At Grahn dog ogsaa kunde nænne . . .

Men Lucina gav hende selv en straalende Oprejsning, og Grahn led et forsmædeligt Nederlag.

— Er det ikke morsomt? sagde han og lod Marionetterne springe, der var ogsaa Danserinder med et Brus af hvide Skørter, og de saa livagtige nok ud.

— Nej, sagde Lucina og rystede paa sit lok-

kede Hoved. Det synes jeg slet ikke. De er jo helt stive og døde.

Og hun gav sig til at kærtegne sin nye, hvide Musselinskjole og lod den blanke Sølvhalskæde spille mellem sine Fingre.

Juledag var Søren og Gudrun hos Grahns, og da kan det nok være Dukketeatret kom til sin Ret. Gudrun var utrættelig til at stille op og flytte om og Søren deklamerede Heltevers med en Gravrøst, der ikke gav selve Dr. Ryges meget efter. Det syntes Lucina ogsaa var morsomt; men det var mest det, at de andre morede sig, og saa Sørens Vers. Og da Søren gav et Stykke af »Kærlighed uden Strømper«, lo hun, saa de aldrig havde hørt hende le saadan før. Grahn lo, og Mette Christine lo, saa Taarerne stod hende i Øjnene, da Søren med Svulst udslyngede det udødelige Vers:

Paa mit Hjærtes Skorsten brænder
en harpixet Elskovs Ild.
Den er tændt i begge Ender,
Elskovs Gud den tændte an . . .

Men saa begyndte Lucina at danse. Hun gav en Scene af den Ballet, de havde set forleden,

saadan som hun kunde huske den, men det blev noget ganske andet. Galiotti vilde have vendt sig i sin Grav, om han havde kunnet se det, men yndigt var det, og Søren og Gudrun klappede ellevildt.

Men Grahn sad stille og skottede til Mette Christine, som havde Taarer i Øjnene. I det Øjeblik følte de begge det samme, at det Pigebarn skulde og maatte danse sig gennem Verden, saa fik det for Resten gaa, som det kunde.

Anden Juledag kom Dr. Ryge for at ønske glædelig Fest, og som saa ofte nu havde han taget en Gæst med sig, en yngre Mand, Thomas Overskou hed han, han var Skuespiller ved Teatret og ansaas for en lovende dramatisk Forfatter.

Da Herrerne et Øjeblik var alene, sagde Grahn:

— Er det ikke mærkeligt med Lucina, jeg kan ikke blive klog paa det Barn. Hendes største Glæde er at komme i Teatret, og hvordan hun danser, véd De selv; men forleden saa hun en Ballet, »Bjærgmændenes Børn«, De véd, og tror De ikke, Stumpen syntes, da dansede unaturligt,

— God Smag, brummede Dr. Ryge. De sparker jo ud, som om de æltede Dejg, i de fjollede Dansestykker, Larcher sætter op.

— Og saa gav jeg hende et Marionetteater Juleaften, sagde Dr. Grahn, og hun ser ikke til det. Det morer hende aldeles ikke.

— Forbandet god Smag, sagde Ryge. Et Barn, som ikke kan more sig over de stive Dukker, har sikkert Kunstens hellige Ild i sig . . . og det Pigebarn dirrer jo af Liv og Musik i hver Nerve.

— Jeg har for Resten altid moret mig over Marionetterne, sagde Overskou. Og jeg kan godt lide at spille med dem den Dag i Dag.

— Du er ogsaa en skidt Skuespiller, Thomas, sagde Ryge. Nej, Komedier, dem kan han lave. Har De ikke været henne at se »Farens Dage«? Det skulde De se, det er den unge Mands udødelige Mesterværk, der er fem Akter Rabalder og Bulder og Halløj efter de bedste Mønstre godt Ord igen, Thomas, jeg mener det jo ikke saa slemt. Du skal nok blive til noget, den Enakter, Du fortalte mig om forleden, faar Du nok Fornøjelse af.

— Vi kan jo ikke være lige store alle, sagde Overskou og rejste sig.

— Nu er han fornærmet, sagde Ryge og rakte Haanden forsonende frem imod ham. Pokker staa ogsaa i min løse Kæft.

— Nej, sagde Overskou og lo godmodigt. Jeg er ikke krænket, men det piner mig selv, at jeg aldrig kan naa det, jeg vil, men hvad vilde jeg ogsaa paa Teatret efter . . .

— Det lod til at være et elskværdigt ungt Menneske, sagde Løjtnanten, da han var gaaet. Men hvorfor var De saa haard ved ham?

— Han trænger til at drilles, sagde Ryge. Han gaar og fumler rundt i det og kan ikke finde sig selv og sin rette Plads. I den Slags Tilfælde er der ikke noget, der hjælper saa godt som at blive rigtig gal i Hovedet, og *det* blev han.

— Hvorfor gik han da til Teatret, naar han ikke kan spille Komedie? spurgte Mette Christine fjendtligt.

— Det er nu saa meget sagt, sagde Ryge. Han er af den Slags, man kan putte ind i hvad for en Rolle, det skal være, han faar altid noget ud af den. Men nu skal De høre hans Historie.

Overskous Fader var Mestersvend paa et Sukkerraffinaderi ude paa Christianshavn, saa han er vokset op under meget smaa Kaar. Der var ikke Raad til at holde ham til Bogen, som hans Lyst stod til. Han kom i Snedkerlære, men viste sig at være for svagelig til at taale Faget. Da var det, Frydendahl fik fat i ham og antaget ham som Elev paa Teatret . . . Thomas gjorde det bare for at komme til at lære noget, han haabede ad den Vej at naa frem til at blive Student. Men han blev hængende, Teatret fangede ham . . . noget er der i ham; men Gud maa vide, hvad han egentlig bliver til.

— Dér har vi det, sagde Mette Christine. Saadan er det at komme i Teatrets Skole, det fanger en, og man bliver hængende, enten man duer til det eller ej.

— Dér gjorde jeg nok en ordentlig Buk, sagde Ryge og lo. Naar Fruentimmerne er logiske, er de det min Sandten til Gavns . . . min Kompliment, Madame! Men jeg giver Dem mit Ord paa, at den lille dér duer . . .

Overskou kom forøvrigt igen inden mange Dage, men alene.

— De maa meget undskylde, at jeg forsvandt

saa brat, sagde han. Jeg var virkelig ikke fornærmet, men jeg bliver underlig, naar andre taler om mig, og Doktoren er jo for stor, til at man kan sætte noget op imod ham. Jeg ved ikke — jeg synes ogsaa Folk kan være *for* store til at være behagelige at være sammen med. Jeg bliver i hvert Fald altid dum, naar Ryge er tilstede.

Fru v. Grahn var ham taknemlig for denne Udtalelse, der ligesom tog lidt af det trykkende fra Doktorens Stormægtighed. Hun syntes helt godt om den unge Mand. Ryges Fortælling om hans Skæbne havde allerede rørt hendes Hjærte, og Thomas Overskou blev en flittig Gæst i det Grahnske Hjem.

Mette Christine anede ikke, hvilket glubende Rovdyr, hun havde lukket ind ved sin Arne.

Fra nu af blev Grahns Stuer Samlingspunktet for Trekløveret; Overskou fik tryllet Liv i Marionetterne, han lod dem opføre Stykker, han selv havde sat sammen, og han kunde tale saa livagtig med alle mulige Stemmer, at selv Lucina blev revet med. En Gang fik han sat en hel Aftenforestilling paa Benene. Baade Smit og Hansens var indbudt, Publikum sad paa Sto-

lerækkerne foran Fløjdørene, hvor et rigtigt Tæppe var til at hejse op og ned. Saa fremsagde Søren en af Overskou forfattet Prolog, Marionetterne opførte en lille Enakter, og saa vovede Gudrun og Søren sig til at spille Hans og Trine i Rosenborg Have.

Overskou havde med stor Møje faaet den lille Scene indstuderet med dem, og den gjorde stormende Lykke. Grahn fandt jo rigtignok, at Gudrun ikke *helt* naaede Jomfru Pätges som Trine, men det var jo ogsaa den eneste Kritik, der faldt. Det var for saa vidt meget fornøjeligt alt sammen, undtagen for den stakkels Mette Christine, der kun i et Anfald af Mismod havde givet sit Samtykke til det Øjeblik, da Lucina, det uskyldige Barn, skulde optræde tilsidst.

Men det var, som om Virkeligheden spottede alle hendes Bekymringer; det blev atter denne Gang Lucina, der gav hende Oprejsning. Da hendes Tur kom til at danse, var hun ikke at formaa dertil. Hun kunde ikke, forsikrede hun, hun vilde saa gerne, men det var hende ikke muligt.

Og hun talte virkelig Sandhed. Hun kunde ikke danse paa Kommando, ikke engang, naar

hun selv vilde, ikke engang for at glæde andre.

Hun kunde kun danse, naar hun blev revet med, og da kunde hun ikke lade være.

Mette Christine triumferede for een Aften, skønt hun ikke rigtig troede paa Freden. Madam Smit og Madam Hansen var enige om, at den lille Grahn *var* nu lidt forvænt og affekteret, for man skulde dog ikke saadan gøre sig kostbar.

Men da Dr. Ryge hørte om Historien, sagde han med den tunge Alvor, der somme Tider kunde give hans Ord en Vægt, som var de Orakelsvar:

— Jeg tænkte det nok; hun har alle Kendetegn paa den sande Kunstnerinde.

Og Mette Christine sukkede. Doktoren havde vel Ret. Sun hørte det nu saa ofte og fra saa mange Sider, at hun snart ikke orkede at staa imod længere.

7. KAPITEL

Slaget i Kildehuset

Saa gik Vinteren saa godt og fornøjeligt, som den kunde; men hvor længtes Trekløveret ikke alligevel efter Foraaret, og hvor jublende hilste de det ikke, da det kom! Det kom sent det Aar, men saa meget frodigere og vældigere kom det. Træerne sprang ud saa at sige paa en Nat, og den ene Blomst fik ikke afblomstret, før den anden blussede frem. Det hele kom som et ødselt og pragtfuldt Fyrværkeri af Grønt og Farver, og Solen bagte ned over Hattemagerens lille Idyl.

Søren var ikke saa meget med det Foraar; han sled i det for at klare sin første Eksamen med Bravour. Og naar han var der, syntes Gudrun nok, han var lidt vigtig; han blærede sig med sin Latin.

— Amnis axis, sagde han, cassis canalis . . . mensa rotunda.

Hvor vilde Gudrun ikke have drillet ham, om

hun havde vidst, at han talte slet ikke Latin; han afleverede blot meningsløst Remserne fra Gramatikken.

Men Lucina fængslede dette over al Maade; hun stirrede paa ham med sine store forundrede Øjne og skjalv af Glæde, som overfor alt, hvad der var nyt og stort. Men *danse* kunde Latinen dog ikke faa hende til; der var ikke saadan Musik i den.

Den 30. Juni var det Lucinas Fødselsdag, og et Par Dage før sagde Løjtnanten til sin Kone:

— Jeg tror, vi vil fejre Geburtsdagen med et stort Knald i Aar. Hvad siger Du til det? Jeg kvæles herinde mellem Murene; jeg havde for Resten saa smaat tænkt paa, om vi ikke skulde lægge os paa Landet; der var et lille Sted til Leje derude ved Blaagaard.

— Aa ja, sagde Mette Christine med glade Øjne, skal vi ikke det! Du kunde rigtig have godt af det.

Hun tænkte paa, at det da foreløbig vilde betyde Fred for Teatret og alt det; derude paa Nørrebro vilde hun den hele Sommer kunne have Lucina for sig selv.

— Det bliver alligevel dyrt, sagde Grahn. Vi

maa tænke paa Fremtiden; naar jeg er død, faar Du jo næsten ingen Ting i Pension. Jeg tror ogsaa det vilde blive mig for ensomt derude; nu har vi dog vundet os en Kreds af gode Venner her.

— Ja, sagde Mette Christine, gør Du blot, som Du synes.

— Men vi kunde tage i Skoven, sagde Grahn. Vi har jo ikke nogen rigtig Skov hernede, men i Dyrehaven er der dog ganske kønt. Skal vi tage dem allesammen med, baade Børnene og de gamle, og saa tager vi grønne Grene og Fuglesang og glade Hjærter med os hjem.

Det var straalende Sommervejr den 30te — hvor skulde Solen andet end straale, naar saadan en lille Lysalf holdt Geburtsdag? Og fra de tre Hjem stevnede saa Processionerne mod Trianglen; der var kommet et Slags Pick-nick ud af det. Hattemageren mødte med en Kasse Cigarer, Smit med hele fire lækkert duftende Kurve — Madammen og Søren havde en paa hver Arm; Smit maatte have frie Arme i den blaa Kjole. Vinen havde Grahn sørget for.

Ude paa Trianglen stødte Thomas Overskou til; de var saa mange, at de næsten kunde fylde

en »Kaffemølle«, og Kusken fik Ordre til at køre straks; saa skulde han nok faa fuld Hyre.

Sundet glitrede, de hvide Sejl duvede derude, det grønne Korn bølgede langs Vejen, og Emilies Kilde sang sin sølvklare Melodi. Der blev ikke gjort Holdt, hverken ved Vibenshus eller Slukefter.

— Det skal være en rigtig Skovtur, sagde Grahn. Vi tager ikke herud for at bælle i os; træk Vejret, gode Venner, den Luft faar vi ikke ind ad Vinduerne der hjemme.

Og saa sang de Oehlenschlägers nye Sange og Rahbeks gamle, og Løjtnanten gjorde stormende Lykke med en norsk Vise om »Jenten, der stod ibag Døren og lo«. I højt Humør rullede de ind under Skovvejens højtvælvede Buer.

Smit drog et Lettelsens Suk; han havde siddet og bandet sin høje Hat, der pressede Sveden ned over hans Ansigt, og spekulerede allerede paa, om det kunde gaa an at binde et Lommetørklæde om Hovedet i Stedet.

— Dér ser Du, hviskede han til sin Mutter. Løjtnanten selv har ikke andet end en simpel hvid Kasket og Komedianteren ikke heller. Det

er bare Hansen og mig, som har skullet være fine.

Men inde under Løvet var svalt, og Smit dunkede Søren i Ryggen; han sad begribeligvis oppe hos Kusken.

— Naa, Søren, sagde Smit, i Dag giver vi det hele en god Dag, hvad? Dette her er noget andet end Bøjerne og Butiken.

For det var virkelig ikke engang Søndag. Smit havde uden videre lukket Boden og taget Søren af Skolen. Han var kommet til at se stort paa Tingene, siden han var kommet i Gang med at rive sig.

Men det gøs lidt i Søren; han var ikke rigtig hyggelig ved det hele. Det gik i hans Hoved med latinske Remser; om faa Dage skulde han jo staa til Regnskab, og han var ikke helt sikker paa, at han kunde dem, skønt han hver evigste Nat sov med sin latinske Grammatik under Hovedpuden; det havde hans Lærer sagt gjorde lige saa godt som en hel Repitition.

Selskabet gjorde Holdt ved Kildehuset — det hvide Skovløberhus, som senere blev kaldet Peter Liebs Hus.

Dér kunde man faa Vand paa Maskine; den gamle Skytte, som havde Huset, kom ud og gjorde sin ærbødige Reverens.

Madammerne gik saa i Gang med at lave Kaffe, og imedens gik de andre ned til Kilden for at smage paa det friske Vand, der sagdes at være køligere og sundere end nogen anden Kilde i Landet.

— Ja, sagde Grahn, da han havde læst Indskriften paa Stenen højt. Om vi nu havde en, der kunde fortælle os den gode Jomfrus Historie.

Og Overskou fremsagde Oehlenschlägers smukke Digt om Kirsten Pihl, som fo'r vild ved Nattetid og var ved at omkomme af Tørst, men da lod Gud denne Kilde udspringe lige for hendes Fod.

Det gjorde et dybt Indtryk paa Børnene, og Gudrun sad og gentog for sig selv:

Saa haardt jeg tørster, og her er
ej allermindste Draabe,
kun vilde Dyr og Spøgelser,
ak Gud, hvad tør jeg haabe.

— Ja, hviskede Søren, den som kunde digte

saadan noget, hvad? Tju, Du skal bare se, naar jeg bliver Student. Hr. Overskou har selv sagt, at jeg er meget god til at lave Vers.

— Se, sagde Gudrun og pegede langt ind mellem Stammerne.

Dér inde løb Lucina med sine yndefulde Bevægelser, plukkede en Blomst hist og knælede i Mosset her; hun var danset bort under Digtet, uden at nogen havde lagt Mærke dertil. Og Søren og Gudrun blev nu sendt efter hende, for hun kunde meget nemt forvilde sig her i den store Skov, og det var jo ikke sikkert, at Vorherre endnu engang vilde lade en Kilde springe frem for at lede den Vildfarne hjem.

Som naturligt var, blev det ordnet saadan, at Madam Smit stod for Fødevarerne og trancherede Stegen og Skinken. Madam Hansen tog sig af Kaffen; men Mette Christine sad paa Stads og bød rundt, for om ogsaa hun var Værtinde, saa var hun dog Løjtnantsfrue, og det manglede bare. Sine, som var med, løb ud og ind omkap med Kildehusets Piger; hun var næsten lige saa rødmosset som de, og var da ogsaa fra Ballerup af.

Thomas Overskou hjalp hende troligt og

gjorde sine Hoser grønne paa landlig Vis; han var paa en saadan Udflugt den uskyldige Munterhed selv, og han krydrede Maaltidet med utallige Anekdoter. Det endte med, at de kappedes om at fortælle, baade fra Teatret og fra Hove; det ene gled let over i det andet.

— Det er nu en Skandale, som de Hofjunkere har frit Spil bag Kulisserne, sagde Overskou. Forleden var der en af dem, som vilde trænge sig ind til Madam Larchers Loge midt under Forestillingen, hun sad just og var ved at klæde sig om; han var ikke til at styre. Larcher kom til og gjorde ærbødige Forestillinger, gamle Bournonville tordnede løs. Ingen Ting hjalp; alle vidste, at Junkeren for Tiden var i Kridthuset hos Majestæten. Han bad dem alle sammen gaa Fanden i Vold og truede dem med Blaa Taarn; han vilde jo intet ondt. »Jamen, hvad vil De da?« sagde Larcher. »Hvad jeg vil?« sagde Junkeren. »Jeg vil saagu beskue de skønneste Domkirkehvælvinger, Norden ejer, og nedlægge min Hyldest paa det Hjerte, som banker indenfor. Det maa dog ma foi, være Dem en Ære, Monsieur Larcher, naar *jeg* vier min Beundring til det Alter, De burde brænde Lys for

ved Dag og Nat.« Det var umuligt at tale den gale Mand til Rette; ingen turde, Larcher selv var ikke langt fra at føle sig smigret, og Madame skreg ikke overdrevent meget derinde i Fæstningen. Men saa kom Frydendahl. »Hr. Kammerjunker,« sagde han roligt og tog den fine Herre ved Armen. »Kender De Arveprins Ferdinand?« »Jeg har lige souperet med Hs. kgl. Højhed.« »Saa skulde De spørge ham, hvordan jeg behandler Kavalerer, der jager paa fremmed Revier.« — Frydendahl førte ganske roligt den unge Herre mod Døren, og Junkeren fulgte med uden at kny. Det var ikke saa længe siden, at Skuespilleren havde pryglet Højheden grundigt igennem, da han forsøgte sig hos hans Datter.

— Ja, den Prins Ferdinand er jo farlig til Karl, sagde Smit. Jeg kan nu ellers helt godt lide ham; men han faar jo sit Fjedt engang imellem. Jeg har en Svigerske i Elsdyrsgade, en rigtig Nyboderskone, hun fortalte mig engang, at hun gav ham en ordentlig Øretæve, en Dag, han vilde have hende ind om et mørkt Hjørne og kysse hende.

— Det har altid været de kongelige Herska-

bers svage Side, sagde Grahn. Og har vi andre stort at lade dem høre? De har vist selv været en stor Gavtyv i Deres unge Dage, min gode Smit.

Høkeren blev lidt rød og skulede til Josefine; de havde jo haft nogle Scener i den første Tid.

— Der er vel ogsaa dem, som maa afgive deres Tribut i Toldetaten, sagde han, og Løjtnanter er vel heller ikke Munke allesammen.

— De har Ret, lo Grahn godmodigt. Vi er alle Syndere for Vorherre, og jeg roser mig ikke af det, naar mit Hjerte ikke fængede, før jeg saa den, som skulde blive min Viv. Men det siger jeg . . . lykkelig er alligevel den, som ikke strør sit Hjerte ud som Sæd paa Marken, men har det i Behold, naar den Rette kommer det ligger vel i det flade Land her, hvor det altid blæser og alting fyger omkring som Sand. Vi var nu mere faste i det, deroppe i Norge. . . lidt for tunge maaske, men mellem Mand og Kvinde var der noget at lide paa.

— Nu skal de jo giftes, sagde Mette Christine afledende. Ferdinand skal jo have Caroline, og Wilhelmine siger de skal giftes med Prins Fritz.

— Gud véd, om de skulde komme herud i Dag, sagde Overskou. Majestæten gæster Dyrehavsbakken hvert Aar med sine Døtre, og det plejer gerne at være i Dagene efter Skt. Hans.

— Ja, op paa Bakken maa vi, sagde Smit. Jeg har Fanden pine mig ikke været der, siden jeg var Krambodssvend, og da kan det nok være, vi svang Pigerne . . . hvad Josefine? Kan Du huske, hvor gal Du var paa hende den sorthaarede . . . Du var ligegodt bange for, at det skulde blive hende, skønt hun ikke ejede Salt til et Æg.

Josefine traadte ham bekymret paa Foden; hun gik i en evig Bekymring for, at han ikke skulde være *fin* nok. Hun forstod ikke, at man kommer aldrig helt galt af Sted, naar bare man er sig selv; det er i Virkeligheden det fineste et Menneske kan drive det til.

Saa gik Toget op over Bakken, hvor der nu ud paa Eftermiddagen begyndte at blive Liv. Selskabet opløste sig i smaa Grupper her. Smit og Hansen holdt sig til hinanden; der opfriskede gamle Minder hos Berideren og i Sangerindeteltene, og fik sig en Opstrammer hist og

her; Grahn havde jo været lidt sparsom med de vaade Varer.

— Det er nu saadan med de fine Folk, sagde Smit. Vi andre er jo vant til at tage os en lille en paa Pusterøret, naar at vi er ude; man skal jo dyppe Tuden engang imellem. Men han kommer sig vel henad Aften; ellers trakterer Pinedød Alexander Smit og jeg.

De stod inde i et Telt, hvor en uhyggelig fed Kvinde tumlede med Kanonkugler og andre større Genstande, medens Sveden perlede paa hendes Pande.

— Smit, hviskede Hattemageren og greb Høkeren i Armen, kan Du se hende dér?

— Nej, nu har jeg aldrig, sagde Smit og gispede. Jeg vil dø paa Stedet, om det ikke er Ludovika.

— Hun var tyndere dengang, sagde Hansen og kneb sin Ven og Deltager i Ungdommens Letsindigheder i Armen. Men Gud, hvor var hun altid en glad Sjæl; vi har drukket mangen et godt Glas Portvin i hendes Selskab, Alexander

— Kønnere er hun s'gu ikke blevet, sagde Smit. Men noget skal hun ligegodt have paa Tallerkenen, naar hun kommer.

— Det er ikke værd, vi kender hende igen, sagde Hattemageren. Husk paa, at vi har Madammerne med.

— Natyrlig, sagde Smit og greb i Lommen efter den grønne Silkepung, han havde lagt sig til. Den var saa fuld af Rigsdalere, at der kom en ud, bare han trykkede paa den.

Grahn førte Madammerne rundt til Boderne, hvor der falbødes alskens Kram; de saa i Kukkassen og hørte paa den blinde Mand, der var lige saa sikker paa Bakken som de gamle Bøge, selv om han maaske ligesom hans Viser blev fornyet engang imellem.

Overskou havde taget sig af Børnene. De saa baade Mester Jakel og Blaaræderen. En Brahmin af Træ var der ogsaa, som kunde snakke, og to Kaniner, som baade slog paa Tromme og fyrede Pistoler af. Gudrun og Søren nød det altsammen. Selv om Søren jo som Latinskoledreng maatte lade sig forlyde med, at »der var ikke noget videre ved det . . . det var bare for Børn.«

Hen under Aften samledes de hos Skytten i Kildehuset igen, Aftensmaden blev spist og Punchen kom paa Bordet. Hattemageren mødte

stolt frem med sine Cigarer, som virkelig var gode og noget af en Sjældenhed dengang. De havde da ogsaa kostet ham lige saa meget, som Høkeren havde givet for den hele Bespisning.

— Fanden maa vide, hvordan De bærer Dem ad, Løjtnant, sagde Smit, der var paa det Punkt, hvor han ikke længere sagde »Hr. Løjtnant«, men som endnu ikke var begyndt at sige »Grahn«. Saadan en Punch kan s'gu hverken Mutter eller Hansen lave. Hvordan bærer De Dem ad med det?

— Spørg Guderne om det, sagde Grahn, som selv blev pathetisk stemt nu, da Vinen virkede og den sidste Sol skabte hemmelighedsfuldt Lys og Skygge mellem de graa Stammer, — de, som lod Vinen grønnes og Druen modnes og fange Sødme og gære til gylden Vin . . . det er Champagne, Smit. Champagnen, som gør denne Punch saa liflig . . . jeg bruger Champagnen i Stedet for Rom.

— Da skal jeg Pine min Sandten ogsaa have Champagne i min Kælder, sagde Smit.

Men til Mutter hviskele han:

— Jeg kan ikke vide, om han skulde være

Muhamedaner. Jeg synes han taler om Guder, som om han havde en hel Bunke.

Men Søren, der sad ved Siden, puffede sin Gamle i Siden og hviskede:

— Det er Latin, Fatter, det forstaar Du dig ikke paa.

— Det var Satan, sagde Smit halvhøjt, jeg vidste ikke, at Latinen var saadan en Religion.

Børnene begyndte at lege nu; »To Mand frem for en Enke« og »Munken gaar i Enge«. Overskou var med; han var altid med, hvor der var Ungdom og Liv.

»Munken breder ud nu sin Kappe saa blaa,
saa knæl da Skønjomfru og hvil Dig derpaa.«

Skumringen faldt, men det gjorde ingen Ting. Vognen ventede derude, Hestene stod paa Græs, Kusken sad midt i Kredsen og ønskede bare Eventyret maatte vare saa længe som muligt. Og de kunde jo for en Toskilling komme ind efter tolv ad Nørre Port.

Henne ved Bordet under de gamle Bøge havde Samtalen været vide omkring . . . lige fra Byens Smaasladder til Dr. Dampes lykkeligt bekæm-

pede Sammensværgelse og den paatænkte Stænderforfatning.

Pludselig greb Grahn sin Nabo, Hattemageren, i Armen og sagde:

— Dér er de!

Og ganske rigtigt. Der kom de spadserende ned fra Bakken, den gamle Frederik den Sjette med sine to unge Døtre under Armen, den yndige Vilhelmine og Caroline, der havde et prægtigt, oldenborgsk Ansigt; det var endnu ikke skæmmet af de Brandsaar, som siden ved to Ulykker skulde gøre hende til Filosof, fordi hun gad ikke være bitter i Sindet.

Hele Selskabet rejste sig, Kongen viftede venligt med Haanden; et Øjeblik stod han og saa paa de legende Børn, som ikke havde mærket hans Komme.

— En herlig Mand, sagde Grahn. Nu skal I høre noget, jeg fik at vide om ham forleden Dag. Der var en Brandsvend, som kom til Skade ved en Ildebrand. Han blev saa forbrændt i Ansigtet, at han næsten ikke var til at kende igen. Han vilde ikke se et Menneske, han var forlovet med en yndig ung Pige, og kunde jo ikke tænke paa at gifte sig med hende nu. Men da hun

hørte om det, gik hun til ham og forlangte, at de skulde gifte sig lige med det samme. For nu er dit Ansigt mig langt kærere end før, sagde hun, hvert Ar skal minde mig om, at Du har gjort din Pligt som en Helt.

En af Adjudanterne fortalte Kongen dette og sagde noget om, at det dog var en trist Skæbne for en køn ung Kvinde. Men Kongen sagde bare: — Aa, den Pige kunde jeg kysse! — — ja, han er en god Herre, med Hjærtet paa rette Sted.

— Ja, sagde Hattemageren, jeg taaler heller ikke godt, naar de unge Spyttegøge vil sætte Klik paa Majestæten . . .

Men Smit istemmede med en rungende Bas, der i sin Tid havde gjort stormende Lykke mellem Krambodsvendene, og endnu klang helt godt i den frie Luft:

Vor Konge og vor tapre Helt,
Vi a l d r i g faar hans Lige:
S a a viis i Raad, s a a kæk i Felt,
S a a elsket af hans Rige!
H a n leve, leve mange Aar!
H a n glemmes ej, mens Verden staar.

Ude paa den aabne Slette mellem Bøgene legede Børnene videre med Ovrskou . . . det var ikke længere »To Mand frem for en Enke« . . . det var en ny Ballet, som Børnene sidst i Sæsonen havde set paa Teatret; den handlede om et yndigt lille Barn, som blev fanget af en afskyelig Abe, men omsider lykkeligt udfriet af dens Kløer. Overskou havde ofret sig og var Aben, Gudrun og Søren var Redningsmændene, og Lucina var det lykkeligt frelste Barn.

Hun var netop undsluppet Aben nu og hun gik pludseligt ganske op i sin Rolle. Hun følte Befrielsen, som var hun virkeligt sluppet løs fra det hæslige Dyr — Duften i Skoven, hvor Duggen faldt over Blomster og Græs, gjorde sit, og Skumringen lagde sit Slør om Sind og Sanser, saa hun følte sig som midt i Eventyret . . . hun dansede og dansede, den lille Lucina, som hun aldrig havde danset før. Henne ved de gamles Bord var Samtalen forstummet, alle saa Barnets ubevidste Leg, selv Mette Christine var ganske betaget som af en Aabenbaring, hun glemte ganske, at dette var Kød og Blod af hendes . . .

Da lød ude fra Korsvejen en klangfuld Stemme:

— Død og Helvede, kære Mester, hvad er dog dette?

Der stod to Herrer derude, en yngre, som havde taget et fast Tag i den ældres Arm; begge stod de som Støtter, medens den lille Lucina hvirvlede sig rundt over det duggede Græs, som var hun virkelig en lille Alf, der havde revet sig altfor tidligt løs fra Naturens Dagsøvn og lokket af Skumringen umistænksomt havde givet sig blot for Menneskers Blikke . . .

De to Herrer var Solodanseren Larcher, som for Tiden var Ballettens Leder, og den gamle Mester, Antoine Bournonville.

Dansen sluttede; den lille Lucina brød pludselig af, løb hen til sin Moder og gemte sit Hoved i hendes Skød. De to Herrer genkendte i det samme Thomas Overskou og vinkede ham til sig.

— Hvad i Herrens Navn er det for Kogleri, her foregaar ved Kirstens Kilde? sagde Larcher. Er Du i Pagt med Aanderne, Thomas? Er det en Kildenymfe eller en Dryade, Du dér har tryl-

let frem? Hun danser jo som en Sommerfugl, der er beruset af Blomsternes Duft og nipper til Duggen.

— Ja, er hun ikke vidunderlig? sagde Overskou. Hendes Fader er Løjtnant Grahn; han sidder dérhenne med sit Selskab. Desværre vil han ikke lade Barnet komme til Teatret. Eller rettere, han maa ikke . . . hans Kone sætter sig imod det; hun anser Balletten for en Slags Forskole til moralsk Fordærvelse.

— Konen har Gud hjælpe mig Ret, sagde gamle Bournonville. Naar jeg undtager lille Pätges, kender jeg ikke en eneste, som ikke kurrer med Kavallererne, og hun stak da ogsaa af fra Balletten, saa hurtigt hun kunde.

— Andrea Møller har De dog vel ikke noget at sige paa? sagde Overskou.

Men baade Bournonville og Larcher brast i Latter.

— De mener, fordi hun er forlovet med Krætzmer? sagde Bournonville. Kære unge Ven, De er næsten for naiv, eftersom De har været i Hvepsereden paa Kongens Nytorv i alle de Aar . . . hun skal saamænd oven i Købet giftes med ham . . . men det er efter højere Ordre.

Hun bor for Resten i det nye Hus i Suhmsgade; hvis De gaar der forbi i Skumringen, kan De let se en høj, bredskuldret Herre, tæt indsvøbt i en Kappe, som banker med sin Stok i Porten og bliver lukket ind. Véd De da virkelig ikke, at hun i et halvt Aar har været Prinsens udkaarede Veninde?

— Stakkels Krætzmer, sagde Overskou. Det er egentlig nederdrægtigt; man burde give ham et Vink.

Men Herrerne lo igen:

— Tror De da, man bliver Idiot af at spille Obo? spurgte Larcher. Krætzmer er selvfølgelig vidende om det hele og stolt over Æren. Tænk at skulle træde i en kongelig Højheds Spor!

— Det er afskyeligt, sagde Overskou heftigt. Man kan ved Gud knap nok forsvare at raade Forældre til at sende deres Børn derop, naar selve Hoffet søger sine Ofre mellem de unge ved Balletten.

— Pas paa, det ikke gaar Dem som Dr. Dampe, skemtede Bournonville. Han morer sig vist ikke ovre paa Christiansø. Hvad er det for en Oprørsaand, der er faret i Dem? Vil De nægte Hoffet dets af Gud indstiftede Privile-

gier? Har det blaa Blod ikke Jagtret baade paa Mennesker og Dyr? Og Fruentimmerne vil dog den Vej, min kære Overskou. En lille Danserinde dør vel heller ikke af en Smule Amourette, helst naar Amor har en Krans af Guld paa sin Bue; men vil De nu ikke forestille os for disse Mennesker. Naar De hører til Selskabet, bliver vi vel heller ikke agtet for ringe.

Bournonville og Larcher blev modtaget med stor Venlighed; men Grahn sendte sin Hustru et bekymret Blik, da den forhenværende Danse-direktør nævnede sit Navn. Mette Christine sad med sænket Hoved og tegnede med Fingeren i den spildte Punch paa Bordet; hun var baade varm og kold og følte klart, at Afgørelsen var nær, Kampen vilde blive kæmpet ud i denne Aften. Og Slaget aabnedes snart.

— Nu er jeg snart de halvfjers, sagde Antoine Bournonville. Jeg har set Gardel danse og August Vestris, min kære Mariane dansede som en Engel. I tredsindstyve Aar har jeg set dem alle, de smaa Sylfider, som har lagt Evropa for deres Fødder; men jeg tror aldrig jeg har set noget saa yndigt som dette Barn, da hun svævede hen over Græsset.

— Vi glæder os ogsaa over hendes Dans, sagde Grahn. Men Lucina er egen; beder man hende om at danse, vil hun ikke. Hun kan ikke, uden naar det kommer over hende.

— Netop, sagde Bournonville. Geniets Ubevidsthed . . . her kræves kun lidt Skole til, for at Fuldkommenheden kan naas.

— Hvorfor skal ogsaa alting skoles? sagde Mette Christine heftigt. Man klipper dog ikke Træerne mere; lader vi ikke Bøgene vokse som de vil? Og se nu den Kronhjort, som springer derhenne . . .

De vendte alle Hovederne . . . dér, hvor Børnene nylig havde leget, og hvor Lucina havde tryllet Eventyret frem, sprang en ung Hjort med rejst Hoved og tilbagekastede Takker imod Tykningen . . . lidt efter fløj en Hind mod Krattet, næsten uden at røre Jorden med sine Hove

— Lad dog Barnet være sig selv og danse, som hun vil, sagde Mette Christine. Hun skal jo dog ikke til Balletten.

— Ja skal hun ikke? sagde Bournonville. De vil tilgive mig, Madame, men jeg turde næsten give Dem mit Ord paa, at Deres Datter kommer til Balletten, før eller senere, med eller mod

Deres Vilje. Endnu danser hun ubevidst som Dyrene, hun leger med de store Gaver, hun har faaet . . . men en Dag vil hun blive sig sit Kald bevidst. Det kan ikke undgaas . . . hun vil komme til at se Balletter, hun vil prøve paa at efterligne dem, hun vil høre sin Pris overalt . . . hun vil komme til at danse for Gæsterne i de Selskaber, hun kommer til . . . umærkeligt vil hun blive suget over mod Teatret.

Mette Christine sukkede — det Billede, Bournonville oprullede, passede desværre allerede kun altfor godt.

— Og saa vil det være for sent for hende at lære noget, fortsatte Bournonville ubarmhjærtigt. Saa vil hun ikke selv føle sig tilfredsstillet ved sin lunefulde Naturdans, hun vil søge at skabe Kunst, men hun vil ikke kunne det, fordi hun intet har lært, medens det var Tid. Hun vil blive en middelmaadig Danserinde, medens hun nu maaske kan blive en af Aarhundredets største Kunstnerinder . . . jeg forstaar Deres Bekymringer og Deres Omsorg, Madame, men jeg er ikke sikker paa, at Deres Datter vil være Dem taknemlig derfor, naar hun engang kan skønne.

— Jeg vil sandelig ikke for alt i Verden staa hendes Lykke i Vejen, sagde Mette Christine. Hvorfor skulde jeg ogsaa have noget imod, at Lucina lærte alt, hvad der er smukt og godt? Tror De ikke, jeg selv glæder mig over hendes Dans og gerne ønsker, hun kommer til at danse saa smukt som muligt? Men tør De, Hr. Bournonville, sige, at det *er* smukt og godt, alt, hvad de lærer ved Balletten? Vilde De sætte Deres egen Datter i Skole dér?

Grahn saa uroligt til Lucina, Barnet kunde dog let komme til at høre for meget; men hun sad henne ved et andet Bord og havde kun Øje og Øre for Gudrun og Søren.

— Saamænd vilde jeg saa, sagde Bournonville. Hvis hun havde Ydre og Evner dertil. Der er jo dog ogsaa Fristelser ude i Livet.

— Og vi holder dog nogen Justits, Madame, sagde Larcher. I Balletskolen er Tugten saa streng som i ethvert andet Institut, og paa Teatret fjærner vi saa vidt muligt den, der giver Anstød . . . der er nu Jomfru Jergang, hun har faaet den ene skarpe Irettesættelse efter den anden og vil nu blive vist bort.

— Og Jomfru Weiner, som alle véd er Prins

Frederiks Elskerinde, sagde Mette Christine heftigt. Og Jomfru Rasmussen, som Bogtrykker Berling viser sig offentligt med, og hvad siger De ikke om Jomfru Møller, der altid har givet sig Mine af at være saa dydig.

— Kære Frue, sagde Bournonville, hvorfor skal dog nu Balletten have Skyld for alt det? Der er forfløjne Piger til alle Tider, de gaar ind i Balletkoret uden noget Kald, kun for at more sig — ligefrem for at blive Genstand for Kavalerernes Kurtise. Men dette lille, alvorlige, uskyldige Barn . . .

— Vi taaler heller ikke godt at tænke den Tanke, at der skulde tilstøde hende noget, sagde Løjtnanten alvorligt.

— Naar en ung Pige virkelig fordærves ved Balletten, sagde Bournonville lige saa alvorligt, saa er det saa godt som altid, fordi hun er fattig og fra et daarligt Hjem. De vil jo vaage over Deres Barn . . . og hvad Fattigdommen angaar . . .

Han gjorde smilende en Haandbevægelse ud over det velbesatte Bord.

Mette Christine rettede sig pludselig, greb sit Glas og tømte det, med Øjnene dybt sænkede i

sin Mands. Der laa saa megen Sorg og Tvivl i hendes Blik, men ogsaa et dulgt Skælmeri. Grahn forstod hende straks. Hun vilde ikke tale mere om det, hun taalte ikke at tænke mere paa det, men Slaget var kæmpet til Ende, og hun havde tabt det, hun orkede ikke at staa imod længere.

Mørket faldt tættere nu, Madammerne Hansen og Smit havde trukket sig til Side i dæmpet Passiar, Hansen nikkede saa smaat, og Smit havde allerede lagt sig til Rette med Hovedet paa sine Arme og pustede tungt . . . men Grahn vilde nødig, at de skulde skilles nu. Stemningen var blevet for tung, saadan maatte Skovturen ikke ende.

— Sandelig, sagde han, det er den tredivte Juni i Dag, det er vor lille Lucinas Geburtsdag og endnu har vi ikke drukket vor lille Piges Skaal. Lad os flytte ind i Storstuen, mine Damer og Herrer, Skytten under os nok en Lampe, og jeg har endnu nogle Flasker ædel Drue, som vi kan slutte Dagen med.

De bænkede sig derinde om Lampen, og Champagnen perlede i Glassene. Lucina fik sin Geburtsdagssang og sit Hurra, og Passiaren gled

muntert igen. Lidt efter kom Cetti, Sangeren, og stak Hovedet ind ad Vinduet, han var paa Hjemvejen fra sin Aftenvandring og var lokket til af Lyset, som et Møl.

Han vilde ikke ind, men han fik sit Glas op i Vindueskarmen, og uden Opfordring stod han derude og sang med sin lyse, bløde Stemme Heibergs nye Sang om Tycho Brahe:

Solen sank bag grønne Lund,
og den fulde, klare Maane,
mellem Sjølunds Kyst og Skaane,
straaler over Øresund . . .

Mette Christine havde flyttet sig over ved Siden af Grahn. Hun sad med hans Haand i sin, og med sit Hoved lænet mod hans Skulder.

Har Du glemt, hvad Verden véd?
Det var mig, som monne bære
op til Stjærnerne din Ære —
hele Himlen kan jo være
Vidne til min Sønlighed . . .

— sang Cetti. Og Mette Christine trykkede Grahns Haand fast. Han forstod hende. Hun sagde til ham i det Haandtryk:

— Vi gør det, vi maa bringe det Offer. Vi maa skænke Landet vor Datter, maaske kan hun ogsaa bære dets Ære op mod Stjærnerne . . . hvad véd vi Mennesker? Maaske bliver netop dette til Lykke for hende og for os.

Dermed sluttede Dagen — ogsaa med en vidunderlig Køretur hjem langs Sundet, som virkelig lyste nu i den frembrydende Maanes Glans. Og Fødselsdagssangene tonede ud i Natten og mødtes med fjærne Toner fra en Baad, der vuggede sig midt i Sølvstriben og hvor et Par unge Elskende sad tæt omslyngede og sang . . .

8. KAPITEL

En Storm i et Glas Vand.

Søren bestod sin Eksamen med Glans og blev rykket op i næste Klasse som Nr. 1.

— Der kan man se, sagde Smit og snoede sin Guldkæde om sin Finger, han havde lagt sig Guldkæde til og Guldur, ogsaa naar han stod bag sin Disk. Men de havde da for Resten faaet Jomfru i Butikken nu og en Karl, saa hverken han eller Mutter var saa bundne længere. Det var underlig nok, men siden Alexander Smit var begyndt at rive sig og gaa med Spenderbukser paa, gik Forretningen dobbelt strygende, det var hidtil ukendte Overskud, de kunde notere om Aftenen, naar de gjorde Kassen op.

— Der kan man se, Drengen vil til Vejrs ligesom vi, nu kan Du løbe om hos Jensens og lade ham tage Maal af Dig til en ny Kjole.

Smits gjorde ogsaa en Skovtur den Sommer, og saa var det jo Hansens Tur . . . ud paa Efter-

aaret havde Smits deres første rigtig større Dag: Grahns var til Aftenselskab hos dem. Urtekræmmeren fra Hjørnet var med og Brændevinsbrænder Jansens. Urtekræmmeren havde Smit nu nærmest bedt af Hensyn til Malice. Han mødte jo i Uniform, og det kan jo nok være, han gjorde store Øjne, da han saa Grahns Uniform . . . for Grahn var virkelig »von« og havde været rigtig Officer i den kongelige Armé, det var noget andet end Borgervæbningen. Smit havde for Resten været lige ved at blive Løjtnant dér selv, men han var blevet for tyk, saa han maatte lade den Fugl flyve, til stor Ærgrelse for Madammen.

Oppe i Stuerne var der en Pragt nu, som lod baade Hansens og Grahns langt bagud. Sølvtøj og Lysekroner og Tæpper og Mahogni, men Smits blev ved at købe ind endda, de syntes altid, der manglede noget, og det gjorde der virkelig ogsaa, de kunde kun ikke se, at det var Smag.

— Jeg kan ikke vide, hvori det ligger, sagde Madammen, jeg er sikker paa, vi har givet meget mere for vores, end de andre for deres, men der er ligesom flottere hos Grahns alligevel.

— Ja, Fanden fare i det, brummede Smit. Det er et farligt Mas at komme paa Højde med de fine. Fornemheden er dog s'gu vist noget, man skal være født til.

Han sad i Skjorteærmer i Vinduet og røg sin Pibe, han var ikke altid lige glad ved Forandringen. Det hændte, at han gemte sig ude i Bagstuen med »Berlingeren« og strakte sig i den gamle haarde Hestehaars-Sofa, mens han med Velbehag indsugede de fede Dunster ude fra Boden og lyttede til Klokkens rasende Klemten, hver Gang en Kunde kom eller gik.

— Her er altfor meget, sagde Søren, i hvem Skolen og Latinen allerede havde afsat en Del Kultur. Det er jo ligesom, I havde en Marskandiserbod, her er jo ikke til at røre sig.

Han laa i en evig Krig med et stort Sølvfad, som ragede ud fra Buffetten lige ved Døren ind til hans Værelse. Naar han rev det ned, gik der en syv, otte Kostbarheder med i Købet, og fik Sølvtøjet Buler, var han lige saa vis paa sine Lussinger.

— Tror Du virkelig, her er for meget? sagde Mutter Smit og saa sig om. Hun nænnede ikke at tage noget af det væk . . . naturligvis, de to

Stager dér kunde undværes, de saa ikke godt ud ved den ene Side.

Men det endte alligevel med, at hun gik ud og købte et Par Stager til, for nu vidste hun, hvad en »Pendant« var.

Gudrun var ogsaa kommet i Skole, hun gik i Jomfru Agerups velrenomerede Institut paa Købmagergade. Hattemageren var lidt melankolsk det Efteraar, han gik alene mellem sine Georginer, det var kun paa Solskinssøndagene, han saa Børnene hos sig, og han syntes ikke der var rigtig Liv i Haven mere.

Oppe i Adelgade hos Grahns sad gamle Antoine Bournonville og slog sig med sin sølvknappede Stok paa Gamacherne . . . saa gammel han var, var han ikke fri for at være lapset endnu, han klædte sig stadig som i den gyldne Stockholmertid.

— Ja, min kære Løjtnant, sagde han og nippede til den Sherry, Grahn med sin sædvanlige Gæstfrihed havde skænket for ham, nu er der altsaa en Plads at erholde paa Balletskolen for Deres lille Lucina. Det har kostet mig ikke ringe Møje at erholde den. Der er Hunde nok om det Ben, oprigtig talt var det Deres Løjtnantstitel,

der gjorde Udslaget, Kammerherren er jo ikke forvænt med at faa sine Rekrutter fra virkelig gode Hjem.

— Det er meget elskværdigt af Dem, at De har haft den Ulejlighed, sagde Grahn og saa mildt paa Mette Christine, der sad med Hænderne foldede i Skødet.

— Hvad siger nu Madame? spurgte Bournonville.

— Ja, hvad siger Madame? spurgte Grahn og vidste, hvad Svaret vilde blive.

— Hr. Bournonville, sagde Mette Christine og saa ham fast ind i Øjnene, svarer De mig til hende?

— Ja, sagde Bournonville og mødte roligt hendes Blik.

— I enhver Henseende?

— De har mit Ord, Madame.

— I Guds Navn da, sagde Mette Christine med skælvende Stemme, hun brast i Graad i det samme og gik ud i Køkkenet med Forklædet for sine Øjne.

Den lille Lucina var altsaa kommen paa Balletskolen nu; hun lærte at læse og skrive, Monsieur Larcher parierede Fransk med hende,

Funch, Repetitøren, udviklede hendes fine musikalske Sans med sit sikre Violinspil, og gamle Mester Antoine søgte at bringe hendes yndefulde Dans ind under de en Gang vedtagne Regler. Bournonville havde nok opgivet sin Stilling som Dansedirektør, men Skolen ledede han endnu med fast og haard Haand.

Lucina var alles Yndling paa Teatret inden der var gaaet en Maaned, og hun udviklede sig hurtigere, end nogen havde ventet — det altfor sarte og sky i hendes Natur tabte sig, hun blev muntrere og naturligere, og Mette Christine glædede sig over, at hun havde opgivet sin Modstand.

Men en Dag, da hun kom hjem fra Skolen, græd hun og vilde ikke sige, hvad det var. Først langt om længe fik de det ud af hende, at Bournonville havde slaaet hende.

— Men hvorfor dog? spurgte Mette Christine forfærdet. Jeg troede altid, han var saa rar.

— Det er han ogsaa, sagde Lucina, men han bliver saa tit vred, og saa prygler han os; mig har han aldrig pryglet før, men i Dag dansede jeg forkert, jeg glemte, hvad jeg skulde gøre, fordi Musiken var saa køn, og saa gjorde jeg

nogle Trin af mig selv, ligesom jeg gør herhjemme.

Det gentog sig flere Gange; Lucina græd ikke mere over det, men hun fortalte med den Ro, Erfaringen gav, at i Dag havde hun faaet Klø.

Og Mette Christine sagde til Grahn:

— Jeg kan ikke lide, han slaar hende; Du skulde gaa hen og tale med Hr. Bournonville om det.

— Det skal maaske til, sagde Grahn. Men véd Du hvad, vi har nok baaret os forkert ad. Det er dog ham, der har skaffet hende ind paa Skolen, og han har haft megen Ulejlighed for vor Skyld, vi burde vist have vist ham en Erkendtlighed til Gengæld.

— Ja, lad os det, sagde Mette Christine. Skal vi byde ham herhen en Aften? For han tager sagtens ikke imod Penge.

— Nej, naturligvis, sagde Grahn. Men vi kunde jo forære ham et eller andet kønt. Hvad mener Du om den Vinkande dér? Den er temmelig kostbar, og den er gammel, men jeg véd jo ikke, om Du vil af med den.

— Om jeg vil? sagde Mette Christine. Der er

ikke den Ting, jeg vilde ofre, om han bare vilde være god imod vort Barn.

Vinkanden blev pakket og sendt til Mester Antoine, som indfandt sig personlig og takkede; men nogen Forandring bevirkede det ikke. Bournonville slog jo ikke for at gøre ondt, det var Hidsigheden og Kærligheden til Kunsten, der løb af med ham, og Lucina havde vel heller ingen Skade af de Rap.

— Er det noget, sagde Søren, da hun fortalte det. Saa skulde Du bare vide, hvor jeg bliver mulet igennem, bare jeg hakker i en Remse, somme Tider tæver Konrektor mig, bare fordi han har været ude om Aftenen, det kan man straks se paa Øjnene af ham.

— Mig skulde de bare vove at røre, sagde Gudrun og slog med Nakken. Hun var vokset sig svært køn og tyraniserede baade Lucina og Søren ikke saa lidt — Søren var lidenskabelig forelsket i hende og skrev latinske Vers, som han stak i hendes Sykurv. Læse dem kunde hun jo ikke, men desmere imponerede de Veninderne i Jomfru Agerups Institut.

— Jomfru Agerup slaar aldrig, sagde Gud-

run, men hun kniber nederdrægtigt. Hun nappede mig en Dag i Armen med Neglene, saa jeg var lige ved at skrige; men jeg holdt mig, og saa satte jeg Foden paa hendes syge Taa, ligesom af Vanvare, jeg véd, hvor hun har sine Ligtorne, og det kan nok være, hun slap i en Fart. Siden har hun holdt sine Knogler hos sig selv.

Børnene var tit i Teatret sammen den Vinter. Lucina kunde frit komme op paa Snoreloftet, naar hun vilde, og derfra saa man meget godt, men Grahn holdt paa, at hun skulde sidde i en Loge, og Børnene vilde jo ogsaa helst være sammen, saa fulgte gerne en af Mødrene med.

De gik gerne til Balletterne, fordi Lucina helst vilde se dem, og dem kunde de huske og opføre bagefter hjemme. Jomfru Møller dansede vidunderligt, men Lucina kunde gøre hende det efter, livagtigt som saa man hende selv; men noget var der altid i hendes Dans, som slet ikke lignede det, hun havde set og lært paa Teatret. Hun kunde somme Tider bringe Mester Antoine til Fortvivlelse, ved at bryde ud af Rækken og hvirvle sig rundt paa sine smaa Taaspidser paa Trods af alle Love.

— Jeg véd ikke, hvad jeg skal stille op med det Pigebarn, sagde Bournonville til Larcher og tørrede Sveden af Panden. Hvordan skal hun nogen Sinde komme til at optræde? Man risikerer jo, at hun pludselig giver Rollen en god Dag og danser løs, hun *fantaserer* ligefrem med Benene, og det forbandede ved det er, at det, hun laver selv, er meget kønnere end det, hun lærer af os andre.

— Ja, sagde Larcher, jeg er nær ved at tro, der maa laves en særlig Slags Balletter alene for hendes Skyld . . . hun er det værd.

— Det var det, August altid gik og fantaserede om, sagde gamle Bournonville tankefuldt. Kan Du huske, da vi havde den lille Pätges ved Balletten? August vilde partout beholde hende dér og digte Dansestykker til hende alene. Jeg gad vidst, hvad han vil sige til vores lille Lucina, naar han kommer hjem fra Paris.

Larcher rynkede Panden, han var ikke nogen Ven og Beundrer af den unge Bournonville, og han frygtede med god Grund, at med hans Hjemkomst vilde hans egen Glansperiode være forbi.

Grahns saa godt nok, hvor det bar hen. Det begyndte med Skolen, det vilde ende med offent-

lig Optræden; Teatret fangede Dag for Dag deres lille Pige tættere ind til sig, som det fanger næsten alle, der har rakt det en lille Finger. Lucina begyndte at føle sig sit Kald bevidst, hun stræbte ivrigere og ivrigere efter at bekæmpe sine Bens Lunefuldhed og indordne sig under Ballettens Regler. Og efterhaanden som hendes Dans blev mere kultiveret, blev det klarere for Forældrene, at hun hørte Scenen til. En Begavelse som hendes havde de ikke Lov til at mure inde bag Hjemmets Vægge.

— Er Hr. Bournonville nu ogsaa god mod Dig? spurgte Mette Christine bekymret.

— Ja, sagde Lucina — hun kunde godt lide den gamle og fortalte aldrig mere, naar han havde slaaet hende.

— Prygler han Dig ikke? spurgte Moderen.

— Nej, løj Lucina, mig rører han aldrig, det er bare de andre, naar han bliver gal i Hovedet.

— Vi maa dog vist vise Hr. Bournonville en lille Opmærksomhed, sagde Mette Christine til Grahn; og de sendte Dansemesteren et Kagefad af Sølv.

I den straalende Sommer, som oprandt, var

Trekløveret altid sammen i Hattemagerens Have, der blussede af Roser. Men efterhaanden, som de voksede til, blev den lille Urtegaard dem alligevel for lille. Solsikkerne var ikke længere Kæmpetræer. Græskarbladenes Vildnis var ikke længere en Urskov, hvor Eventyret lurede mellem Rankerne. Børnene kunne overse Haven nu, deres Indbildningskraft krævede større Plads. Saa begyndte de i Ferien paa længere Udflugter — til Voldene og til Glaciet, sommetider ud bag Blaagaards og Ravnsborg til Nørrebros Marker eller helt ud paa Frederiksberg.

Og altid legede de Teater — de gav hele Forestillinger for en indbildt Tilskuerkreds; Stykker, de havde set, eller som Søren lavede efter de andre. Han besøgte sommetider Thomas Overskou, der hjalp ham til Rette og maaske nok bestyrkede ham lovlig meget i hans Interfor Teatret, meget mod sin Vilje. For Overskou havde selv stadig en Følelse af, at han ikke var kommet paa sin rette Hylde; det nagede ham, at han ikke havde revet sig løs i Tide og var kommet til Studeringerne, og han sagde til Søren:

— Vær Du glad ved, at din Fader holder Dig til Bogen, og bliv ved den. Havde min Fader haft saa god Raad som din, saa havde jeg siddet i et Embede nu og ikke gaaet her og været hverken Fugl eller Fisk.

— Dr. Ryge sad jo i et Embede og gik fra det, sagde Søren. At være ved Teatret maa dog være større end noget af det andet.

— Ja, Dr. Ryge, sagde Overskou bittert. Naar man kan spille som *han*! At være en stor Skuespiller maa tilvisse være en Lykke; men jeg er kun en middelmaadig, Søren; de Stykker, jeg skriver, duer heller ikke stort — og Du er heller ikke noget Geni, er jeg bange for. Hold Du Dig til Bogen, den er solid, og paa Embedsvejen kan Du klare Dig med Retskaffenhed og Flid.

Men hvad hjalp alle Formaninger? Sørens Lyst stod mere og mere til Scenen; der var Teater i Luften om ham, hvor han færdedes. Overskou var saamænd selv ude at spille med Trekløveret en Dag i Frederiksberg Have.

Gudrun var det ikke bedre fat med. Jomfru Agerup havde opdaget hendes Talent for at deklamere Vers og kælede for det. Ved den aarlige Aftenunderholdning i Institutet traadte hun

frem i en lang, hvid Kjole med røde Roser i Hænder og Haar og fremsagde Baggesens smukke Digt:

Der var en Tid, da jeg var meget lille,
min hele Krop var knap en Alen lang.

Søren var mellem Tilhørerne, og hans unge Hjerte bankede helt under Vesten.

Og saa kom endelig Katastrofen, den uundgaaelige Katastrofe, som for en Tid sprængte Trekløveret fra hinanden og slog en dyb Kløft mellem Grahns og Borgerhjemmene i Klareboderne og Pilestræde.

Lucina var lige begyndt paa Balletskolen igen, og Bournonville havde endelig faaet hende saa vidt, at han mente at kunne forsvare at lade hende optræde . . . ikke nogen egentlig Debut, men en Børnerolle i en af de Dyreballetter, Larcher yndede at bringe frem. Grahn havde ikke noget imod et saadant Forsøg, og han sagde til sin Hustru:

— Lad hende bare prøve, Mette Christine. Maaske giver det hende Afsmag for Scenen, naar hun staar Ansigt til Ansigt med Publikum, hun som er saa undselig med sin Dans.

Og Mette Christine havde med et Suk givet sit Samtykke.

Naturligvis optog den forestaaende Begivenhed Trekløveret i høj Grad. De spadserede op og ned foran Teatret og syntes næsten, de alle tre hørte hjemme inde i det gamle Kunsttempel. De tilsvor atter den Dag hinanden en dyr Ed: de vilde være Kunstnere alle tre og holde sammen i Liv og Død. Gudrun og Søren vilde allerede samme Dag underrette Forældrene og deres Beslutning.

Dagen var for saa vidt meget uheldig valgt, som Stemningen var trykket i begge Hjem. Naboens Kat havde knækket en af Hattemagerens sjældneste Georginer, lige som den skulde til at springe ud — og Smit havde netop læst i Avisen, at Kaffen var faldet i Pris. Han havde Dagen før bestilt et større Parti til den højere Pris, fordi han var sikker paa, at den vilde stige yderligere; han sad i Skjorteærmer i Bagstuen og bed i Pibespidsen og bandede. Mutter og han havde nylig talt om, at de skulde have et Spinet; der var ganske vist ingen af dem, der spillede, men Søren kunde vel lære det, og de manglede

en Pendant til den store Sekretær paa den anden Side Fløjdøren . . . nu fik den Fugl flyve.

— Naa, sagde Smit gnaven, da Søren kom ind gennem Butiken, hvad vil Du? Du maa vel have nok at bestille, siden Du har promeneret hele Eftermiddagen.

— Jeg vilde gerne tale med Dig, Fader, sagde Søren og greb lidt forknyt om Ryggen paa en Stol. Jeg vilde gerne bede Dig tage mig ud af Skolen.

Smit gloede paa ham med aaben Mund uden at forstaa; saa blev han kobberrød i Ansigtet og sagde:

— Plager Fanden Dig, Knægt — efter alle de Penge, det har kostet. Og nu, Du er Nummer ét i din Klasse. Vil Du være Dreng i Butiken herude? Nu, Du kan blive baade Doktor og Præst, hvilket Du vil.

— Jeg vil være Skuespiller, sagde Søren kækt. Jeg vilde gerne bede Dig se at faa mig ind paa Teaterskolen. Hvis Du talte med Dr. Ryge

Denne Gang gloede Smit ikke saa længe; han drev Søren en knaldende Lussing, saa Drengen vaklede paa de lange Ben.

— Jeg skal give Dig Skuespiller, sagde han. Tror Du, vi gaar her og koster og køber Sølvtøj og sætter i Sparekassen, for at Du skulde gaa hen og blive Komediant? Hold Mund, siger jeg — det er en helt anden Sag med Dr. Ryge; han tog Graden først og er en anset Mand; vil Du pakke Dig op og se Du klemmer paa dine Bøger.

— Jeg vil være Skuespiller, sagde Søren trodsigt. Og vi har lovet hinanden . . . nu skal Lucina optræde for første Gang.

— Naa, det er Lucina, der staar bagved, sagde Smit forbitret. Ja, tænkte jeg det ikke nok, hvad vilde vi ogsaa i Lag med de fine for. Pokker og ikke jeg begribe, at de giver Pigebarnet til det.

Han dampede lidt i Taushed og skottede til Drengen . . . skulde Knægten have faaet Nykker og spekulerede paa Lucina? Saamænd, der kunde blive Velstand nok, men nu var jo Hattemagerens og han saa godt som paa det rene, gamle Venner, som de var . . . Barnestreger var det vel i hvert Fald endnu det hele.

— Vi havde jo tænkt os, Du skulde blive en fin Mand, sagde han forsigtigt. Du kunde jo meget godt blive Etatsraad eller Biskop eller

saadan noget. Og Penge kommer Du jo ikke til at mangle. Hvis at det var, Du syntes om Gudrun til den Tid, saa er vi andre enige, det kunde blive en køn Skilling, naar det blev lagt tilsammen.

— Gudrun vil ogsaa til Teatret, sagde Søren med Opbydelsen af sit sidste Mod. Hun vilde bede om at komme paa Balletskolen i Dag.

— Vorherre bevares, raabte Smit og fo'r ud i Butikken, hvor der var fuldt af Kunder, og hvor hans vældige Fremfaren vakte Bestyrtelse paa begge Sider af Disken. Madammen var ivrigt optaget af at smile og skære Ost og veje af, det var ingen Nytte til at forsøge paa at faa hende i Tale.

— Jeg løber, raabte han i Døren og fo'r ned ad Gaden i Skjorteærmer og Tøfler, som han var.

Omme i Klareboderne var der ogsaa stor Opstandelse. Gudrun havde ligeledes været sit Løfte tro og bedt om at komme paa Balletskolen. Madam Hansen græd, og Hattemageren gik op og ned ad Gulvet; egentlig var det Sindsbevægelsen fra Georginen, som gik i ham, men det gjorde jo godt at faa Luft.

— Jeg begriber ikke Grahns, sagde han. Det er dog pæne og velhavende Folk; det hed sig, at Lucina skulde kun paa Balletskolen, fordi den var god, og nu lader de hende optræde. Naar jeg tænker paa, at Gudrun skulde sparke ud dér i korte Skørter.

— Jeg kan ikke vide, hvad der er at gøre ved det, sagde Smit. Søren er helt tosset, og de hænger jo sammen, Ungerne, saa Lucina kan jo sagtens dryppe dem Hovedet fuldt.

— Saa længe *vi* raader, kan vi vel holde vore Børn, som vi har bestemt, sagde Hattemageren. Naar Tøsen er gammel nok, kan hun jo gøre, hvad hun vil.

— Det forta'r sig vel, sagde Smit. Om ellers de kunde drive det til noget, er der vel Anseelse at hente paa den Vej ogsaa.

— Minsæl er der ej, sagde Hattemageren. Det er kun de store, som Folk respekterer, og knap nok det. Her kommer jo mange her, og jeg har set dem sammen, Skuespillerne og Officererne. Forleden var her en Løjtnant ved Husarerne, han ikke saa meget som svarede, da Hr. Frydendahl hilste høfligt paa ham. Doktor Ryge er jo saadan noget for sig selv.

— Nogen fattige Lus er de allenfals, sagde Smit. Jeg ser jo saa nogenlunde, hvad Doktoren køber, og det er mager Kost. Tørfisk og billig Ost; men for den Sags Skyld, Pengene har vi jo. Hvad mener Du, vi skal gøre?

— Vi maa jo se at holde dem fra Grahns, sagde Hattemageren. Det er derfra, det kommer, og naar Lucina ligefrem skal være en almindelig Balletunge, passer hun ikke som Veninde for vores Datter.

— Det gaar s'gu vist ikke, sagde Smit. De er jo som tre røde Køer — de hitter nok hinanden, de er jo da for store til at spærre inde ogsaa.

— Jeg kunde jo sige dem op, sagde Hattemageren eftertænksom. Men Løjtnanten var jo nu en solid Lejer, som der aldrig var Vrøvl med, den Slags voksede ikke paa Træerne i disse Tider.

Hansen sagde ikke op. Men baade Smits og Hattemagerens trak sig i al Stilhed tilbage; den Slags gøres jo let: man viser sig kølig, man undskylder sig ved en Invitation . . . Grahns mærkede hurtigt, fra hvad Kant Vinden blæste, og de var jo ikke af den Slags, som vilde trænge sig paa.

Trekløveret saas jo alligevel. Lucina tog den hele Historie temmelig roligt, hun var meget optaget af det, som forestod paa Teatret . . . de andre rasede. Gudrun gav sig til at bide Negle, Søren gav Pokker i Bøgerne og lod sig paa en Maaned dumpe ned til Nummer elleve. De mødtes alle tre foran Teatret hver Dag og fulgte Lucina hjem fra Balletskolen. Søren tænkte alvorligt paa at gaa til Søs, men heldigvis kunde han jo da komme hos Hattemagerens, saa meget han vilde; og Gudrun blev sødere og kønnere for hver Dag. De var allerede ringforlovede. Madam Arboe i Skindergade havde nydelige Ringe med Ædelsten i til fire Skilling, Søren havde frækt sin paa Fingeren, Gudrun gemte sin i en Snor paa sit Bryst. De havde ogsaa vekslet et Kys, men det blev ved det ene, for de syntes begge to, det var flovt, og nogen videre Fornøjelse var der da heller ikke ved det.

Saa kom den store Aften, da Lucina skulde optræde første Gang i en Ballet. Gudrun og Søren var naturligvis i Teatret. Madam Hansen og Madam Smit var med. Forældrene vovede ikke at gaa til Yderligheder, hvad der jo tit kun gør Børnene stærkere i deres. Og saa var Ma-

dammerne jo da nysgerrige selv efter at se, hvordan Lucina gjorde sig.

Det var den samme Ballet, Børnene havde spillet ved Kildehuset i Dyrehaven sammen med Thomas Overskou hin mindeværdige 30te Juni. Lucina var atter Barnet, som er kommet i Abens Vold, men lykkeligt udfries af det hæslige Dyrs Kløer.

Hun havde ikke stort at gøre, men hun gjorde det nydeligt, og hun saa jo henrivende ud. Det fuldt besatte Hus klappede, det var just i Tidens Smag at faa et smukt Barn serveret ovenpaa en køn Diner. Tilsidst dansede Lucina over Scenen paa sin egen Maner, ganske udenfor Rollen, indtil hun blev afbrudt af en skarp Kræmten fra Kulissen, hvor Bournonville forsigtigvis havde taget Stade, saa dansede hun ud. Men Folk klappede som rasende, hun maatte danse over Scenen én Gang til og neje.

Søren var i de første Dage helt optaget af dette Syn: den hvidklædte lille Lucina med de brusende Skørter, hvirvlende sig rundt mellem de grønne Træer. Han talte saa begejstret og vedholdende om, hvor vidunderlig Lucina var, at Gudrun blev skinsyg.

— Ses vi Klokken tre paa Kongens Nytorv? sagde Søren en Morgen, da han havde fulgt hende til Institutet.

— Du maa hellere hente mig, sagde Gudrun. Jeg har ikke Tid til at gaa om ad Teatret i Dag.

— Men Lucina venter jo? sagde Søren forundret.

— Hun finder vel nok hjem alene, sagde Gudrun køligt. Hendes Barnepige er vi jo da heller ikke.

Og saaledes gik Trekløveret sin foreløbige Opløsning i Møde, takket være Skinsygens fule Dæmon.

Grahns levede ellers deres sædvanlige Liv og var egentlig glade ved, at Selskabeligheden var blevet mindre; de var ikke Selskabsfugle, men havde det bedst, naar de var sig selv.

En Dag skete det igen, at Lucina kom grædende hjem fra Skolen, og Forældrene spurgte ængsteligt, om Mester Antoine havde slaaet hende igen?

— Var det bare det, sagde Lucina. Det er meget værre.

Det kom langt om længe frem, at det var

Bernhard — Jensen, hed han ydermere, han var en af Kammerraterne ved Balletten, som Lucina altid godt havde kunnet lide — en lyshaaret, blaaøjet, køn Knægt, som hun gerne valgte til sin Kavaler i pas de deux.

Men i Dag, da de stod for sig selv, havde han pludselig lagt Armen om Livet paa hende og kysset hende. Og Lucina græd som hun var pisket og gned sig over Munden.

— Det var saa *ækelt,* sagde hun. Og jeg troede, han var saa rar.

Mette Christine, der havde været saa bange for Ballettens Smitte, men ikke kunde se noget ondt i dette, kunde ikke bare sig for at le.

— Herregud, sagde hun. Du kan jo ellers godt lide Drengen, og han har vel ikke ment noget ondt med det.

Men Grahn var blevet meget alvorlig, han sendte sin Hustru et forundret, bebrejdende Blik og sagde:

— Lucina har ganske Ret — det var grimt gjort af Bernhard. Gør han det igen, vil jeg haabe, Du vasker hans Øren . . . hold Du fast ved det, lille Lucina, lad Du aldrig nogen saa

meget som røre ved Dig, før Du finder en, Du holder lige saa meget af, som jeg holder af Mo'r . . .

Og om Aftenen, da de var alene sagde han til sin Hustru:

— Hvor havde Du dog dine Tanker henne, Mette Christine? Det er jo Barnets bedste Værn, at hun er sky . . . og Gud velsigne hende, lykkelig den Mand, som faar en Hustru, der ikke har ladet sig kysse og klappe af enhver, der fandt hende sød . . . Vi kan trygt overlade Lucina til sig selv. Jeg stoler mere paa hendes Uskyld, end paa Alverdens Dansemestre tilsammen . .

Og Mette Christine bøjede sit Hoved og gav ham Ret.

9. KAPITEL

August Bournonville kommer og sejrer.

Oppe i den mørke Bagstue paa det kongelige Teater, dér, hvor vi i Begyndelsen af denne Fortælling saa Kunstnerne forsamlede til et fornøjeligt Symposion, træffer vi dem igen en Dag sidst i Marts 1829.

Der brændte ingen Tællelys paa Bordet i Dag, man nøjedes med det sparsomme Lys, der sivede ind gennem Vinduet. Der var heller ingen Punchebolle, kun et Par Bouteiller tyndt Øl og en Karaffe Brændevin — ikke alene var der ingen Mindedag at fejre, men det var ogsaa sidst paa Kvartalet, Lommerne var tomme, og det, som kunde undværes, var gaaet til Jøden forlængst.

Kredsen var ikke ganske den samme som sidst. Cetti var komet til og Overskou og flere andre. Gamle Rosing var gaaet bort. Og Stem-

ningen var nærmest, som var det hans Gravøl, der skulde fejres.

— Balletten sluger altfor mange Penge, sagde Ryge, som var blevet endnu strængere i Ansigtet, siden han var blevet Teatrets Økonomiinspektør. Jeg agter at indstille til Direktionen, at den indskrænker Danseforestillingernes Antal . . .

— Bravo! raabte Lindgreen. Man mene om Balletten, hvad man vil, Skuespillet er dog den ædleste Gren paa Scenekunstens Træ . . .

— Det er jo ikke, hvad det var, sagde Frydendahl. Da gamle Galeotti levede, og Bournonville stod i sin Kraft, da kunde de alligevel danse . . .

— Det kommer vel igen, sagde Cetti. Jeg hører, unge Bournonville ventes hjem fra Paris, han har jo skabt sig et stort Navn dernede.

— Lille August er god nok, sagde Frydendahl. Men jeg tvivler paa, at han kan faa muget ud i denne Augiasstald. Larcher er en haard Nød at knække, og naar Ryge nu oven i Købet vil knibe paa Muskaten. — Uden Udstyr er Balletten ingen Ting.

— Fordi det ingen Ballet er, sagde Ryge gna-

vent. God Musik og kønne Piger, som kan danse, saa skal der ikke meget Udstyr til . . . Men Larcher vil jo have Dyrehuder fra Leipzig og jeg ved ikke hvad . . . jeg gruer hver Dag for, at han skal komme med en Ballet, der hedder »Jonas i Hvalfiskens Bug« — det kunde ligne ham, nu er Aberne jo snart gamle . . . og Fanden og ikke jeg ved, hvor vi skal skaffe en udstoppet Hvalfisk fra . . .

Det lo de alle af — det var i det hele mærkeligt, at skønt Ryge var den alvorligste af dem alle, var han dog den, der hyppigst »kom til at le« . . .

— Balletten har nu faaet en Perle i den lille Lucina Grahn, sagde Thomas Overskou. Jeg saa hende i et Figurant-Pas i Dag, hun bliver endnu bedre, end jeg troede.

— Hun gør Fanden, brummede Ryge. Larcher er jo allerede begyndt at bruge hende som Attrap i sine Mester Jakel-Balletter, han skal nok faa hende spoleret. Jeg er nær ved at fortryde, at jeg har gjort mit for at faa hende herop . . .

Det bankede i det samme; Ryge raabte et rungende: Kom ind! og en kantet, kejtet ni

Aars Dreng skubbede sig sidelænds ind ad Døren.

— Halløj! sagde Ryge, hvad er Du for en Fisk — et Brev til mig? Giv hid, min unge Ven . . .det er fra Madam Rosing . . . Du kan hilse og sige, at jeg skal indfinde mig Klokken fem slet — hvad hedder ellers Du?

— Michael Rosing Wiehe, sagde Drengen med tykt Mæle og flyttede uroligt paa sig.

— Det er et stort Navn ,sagde Ryge. Saa kan Du vel nok se lige paa mig . . . Du staar jo og flakker med Øjnene, som om Du skulde til at skele . . . hvad skal Du saa være, naar Du bliver stor?

— Fader siger, jeg skal være Student, men jeg vil være Skuespiller ligesom Morfar, sagde Michael og saa paa en Gang Ryge fast ind i Øjet.

— Se se, sagde Doktoren. Det er jo altid noget, at Du v i l. Men vil Du følge mit Raad, skulde Du nu alligevel se at blive Student først, det gjorde jeg selv . . .

Da Drengen var gaaet, sagde Frydendahl:

— Du er dog en Ærkehykler . . . har Du

glemt, at Du stak af fra Bøgerne og spillede i Odense hos Grev Trampe?

— Jeg havde Talent, sagde Ryge. Og jeg skelede ikke, saadan som den lille Grimrian her . . . det skærer mig i Hjertet, at d e t skal være gamle Rosings Dattersøn, han saa jo ud, som om han lige havde sagt en Løgn og stod og skulde til at finde paa den næste.

Drengen havde absolut ikke gjort noget gunstigt Indtryk paa nogen af de tilstedeværende. Ingen af dem anede, at den lille Michael W i e h e ved en umaadelig Viljekraft skulde overvinde alt det, han af Naturen havde imod sig, og ende med at blive Publikums Yndling.

Samtalen døde hen. Ryge pakkede allerede sine Papirer sammen og stak dem i Lommen; Frydendahl havde rejst sig for at gaa. Saa gik Døren op . . . nej, den f l ø j op, og en ung, elegant Kavaler kom stormende ind og svang sin Hat, mens han med straalende Øjne saa fra den ene til den anden.

— Lille August, saa sandt jeg lever, sagde Ryge, som var den første, der kendte ham igen. Hvad i Alverdens Navn vil Du heroppe i

Thule . . . jeg troede, Du var aldeles uundværlig i Paris?

— Der er ikke flere Roller i Aar, sagde August Bournonville og rystede Haand efter Haand mellem begge sine. Og saa stak jeg herop . . . man gaar jo alligevel og kommer til at længes efter den gamle Rede . . .

— Bliver Du her nu? spurgte Dr. Ryge.

— Jeg ved ikke, sagde August Bournonville. Jeg har foreløbig taget Orlov, saa maa vi jo se, om der er nogen Brug for mig her.

— Du kan bande paa, her er Brug for Dig, brummede Lindgreen. Du kan tro, her er en køn Suppedas; Larcher regerer jo med det hele. Balletten er halvt en Pogeskole og halvt en Zoologisk Have. Er Du lige kommet, siden Du er i saa godt Humør?

— Det er vist pinende galt, sagde August Bournonville. Jeg kom først i Morges, men jeg har hørt en Fugl synge om det nede i Paris . . . ærlig talt var det mest derfor, jeg kom. Men hvad kan jeg udrette her? Jeg kan jo i bedste Fald kun opnaa Ansættelse som Danser — give Gæsteroller i de kedsommelige Stykker, Larcher

sætter op . . . ved De hvad, at skulde danse efter h a n s Pibe er min sandten ikke fristende...

— Aller Anfang ist schwer, lille August, sagde Ryge. Fik Du først fat fra neden af, kunde Du vel hurtigt tage Luven fra ham.

— Den Tid den Sorg, sagde August Bournonville — han kastede sin Hat op i Luften og greb den igen med en elegant Pirouette. Nu vil vi Skam have et Velkomstgilde, der har vasket sig . . . hvad er det dog, De har paa Bordet? Brændevin og Tyndtøl, f i d o n c, jeg er blevet mere forvænt i Paris . . .

— Det er jo sidst paa Kvartalet, sagde Frydendahl, men vi kan maaske faa fat paa Jensen. Han forstrækker os gerne, og i Dagens Anledning vil maaske vor strænge Økonomiseringsinspektør se igennem Fingre . . .

— Med største Fornøjelse, svarede Dr. Ryge. Naar bare Teaterkassen ikke skal betale, rager Resten ikke mig, jeg skal gerne spæde til selv.

— Lad nu mig faa Lov, sagde Bournonville. — Han var allerede ude af Døren og vendte kort efter tilbage med Kontrollør Jensen, det

højtbegavede Teaterbud, der var belæsset med støvede Vinflasker.

— Saamænd, sagde Ryge, Du er nu den mest velhavende i det hele Kompagni; her ved Scenen høster man snart endnu mindre Guld end Ære . . .

Der blev nu tændt Lys, »Lille August« havde saa fremtryllet Glas, den røde Vin funklede bag de slebne Facetter, Stemningen steg, Snakken gik muntert, som gaves der ingen Armod, og som var »Sidst paa Kvartalet« en Saga blott. Den ægte Kunstner har et flygtigt Sind, taber han let Modet, saa har han heller ikke langt til at glemme sine Sorger.

— Det er det værste ved Sagen, sagde Bournonville, ikke alene mister jeg i Indtægt ved at gaa fra den store Opera — men jeg gør det heller ikke, med mindre Direktionen spytter i Bøssen. Jeg maa have baade nye Stykker og ny Musik med herop. Som det gaar her, er det jo den visse Død for Talentet . . .

— Dér har vi det, sagde Dr. Ryge gnavent. Næppe har Hvalpen faaet Foden indenfor, før han gaar lige løs paa Kassen. Men jeg skal holde igen, lille August, det kan Du være sik-

ker paa . . . blokker Du os altfor slemt, saa bliver vi to min Sæl ikke gode Venner . .

— Naa, det hele bliver formodentlig ikke til noget, sagde August Bournonville. Jeg har det jo ogsaa godt, hvor jeg er — i Paris kniber de hverken paa Gager eller Udstyr eller Musik, det skal Pierre Gadel nok sørge for. Hvordan gaar det med den lille Pätges?

Kunstnerne skottede til hinanden. De huskede jo nok, hvor rasende unge Bournonville havde været før sin Afrejse over, at han ikke kunde faa sin Krig frem med hende, og nu var det mere haabløst end nogensinde.

— Hun er halvvejs tabt for Balletten, sagde Thomas Overskou. Men som det Pigebarn spiller Komedie! Jeg vilde give meget til, at jeg kunde faa hende til at agere i et af mine Stykker.

— Thomas har udviklet sig til en stor Digter, medens Du har været borte, sagde Lindgreen og lo. »Farens Dage« var næsten Shakespearesk i Tonen, det savnede i det mindste ikke Kraft . . .

— Aaa, lad mig nu være fri, sagde Overskou halvt ærgerlig. De gamle Skader . . .

— De var slemme, sagde Ryge. Men nu har han endelig formælet sig med Musen og faaet et rigtig godt lille Stykke antaget . . . det er et Lystspil og hedder »Tre Maaneder efter Brylluppet«, som sig hør og bør.

— Og den lille Andrea Møller? spurgte Bournonville. Hun var en af dem, der lovede bedst i min Tid.

— Hun skal giftes med Kapelmusicus Krætzmer nu, sagde Frydendahl. Gud maa vide, hvordan det spænder af; Krætzmer er en hidsig Rad og en sær Fyr, og helt godvilligt er han nok ikke gaaet med til det . . . det er saadan en Slags Enkeforsørgelse, hun faar sig, efter at have forsødet en vis højtstaaende Herres Ungdom . . .

— Hun danser nu henrivende, sagde Lindgreen. Næsten endnu kønnere end Jomfru Pätges. Naar de to optræder sammen, er Publikum ellevild af Begejstring; Larcher og Funck maa hver Gang indlægge hele Dansepartier til de to Pigebørn.

— Men Død og Helvede, sagde Ryge, August har jo slet ikke set vor lille Protegé — eller

har Du været ovre paa Danseskolen hos din Papa?

— Jeg var der før, sagde Bournonville. Fader fortalte mig om hende . . . Lucina Grahn, ikke sandt? Men hun var der ikke, hun var syg, hun skal jo være ualmindelig lovende . . .

— Baade Pätges og Møller er ingenting imod hende, sagde Overskou. Du maa endelig sørge for at faa hende at se, medens Du er her. For Resten er hun fra et velhavende og gæstfrit Hjem . . . Dr. Ryge er Potte og Pande dér, han kan godt indføre Dig, hvis han vil.

— Lad det nu være godt, sagde Ryge. Jeg har halvvejs en daarlig Samvittighed, fordi jeg har gjort mit til at faa Pigebarnet til Scenen. Jeg skal ikke have noget af at indføre flere Spradebasser paa Scenen. Gamle Mester Antoine kommer dér jo selv, han kan gøre, som han vil.

— Der kan man høre, sagde Lindgreen og lo, naar Fanden bliver gammel, gaar han i Kloster! Du har jo altid før talt om, hvor yndig Lucina var, og at hun var som skabt for Teatret.

— Det er hun, sagde Ryge, men det er et andet Spørgsmaal, om Teatret er skabt for hende. Efter min Smag dansede hun meget bedre, før Larcher fik fat i hende. Og hvordan vil det gaa hende? Hun er næsten f o r indtagende. Men hvis nogen af Jer unge Hvalpe vover at spolere det velsignede Barn for mig med Jeres Øjekast og Dikkedarer, saa . . .

— Jeg bliver virkelig nysgerrig, sagde August Bournonville. Men efter hvad jeg hører er hun knap en halv Snes Aar, saa større Fare kan der vel ikke være paa Færde . . .

— Pokker tro Jer, brummede Ryge. Saadan en som Du med din Kunstbegejstring er af de allerværste, det kan blive til hvad det skal være, inden man faar set sig for.

Kort efter brød Herrerne op. Vinen var drukket, og hvori det nu laa, den r i g t i g e Stemning vilde alligevel ikke holde sig i Dag.

Den næste Dag, da unge Bournonville med sin Fader traadte ind i Skolestuen, hvor Repetitør Funck og Larcher var i Færd med at indøve de Smaa i et Figurantpas, saa han sig straks om efter Lucina Grahn. Han var heller ikke længe om at opdage hende. Hun dansede ikke

i Øjeblikket, men sad henne mellem Vinduerne med Hænderne foldede i Skødet. Det lokkede Hoved holdt hun bøjet, saa han ikke kunde fange hendes Øjne . . . hun saa ned paa sine smaa korslagte Fødder og syntes langt borte i Drømmenes Verden.

— Ja, hviskede August til sin Fader, hun er henrivende . . . hvis hun danser, som hun ser ud til, saa . . . men lad os vente lidt, Larcher er snart færdig, og det er Synd at forstyrre hende, saa yndigt hun sidder.

Han stirrede ufravendt paa hende, og lidt efter, da hun saa op, mødte hendes Blik hans. Hun fo'r sammen og saa sky ned igen. Der var en saadan Glød i hans Øje, et saa næsten ømt forelsket Udtryk i hans Ansigt, at hun blev blussende rød og ikke vidste, hvor hun skulde gøre af sine Hænder.

Hun følte sig helt syg under hans Blik og havde mest Lyst til at græde . . . omtrent som den Dag, unge Bernhard Jensen havde taget hende om Livet og søgt at fratage hende et Kys.

Da Dansen var sluttet, gik August Bournonville hen til hende, tog hendes Hoved mellem sine Hænder og søgte at faa hende til at se op. Men

hun undgik hans Blik . . . hun hadede ham af sit ganske Hjærte i dette Øjeblik, hun taalte ikke, at andre rørte ved hende end hendes Fader, og han gjorde det endda aldrig, uden naar hun af sig selv kom hen til ham og lagde sine Arme paa hans Knæ.

— Hvad hedder Du saa? spurgte unge Bournonville og tvang med et rask Tag hendes Hoved helt tilbage, saa hendes forskræmte Blik et Øjeblik glimtede imod hans.

— Lucina Alexia Grahn, sagde hun med skælvende Stemme. Hun brast i Graad med det samme, rev sig løs og løb om og gemte sig i Krogen bag Repetitør Funck.

— Sikken lille sky Fugl, vi har fanget dér, sagde Bournonville til sin Fader. Har hun virkelig optraadt. Hun synes mig at maatte være meget vanskelig at dressere.

— Kom nu frem, Lucina, sagde Larcher og trak hende i Armen. Vis nu den unge Hr. Bournonville, hvor smukt Du kan danse, Du kan tro, det er noget, han forstaar sig paa.

Men Lucina gemte sig blot dybere i sin Krog og hulkede endnu højere. Hun var ikke til at formaa til at komme frem. Larcher skændte,

Funck lokkede med Violinen, ligemeget hjalp det, Lucina vilde ikke danse for den unge Bournonville, hvis brændende Øjne gjorde hende angst og bange.

Saa blev gamle Mester Antoine vred. Han greb hende ved Haaret og trak hende frem og gav sig til at skælde og smelde, mens han pryglede løs paa hende. Men Sønnen skyndte sig at lægge sig imellem.

— Nej, men Papa dog, sagde han, det er virkelig ikke den rette Maade at vinde saadan en lille forskræmt Pige paa. Kan Du da ikke se, hun er slet ikke stivsindet, hun undser sig blot, eller hvad i Alverden det nu er . . . jeg har aldrig før set noget lignende.

Han fik Lucina løsnet fra Faderens Greb, drog hende hen paa Bænken og satte hende, trods hendes heftige Modstand paa sit Skød.

— Vil Du ikke nok danse lidt for mig? sagde han med sit mest indsmigrende Tonefald — og August Bournonville kunde ellers nok røre Hjærterne, naar han vilde. — Jeg er kommen helt nede fra Paris og skal snart rejse derned igen, jeg vilde saa gerne se Dig danse, før jeg rejser . . .

Men Lucina var lammet af Skræk og afmægtig Harme over saaledes at blive holdt fast og kælet for, det var der endnu aldrig nogen, der havde budt hende . . . hun ønskede bare, den Fremmede ikke havde lagt sig imellem, saa Mester Antoine havde pryglet hende endnu.

Tilsidst lod Bournonville hende glide ned, og hun fløj som en Pil henimod Døren. Hun havde kun den eneste Tanke at komme hjem med det samme, hun vilde aldrig møde paa Skolen mere . . . ikke før den unge Hr. Bournonville var rejst tilbage til Paris.

Gamle Mester Antoine blev selv forskrækket nu; han fik hende snakket lidt til Ro . . . men danse vilde hun ikke, og hun blev ved med at græde ganske sagte.

Saa fulgte gamle Bournonville hende selv hjem og fortalte Grahn, hvad der var sket.

— Det er den gamle Historie, sagde Grahn. Man gaar her og er bange for, hun skal blive for letsindig, og saa gaar hun den modsatte Vej. Jeg tror ikke længere, Du behøver at være bekymret for den Smaa — hvad Mette Christine?

— Jeg ved ikke, sagde hans Hustru, for lidt

og for meget fordærver alting. Jeg holder ikke af, at hun er saa sky, det er ikke naturligt — det er tit den Slags, som siden hen slaar over i en Lidenskab, de slet ikke kan styre.

— Dér holder jeg med Deres Frue, sagde gamle Bournonville. Denne Skyhed for enhver Berøring er usund og unaturlig — De skulde foreholde Lucina det urigtige deri.

— Paa ingen Maade, sagde Løjtnanten. I saa Henseende maa hun ganske følge sin Natur. Og jeg forstaar hende i Grunden godt — hvad skal alt det Rageri til her i Landet? Man tager hinanden i Knaphullet og i Haanden, lægger Hænderne paa hinandens Skuldre, kniber Børnene i Kinden og kysser sin Kæreste for alles Øjne — oppe i Norge var vi mere tilbageholdende, og det tiltalte mig mere.

Mette Christine kunde ikke lade være med at smile, og hun sagde da Bournonville var gaaet:

— Jeg vidste ellers ikke, at Kærtegn var Dig saa meget imod.

— Det er noget andet med Dig og os, sagde Grahn, og drog hende ind til sig, der er jo ingen, som ser det, uden vor lille Pige. Kærtegn er mig

hellige, og det glæder mig, at de ogsaa er det for hende . . .

Men gamle Bournonville kom igen og bad om at maatte forestille sin Søn for Lucinas Forældre.

— Jeg venter mig meget af ham, sagde han. Han er ubetinget den dygtigste af os alle ved Teatret her, og i Paris har han allerede vundet sig et Navn. Han er dyr, og Direktionen her vil naturligvis trykke sig ved at engagere ham . . . men de vil ende med det; og er han først heroppe, vil det ikke vare længe, før han kommer til at regere os allesammen. Der er ingen, der vil kunne gøre saa meget for Deres Datter, som han.

Saa kom unge Bournonville en Aften — han nikkede kun til Lucina og lod ellers, som hun ikke var tilstede. Han fortalte morsomme Historier fra Operaen i Paris, dér opførtes hele Eventyr af Pragt, Skarer af Børn sværmede og svævede med sølverne eller gyldne Vinger paa Skuldrene i blaa og røde Taager . . .

Det fornøjede altsammen Grahns. Formodentlig fængslede det ogsaa lille Lucina. Hun sad i hvert Fald stille og lyttende i sin Krog, og

saa paa ham, mens han talte. Men saa snart han saa paa hende, tog hun hurtigt Øjnene til sig; og da Moderen selv bad hende danse for Hr. Bournonville, rystede hun blot paa Hovedet og løb ud.

— Det er mærkeligt, sagde Løjtnanten, jeg tror virkelig ikke, hun kan danse, *naar* hun vil, saadan som andre . . .

— Jeg skal nok vinde hendes Tillid, sagde Bournonville. Naar jeg kommer tilbage fra Paris, skal jeg have skrevet et helt Dansestykke for hende alene . . .

— Nej, nej, sagde Grahn, vi har jo nok givet hende Lov til at optræde et Par Gange, men det var ellers ikke Meningen . . . hun skal lære, lære, saa faar vi se, om hun virkelig er Kunstnerinde af Guds Naade . . .

— Ja, vi faar se, sagde August Bournonville og rejste sig. Han kunde ikke vedligeholde Interessen for dette Barn, som ganske vist var indtagende, men som maaske slet ikke kunde danse, naar det kom til Stykket — i hvert Fald gad han ikke forsøge paa at overvinde hendes Fjendtlighed nu, han snart skulde af Sted. Han rejste til Paris uden at have set Lucina danse.

Og fra Paris begyndte han saa den baade hidsige og sejge Kamp med det kongelige Teaters Direktion, som i Løbet af faa Aar skulde føre til hans endelige Sejr.

Det var i Maj 1829, at Bournonvilles Gæstespil ved Balletten foreløbig gik i Orden. Det kneb med at blive enige om Pengespørgsmaalet, som Bournonville havde forudsagt. Han androg om at maatte opføre to Balletter og fem Divertissementer af sin egen Komposition — ialt tyve Forestillinger, der skulde betales ham med 120 Rdlr. pr. Stk., saaledes at de 40 Rdlr afgik, fordi han i to Aar havde oppebaaret sin Gage i Udlandet. Saa bad han om 100 Specier til Anskaffelse af den fornødne Dansemusik etc., og i Hovedsagen maatte Teaterledelsen gaa ind paa alle hans Fordringer, saa haardt trængte den til ham, og saa stort Ry havde han fra Paris. Kun hans Rejseomkostninger nægtede Direktionen afgjort at dække, og nær var det hele Engagement strandet paa denne Bagatel.

Og nu gik det løs med den længe paatænkte Fornyelse af Balletten. Der indlagdes Divertissementer af Bournonville og Entré'er og Solo'er . . . han gjorde stormende Lykke, her

som i Paris, men selv var han ikke tilfreds. Han drømte om ganske anderledes Ting; og hvor udmærket Krætzmers unge Frue dansede, var hun dog ikke den Kunstens Ypperstepræstinde, han følte sig kaldet til at digte for.

Han havde halvvejs glemt den lille Lucina Grahn . . . han havde flere Gange været paa Danseskolen uden at lægge videre Mærke til hende. En Gang havde han endogsaa set hende danse . . . hun var i Færd med at danse en Menuet, da han traadte ind; men der kom noget tvungent og stift over hendes Bevægelser i samme Nu, hun fik Øje paa ham.

Og Bournonville sagde til Dr. Ryge:

— Jeg begriber ikke, hvad mærkeligt, der skal være ved hende; baade Krætzmer og Pätges var da langt mere lovende i sin Tid.

— Hm, sagde Ryge, det er jo det, jeg siger, at hun dansede meget kønnere, før hun kom herop . . . det skulde ikke undre mig, om Larcher fik hende helt spoleret.

— Nej, det er August, der spolerer hende, sagde Thomas Overskou, der stod hos dem. Han har nu engang jaget hende en Skræk i Blodet . . . hvis hun optraadte, og han sad i Parkettet, er

jeg vis paa, hun vilde bevæge sig som en Trædukke. Hvis jeg ikke hjælper Dig, faar Du hende aldrig at se, som hun er — og det vilde være stor Synd . . . for hun *er* nu den Dansens Genius, som Du engang fablede saa meget om . . .

Og Overskou forraadte sin lille Veninde. Han tog hende med ud i Frederiksberg Have en herlig Oktoberdag, da han havde sat Bournonville Stævne derude. Vandet i Kanalerne var dybgrønt som en sleben Smaragd, Alléerne var grønne Hvælvinger, fyldt med Fuglekvidder, og paa Øerne blussede Blodbøgen og de dybtrøde Vinranker mellem Kastaniernes og Akaciernes gule Blade.

Luften var gnistrende klar, som kun paa en Solskinsdag i Sensommeren, og det gik, som Overskou havde tænkt: Al denne Skønhed, der var saa frisk og dog saa vemodig, greb Barnet om Hjærtet . . . hun slap hans Haand og løb dansende hen ad den brede Allé . . .

Midt imellem de faldende Blade dansede hun, som aldrig nogen havde danset før hun . . . midt imellem de raslende Blade gjorde hun Trin, som aldrig nogen Dansens Digter havde drømt om . . de var Udtryk for hendes naturlige Livsglæde,

og hendes Natur var anderledes end alle andres, hendes Glæde og Jubel over Skønheden og Livet stærkere og mere intens . . .

Pludselig traadte Bournonville frem bag Buskene, hvor han havde holdt sig skjult . . . han tog fast om Thomas Overskous Arm og stod længe stum, for greben til at kunne finde Udtryk for sine Tanker.

Det, han tænkte, kunde slet ikke udtrykkes i Ord. Han var selv en gudbenaadet Danser, hvis dybeste Følelser maatte give sig Luft i Rythmer og yndefulde Bevægelser . . . han tænkte i dette Øjeblik ikke paa sine Drømme om en ny Ballet, som ikke alene var Musik og Dans, men et Legemets Digt, en Musklernes Sang til Skønhedens Pris . . . han tænkte heller ikke paa, om han kunde bruge hende, som dansede dér, til Gennemførelsen af sine store Planer . . . om han kunde vinde hende, der havde vist ham en Uvilje, der næsten syntes at være instinktmæssig Afsky . . . han tænkte slet ikke.

Han reves selv med af Efteraarets Vemod, af Farvernes Pragt og Bladene, der dryssede som gylden Regn fra den højthvælvede Himmel.

Og han dansede selv *sin* Grebethed, *sin* stærke

Stemning ud over de grønne Plæner, indtil hun vendte sig og saa, at hun ikke længere dansede ene . . .

Nu skete det forunderlige: Lucina standsede kun et Øjeblik paa sine Taaspidser, da hun saa ham og genkendte den unge Mand, hun aldrig havde villet danse for før. Et Øjeblik standsede ogsaa han; de stod dér som en ung Hjort og en ung Hind og stirrede med løftet Hoved paa hinanden.

Saa reves *hun* ogsaa med af *hans* Stemning og dansede videre . . . en hel lille improviseret Naturens Ballet opførte de her i den ensomme Have, hvor Løvets Raslen og Fuglenes Kvidder var det eneste Akkompagnement til deres Dans . . . og snart bevægede de sig Haand i Haand i lette, luftige Pas ned ad Alléen, hen imod den forbavsede Overskou, der gerne havde danset dem i Møde, om han ikke havde følt, hvor skændigt og farligt det vilde have været at bryde denne lykkelige Idyl, som maaske snart, af sig selv, vilde faa en brat Ende . . .

Men August Bournonville var en klog Mand, han slap straks hendes Haand, da hun standsede og klyngede sig til Overskous Arm. Uden et

Ord, blot med et dybt Buk og en elegant Bevægelse med Hatten fjærnede han sig, han vendte sig ikke en Gang om for at se hende endnu engang.

Overskou talte heller ikke et Ord om det passerede, Lucina var ganske stille, ogsaa da hun kom hjem. Hun fortalte hverken nu eller senere sine Forældre om, hvad hun denne Dag havde oplevet i Sjette Frederiks Have, skønt det blev af saa stor Betydning for hele hendes Liv; hun gemte kun sit Hoved ved Faderens Bryst og blev siddende dér, lige til Mette Christine kaldte til Bords.

Da August Bournonville nogle Dage senere indfandt sig paa Danseskolen, sendte hun ham et nyfigent Blik. Saa slog hun Øjnene ned. Der var tadig den samme Ild i hans stærke Blik, den samme svulmende Mund, samme daarende Magt i hans Holdning og Bevægelser og Ord; og her var ingen smaragdgrøn Kanal med dryssende gule og røde Blade.

Men nu greb unge Bournonville sin Violin og fik med en Haandbevægelse Repetitør Funck til at holde inde. Og Bournonville spillede, Toner, som faldt ham ind, nu da han saa hende

for sig igen, Alfen fra den gamle Have, og Toner, han havde lagt, naar han tænkte paa hende hjemme i de lange Aftener.

Det var ikke Efteraarets Stemning nu, ikke Himmel og Træ og Vand, det var selve Efteraarets Klagesang over, at det skulde dø saa ungt og midt i sin fejreste Pragt, det var Skovens Nymfer, der hulkede dæmpet og fjærnt. Himlen græd over Træerne, der selv ikke mere havde en Taare eller en Blodsdraabe at fælde. Og Stormen brød frem med voldsomme Hyl, det knagede og bragede i Stammerne, saa endte han i en vild Kankan.

Han havde ikke spillet længe, førend Lucina begyndte at danse med, vuggende sagte først, saa vildere og vildere, efterhaanden som Spillet steg, indtil hun tilsidst hvirvledes med i Kankan og standsede paa sine Taaspidser, just som Bournonville lod Buen synke.

Efteraaret var dødt, August Bournonville havde sejret, et nyt Afsnit af Lucina Grahns Liv var begyndt.

Han kom ofte i hendes Hjem nu, og spillede han dér, dansede hun straks, ikke villigt, men

hun kunde ikke lade være. Han gættede hendes Stemninger og kaldte paa dem; men medens hans Spil og hendes Dans fik begges Hjærter til at skælve ,og medens Løjtnant Grahns og Mette Christines Hjærter skjalv i Glæde og Frygt og Forventning for deres Barn, følte Lucina sig aldrig fuldkommen fri og naturlig overfor ham. Uden at gøre sig det klart, var hun bange for den Magt, han øvede over hende. Rent uvilkaarligt frygtede hun hans Spil, netop fordi det rev hende med sig. Han kunde tvinge hende med sin Bue.

Og mellem Kunstens Magt over et ungt Kvindehjærte og Elskovens er der ofte ikke saa langt et Spring.

— Det er Synd, hun skal optræde, før hun har udlært og er blevet sig sin Kunst bevidst, sagde Bournonville. Og hun er for god til at gaa mellem de andre ved Balletskolen, siden Jomfru Pätges og Madam Krætzmer forlod den, har der ikke vist sig noget Talent af Betydning, ikke andet end Stof til Statister og Figurantinder, hun bør ikke færdes mellem den Slags. Og hun kommer nu i en Alder, hvor det vil være farligt

for hende at indaande Luften mellem de Ældre paa Teatret, jeg vil foreslaa at vi tager hende derfra.

— Tage hende derfra? udbrød Grahn forbavset. Nu har jeg aldrig hørt Mage, her har Herrerne fra Teatret sat Himmel og Jord i Bevægelse for at faa hende dertil, selv deres højtærede Fader . . . vi har omsider givet vort Samtykke.

— Og vi har vænnet os til det, sagde Mette Christine. Lucina er glad ved det og vilde blive ulykkelig, hvis hun skulde opgive det nu.

Mette Christine saa mistænksomt paa August Bournonville. Hvilke Planer mon nu *han* nærede? Egentlig kendte de jo ikke videre til den unge, elegante Herre, vidste kun, at han havde tilbragt sin Ungdom i Paris, hvor saa meget gaar i Svang.

— Jeg bliver om kort Tid udnævnt til Balletmester, sagde Bournonville. Jeg opretter da selv en lille Balletskole, hvor jeg personlig vil undervise nogle faa Udvalgte, naturligvis med Direktionens Samtykke. Vil De betro mig Lucina? Jeg skal gøre, hvad jeg kan, jeg tvivler ikke om, at det vil lykkes mig at gøre hende til

en af de største. Jeg stiller kun den ene Betingelse, at hun ikke under nogen Form faar Lov til at optræde, før jeg anser hende for skikket dertil.

— Hvad siger Du til det? spurgte Løjtnanten sin Hustru, da Bournonville var gaaet med det Løfte, at de vilde tænke over Sagen.

— I Guds Navn, sagde Mette Christine. Han lader jo til at være en retskaffen ung Mand, og siden de skal være flere, større end ved Teatret kan Faren vel ikke være.

— Vi maa jo spørge Lucina selv, sagde Grahn. Jeg tror ikke, hun vil — somme Tider ser hun paa ham, saa jeg tænker, om hun ikke nærer mere Uvilje mod ham nu end i Begyndelsen.

Men Lucina sagde til deres Forundring straks ja, hun var nu engang kommen ind under Fortryllelsen af hans Person og hans Kunst, og hun forstod meget vel, at han kunde lære hende mere end nogen af de andre, fordi han var den eneste, som følte med det, der bevægede hendes Sind.

Saa blev Tilbudet modtaget med Tak.

Og Bournonville fik virkelig trumfet sin Ud-

nævnelse til Dansedirektør igennem. Efter mange og brydsomme Forhandlinger om Pengespørgsmaalet erklærede han kort og godt, at hvis han ikke blev Balletmester, rejste han sporenstregs tilbage til Paris. Man mente ikke at kunne give Afkald paa hans Evner. Dog var man saa forsigtig kun at engagere ham paa tre Aar; for stiv og egenraadig var han, og kostbar vilde han blive.

Og den 14. Juni 1830 underrettedes Bournonville ved en Skrivelse fra Direktionen om, at »Lucina Grahn var bleven tilstaaet at maatte optages blandt de til hans Vejledning specielt anbetroede Elever«.

10. KAPITEL

Fred og Forbund.

Alexander Smit havde begyndt at finde sig til Rette i sin nye Stilling, han havde saa at sige delt sig selv i to Dele: en, der sled og slæbte i Forretningen, bukkede og smilte bag Disken, afsluttede større og større Handeler og tjente Bunker af Penge . . . en anden, som levede paa stor Fod oppe paa første Sal, færdedes med større og større Sikkerhed og Elegance i Selskabslivet og mærkværdig nok, tjente Bunker af Penge ogsaa her.

— Vi kunne vel snart tænke paa at opgive Butiken, Fatter, sagde Madammen, som fandt mere og mere Behag i Tilværelsen ovenpaa, og var parat til naar som helst at fornægte sin Fortid i Kælderen. — Du tjener jo meget bedre ved dine Grossererforretninger, hvad skal vi saa have det Slid og Slæb for?

— Jeg kan ikke undvære den Butik, Mutter,

sagde Smit. Nu har man ligesom tjent sig op med den, og det er vel ligegodt dér man respekteres mest, naar det kommer til Stykket.

— Vi bli'r aldrig *rigtig* som de fine, før at vi lukker, sagde Madammen. Jeg talte ogsaa med Madam Hansen igaar.

— Ja Hansens, sagde Smit. Men de vogter sig ligegodt for at lukke selv, man gaar vel ogsaa her paa Jorden for at bestille noget, saa længe man kan orke.

— Hansen har jo ikke Evner til den store Handel saadan som Du, sagde Madammen indsmigrende. Du har jo nok at gøre foruden at veje af. Saa er der jo ogsaa det, lille Alexander, at Hatte *lugter* ikke, de er nu ligesom Butiken følger med herop, de fede Varer er slemme til at hænge i . . . ja, jeg mærker det jo nu, da jeg ikke er saa meget bag Disken, at det stemmer for Brystet, naar jeg kommer derned.

— Nu har jeg brodere mig mine Seler aldrig hørt —! raabte Smit. — Lugter Hatte ikke? Jeg er færdig at kvæles, hver Gang jeg kommer ind i Hansens Bod, der er jo en Stank af Læder og Filt og Skidt og Møj, saa der ikke er til at aande. Skinke og Ost, det kan man da være

bekendt at lugte af, det er delikate Sager, som skal gennem Munden alligevel.

— Saadan *ser* nu Folk paa det, sagde Madammen. Men naar Du ikke vil tage imod Fornuft . . .

— Har Du fine Fornemmelser, kan Du min Sæl og Salighed blive heroppe, sagde Smit gnavent. Jeg vil ikke have fremmed Folk ind i min gamle Bod.

— Det behøver jo ikke at være fremmede, klemte Madammen paa. Sørensen har jo været rigtig flink, lige siden vi fik ham til Svend, og han har vel nok lagt sig saa meget til Bedste.

— Hugget af Skuffen, brummede Smit.

— Naa ja, det gjorde Du vel ogsaa, da Du lærte, sagde Madammen. Det var ellers Skade, vi ikke har en Datter, saa kunde Butiken dog være blevet i Familien.

— Jeg synes ellers, vi har nok af Drengen, sagde Smit. Han er snart blevet saa fin, at det er daarligt nok, man tør sige noget til ham.

— Saadan har vi jo selv villet det, lille Alexander, vi har vel ikke kostet saa meget paa ham, for at han skulde blive som en af os.

— Jeg véd Fanden ikke, sagde Høkeren. Det

er ligesom ikke man var hjemme i sine egne Stuer, naar han kommer her med de andre Studenterspirer, de slaar jo om sig med deres Latin og Jupiter og sil vu plæ mosjø. Drengen kender sgu ikke Forskel paa en Lammebov og en Skinke, uden at han har dem mellem Tænnerne.

— Han er ovre hos Hansens nu, sagde Madammen. Skulde vi ikke tage et Løb derover, det er snart længe siden . . .

— Saamænd, sagde Smit. Kunde han endda snart gøre Alvor af det med Gudrun, nu hun er konfirmeret, men det ender vel med, at han bliver for fin til hende ogsaa.

— Han skal være Student først, sagde Madam Smit og bandt sine Hattebaand. Nu løber jeg, saa kommer Du vel efter, naar Du er færdig.

Hattemageren havde faaet bygget et stort Lysthus i Gaarden, dér sad han om Eftermiddagen med Smits og saa med Velbehag over mod Baggrunden af Haven, hvor man havde faaet rejst sig et Vinhus, det havde været hans Drøm i mange Aar; det var første Gang, Stokkene

bar, og der stod en Krystalskaal med Druer paa Bordet imellem dem.

— De er jo ikke helt modne endnu, sagde Hatemageren og gnaskede i sig. Men man kan jo daarligt lade dem hænge, saa længe det er saa nyt — — herligig Frugt, hvad? Det er Frankenthaler, de blaa dér, sikke nogen Karle . . . spis dog, Mand, de staar til det samme.

— Hm, sagde Smit, han tog forsigtigt en af de syrlige Druer og slugte en hel. Jeg kan nu ikke vide, om det har været Vorherres Mening, at vi saadan skulde æde Druerne raa. De smager ligegodt bedre, naar de er presset og kommet paa Flaske med Kraft.

— Ja, Du har nu altid været meget for det stærke, lo Hattemageren. Men vær Du rolig, dér kommer Mor med Toddyen og Piberne, siden skal vi have os en Bid Brød og en Dram, naar vi kommer op. Aftnerne er ligegodt begyndt at blive kølige.

— Ja, det kalder jeg Drue, sagde Smit og smaskede med Tungen, da han havde taget en forsvarlig Slurk af det varme, stærke Bryg. Det er jo gammel Guava, din Rad. Og jeg sy-

nes, jeg kan smage, den er ikke fortoldet, hvad? Ja, det er godt at holde sig gode Venner med Posekiggere og Toldere. Hvor har Du lusket Dig den til?

— Jeg har faaet den af Grahn, sagde Hattemageren lidt forlegen. Han faar jo noget stukket til sig engang imellem endnu af de gamle Kammerater.

— Hm, sagde Smit og dampede paa Piben og skottede misfornøjet til sin gode Ven. Saa Du omgaas dér endnu? Jeg troede ellers, vi var færdige til den Side.

— Han er jo vores Lejer, sagde Hansen, og jeg kan jo ikke saadan holde mig fra ham . . . for Resten har vi tænkt paa at bede dem herhen en Aften, om I vilde komme med.

— Hvordan er det med Tøsen? sagde Smit. Skikker hun sig? Jeg vilde Fandens nødig have hende til at sætte Søren Fluer i Hovedet. Han render i Teatret hver Ugedag, men han snakker aldrig noget om, at hun spiller.

— Hun optræder aldrig, sagde Hattemageren. Hun gaar slet ikke paa Teatret mere, hun lærer privat nu hos Hr. Bournonville, Danse-direktøren. Det er dog underligt at skilles for

saa lidt, og jeg savner tit Grahn. Han er ligegodt en fin Mand.

— Vist er han saa, erkendte Smit, som selv i al Hemmelighed havde ønsket at komme i Lag med Grahns igen, han havde alligevel givet Selskaberne i Pilestræde et Skær af Fornemhed, som siden havde manglet. Børnene vilde det vel ogsaa fornøje at komme sammen med Lucina igen.

— Det er saa underligt med det, sagde Hattemageren og kløede sig med Pibespidsen i Nakken. Gudrun har aldrig talt om hende, og nu, da jeg sagde, vi vilde bede Grahns herover, slog hun bare med Nakken og sagde »Naa!« Jeg kan ikke vide, om hun ikke er jaloux — Søren var jo svært optaget af Pigebarnet paa det sidste.

— Da synes jeg ellers ikke, han har Tanke for andet end Gudrun for Øjeblikket, sagde Smit og pegede med Piben op i Krogen ved Vinhuset, hvor Søren og Gudrun sad paa en Bænk. Vil Du bare se dér, hvis der ikke snart kommer Svogerskab ud af det, saa —

Søren var blevet en høj, slank Yndling nu med et kønt og kækt Ansigt — der var knapt

et Aar til, at han skulde være Student. Der var endnu noget af Drengeaarenes vege Drømmen i hans Øjne og over hans Pande, som Haaret faldt ned over i en tæt Lok, men Munden var fast nok.

Gudrun saa ganske ud nu, som før, lattermild og straalende, hun var blevet et godt Stykke længere og bredere; som de sad her ved hinandens Side, var de omtrent lige høje; for Søren havde længere Ben.

— Fanden maa vide, hvad det er, de bestiller, sagde Smit.

— De studerer Botanik, sagde Hatemageren og smilte lunt. Saadan kalder Søren det — det er med Blomster, Du véd, saadan begyndte vi ogsaa i min Tid. De piller Bladene af en Gaaseurt. Du — elsker, med Hjærte, med Smerte, en lille bitte Smule, slet ikke . . . kan Du huske det?

— Jeg har aldrig været meget for den Slags, sagde Smit. Hvad mener Du, Mutter? Jeg kyssede Dig i Nakken, en Dag Du stod og filede i en Ost, saa var den ikke længere, ha, ha . . .

— Hvad siger I til, om vi deklarerede til

Sommer, naar Søren er blevet Student? sagde Hansen.

— — Ja, vi har talt om det samme, sagde Smit.

— Og hvad har Du saa tænkt Dig at sætte Drengen til? spurgte Vennen.

— Ja, hvad vil han? sagde Smit. Hvad tror Du, jeg har at sige dér? Naar jeg vil imponere ham, stikker han mig noget Latin ud, saa er jeg jo leveret. Og jeg kan ligesom ikke faa mig til at stikke ham en Lussing mere, saa flink han er til sine Ting, han er dog ligegodt en Ære for en . . .

— Vist er han, sagde Hattemageren. Men Du skulde ligegodt føle ham paa Tænderne, hvad han spekulerer paa.

— Jeg kunde godt lide at faa ham til Handelen, sagde Smit. Ved det, at jeg jo nu driver det saadan i stor Stil . . . der var god Brug for et studeret Hoved, men jeg tror min Sæl ikke, han duer til det.

— Det vilde ellers være behageligt sagde Hansen. For vi to har vel snart Penge nok til at sætte Børnene i Vej, hvad?

Han lo lunt og puffede Vennen i Siden.

— — —

Om Aftenen tog Smit Sønnen for sig og spurgte ham rent ud.

— Nu er Du jo snart Studenter, sagde han. Hvad har Du tænkt at slaa Dig paa? Flink har Du været, og staar Du Dig bravt, skal det ikke skorte paa Moneter, saa Du kan komme frem.

— Jeg har ikke tænkt over det, sagde Søren. Der er jo ogsaa Tid nok endnu.

— Du kunde jo blive Doktor, sagde Smit. Saa kunde Du kanske blive Professor, eller Bisp eller Konsistorialraad, hvad? Ud med Sproget, noget har Du vel nok sat Dig i dit krusede Hoved.

— Det er dog tidsnok at tale om det, begyndte Søren igen .

— Hvad siger Du om at overtage Forretningen her? sagde Smit. Og da Sønnen saa ganske forfærdet ud, skyndte han sig at tilføje:

— Ja, jeg mener ikke, Du skulde være Diskenspringer her nede i Kælderen, begribelig; men saadan Grosserer, hvad? Købmand i større Stil? Jeg er oppe i noget mere, end Du maaske har tænkt Dig. Kom her, skal Du se engang!

Alexander Smit fremtog sine Bøger og viste med Stolthed Sønnen, hvor stort Omfang hans Forretning efterhaanden havde faaet. Han havde jo handlet med saa at sige alle Slags fra Begyndelsen af, han havde købt og solgt saa længe i det smaa, at han havde faaet en fin Næse baade for Varer og Priser og Mennesker. Skind købte han op i store Ladninger og solgte dem til Bundtmagerne, Korn- og Kul- og Trælasthandeler drev han sammen med baade svenske og danske Storkøbmænd, han havde allerede flere Skibsparter flydende paa Havet.

— Naa, hvad siger Du til det, min Dreng? sagde Smit og slog Bogen i. Det er ikke nogen Fedtebod her, ser Du nok, og der er god Brug for Lærdom i Firmaet, jeg duer jo ikke saadan til at snakke mig ind hos alle og enhver. Skal det være Smit & Søn, hvad? Slaar Du til?

— Far, sagde Søren, som virkelig var overvældet af Storheden i Faderens Forretning, som han aldrig havde haft nogen Anelse om. Der er noget, jeg gerne vilde tale med Dig om først.

— Tænkte jeg det ikke nok, sagde Smit og drejede sig om i Skruestolen, de sad nede i det gamle Kontor bag Butiken. Herut med Sproget;

det . . . det er da vel ikke det forbandede Teater igen?

Smit skubbede i pludselig Forfærdelse Brillerne op i Panden, han var begyndt at gaa med Briller nu ,ikke fordi han trængte synderligt til dem, men det støttede Værdigheden og Fornemheden — for at det var Guldbriller, siger sig selv.

— Nej vist ikke, sagde Søren og blev rød.

— Hm, sagde Smit mistænksomt. Hansens er jo begyndt at komme sammen med Grahns igen. Har Du set noget til Lucina?

— Nej, sagde Søren, hun optræder jo aldrig mere. Men jeg glæder mig da for Resten til at se hende igen.

— Ja nu véd Du, sagde Smit og lagde sin fede Haand med Vægt over Hovedbogen, at hvis det er noget a fden Slags, saa giver jeg aldrig mit Minde. Al—drig i E—vig—hed.

— Det er Gudrun, sagde Søren. Vi holder jo af hinanden — —

— Nej, gør I? sagde Smit og gav et lille Hop i Sædet. Det er Pinedød aldrig faldet mig ind. Saa er I forlovede kanske? I er minsæl tidlig paa det.

— Vi har jo været sammen, saa længe vi kan huske, sagde Søren. Og vi er enige, hvis altsaa . . .

— Du kan jo snakke med Hattemageren om det. Jeg siger ikke nej; men var det ikke bedst at vente, til Du har faaet Huen paa?

— Jo, sagde Søren og blev rød igen. Det var kun, fordi Du spurgte, hvad jeg havde Lyst til at være. Der er noget . . . jeg har talt meget med Gudrun om det, og hun er enig med mig . . .

— Naa, kremtede Smit utaalmodigt.

— Jeg vilde gerne være Videnskabsmand, sagde Søren.

— Vi — Videnskabsmand? sagde Smit og snappede efter Vejret, som om han havde faaet et Stød under Hjærtekulen. Hvad Fanden er det for noget?

— Ja, jeg mener saadan med at studere Planter og Dyr og saadan noget.

— Planter og Dyr? sagde Smit og kløede sig bag Øret. Det er jo saadan noget, jeg handler med, hvad? Men hvad Fanden er dér at studere paa . . . er det noget, der giver Penge?

— Nej, sagde Søren, det tror jeg ikke — det koster vist mange Penge. Men hvis Du vil

hjælpe mig — jeg vil gerne være Opdagelsesrejsende og samle alt, hvad jeg kunde, i de andre Lande, der er saa mange mærkelige Ting i Sydamerika især, siger Adjunkt Bo, og der trænges til rige Folk, som vil vove deres Liv og Penge paa at faa de Lande undersøgt.

— Opdagelsesrejsende? raabte Smit og blev rød helt op over Panden, Sydamerika? Din fordømte Knægt, det er jo ikke andet end det forbandede Teater paa en anden Maade. Hvad i al Verden vilde Du saa samle i Sydamerika?

— Sten og . . . og Slanger og tørrede Planter og saadan noget . . . og saa skrive Bøger om det, naar jeg kom hjem.

— Hjem? sagde Smit. Hvem siger, at Du kom hjem? Hvis Du nu blev ædt af en Slange eller forliste ude paa Havet, hvor fik jeg saa mine Penge fra igen?

— Du har jo selv Skibe ude Far, sagde Søren, og endnu er da ingen af dem forlist.

— De er den onde gale mig heller ikke lastet med Slanger og Vi—Videnskabsmænd og saadan noget Djævelskab, sagde Smit. Tænk Du hellere paa Handelen, min Dreng, saa kan Du holde Skippere til at sejle fornuftigt derover

efter Kaffe, Ris eller saadan noget. Kanske Du kan faa Matroserne til at samle for Dig, skønt der er saamænd ingen Skipper, der vover at stikke i Søen med en Slange ombord.

— Jeg tænkte det jo nok, sagde Søren ærgerligt. Vi maa meget hellere vente med at tale om det, til jeg har faaet min Eksamen.

— Hvad skulde det gøre godt for? sagde Smit. Jeg gaar aldrig i Livet med til de Narrestreger, det er mit sidste Ord i den Sag.

— Nous verrons, sagde Søren. Tempora mutantur, et nos muttamur in illis . . .

— Hvad Fanden betyder nu det? sagde Smit ærgerligt. Altid skal Du stikke mig den Latin ud, naar Du ikke kan faa det efter dit Hoved.

— Det betyder bare, at der kan ske meget paa et Aar, sagde Søren, og at Du maaske ser anderledes paa det til den Tid.

— Gu' om jeg gør, sagde Smit hidsigt. Pengene og Gudrun og en ordentlig Haandtering — ellers kan Du godt kigge i Luften baade efter det ene og det andet . . . det kan Du godt tage Hattemagerens Ord for med.

Da det Smitske Ægtepar den Aften var kommet til Ro og efter Sædvane drøftede Dagens

Begivenheder, fortalte Smit om denne Samtale og sagde oprørt:

— Videnskabsmand! Man skulde have kostet alle de Penge paa ham for at han skulde samle Sten i Sydamerika . . . vi skulde have holdt ham til Butiken, Mutter, hvad skulde han til Bogen efter? Det har ligegodt gjort ham kulret i Hovedet.

— Jeg synes slet ikke, det er saa tosset af Drengen, sagde Madam Smit. Han kunde maaske skaffe Dig Forbindelser derovre . . . Du har jo tit talt om, at Du kunde have Lyst til at tage Kaffe hjem fra Rio.

— Hm, sagde Smit.

— Og Diamanter er der ogsaa, har jeg hørt, vedblev Madammen. Kanske kunde det gaa meget hurtigere for ham at blive rig dér end her.

— Godnat! sagde Smit.

— Og naar Du nu udrustede Skibet for ham, hang Madammen i . . . Du véd Madsens Svigerfader omme i Østergade, han gav bare 10.000 Rdl. til en Ekspedition, eller hvad det hedder, til Grønland, og de gjorde ham til Justitsraad for det.

— Jo, nu skulde han vel oven i Købet til Grønland . . .

— Og hvorfor skulde Du ikke ogsaa kunne blive Justitsraad? Om ogsaa Du var for tyk til at blive Løjtnant . . . Justitsraaderne har vel ogsaa Uniform, og ham her henne i Gaden er da mindst lige saa tyk som Du.

— Hrrrrr . . .

— Du skulde nu tænke over det.

— Hrrrrrrrr . . .

Men Smit lod blot, som han sov, han tænkte virkelig over det, og han kom til det Resultat, at Konen kunde have Ret.

— Der er meget om det, Du siger, sagde han. Lad ham saa blive Videnskabsmand, bare Hattemageren ikke gør Vrøvl . . . for Gudrun skal han Pinedød have . . . Tænkte jeg det ikke nok! Altid falder den Kone i Søvn, bedst som man ligger og snakker.

Alexander Smit gjorde ikke noget halvt; han gik allerede næste Dag til Hattemageren og talte med ham om Sagen.

— Det var jo ikke det, vi havde tænkt os, sagde han. Men naar det nu er det eneste, Dren-

gen har Lyst til . . . skønt morsomt bliver det jo ikke at faa Børnene saa langt af Vejen.

— Gud forbarme sig, sagde Madam Hansen og løftede Hænderne mod Himlen, vil han tage Gudrun med sig?

— Saa, saa Mor, sagde Hattemageren, De rejser jo da ikke i Morgen . . . ellers kunde hun jo have giftet sig med en Skipper, som gik paa Langfart. Hvad siger Du, om hun havde taget en Missionær og var blevet ædt af de Vilde?

— Tal ikke om det, sagde Madam Hansen og trak Sjalet tættere om sig. Men jeg giver aldrig mit Minde; saa vil jeg da tusinde Gange hellere se hende ved Teatret her.

— Snak, Mor, sagde Hansen. Naar hun bare bliver en brav og anset Kone. Jeg synes meget godt om det, naar det er, at han ikke vil til Handelen; jeg gaar halvt med Dig om Udrustningen, Fatter. Kanske kunde der komme et lille Baand i Knaphullet ud af det . . . ellers kan Hovedet jo komme til at staa anderledes paa Børnene mange Gange inden den Tid.

Alexander Smit var ikke kneben af sig. Søren fik Penge til de dyre Bøger om Opdagelsesrejser og om Dyrene og Planterne i de varme

Lande. Han og Gudrun læste dem sammen med lysende Øjne og bankende Hjerter.

— Nu sørger Du for, at det ikke gaar ud over Skolen, sagde Smit. Du er saa god at faa en fin Eksamen, ellers kommer Du min Sæl til at bekoste Rejsen selv.

Og Søren var Mand for at klare begge Dele.

— — —

Trekløveret var samlet igen nu, men havde det anderledes sammen end før — det var ikke længere Lucina, som havde Overtaget, det var ikke mere Teaterinteressen, som knyttede dem sammen. Gudrun sang sjældnere. Søren deklamerede ikke og skrev ikke Vers. Det var Sørens og Gudruns store og modige Planer og ivrige Studier, som drog den lille Danserinde ind under sin Tryllekreds. Lille Lucina, som en Gang under Navnet *Lucile Grahn* skulde lægge Evropa for sine vevre Fødder, syntes, at dette var det største og modigste, hun havde hørt om . . . hendes egne Planer og Haab, de Bournonvilleske Drømme og det hele Teaterliv med al dets Herlighed og Fristelse svandt ind til intet ved Siden af disse to Unge, som vilde drage om paa den anden Side af Jordkloden og vove Livet mellem

de varme Landet gridske og giftige Dyr for at kaste Glans over deres Navn og gøre Menneskenes Viden større.

Saa ivrig gik Lucina op i de to andre Interesse, at hun selv tiggede og tryglede sin Fader om at købe Bøger til hende, saa hun kunde studere hjemme selv og ikke staa der som et Mæhæ, naar Søren og Gudrun fortalte af deres Lærdom.

— Jamen, lille Lucina, sagde Løjtnanten, de lærer jo kun, fordi de vil derover, det er deres Fag, Du skal lære at danse og spille, parlere Fransk, Du vil jo drive det til noget ved Teatret, det er *dit* Fag.

— Jamen, det andet er meget morsommere, sagde Lucina surmulende Og hvad bryder jeg mig om Teatret, jeg vil meget hellere rejse med Søren og Gudrun, der er vel ogsaa Mennesker derovre, jeg kan danse for, ellers kan I jo rejse med . . . og Hr. Bournonville, hvis han ikke kan undvære at se paa mig med sine gloende Øjne...

Og Grahn sagde til sin Hustru med et vemodigt-ironisk Smil:

— Hvis vi nu vilde være hævngerrige, Mette Christine, saa kunde vi gøre blodigt Gengæld.

Hvad siger Du til at forbyde Lucina al Omgang med de brave Hattemagerfolk og Sørens Forældre? For smittede hun før dem med sin Danselyst, saa har de da nu gjort hende helt tosset i Hovedet med deres Opdagelsesrejse til Sydamerika. Gud maa for Resten vide, om den nogensinde bliver til noget.

— Det var rigtig stygt af dem, at de saadan trak sig tilbage fra os den Gang, sagde Mette Christine heftigt. Og vi var altfor skikelige, at vi straks kom, da de kaldte. Man skulde tro, de Mennesker var noget stort.

— Det er de ogsaa, sagde Grahn med sit sørgmodige Lune. De er det største, der er paa Jorden, Mette Christine . . . de er retskafne Gennemsnitsmennesker, som gør deres Pligt til det yderste, og som Samfundet vil finde paa deres Plads til enhver Tid. Var de fattige, vilde de være de samme som nu, lige stræbsomme og trofaste mod det, de anser for det eneste rette.

— Vi andre gør vel ogsaa vor Pligt, sagde Mette Christine. Og derfor trasker vi ikke vore Venner paa Døren for et Lunes Skyld.

— Der er to Ting, jeg synes er store ved de Folk, sagde han. For det første er de meget ri-

gere, end vi nogen Sinde har haft Mulighed for at blive — og hvor jævne og godmodige er de alligevel ikke. Hvor mange vilde ikke blive hovne og brøsige, naar de som Smits pludselig opdagede deres egen Velstand og gav sig til at leve paa stor Fod — eller naar de som Hansens havde arbejdet sig op til Formuenhed fra neden af.

— De ser dog ned paa Kunsten, indvendte Mette Christine.

— Ja, sagde Løjtnanten drillende, de var ikke saa ivrige efter at faa deres Børn til Teatret som Du . . . naa, naa . . .

Her maatte Løjtnanten indskyde et lille Intermezzo, drage sin kære lille Hustru ned paa sit Skød, og dér beholdt han hende, medens han fortsatte:

— Saa er der én Ting til. Der er nu Hattemagerens og hans Have. Som den Mand elsker og dyrker og plejer sine Blomster og sine Meloner; jeg tror, en mislykket Agurk vilde ærgre ham meget mere end en ødelagt Hat til fem Daler. Er der nu ikke ogsaa noget af Kærlighed til Kunsten i det? For Kunsten, naar den duer til noget, skulde dog være Tvillingsøster til Na-

turen. Og nu Smits, Høkerfolkene, som sikkert helst vilde haft deres Søren til at overtage Forretningen . . . i hvert Fald, naar de skulde koste Studeringerne paa ham, tror Du saa ikke, de helst vilde haft ham i Embede, med Ordner og Rang og store, sikre Indtægter, alt det dér? Men alligevel føjer de sig for Drengen, og gaar ind paa en saa forfløjen og storslaaet Idé, som denne Forskerhistorie . . . for Hansens fortalte mig virkelig forleden Dag, at de agter at sætte Penge ind paa disse Idéer, bekoste Rejserne selv. At Søren og Gudrun skal giftes, har Du vel opdaget forlængst?

— Aa, sagde Mette Christine stædigt. Jeg er vis paa, de har nok et eller andet egenkærligt Formaal med det hele; de vil enten tjene Penge eller have Ære af det selv; men Du tror nu altid altfor godt om alle Mennesker.

— Ja, sagde Grahn, jeg tror altid det bedste om Mennesker, længe efter, længe efter, at jeg har god Grund til at tvivle paa dem. Jeg holder af mine kære Medmennesker, lille Mette Christine. Hvem véd, hvor længe man faar Lov til at leve sammen med dem?

Og Mette Christine gemte sit Hoved ind mod

hans Skulder. Hun mærkede jo altfor godt at det store og tunge og ufattelige rykkede nærmere og nærmere; han blev svagere og mere varsom i alt, rørte sig sjældnere og sjældnere fra sin Stol og tog sig saa forfærdelig ofte til det stakkels Hjerte; sommetider foer han ogsaa op i Angst om Natten og skreg.

Ogsaa Hattemageren var lidt utilfreds med den Forandring, der var foregaaet med hans kære Trekløver. De var næsten aldrig i hans Have mere, og kom de der, var det ikke for at synge og digte og danse, berusede af Glæde over Blomsternes Farve og Duft. De dissekerede dem, flaaede dem i Stykker. De rev ikke Kronbladene af Margueriterne for at se, om de blev elsket »af Hjærte, med Smerte, en lille Smule eller slet ikke« — nej, de flaaede dem videnskabeligt, som en Læge, der obducerer et Lig . . . undersøgte Blomsterstande og Frugtknuder og Støvdragere. De løb ikke rundt og klappede i Hænderne efter Sommerfuglene i tankeløs Leg som de smaa firvingede selv . . . de fangede dem og satte dem paa Naale i flade Kasser og bestemte deres Art.

— Jeg véd ikke, hvordan det er, sagde Hatte-

mageren, men jeg syntes egentlig, her var meget fornøjeligere, dengang de legede Teater.

— Ja, det er jo det, jeg siger, sagde Madammen. Søren er jo bidt af en gal Videnskabsmand, og Gudrun er lige saa tosset som han; men Lucina er snart bleven den værste af dem alle.

Men en Dag i det gryende Foraar, var det som Børnenes oprindelige Natur pludselig brød igennem al Videnskabens Støv. Solen skinnede og lokkede, saa at Knopperne aabnede sig Time for Time, og Blomster sprang ud midt ved højlys Dag. Saa fik den ogsaa kaldt Barnet frem i disse tre unge Hjerter. Søren havde faaet fat paa en Rejsebeskrivelse fra Troperne, en af disse vidunderlige Bøger, der lærer en mere end den lærdeste Videnskabsmand formaar; men som er skrevet med en saadan Kunst, en saadan Fylde af Poesi, at det er som saa man det selv altsammen, vandrede selv i Urskoven, hvor Aberne klatrede langs Lianerne og spiste Bananer, og Kolobrierne foer som smaa Ildglimt over de smalle Stier.

Skildringen rev dem alle tre med sig, og pludselig gav Lucina sig til at danse. Hun gav det

hele Eventyr i sin Dans; det var som en Fortsættelse af det, de havde læst, og Søren sagde, da hun var færdig:

— At kunne danse som Du, det maa nu alligevel være det dejligste af alt.

— Læs dog videre, sagde Gudrun utaalmodigt. Hun var jo selv bedaaret af Lucinas Ynde, og var i sin Skinsyge altid angst for, at hun skulde tage hendes Ven fra hende.

— Ja, sagde Lucina stille, at danse er dog vist det dejligste af alt. Bare jeg kunde danse, saadan som jeg gerne vilde.

— Du skal blive en stor Danserinde, sagde Søren. Og saa kommer Gudrun og jeg her hjem og ser paa Dig. Og naar Du bliver rig, skal Du komme over til os i de store Skove.

— Ja, sagde Lucina og drog Vejret dybt. Bare det maatte blive saadan. Men det er næsten altfor godt at tænke paa.

— *Vi vil* naa det, sagde Søren, og saa bliver det ogsaa . . .

Dermed var en ny Pagt indgaaet mellem de tre Kløverblade. Hver havde sit Maal at kæmpe for, hver vilde naa det.

11. KAPITEL

Tunge Skyer.

Publikums Yndling, den allerede mægtige Dansedirektør August Bournonville, gik i dybe Tanker over Kongens Nytorv. Han kom fra Teatret med den guldknappede Stok under Armen og Hænderne i Lommen. Hatten havde han trykket dybt ned i Panden, og Kraven paa hans blaa Kavaj var smøget helt op til Hatteskyggen; det var i en bidende kold Januardag, Sneen føg i hvide Hvirvler over Torvet, Blæsten peb om Hjørnerne i rasende Stød. De faa Fodgængere blev af og til staaende og vendte sig for trække Vejret.

Men Bournonville skyndte sig ikke om i den lune Gade, hvor han havde sit Hjem; saa fordybet var han i sine Tanker, at han blev ved at vandre rundt om Hesten, som var det Sommer og Solskin. Af og til standsede han, saa op mellem de bladløse Grene, mumlede nogle Ord, der

endte med en drøj Ed, stampede rasende i Sneen og gik videre paa sin Runde.

Pludselig gjorde han kort omkring og næsten løb tilbage til Teatret, den gamle Portner trak helt forskrækket Hovedet tilbage i sit Lukaf, da han saa, hvem der kom farende.

— Han er jo lige gaaet, mumlede den Gamle, saa er vel Fanden løs oppe paa Balletten igen; ja, de unge er hidsige, og han her har en haard Haand. Men saa siger man jo for et gammelt Ord, at strenge Herrer regerer kort, ja man gør.

Men Bournonville var ikke gaaet op paa Danseskolen, han stod inde paa den mørke Tilskuerplads og gestikulerede op imod den tomme Scene.

— Saadan, sagde han højt . . . nej, det duer ikke, jeg kan ikke faa det Djævelskab til at passe. Aa, det bliver aldrig til noget, før jeg faar hende med.

Han slog med Stokken i Bænkeryggen og gik op paa sit Paaklædningsværelse, hvor han kastede sig i Stolen foran det store Spejl, han selv havde haft med sig fra Paris. Trods den isnende Kulde, der havde ingen Prøve været den Dag

og der var ikke tændt op, blev han siddende dér længe uden at røre sig.

Da bankede det paa Døren.

— Jeg vil ikke forstyrres! raabte Bournonville vredt. Men Døren gik alligevel op, og gamle Mester Antoine traadte ind.

— Er det Dig, Papa! sagde Bournonville og rejste sig ærbødigt. I det Herrens Vejr, jeg mente, Du var sygemeldt og havde faaet Ordre af Lægen til at holde Dig inde?

— Hvad siger det med mit gamle Kadaver? sagde den gamle vemodigt. Jeg maatte herind og sige Farvel til den gamle Kasse.

— Farvel? sagde Sønnen og greb den Gamles Haand med et lyst Smil. Hvad er nu det for noget Snak, kære Fader, for en Smule Forkølelse, Du er jo en hel Kærnekarl endnu.

Men gamle Bournonville rystede paa Hovedet.

— Min Time er kommen, sagde han. Ja, min kære Dreng, jeg er ikke sentimental, om Gud vil, kan jeg leve mange Aar endnu. Men jeg trækker mig helt tilbage, man skal holde op, mens Legen er god, véd Du; jeg har allerede været hos Majestæten.

— Hos Kongen? sagde Sønnen og lo. Naar Du er sygemeldt? Det undrer mig, han ikke har sat Dig i Blaataarn, men han trakterede Dig vel med en af sine Overfusninger?

— Majestæten var mig naadig, sagde Mester Antoine. Han tilsagde mig endogsaa en smuk Bolig i Kavalerfløjen paa Fredensborg. Om Dig udtalte han sig forøvrigt i meget anerkendende Ord. Men, min kære August, hvad er det, der optager Dig saa stærkt?

— Aa, sagde Sønnen ærgerligt og kylede sin Hat hen paa Sofaen, det er en ny Ballet, jeg ikke kan faa i Stand. Hvilket Stof ligger der ikke i Danmarks gamle Historie — i Sagnene, Folkeviserne . . . har Du aldrig tænkt over det?

— Nej, sagde Mester Antoine og rystede paa Hovedet. Men det glæder mig, Du kaster Dig over Kompositionerne med saa stor Iver. Som Balletdigter vil Du blive en Mester.

— Hør, Fader, sagde Sønnen fortroligt og lagde sin Arm om den gamles Skulder. Hvad er der egentlig i Vejen med mig som Danser? Jeg har godt kunnet mærke, at jeg aldrig har kunnet vinde din fulde Anerkendelse.

— Ja, hvad skal de gamle prædike for de

unge? sagde Faderen. Din Dans er jo mesterlig, jeg har aldrig besiddet en Smidighed og Gracie som Du. Men det forekommer mig, at din Mimik . . .

— Dér talte Jeanne Elrads Søn, lo August Bournonville. Nej, Du har Ret, saa mesterlig en Mimiker som Du er jeg ikke, hvor meget jeg saa øver mig foran Spejlet.

— Ja, det er netop Ulykken, sagde Mester Antoine med et misfornøjet Blik til det kostbare Spejl. Den Slags Ting kan ikke indstuderes; det maa komme indefra. Men hvad er der saa i Vejen med den Ballet, som staar Dig i Hovedet?

— Aa, det er hende Lucina, sagde August ærgerligt. Jeg kan ikke lave det uden hende, det bliver altsammen til den lille Grahn, hvorfor er hun dog ikke ogsaa det Par Aar ældre.

— Det retter sig vel, sagde den Gamle smilende. Naar der ikke er andet i Vejen. Det forekommer mig ellers, at det er Dig selv, der holder hende borte fra Scenen. Du vaager jo over hende som en skinsyg Drage.

— Hun er ikke færdig, sagde August. Jeg vil ikke have hende spoleret, hun faar ikke Lov

til at komme frem, før hun er fuldmoden. Men hvilken Kunstnerinde vil hun da ikke blive! I Guder, da skal vi genføde den danske Ballet, hun og jeg.

Mester Antoine saa alvorligt prøvende paa Sønnen.

— August, sagde han. Du taler saa lidenskabeligt, Du er vel ikke forelsket?

— Forelsket, svarede August og trak paa Skulderen, men blev rød i det samme. Forelsket i et tolv Aars Barn; men hendes Dans. Fader, forstaar Du da ikke, at jeg ikke kan digte uden hende.

— Jeg saa hende forleden oppe i Skolen hos Dig, vedblev den Gamle haardnakket. Ja, hun er kun tolv Aar, men hun ligner snart en fuldt udviklet Pige, jeg kunde slet ikke kende min lille Lucina igen. Det skulde saamænd ikke undre mig, om Du havde tabt dit Hjærte. Men, min kære Dreng, der er noget, jeg maa sige Dig. Jeg har mere Skyld end nogen anden i, at hun kom til Teatret. Jeg har givet hendes Forældre mit Æresord paa, at jeg vilde vogte hende som min egen Datter. Nu er hun vel snart stor nok til at kunne vogte sig selv, men

alligevel . . . vil Du hjælpe mig til at holde det Ord?

— Naturligvis, sagde Sønnen og blev rød igen. Jeg skal for Resten ud til Grahns nu, hun mødte ikke paa Skolen i Dag, og hun har faaet en Tilsigelse til Hoffet.

— Se se, sagde Mester Antoine, allerede i Naadens Straaler! Og dér tillader Du hende dog at optræde?

— Til Hoffet siger man jo ikke saadan nej, sagde Sønnen og tog sin Hat. De to Herrer fulgtes ud paa Torvet, hvor Vejret rasede værre end nogen Sinde. Mester Antoine tog en Vogn, medens August Bournonville tilbagelagde den korte Vej ud i Adelgade til Fods.

Grahn sad i sin Stol som sædvanlig, men den var rykket helt ind i Stuen nu ved det runde Bord. Han var blevet meget bleg og mager, han var helt svøbt ind i Tæpper. Avisen laa i hans Skød, foran ham stod et Glas Vin. Lucina, der virkelig nu lignede en yndig ung Pige mere end et Barn, sad henne ved Vinduet med et lille, sirligt Broderi. Hun rejste sig straks og nejede, da Bournonville traadte ind — Forholdet imellem dem vilde aldrig blive fortroligere; hun

holdt ham til hans store Ærgrelse altid paa Afstand ved sin underdanige Høflighed. Hun saa i ham ikke den smukke unge Mand, ikke den sanseberusende Danser, kun Læreren, Mesteren.

— Velkommen, kære Mester, sagde Grahn uden at rejse sig, men med fremstrakt Haand. Undskyld, jeg bliver siddende, det er Gigten. Toldetaten lønner sine Tjenere rundeligt, ha, ha. Lille Lucina, vil Du bringe Hr. Bournonville et Glas Vin, og De ryger nok en Cigar? Ak ja, den Nydelse har jeg da allerede maattet forsage, jeg gav ellers hellere Afkald paa Vinen.

Mette Christine kom selv ind med Karaffe og Glas paa en Sølvbakke, hun satte Cigarer frem og Æbler og Druer i en smuk Skaal af drevet Sølv.

— Hvor det er smukt Arbejde, sagde Bournonville og beundrede Sølvets Ciselering. Og Druer paa denne Aarstid. De har endda ikke saa meget at beklage Dem over, min kære Løjtnant.

— Druerne er saamænd fra min gode Vært, Hattemager Hansen, sagde Grahn. Han har et Vinhus, som er hans Stolthed. Skulde man ikke

tro, at disse tunge, blaa Klaser var vokset frem ved Rhinens Bredder? Og saa stammer de dog fra en lille Baghave nede i Klareboderne.

— Som Lucina, sagde Bournonville med et varmt Blik paa den unge Pige, som atter sad med Hovedet bøjet over sit Sytøj. Hun ser heller ikke ud til at være vokset ud af denne kolde Jord; i hvert Fald naar hun danser, er det, som havde hendes Blod drukket Ild af Solen selv. Det er for Resten Dem mit Ærinde gælder, Lucina. Jeg var forleden tilsagt til Audiens hos vor gode Dronning Marie. Hendes Majestæt giver om otte Dage en stor Soirée paa Amalienborg og bad mig sende min bedste Danserinde fra Balletten. Det er ganske vist lidt farligt at gaa Madam Krætzmer forbi; De ved selv, hun ikke er god at bide Skeer med, og hun er en jaloux lille Djævel; men vil De vove Forsøget, saa vil jeg indstudere et nyt Nummer med Dem, som jeg har tænkt paa.

Grahn saa alvorligt spørgende paa Datteren, som havde bøjet Hovedet endnu dybere over Sytøjet, uden at svare.

— Det er jo en stor Ære, sagde Grahn.

— Jeg troede ikke, jeg maatte optræde end-

nu, sagde Lucina og saa pludselig op med et skelmsk Koketteri, hun ikke kunde holde tilbage. Mesteren har jo ellers saa strengt forbudt mig . . .

— Ha ha, lo Grahn og hostede i det samme, dér sidder De kønt fanget i Deres egen Snare, min kære Balletmester. Se De nu til, hvordan De reder Dem ud af den!

— Dronning Marie er god, sagde Bournonville smilende. Og Prinsesserne er milde og rare. Hvis jeg var i Lucinas Sted, vilde jeg glemme alle de andre og kun danse for dem . . . for sin Dronning kan man altid danse, det er noget ganske andet end at vise sig offentlig for et Publikum paa et Teater.

— Ja, sagde Lucina og saa op. Tak fordi De tænkte paa mig — jeg skal gerne gøre det.

Hun rejste sig hurtigt og gik til Moderen, og Grahn sagde:

— Den klarede De virkelig fortræffeligt, kære Mester. Men De fik da ogsaa en venlig Tak i Købet.

— Det er sjældne Varer hos den lille Stivnakke, sagde Bournonville. Det glæder mig nu ellers meget, at hun benytter sig af denne Lej-

lighed. De véd selv, kære Løjtnant, hvor afhængige vi Kunstnere desværre er af Hoffet. Og hvem véd, hvornaar Lucina selv kan komme til at trænge til Kongefamiliens Protektion?

Han anede ikke, hvor sandt han sagde, selv om han ikke drømte om, at denne Protektion tilsidst skulde vende sig imod ham selv.

— Spis og drik, min kære, unge Ven, sagde Grahn til Bournonville, der tankeløst sad og drejede Sølvskaalen med Druerne mellem sine Hænder — han kunde ikke glemme Lucinas Smil og venlige Ord før, den Kulde, hun ellers viste ham, saarede hans Forfængelighed dybere og sved bitrere i hans Hjærte, end han gerne vilde tilstaa for sig selv.

— Og véd De hvad, sagde Løjtnanten og hævede sit Glas imod sin Gæst's, siden De finder Behag i Skaalen, maa jeg saa ikke bede Dem modtage den som en Gave, jeg har arvet den efter en gammel Tante i Bergen, men det vilde kun glæde hende i hendes Himmel, om hun kunde se, at jeg gav den til en, der gør saa meget for vor kære lille Pige.

— Men, kære Hr. Løjtnant, sagde unge Bournonville — han slap Skaalen, blev blussende

rød og angrede bittert sin egen Tankeløshed. De overvælder os jo med Gaver, jeg tør virkelig aldrig mere rose nogen af Deres smukke Ting.

— Det er ikke til enhver, jeg giver mine gamle Ting bort, sagde Grahn og klinkede smilende med ham. Vi havde en Mand i Toldetaten, hos ham var det ligefrem en Sygdom, han kunde ikke lade være med at give sine Ejendele bort. Vi var altid yderst varsomme, naar vi besøgte ham, for roste vi noget, skulde vi have det med hjem, enten vi vilde eller ej. Jeg kan huske, han en Dag absolut vilde prakke mig en Lænestol paa, fordi jeg sad og gassede mig i den foran Ilden. Desværre var der dem, som benyttede sig af det, han er ganske forarmet nu, Vorherre maa vide, hvad der er blevet af ham.

Grahn pudsede Næsen og lod Lommetørklædet glide hen over Øjnene, han blev let rørt i den sidste Tid.

— Nej, jeg er ikke af den Slags, min kære Bournonville, fortsatte han. Men om saa jeg skulde sulte selv, gav jeg gerne min sidste Stump bort, naar det kunde gavne min lille Lucina, og deri tænker min Hustru som jeg.

Tag De kun Skaalen som en Erindring om denne Dag. De har dog skaffet vor lille Pige hendes første Entré ved Hove; det glæder mig ret af Hjertet, at hun faar Lejlighed til at glæde vor gode Dronning med sin Kunst.

Bournonville undslog sig ikke længere; han takkede rørt. Grahn fyldte Glassene paany, og Samtalen gled over i lettere Spor.

— Nu vil jeg være letsindig, sagde Grahn og tændte sig en Cigar. Jeg ved, det straffer sig frygteligt bagefter, men saa har jeg dog haft Fornøjelsen, medens det staar paa.

Men Fornøjelsen var kun kort. Grahn kom straks til at hoste og maatte lægge Cigaren fra sig.

— Der ser De, sagde han mismodigt og kunde dog ikke lade være med at le. Med mig er det snart forbi; jeg har længe været paa det rene med det.

— Men kære Hr. Løjtnant, sagde Bournonville og rejste sig for at tage Afsked. De er jo næsten en ung Mand endnu.

— Saamænd, sagde Grahn, jeg er i mine bedste Aar, men stort længere kommer jeg heller ikke. Maaske er det sidste Gang, vi taler

sammen, Bournonville, og maa jeg saa have Lov til at sige Dem noget, som ligger mig meget paa Hjerte?

Bournonville blev blussende rød under Grahns Blik. Han vidste, hvad der vilde komme, og det berørte ham næsten uhyggeligt, at de samme Ord, som hans Fader før havde sagt, da han tog Afsked med Teatret, dem skulde han nu høre af denne Mand, der mente, hans Liv var forbi.

— Som De ved, sagde Grahn, gav vi kun ugerne vort Samtykke til at give Teatret vor lille Pige. Det hed sig jo nok, at hun kun skulde gaa Skolen igennem; men vi vidste jo nok, hvad det vilde ende med, og især min Hustru var meget imod det. Deres kære Fader gav mig sit Ord og Haand paa, at han vilde vaage over vor lille Pige, saa hun ikke kom noget til. Nu er hun i deres Haand . . . vil De give mig Deres Ord og gentage hans Løfte?

— Det vil jeg, sagde Bournonville oprigtigt og trykkede hjerteligt Grahns fremstrakte Haand. Saa sandt jeg haaber at gøre en stor Kunstnerinde ud af hende, skal ingen krænke hende i Ord eller Gerning.

— Tak, sagde Grahn og lod sig mat falde tilbage i Stolen. Nu vil jeg mere rolig kunne lukke mine Øjne, naar Tiden kommer. — —

Tiden syntes virkelig ikke at være langt borte. Grahn blev synderlig svagere Dag for Dag. Mette Christine forsømte næsten ganske sit Køkken for at være om ham. Hun sad helst i Skjul bag hans Stol for at skjule, at hun græd. Hun kunde ikke forstaa, at Skilsmissen virkelig var saa nær. Grahn talte selv ganske roligt om det, men han kunde ikke faa hende trøstet.

Kun naar Lucina var til Stede, lod de som intet og spøgte som før, saa godt det var dem muligt. Hun anede ikke, hvor mørk en Sky, der snart skulde formørke hendes unge Liv; hun flagrede sorgløst om, optaget af den straalende Dag, da hun skulde danse midt ind i Hoffets Herlighed og Glæde.

Og hendes henrykte Forventning smittede Søren og Gudrun, saa de næsten glemte deres Bøger for at følge hende i alle hendes Forberedelser. De fik Lov til at se hende i den Kjole, hun skulde have paa, og hun dansede det Divertissement, som Bournonville havde komponeret til hende, oppe i Hattemagerens Stuer.

— Dér kan man ligegodt se, sagde Smit til Hattemageren, man kan ogsaa komme til Vejrs ad den Vej. Hvem skulde nu tænke, at saadan en bitte Ballettøs kunde komme til Hove.

Hun skal da kun optræde, sagde Hattemageren og dunkede Vennen gemytligt paa den tykke Mave. Det er noget andet at komme der som Gæst; det naar hun Pinedød aldrig. Nej vent, min Far, til Du bliver Kommerceraad og jeg faar mit Sølvkors — hvad? Nu er Søren jo da Student og gør vel snart Studeringen færdig.

Han siger jo nu, han skal læse i flere Aar, før han kan rejse ud, sagde Smit gnaven.

Det er godt, han gør det grundigt, sagde Hattemageren. Gudrun siger da ogsaa, at hun venter gerne paa ham.

— Gud ha' Lov, vi fik det deklareret, sagde Smit. Men sig mig engang, Svoger — hvorfor vil Du i Grunden heller have Korset end være Kommerceraad?

Det var blevet et staaende Drilleri mellem Vennerne med disse to Udmærkelser, der endnu svævede saa fjærnt i det Blaa. De var blevet staaende ved Sølvkorset og Kommerceraads-

titlen som noget, der dog laa indenfor Mulighedernes Grænse.

— Det skal jeg sige Dig, Svoger, sagde Hattemageren, man kan Pinedød ikke se paa Dig, at Du er Kommerceraad, men Dannebrogskorset, det kan man se. Naar nu vi to gaar sammen, jeg vil sige over Amalienborg eller ad Kastelsvolden, og jeg har Baandet i Knaphullet, saa skal Skildvagten præsentere Gevær for mig. Men for Dig vender han ikke saa meget som Hovedet, om Du saa var Kommerceraad ti Gange, ha ha.

— Det var som Fanden, sagde Smit. Det har jeg ikke tænkt paa.

Og han overvejede i sit stille Sind, om han hellere skulde bestemme sig for Korset? Men Kommerceraaden gjorde sig nu alligevel bedre i Handelen, og uden paa Brevene kunde det da læses, at man var det.

— Nu skal vi smage paa Mosten, sagde Hattemageren. Du skal slippe for Druerne, siden Du hellere vil være fri. Jeg var for Resten oppe hos Løjtnanten med en Kurvfuld forleden Dag. Han falder svært af paa den, Smit, jeg tror

ikke, han gør det længe. Han taler da ogsaa ligefrem om det selv.

— Herregud, sagde Smit. Ja hvad kan det saa hjælpe med al den Velstand, naar at Helbredet ikke vil; men Enken kommer vel til at sidde lunt inden Døre?

— Jeg kan ikke vide, sagde Hattemageren. Han er jo saa underlig spøgefuld, selv naar han taler om saadan noget. Og nu sidst jeg var der, siger han: — Ja, min gode Hansen, nu kommer De skam snart til at se Dem om efter en ny Lejer, for jeg flytter ud paa Kirkegaarden, siger han, og saa bliver her for rigeligt med Pladsen til de to andre. — Se det kunde jo tyde paa allehaande.

— Saa kan han jo ikke være *rig*, sagde Smit med Selvfølelse, naar at det gaar i Stykker, saa snart Pensionen falder væk.

— Nej, sagde Hattemageren og rystede paa Hovedet. Han har nok slaaet for stort paa, mens han havde noget, jeg lagde Mærke til forleden, at en hel Del af Sølvtøjet paa Buffeten, det var væk.

— Det var Satans, sagde Smit. Ja, naar det først begynder at gaa til Jøden —

— Ligemeget, sagde Hattemageren bedrøvet. Han var en herlig Mand, og saadan en Lejer faar jeg aldrig mere.

Oppe hos Grahns i Adelgade var der idel Glæde, fordi Lucina jublede af Forventning over det Eventyr, hun skulde opleve. Bournonville havde indstuderet hende i alt, hvordan hun skulde komme ind og gaa ud, han havde ydermere faaet det ordnet saadan, at han selv fulgte hende derop og var til Stede, hvis nogen skulde bringe hende i Forlegenhed.

Og den store Aften kom. En glimrende Forsamling havde Dronningen indbudt, de fremmede Gesandter var der i straalende, guldbroderede Uniformer, alle Prinserne og Prinsesserne og et Mylder af gallaklædte Officerer og silkeraslende Damer. Og Lucina dansede; hun dansede, hvad Bournonville havde lært hende, og greben af det Billede, som Kongemagten og Rigdommen fremtryllede for hendes Blik, dansede hun som et henrykt Alfebarn, og tog dem alle med sig ind i Eventyret. Hun var ganske bedøvet af Bifald, da hun blev ført ud af Bournonville.

Søren og Gudrun var der med Vognen for at

hente hende, de kunde ikke vente længere med at høre, hvordan det var spændt af.

Og hjemme hos Hattemagerens sad ogsaa Smits, de var ligesaa nysgerrige som de unge, skønt de ikke vilde være ved det. Lucina hørte dem dog ligesom en Smule til, og den Ære, der faldt paa hende, kastede en Smule Glans over dem allesammen. De lyttede med opspilede Øjne, de gamle, mens Gudrun og Søren i Munden paa hinanden fortalte alt det utrolige, Lucina havde berettet.

— Det var Satans, sagde Smit. Tænk om vi to kunde opleve at faa saadan noget at se, hvad Svoger?

— Du maa vente, til vi faar det dér, sagde Hattemageren og lo og stak Fingeren gennem Knaphullet. Søren har Nøglen, om ellers nogen kan lukke op for os.

— Ja kommer vi der saa, sagde Smit tvivlende. For dette her har jo været morderlig fint, saadan noget skal man vist være født til.

— Ja saagu, sagde Hattemageren. Men Søren kan allenfals komme der selv, hvis han driver det til noget, og kanske vi gamle kan naa saa vidt, at vi bliver indbudt til Hoffet i Told-

bodgade hos Fru Dannemand, det smager da altid af Fugl.

— Gud, sagde begge Madammerne i Munden paa hinanden, vi satte da aldrig vore *Ben* dér, om ogsaa vi blev *bedt*.

— Saamænd gjorde I saa, sagde Hattemagëren. Skab Jer nu ikke, en Konges Mætresse, naar hun er saadan officiel, staar alligevel et godt Skub over en borgerlig Madamme. Det er allenfals ikke værd, I siger nej, før Inventationen er der, tilføjede han lunt. Og han vendte sig til den unge nybagte Student:

— Naa Søren, bliver det snart til noget? Vi gamle sidder jo her parat med Grunkerne, bare Du siger til.

— Der er længe til, sagde Søren og rystede misfornøjet paa Hovedet, han havde selv troet, det var gaaet meget hurtigere. Jeg har jo talt med Professoren om det, men han siger, det er bare Narrestreger, før jeg har min Attestats. Ellers er der ingen, der vil tro paa, hvad jeg fortæller, naar jeg kommer hjem, siger han — og det siger de for Resten allesammen.

— Hm, sagde Smit, der kan være noget om det. Som jeg vil sige, om en nu kommer og vil

have mig til at købe Rug fra Riga, og han saa snakker op ad Vægge og ned ad Stolper om, hvad jeg kan tjene og ditten og datten, saa vil jeg s'gu ligegodt se hans Papirer, hvad han er for en Fisk, og om der ligger nogen Vægt paa hans Snak — hvad Svoger?

— Der bliver ingen Ting til noget, uden det er grundigt, sagde Hattemageren. Saa venter vi.

— Vi har heldigvis Raad til det, sagde Smit.

— — —

Men oppe hos Grahns sad Lucina og fortalte med lysende Øjne:

— Og Dronningen klappede mig paa Haaret, og Kongen vilde kysse mig paa Panden, men jeg snoede mig væk, sagde hun — tænk jeg tog først fejl og gjorde dyb Reverens for en høj, svær Herre, han var den fineste af dem allesammen og saa saa storsnudet ud, jeg tænkte, det maatte være Kongen. Men saa var der en lille, hvidhaaret Mand i rød Kjole, han sagde: — Haa, haa, hun tror, at Bülow er mig, ja de smaa Piger vil nu altid have, at Mandfolkene skal være saadan nogen store Karle — det var Kongen. Er han virkelig saa gammel?

— Nej, sagde Grahn, han har været hvid-

haaret, lige fra han blev født, siger de. Ellers kunde han have haft Grund nok til at blive det tidligt, stakkels Konge.

— Men den sødeste af dem allesammen, det var Prinsesse Vilhelmine, sagde Lucina. Hun kyssede mig og sagde, at hvis jeg nogen Sinde trængte til en Veninde, skulde jeg bare komme til hende. Hvor var hun yndig; men hun saa saa bedrøvet ud.

— Det tror jeg, sagde Grahn. Det er hende, der er gift med Prins Fritz, og ham er der vist ikke stor Stads ved.

Han blev ved at se paa Lucina og nikkede til hende med glade Øjne.

— Hvor det glæder mig, at min lille Pige har moret sig saa godt, sagde han. Og lad os saa komme til Bords.

Efter hans Ønske var der dækket et festligt Bord i Dagens Anledning. Lysene brændte i Sølvstagerne, gul og rød Vin funklede i Karafferne, trods Aarstiden var der baade Roser og Violer i høje og lave Glas, og foran Lucinas Kuvert laa to lyse Nelliker sammenbundne med hvid Silke.

— Nu vil vi rigtig slaa og løs, sagde Grahn

og tømte sit Glas. Det kan vare længe, før vi faar os saa glad en Aften sammen igen. Skaal, lille Hofdame! Det bliver maaske ikke sidste Gang, du bliver kysset af en Prinsesse, naar bare det ikke bliver en Prins, skæmtede han; men det har vel ingen Fare.

— Uf, sagde Lucina, der var en, som saa paa mig med saadan nogle væmmelige Øjne — men han sagde noget, der var saa morsomt — jeg kan ikke huske, hvad det var, men de lo allesammen.

— Det har været Ferdinand, sagde Løjtnanten. Ja, han skal være en munter Fyr; men en stor Gavstrik efter de smaa Piger.

Og Grahn fortalte Historier om løst og fast; men tilsidst kun om sit Barndomshjem i Bergen, om Kammeraterne dèr, om Turene op i Moen om Sommeren og Kælkeagningen i den lange Snetid.

— Dér var Bakker, sagde han. Her har vi jo ikke andre end den paa Frederiksberg, og Majestæten vilde vist sætte et temmelig gnavent Ansigt op, hvis Gutterne og Jenterne begyndte at age Kælke paa den, den er ogsaa for kort. Deroppe kunde vi age halve Milen. Men saa var

det jo ogsaa trangt at drage op Kælkerne efterpaa.

De undrede sig over, saa norsk han talte i Aften, men det var vel Barndomsminderne, som rev ham med.

— Skaal, Mette Christine, sagde han saa og hævede sit Glas imod hendes. Du har været mig en god Hustru. Havde vi kunnet leve sammen oppe i gamle Norge, havde jeg sagtens været friskere nu. Men det havde vel ikke været bra for Dig — se dér, hvor egenkærlig jeg er, Vennen min.

Og Mette Christine klinkede med ham uden at kunne skjule Taarerne i sine smukke Øjne.

— Ja, sagde Grahn, da han rejste sig fra Bordet. Jeg skulde gerne villet se gamle Norge engang endnu, men did op kommer jeg aldrig mer.

Han satte sig til Rette i sin Lænestol med Tæpperne om sig. Lucina satte sig ved Siden af ham og holdt hans Haand. Mette Christine gik fra og til og bar ud.

— Du Martha, sagde Grahn skæmtende og truede ad hende med Fingeren. Kom nu og sæt

Dig her; vi har det saa trygt og godt og saa er vi alle sammen.

Og Mette Christine satte sig ved hans anden Side og tog hans anden Haand.

— Nu er Du glad, Barn, sagde Grahn og saa kærligt paa Lucina. Saa fin en Stads har din Fader saamænd aldrig været med til.

— Det var saa kønt altsammen, sagde Lucina. Bare jeg kunde danse det altsammen rigtig, som jeg føler det.

— Det naar Du nok, sagde Grahn. Du bliver nok en stor Kunstnerinde — det er jeg sikker paa. Og jeg véd, at Du altid vil blive en brav Kvinde ligesom din Mo'r.

Saa sad han længe stille, med Hovedet lænet mod Stolens Ryg, og de troede han sov. Ingen af dem turde røre sig eller trække Haanden til sig.

Men saa løftede han Hovedet lidt og sagde:

— Bare jeg kunde komme til at se det altsammen.

Han trykkede begge de Hænder, han holdt, og saa kærligt fra den ene til den anden.

— Aldrig har jeg følt mig saa lykkelig, som i dette Nu, sagde han.

Saa lagde han Hovedet tilbage igen, og denne Gang sov han virkelig. Længe sad de der og holdt hans Hænder, indtil Mette Christine pludselig mærkede Kulden i ham og grædende bøjede sig ind over ham.

Det, hun frygtede, var omsider sket. Grahn var død i det Øjeblik, han følte som det lykkeligste i sit Liv.

12. KAPITEL

Søren gør Skandale.

Mette var stille og mild, saa snart den første heftige Sorg var overstaaet. Lucina var vildt fortvivlet; hun vilde ikke se et Menneske, selv for Søren og Gudrun var hendes Dør lukket.

Det blev ikke noget ringe Følge, som fulgte Løjtnant og Toldassistent John Jensen von Grahn til hans sidste Hvilested paa Garnisons Kirkegaard. Der var naturligvis Smits og Hansens og mange af Folkene fra Kvarteret, hvor Grahn havde nydt stor Anseelse, gamle Kammerater fra Arméen og Toldetaten og mange af den kongelige Skueplads' Kunstnere, som havde nydt Gæstfrihed i hans Hus.

Cetti sang et smukt Farvel over Kisten; saa faldt han i med »Dejlig er Jorden«, og alle stemmede i med. Dr. Ryges vældige Bas rungede under Hvælvingerne, medens Grahn bares til Graven til den gamle Korsfarersangs Toner.

Saa gled Livet ind i de vante Folder. Mette Christine var bundet til den gamle Lejlighed Aaret ud og længtes heller ikke efter at forlade de kære Stuer, der rummede saa mange dyre Minder.

Men for Trekløveret vilde Tingen ikke rigtig falde i Lave. Lucina var blevet stille og alvorlig; hun dansede aldrig mere, uden naar hun var nødt til det paa Skolen, og Bournonville rasede og stampede over hendes Kejtethed og døde Bevægelser; men han gjorde det kun én Gang; da saa hun paa ham med et Par saa fjærne, smerteligt forbavsede Øjne, at han bandede sig selv for sin Dumhed og blev ganske bange for, at han for Alvor skulde have stødt hende fra sig. Han forstod først langsomt dette forunderlige Pigebarns Sjæl. Han forstod hende først fuldt, da han havde mistet hende for stedse. Men han indsaa dog allerede nu, at hun *kunde* kun danse, naar Glæden rev hendes Sind hen. Maaske kunde hun ogsaa naa til at give Sorgen Udtryk i Dans; men denne Smerte havde været hendes Ungdom for bitter; han kunde ikke gøre andet end vente taalmodigt til Barnet i hende sejrede

og Livsglæden vandt sin Magt over hende tilbage.

Søren var ogsaa blevet stille; han var dybt grebet af dette Dødsfald. Aldrig var Døden før brudt ind i den lille Kreds, hvori han havde levet sit Liv.

Gudrun alene, den stærkeste af dem alle tre, bevarede sit lyse Sind, lo og sang, saadan som stærke Kvinder kan gøre det, gemmende det, der ængster og tynger paa Hjertets Bund.

Men da hændte der noget, som bragte selv hende ud af Fatning, fordi det ganske truede med at lægge hendes Lykke øde — noget, som nær havde lagt Glæden øde for alle de tre Hjem, som Skæbnen havde knytet sammen. Og saaledes var det vel gaaet, om ikke Gudrun havde været sund og stærk nok til at bringe Søren til Fornuft.

Det begyndte med Lys og Fornøjelse paa en straalende første Maj. Gudrun og Søren var om Eftermiddagen gaaet ud at spadsere, de var jo forlængst ringforlovede og gik med hinanden under Armen. Begge var de i stiveste Puds til Ære for Valborgs Dag og det gode Vejr og der var mange, som vendte sig for at se efter det unge,

kønne Par, mangen en gammel Stabeis stødte sin Stok i Brostenene og mimrede med de tandløse Gummer, saadan var jo han ogsaa en Gang vandret ind i Livets og Lykkens Land med en yndig ung Kvinde ved sin Side, det var blot saa længe siden, at han næsten ikke kunde huske det mere.

De var gaaet ad Kirsebærgangen og Kærlighedsstien og videre over Østervold — da hørte de et Virvar af Latter og Raab, Sang og Harmonikatoner nede fra Nyboder, og Gudrun, som selv var i straalende Humør, men ikke rigtig kunde faa sin Kæreste rusket op af hans Alvor, sagde til Søren:

— Lad os gaa derned og se, hvad det er.

Det var Nyboderfolkene, som efter gammel Skik fejrede Valborgs Dag mellem deres lave Huse, og de lange Gader med de mærkelige Dyre- og Blomsternavne frembød et Folkeliv saa broget og muntert, som det næppe saas andre Steder i København. Midt i Gaderne var Majstængerne rejst, grønne Guirlander forbandt dem med Salsvinduerne, og Børn i alle Aldre, klædt i alle mulige Farver, dansede omkring Stangen og lo af Glæden over denne Fest,

der var en Sjældenhed i deres fattige Liv. Konerne sad paa Trapperne med de allermindste, Mændene hang i Vinduerne med deres Piber eller slentrede omkring i den ejendommelige Gangart, som Holmens faste Stok havde for sig selv, gamle, hvidskæggede Ulke i Skjorteærmer sad paa deres trebenede Haandværkerstole og trak Harmonikaen af alle Kræfter, det gjaldt jo om at overdøve dem ovre i Gaden ved Siden af.

— Hvor det er henrivende, sagde Gudrun. Det maa dog egentlig være en Lykke at vokse op her, hvor der er som en By for sig selv, og hvor Folkene virkelig forstaar at holde Fest.

— Fordi de saa sjældent har Lejlighed til det, sagde Søren. Du kan tro, der slides og savnes og sultes og grædes tappert oppe bag de smaa Ruder til daglig Brug.

— Aa, sagde Gudrun ærgerlig og trak ham med sig. Du ser nu ogsaa alting saa mørkt.

De gik op gennem Enhjørningsgade og hen imod Vagten — dèr rullede i det samme en elegant Ekvipage frem, med Blinkere paa Hestene og greveligt Vaaben paa Døren. En lille, midaldrende Dame steg ud, efterfulgt af en ældre,

der aabenbart var hendes Selskabsdame og bar en stor Taske. De gik ned gennem Gaden, standsede ved Majstangen og snakkede med de legende Børn, den store Taske viste sig at indeholde en Uendelighed af Slikkeri, som blev stoppet i de smaa Munde.

— Véd Du, hvem det var? spurgte Søren, da de gik videre. Det var Fru Dannemand, hun er jo selv vokset op i Gaderne her og har danset om Majstangen som lille Pige. Nu kommer hun vel for at opfriske gamle Minder.

— Men det er da kønt af hende, sagde Gudrun. Og saa venlig, hun var mod alle Ungerne — det er da meget naturligt, hun gerne vil gøre lidt godt for dem, nu da hun selv er kommet saa højt paa Straa.

— Ja, ikke sandt, sagde Søren bittert. Saa kommer hun maaske en Gang om Aaret og giver dem Godter, hun, som selv har prøvet, hvad det vil sige at sulte og fryse her i de smaa Stuer. Det er minsandten ædelt; men tror Du, hun tager sine egne Børn med herned og viser dem, hvilket Armod og Snavs hun selv er kommet af? De fine unge Grever og Komtesser

vilde vist meget betakke sig for at faa deres Moders plumrede Fortid stukket i Næsen.

— Hendes Børn er jo ogsaa Kongens, sagde Gudrun mildt. Hvorfor skulde hun ogsaa gøre de unge kede af det med de gamle Historier? Nu er det jo overstaaet alt sammen, de siger, hun har saadant et lykkeligt Hjem paa Toldbodvej. Kongen kommer der næsten hver eneste Dag og er ligesaa meget Far for dem dér som paa Amalienborg, det er da virkelig kønt.

— Ja, er det ikke *øndigt* vrængede Søren. Du kan ogsaa tro, Dronningen er glad ved det; men Du vilde vel gerne være i Fru Dannemands Sted, den . . .

— Nu er Du jo ond, sagde Gudrun. Jeg véd ikke, hvorfor Du altid dømmer andre saa haardt.

— Aa, jeg er ikke bedre selv, sagde Søren mørkt. Jeg er saa led ved det hele, saa . . .

De talte ikke mere. Gudrun gik og tænkte paa, hvad der mon skadede hendes Ven? Det var begyndt med Grahns Død, især havde Begravelsen gjort Søren mørk og forstemt; var det Livet og Døden, han grublede over, Gud og alle de Gaader? Hun vidste det ikke, han havde

ikke med et Ord sagt hende, hvad der var i Vejen, hun saa kun, at han led, og at det gjorde ham ond og uretfærdig imod andre.

Selv spekulerede hun ikke dybt over de Ting; hun havde ladet sig konfirmere, som alle de andre, gik i Kirke som alle de andre, troede som alle de andre. Herre Gud, hun var jo saa ung, og Døden saa uendelig fjærn, Præsterne sørgede vel for de Ting, naar Tiden var der.

Det faldt hende pludselig ind, om Søren maaske tænkte paa at blive Præst? Maaske var han blevet grebet af at staa Ansigt til Ansigt med Døden, maaske følte han sig nu kaldet til at tjene Kirken, men undsaa sig ved at sige det? Han havde jo nu slaaet saa stort paa med sine videnskabelige Planer, og de Gamle satte saa stort Haab til ham, han havde vovet sig for langt ud, det vilde ikke være let for ham at gaa tilbage.

Gudrun skottede op i hans Ansigt, der var saa frejdigt og aabent før, men nu saa afvisende og utilgængeligt. Hun turde ikke spørge ham; saa meget var vist, at hun fulgte ham gladeligt, hvad Vej han saa gik. Hun var ligeglad, enten han førte hende til Sydamerika eller

til en lille Præstegaard paa Landet, bare hun fik sin Ven.

De var naaet ned til Borgergade nu; Harmonikaens Toner var døet hen bag dem, nu bruste andre Toner dem i Møde, dybe, højtidelige Orgeltoner, og de standsede og lyttede forundret.

Det kom inde fra en Baggaard et Stykke nede i Gaden, og de gik ind i Gaarden for at lytte. Oppe paa Salen i et lille Sidehus stod alle Vinduerne aabne, de saa Ryggene af sortklædte Mænd og Kvinder, der holdt Salmebogen op for Ansigtet og sang; de skelnede tydeligt Ordene nu:

Og Troen skal forstærke sig
naar stadigen vi kæmpe,
vil Fristelser omringe mig,
og Tvivl mit Mod neddæmpe,
saa blinker højt dog Troens Sværd
og slaar sig gennem hver en Hær
indtil den Sejer vinder — — —

Søren trak Vejret dybt, da Sangen var endt, og de kunde mærke paa Bevægelserne deroppe, at en Prædikant nu var ved at tage Ordet. De hørte en sagte Mumlen, som af en Bøn, saa

rejste alle sig, og en stærk Stemme raabte: Den hellige Apostel Petrus skriver . . .

— Lad os gaa derop, sagde Søren og vilde drage hende med sig. Døren staar jo aaben, maaske er der Plads.

— Nej, lad være, sagde Gudrun. Hvorfor skal vi trænge os ind mellem de fremmede Mennesker? Vi kan jo høre hvert Ord her.

Men de var blevet hørt deroppe fra, en af de sorte Rygge vendte sig, et kønt ungt Kvindeansigt smilte venligt ned til dem, og en hvid Haand gjorde en indbydende Bevægelse mod Døren.

Gudrun kunde ikke lade være med at smile igen og svare med et lille Nik; hun trak selv Søren op med sig nu. Det var alt det, de kunde faa Plads indenfor Døren i det lave, tæt pakkede Rum, hvor Luften trods de aabne Vinduer var tung og kvalm.

Længst henne i Stuen, paa et lavt Katheder, stod en høj, bredskuldret Mand med det hvide Skæg bølgende ned over Brystet; hans rolige, klare Øjne var vendt mod Loftets Bjælker; rundt om sad andre skæggede Mænd og gamle rynkede Morliller og unge, friske Piger. Ud-

trykket i alle Ansigter var roligt og mildt, og alle var de vendt mod Kæmpeskikkelsen derhenne paa Talerstolen.

Gudrun hviskede til Søren:

— Mon det er Pietisterne? Jeg havde slet ikke tænkt mig, at de var saadan.

— Tys, hviskede Søren vredt, han bøjede sig frem for at opfange ethvert af Talens Ord; thi hvor kæmpestor Prædikanten end var, saa talte han dog dæmpet og indtrængende, alvorligt og mildt, næsten som snakkede han fortroligt til et Barn.

Gudrun kunde ikke komme sig af sin Forundring; hun tvivlede ikke om, at det var en af »De Helliges« Forsamlinger, de var kommet ind i, og hun vidste, Pietisterne havde Ord for at være barske og fanatiske. Hun lyttede forundret til de milde, sagtmodige Ord og saa rundt paa de venlige, klare Ansigter. Det var i hvert Fald ikke til at tage fejl af, at dette var gode Mennesker, som havde Ro i Sindet, og som paa deres Vis var lige saa glade, som hun paa sin.

Da Taleren havde sluttet, og Salmerne derefter at være baaret gennem Rummet af Orglets dybe Toner, vilde Gudrun gaa. Men en af de

unge Kvinder, som sad nærmest ved Døren, kom hen til hende, rakte hende Haanden og sagde hjerteligt:

— De er velkommen, naar De vil. Her er vi alle Brødre og Søstre; enhver kan komme og gaa, som han lyster.

Hun gav ogsaa Søren Haanden; den unge Student stod og saa frem for sig, som var han kun halvt vaagnet af en Drøm.

— Men hvad er dette dog? spurgte han stammende — er det, er det en Sekt?

En gammel, langskægget Gubbe, som sad foran ham, vendte sig og saa smilende op paa ham.

— De er nok en lærd ung Herre, sagde han. Jeg ved saamænd ikke, hvad en Sekt er for noget. Vi hører til Brødremenigheden, om De ellers har hørt Tale om Hernhuterne fra Christiansfeld.

Søren fulgte som sædvanlig Gudrun hjem. Nedenfor Trappen mødte de Hattemageren; han kom med en Vandkande i hver Haand. April Maaned havde været ualmindelig tør, og nu havde Solen brændt paa de stakkels spæde Planter i næsten en Uge; ikke én Spire skulde for-

komme af Tørst i *hans* Hus, saa længe der var Kraft i hans Arm og Vand i hans Pumpe.

— Se Goddag, lille Børn; har I moret Jer godt? raabte han i Forbifarten. I skulde komme og tage en Haand i med. Her er nok at bestille; men nu er I vel for fine i Tøjet.

Og da de kom ovenpaa, sagde Madam Hansen, som stod og gav den sidste Saft fra i Fjor et Opkog, med et fornøjet Nik:

— Naa, lille Børn, hvor har I saa været henne?

— Paa Volden, sagde Gudrun, puh, det er næsten for varmt.

— Naa, nu ved Aftenstid synes jeg da elers man kan nære sig, sagde Madam Hansen og saa forskende fra den ene til den anden. Hun mærkede nok, at der stak noget under, men vilde ikke spørge.

Og Gudrun havde hverken Lyst til at fortælle om Fru Dannemands Besøg i Nyboder eller om Gudstjenesten i Brødremenigheden i Borgergade; hun vidste ikke rigtig, hvor hun havde Søren, maaske var det bedst at tale saa lidt som muligt om de Ting endnu.

Søren tog snart efter Afsked uden mange

Ord. Gudrun klædte sig om og gik ned i Haven for at hjælpe sin Fader med at vande. Hun plejede altid at synge ved Arbejdet, i Dag gik hun tavs og svarede kun kort paa den Gamles smaa Tilraab. Da hun endelig var kommen i Aande og uvilkaarlig begyndte at nynne, standsede Hansen forundret, skrævende over Radisebedet, som han stod, og spidsede Øren: Var det ikke en tungsindig Salme, Pigebarnet gik dér og sang? Hun, som ellers var lutter Tralala; naa, man skal jo lære, saa længe man lever.

Om Aftenen, da Gudrun var gaaet op paa sit Værelse, sagde Hattemageren:

— Jeg kan ikke vide, lagde du ikke Mærke til noget underligt ved Gudrun i Aften? Jeg synes ikke rigtig, hun var, som hun plejer.

— Nej, der er noget i Vejen, sagde Madammen. Bare der ikke er kommet en Kurre paa Traaden mellem hende og Søren.

— Pyt, er det ikke andet, saa . . . lo Hattemageren. Vi mundhuggedes min Sæl bravt i sin Tid, Mutter, og saa havde vi det gerne allerhedest bagefter.

— Ja, sagde Madammen, Du var en slem Drillepind, og jeg kunde godt surmule i flere

Dage, men Gudrun plejer jo ikke at være saadan.

— De gaar ogsaa og hænger for meget over hinanden, sagde Hattemageren. Det var kanske bedst, om vi snart saa at faa dem gift.

Den næste Dag kom Søren som sædvanlig om Eftermiddagen, men han gik tidligt, han skulde hjem og læse, sagde han. Og Gudrun saa bedrøvet paa ham, hun var sikker paa, at han gik til Forsamlingen i Borgergade, og hvorfor skulde hun nu holdes udenfor det? Hun vilde dog saa gerne dele hans Tanker og være med ham i alt, hvordan skulde hun ellers kunne være ham en god Hustru gennem Livet?

Den næste Aften spurgte hun ham:

— Gaar Du derhen?

Søren forstod hende straks.

— Vil Du med? sagde han usikkert.

— Ja naturligvis, sagde hun og lagde sin Arm om hans Hals. Skal vi ikke følges ad? Jeg ser jo godt, hvor meget Indtryk dette har gjort paa dig.

— Ja, sagde Søren tungt, det har gjort et stærkt Indtryk paa mig. Maaske kan det faa

Indflydelse paa hele mit Liv, jeg er bange for at drage Dig med ind i det.

— Véd Du da ikke, hvor meget jeg holder af Dig? sagde Gudrun og strøg Haaret fra hans Pande. Du h a r jo nu en Gang draget mig med ind i alt det, som er dit. Vi to kan ikke mere gøre andet end holde sammen, hvordan det saa gaar.

En Tid fulgtes de nu hver Aften ad hen i Borgergade, uden at sige noget om det til Forældrene. Hverken Smits eller Hansens anede andet, end at de gik deres sædvanlige Tur. Søren var blevet helt gode Venner med Brødremenighedens Ældste, og Gudrun sluttede sig hurtigt til den unge Pige, som havde tiltalt hende den første Aften — tiltalt hende i dobbelt Forstand. Og Gudrun forstod snart, at Søren allerede havde besluttet sig til at blive Præst, hun forstod kun ikke, at han ikke sagde hende det rent ud. Men maaske var han ikke klar over det selv.

— Det er sært saa stille I er blevet begge to, sagde Madam Hansen en Aften, da Søren var gaaet. Man skulde hellere tro, I var et Par

gamle Ægtefolk, som ikke gad se til hinanden mere, og ikke et Par unge Kærester.

— Véd Du, hvad det er, Moder, sagde Gudrun. Du maa hellere faa det at vide med det samme, jeg tror, Søren er ved at opgive sine Planer om at rejse. Han har ikke nævnt det med et Ord, men jeg er sikker paa, han tænker paa at blive Præst.

Og saa fortalte hun Moderen, hvad der var hændet hin Valborgsdag, og hvordan de nu fulgtes ad i Forsamlingen hver Aften.

— Jeg skulde heller ikke have noget imod at blive Præstekone, sagde hun. Bare Søren kan være lykkelig; det er skrækkeligt, som han gaar og piner sig med det nu.

— Jamen Du store Fredsens, sagde Madammen, hvorfor snakker Drengen da ikke fra Leveren? Vi gaar jo her bare og venter paa at hoppe og springe for ham, ligesom han vil fløjte.

— Han trykker sig vel ved det, sagde Gudrun. Nu har han jo været saa ivrig med det andet, saa er han vel for stolt til at erkende, at han har taget fejl.

— Vis om en Vas, sagde Madam Hansen,

hvor kan saadan en ung Knægt straks vide, hvad han vil, Du kan da være evig forvisset om, at jeg skal være kisteglad, bare han vil sætte sig fast og ikke slæbe af med Dig over til Avekattene og Kineserne. Hansen! Aa kom lidt herind.

Hattemageren kom ikke straks, han var for optaget til at høre, han stod paa Hovedet i Gulerødderne og lugede, man saa ikke andet af ham end Benene og Bagdelen, og Madammen slog Hænderne sammen og sagde »Gud!« For det var dog en Skandale, at den Bagdel ikke allerede havde faaet sig en Lap.

Saa kom Hansen endelig og fik Nyheden.

— Av, sagde han paa sin lune Maade og stak efter Knaphullet, men havde ikke Held med sig, eftersom han var i Skjorteærmer, saa bliver der ingen Dingeldangel af den Gang.

— Aa, Du med dit Kors, sagde Madammen og tjattede ham over Fingrene, men tænk, om vi saa kunde beholde Tøsen hjemme.

— Ja, min Velsignelse har I, sagde Hattemageren, men Vorherre maa vide, hvad Alexander vil sige.

Som det gaar saa ofte, kom Smit lige i det

samme; det var nu meget naturligt, for han var selv urolig over Sørens mærkelige Maade at være paa.

— Hvad Pokker har Du gjort ved Knægten? sagde han og kneb Gudrun i Øret. Har Du gjort ham skalus? Jeg gik akkurat saadan og mulede dengang, naar Mutter gjorde Øjne op til Rosinpilleren omme paa Hjørnet.

— Jeg tror, han vil være Præst, sagde Gudrun, og nu trykker han sig ved at sige det.

— Hm, sagde Smit og skottede til Hansen. Saa maa vi nok lade den Fugl flyve, Svoger — men vi maa jo have fat i Knægten, han kan vel give ren Besked. — Sine, tag og spring om til vort og bed Mutter og Søren tage et lille Løb herover — saa sætter vi Retten med det samme — puh!

Han satte sig og tørrede Sveden af Panden.

— Gir Du et Bæger, Svoger? Jeg har sat derhjemme og regnet med Brøk, saa det triller af mig — hvorfor Satan har den Knægt ikke sagt det noget før? Det er værst med alle de dyre Bøjer, vi har spildt, men man har jo Gudskelov Raad til det.

Søren og Madam Smit kom hurtigt og var

temmelig alterneret over, hvad der kunde være paa Færde.

— Hvad er'et saa? sagde Madammen temmelig gnaven. Her staar man midt i Knaposten og maa rende fra det hele.

— Ja, spørg ham, sagde Smit og pegede paa Søren, der stod med sammenbidte Læber — straks, han saa Gudrun, havde han faaet en Følelse af, hvad det gjaldt. Her gaar vi og køber Bøjer til ham og spikkelerer i Kaffe fra Rio og Slanger og Dannebrogskors og alt det, og saa gør han Grin med Kommerceraaden og gaar og vil være Præst bag hans Ryg — ud med Sproget, Kalurius — hvis det er rigtigt, hvad jeg siger, saa kunde Du gerne have sagt fra til Fatter noget før, hvad?

Søren stod med Hænderne knuget sammen paa Brystet og saa smerteligt paa Gudrun. Hvi gjorde Du mig dette? sagde hans Blik tydeligt nok — og Gudrun saa blegnende bort. Hun havde jo ment det paa det bedste, men tænkte nu, at hun maaske uden at ville det havde gjort sin bedste Ven Fortræd.

— Naa, min Gut, sagde Smit og lagde sin Haand paa Sønnens Skulder, op med Næbbet

og snak fra Kallunet — vi har jo aldrig været saa forhippede paa at faa Dig over Havet, saa for den Sags Skyld — vil Du være Præst, eller hvad er der i Vejen?

— Jeg véd det ikke, sagde Søren forpint og saa raadvild fra den ene til den anden, indtil hans Øjne mødte Gudruns og blev dér.

— Ja, noget er der Pinedød i Vejen, sagde Smit. Og véd Du det ikke selv, saa er det jo ikke godt for os andre —

Gudrun gik hen til ham og lagde sin Arm om hans Skulder.

— Søren, sagde hun, vi holder jo allesammen af Dig; sig nu, hvad det er — vi vil allesammen gerne hjælpe Dig, vi ser jo godt, at Du slet ikke er glad —

— Nej, sagde Søren, jeg er slet ikke glad — og hvordan skal jeg kunne forklare Jer det altsammen?

Han sank ned paa en Stol og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

— Ja, jeg vil gerne være Præst, sagde han. Jeg synes, jeg *maa* være Præst, men — jeg *kan* ikke slippe det andet. Jeg véd hverken ud eller

ind — lad mig dog gaa i Fred med det, til jeg kan finde ud af det —

Han fo'r ud ad Døren, inden nogen kunde faa sagt et Ord, og Gudrun løb efter ham. Hun turde ikke lade ham være alene, saadan som han var.

— Hm, sagde Smit — han var ikke forberedt paa denne Situation og kunde ikke klare den.

— Det er Maven, Mutter, sagde han. Det er bedst, han faar noget af den gamle Kummenbitter, Du véd, den klarer Begreberne — Fanden fare ogsaa i de Brødre og Søstre, at de saadan gaar og forrykker Hovedet paa ordentlige Folks Børn.

— Naa, Svoger, sagde Hattemageren. Det giver sig vel — lad nu bare Gudrun om at klare de Ærter; kan hun ikke, er der min Sæl ingen, der kan.

Gudrun fik da ogsaa talt Søren saa vidt til Rette, at han et Par Dage efter sagde roligt til sin Fader:

— Ja, Far, hvis Du ikke har noget imod det, saa vil jeg være Præst — jeg kan ikke andet.

— Ja, naar Du ikke kan andet, saa kan det jo fedt hjælpe, om jeg har noget imod det, sagde

Smit. Ellers maa Du for mig blive Præst eller Brandmajor, ligesom Du vil, naar Du bare vil lade være med at gaa her og ærgre os allesammen en Gulsot paa Halsen —

Der var Glæde baade i Pilestræde og Klareboderne over, at Søren endelig var kommen til en Bestemmelse; men Glæden blev ikke af lang Varighed. For nok begyndte Søren at studere Theologi, men han blev ved at hænge i sine gamle Bøger. Krucifikset hang over hans Skrivebord, men Verdenskortene dækkede de andre Vægge. Den ene Dag kom han hjem med en Samling Prædikener, den anden med et sjældent Firben i Sprit — kom man ind i hans Stue, vidste man aldrig, om han læste i den hebraiske Bibel eller i Galatheas Jordomsejling. Han vidste kort sagt ikke, hvad han vilde. Han studerede to Videnskaber paa én Gang, og hans Kræfter kunde ikke holde til det. Han blev bleg og mager og opfarende, mere og mere mørk og streng i sit Livssyn, og for alle hans Omgivelser begyndte der en sand Rædselsperiode.

En Søndag Formiddag, da han og Gudrun havde været i Kirke, sad han inde i Forældrenes Dagligstue og læste i en Bog. Smit havde

netop listet sig om bag hans Stol for at se at blive klog paa, hvad Slags Bog det var — om den var af de naturvidenskabelige eller gejstlige — saa vidste man dog ligesom lidt om, hvad Humør han var i.

Saa bankede det, Gudrun lukkede op — det var ovre fra Brændevinsbrænder Jensens, om de ikke kunde faa et Par Pund Smør, de havde faaet Fremmede, og deres Smør var sluppet op.

— Nu skal jeg stikke ned og ta' det, sagde Madam Smit og rejste sig.

Men Søren fo'r op i det samme. Om de solgte om Søndagen? Om de hverken kendte Loven eller Budene? De endte jo da i Helvede, hvis de ikke lyttede til Guds Ord og Formaning i rette Tid —

— Naa ja, sagde Smit forbløffet, nu skal jeg saa sige til, at vi kan ikke. Og han listede sig bagom og udleverede Smørret selv for at slippe for Vrøvl. Imponeret var han. Budene havde han ikke saa nøje Rede paa, men hvad Loven angik, havde Søren jo Ret. Men Herregud, man kunde dog ikke saadan gaa hen og støde en af sine bedste Kunder for Hovedet.

Ovre hos Hattemageren var det ogsaa galt en Dag.

— Kære Svigerfader, sagde Søren, det er syndigt, som dit Hjerte hænger ved den Have. Du gaar her og arbejder hele Ugen med den og kommer ikke Hviledagen i Hu —

— Naa ja, sagde Hattemageren, det er vel ogsaa en Maade at dyrke Vorherre paa, naar naar man glæder sig over hans Skabning og passer de Planter, han lader vokse —

— Man skal give Gud hele sit Hjerte, sagde Søren strengt. Man kan ikke saadan holde hans Bud eller lade være, ligesom man har Lyst til.

— Naa ja, sagde Hattemageren med et Suk. Og saa lod han Have være Have hver Søndag, saa længe Søren var der, for Husfredens Skyld.

Og Gudrun maatte ikke synge, som hun plejede. Hun lo altid; der var ingen Alvor i hende. De lette, lyse Kjoler, han før havde syntes klædte hende saa godt, taalte han ikke at se nu.

Jo, der var ingen Tvivl om det: Søren var stærkt greben og vilde engang blive en værdig Herrens Tjener.

Gudrun fandt sig taalmodigt i alt, hun blev bleg og stille af det. Og de andre rettede sig i

Reglen saa meget efter ham, at Humøret var paa gode Veje til at gaa af begge Familier.

Men en Dag gik han dog saa vidt, at Smit satte sig paa Bagbenene og forsvarede sin Frihed overfor den despotiske Søn.

Den Gamle sad en Aften i Stuen og læste i Avisen. Saa brast han i Latter og sagde:

— Nu skal Du høre, Mutter, det er min Salighed det morsomste, jeg længe har læst.

Søren, som kom igennem Stuen i det samme, sagde formanende:

— Fader skulde ikke bande saa meget, det er en stor Synd.

Men saa rejste Alexander Smit sig i sin Vælde.

— Nu skal jeg sige Dig en Ting, min Dreng, sagde han. Det er endelig ikke mig, der skal være Præst. Her i mine egne Stuer bander jeg Fanden brække mig, saa meget jeg har Lyst til, og er Du ikke fornøjet med det, kan Du Pinedød flytte hen til dine Brødre og Søstre. — —

Trekløveret var næsten aldrig mere samlet. Gudrun havde lukket sig inde i sig selv; hun kunde ikke være enig med Søren. Hun var maaske den af dem alle, som led mest under den

Forandring, der var foregaaet med ham; men fornægte ham vilde hun ikke — og Lucina var blevet ganske skræmt en Dag, han foreholdt hende det ugudelige i at danse.

Fru Grahn talte med Madam Hansen i den Anledning, for hun var jo selv let skræmt nu efter Mandens Død. Men Madam Hansen sagde:

— Bryd Dem bare aldrig om det, lille Fru Grahn. Søren er jo skrupgal for Tiden, men vi søger at knibe os uden om og haaber paa, at det skal rette sig med Tiden — ellers se Vorherre i Naade til os allesammen.

Saa kom der nogle Dage, hvor Søren gik ganske tavs og mørk omkring. Han blandede sig ikke i de andres Sager, hverken prædikede eller formanede, og med Gudrun vekslede han næppe et Ord.

— Jeg kan ikke vide, om han nu er ved at falde til Ro, sagde Smit om Aftenen til sin Kone, da de var kommet i Seng.

— Jeg er ikke rolig ved, at han er saa tavs, sagde Madammen. Bare ikke det sidste bliver værre end det første.

— Det er det samme, sagde Smit og sukkede dybt. Vi skulde nu have beholdt ham i Butiken,

Mutter, de Bøger er det dog alligevel, som har gjort ham kulret i Hovedet.

— Ak Gud ja, sagde Madammen. Hvem kunde ogsaa vide — men jeg er saamænd nær ved at tro, at Du har Ret.

De to gamle, der hele deres Liv havde snorket saa trygt ved hinandens Side, laa vaagne den halve Nat nu i Angst og Spænding.

Saa revnede endelig en Dag de hængende Skyer. Søren bad Gudrun og hendes Forældre komme en Aften — han havde en alvorlig Meddelelse at gøre hele sin Slægt.

Og de samledes alle i Høkerens Storstue, fulde af bange Anelser.

Jo, sagde Søren, han havde nu talt med Menighedens Ældste, og han var nu klar over, ad hvilke vidunderlige Veje, Gud havde ført ham. Derfor var det, han først var kommen paa den Tanke at rejse til Sydamerika, før Gud endnu havde rørt hans Hjerte — derfor havde han ikke kunnet falde til Ro i sin Beslutning om at blive Præst — derfor havde han stadig syntes, han ikke kunde slippe sine gamle Planer. Han skulde tage det gamle med op i det nye og give Gud det hele, han skulde baade rejse og være

Præst — kort sagt, han havde besluttet sig til at drage til Hedningelandene som Missionær.

De sad alle ganske stille, da han havde talt ud — saa galt havde de alligevel ikke tænkt sig, det var. Men de ventede paa, om der skulde komme mere.

— Saa har jeg nu en Bøn til Jer, kære Fader og Svigerfader, sagde Søren. I har altid sagt, I var villige til at støtte mig i det, jeg ansaa for mit Livs Kald, og I har jo ved Guds Naade Midler nok mellem Hænder. Nu er det min Bøn til Jer, at I giver mig de Penge, I vilde have ofret paa mine videnskabelige Rejser, til Hjælp til at at grunde en Missionsstation paa —

— Nej! raabte Alexander Smit pludselig og rejste sig. Fanden pine mig, om jeg gør! Ikke en Skilling skal du faa af mig til dine Hottentotter, dit gale Spektakkel — det er dog en Skandale! Her har vi gaaet og kostet paa Dig og baaret Dig paa Hænder har vi — Fanden staa i det, Du skulde haft en ordentlig Endefuld for længe siden — skal du lønne os med at gøre os barnløse og gøre os allesammen til Grin?

— Nej, sagde Søren spottende, for Jeres egen Ære vil I ofre — ja, jeg ved godt, Du vilde være

Kommerceraad, ikke sandt? Og Svigerfader vilde have Dannebrogskorset, jeg har vidst det hele Tiden — men ofre Jert Gods for Guds Rige —

— Hold Mund, din Hvalp, tordnede Smit. Guds Rige behøver Du vel ikke at rejse af Landet for at finde — der skal vel ogsaa nogen til at prædike her? Her er saamænd baade Hedninger og Fattige nok her i Byen — vil Du have mine Penge til dem, saa værsaaarti' — men ikke om Du saa tiggede mig paa dine Knæ faar Du en Skilling til dine Kabyler eller Hottentotter —

— Naa, naa, Svoger, sagde Hattemageren beroligende. Arveløs kan Du nu ikke gøre Drengen efter Loven —

— Kan jeg ikke? skreg Smit, purpurrød i Hovedet. Det skal jeg vise Jer, om jeg saa skal give hver Skilling jeg ejer til Trinitatis Sogn og gaa fattig i min Grav.

— Godt, sagde Søren og kastede Hovedet tilbage. Penge kan vi undvære, der er andre Hjerter, som ikke er forhærdede — vi vover det alligevel i Guds Navn. Ikke sandt, Gudrun?

— Vi? sagde Gudrun og mødte roligt hans

Blik. Hvad har jeg med alt dette at gøre? Jeg forstaar ikke, hvad Du mener.

— Skal vi ikke følges ad i Liv og Død? sagde Søren og blev hvid som Væggen, han stod ved. Har jeg ikke dit Ord? Har Du ikke sagt, at Du vilde følge mig i ondt og godt?

— Det er altsammen forbi, sagde Gudrun og rystede sørgmodigt paa Hovedet. Alt dette har Du holdt mig udenfor; jeg hører det først nu. Du er en anden end den, jeg gav mit Ord; dette har Du ordnet paa egen Haand, og det maa Du føre igennem selv. Jeg kan ikke være med.

Søren stod et Øjeblik og stirrede paa hende. Saa gik han ud af Huset uden at sige et Ord.

De andre blev ogsaa siddende tavse. Hattemageren bød kort Farvel uden at sige et Ord, Madammen gik ned i Butikken, og Smit begravede sig i sine Bøger. Forretningerne havde han da, de holdt ham ikke for Nar og lavede ham Skandaler, saadan som den utaknemmelige Dreng.

Om Aftenen kom Gudrun tilbage.

— Kære Svigerfader, sagde hun, Du maa endelig ikke tro, at jeg har til Hensigt at svigte Søren . . . men det var jo den eneste Redning, at jeg sagde nej. Vi faar nu se, hvor meget Sø-

ren holder af mig; men andet kunde jeg ikke finde paa for at holde ham tilbage.

— Gud velsigne Dig, min Tøs, sagde Smit og kyssede hende. Men hvis det nu ikke hjælper? Han er jo en stædig Hund, og vil han af Sted, saa vil han; jeg véd ikke noget at stille op.

— Svigerfader, sagde Gudrun med noget af sit gamle, skælmske Smil. Hvis vi nu ikke kan faa Søren snakket til Fornuft, vil Du saa lade ham rejse uden en Øre paa Lommen?

— Den fordømte Knægt, fo'r Smit op.

— *Vil* Du? spurgte Gudrun mildt.

— Hm, sagde Smit og saa bistert paa hende. Naturligvis kunde man ikke saadan lade Drengen gaa og sulte.

— Der ser Du, sagde Gudrun og lo gennem Taarer. Og Du kan ogsaa være vis paa, Svigerfader, at *vil* han endelig af Sted, saa kommer han ikke til at rejse alene, enten han saa er rig eller fattig; men han maa ikke vide noget om det, for saa er alt Haab ude.

— Du er Fanden . . . om Forladelse . . . en Knop, sagde Smit. Ja, kan *Du* ikke faa Hovedet drejet rigtigt paa ham, saa skulde han da ogsaa piskes med Skorpioner.

Gudrun smilte, for saa meget havde Søren virkelig udrettet, at Smit somme Tider udtrykte sig i bibelske Vendinger, der passede pudsigt til hans øvrige Maal.

Nogle Dage efter indfandt Søren sig hos Hattemageren og udbad sig en Samtale med Gudrun. Hun gik med ham ned i Haven, der nu stod i sin fejreste Pragt, og hvor de havde tilbragt deres Barndoms lykkeligste Timer sammen med Lucina.

— Gudrun, sagde Søren med skælvende Stemme, er det virkelig din faste Beslutning, at Du ikke vil rejse med mig?

— Hvorfor skulde jeg det? spurgte hun. Hvorfor vil Du rejse selv?

— Fordi jeg føler det som et Kald, sagde Søren fast.

— Jamen jeg føler ikke noget Kald, sagde Gudrun. Hvorfor skulde jeg dog saa tage af Sted og lade mine gamle Forældre blive alene tilbage?

— Hustruen skal forlade Fader og Moder og blive hos sin Mand, citerede Søren.

— Du er ikke min Mand, sagde Gudrun. Ak, Søren, hvorfor vil Du dog ikke slaa de ulyksa-

lige Griller ud af Hovedet og blive hos os andre?

— Er det dit sidste Ord? spurgte han.

— Ja, svarede hun fast.

Søren sendte hende et Blik saa fortvivlet, at hun nær havde kastet sig om hans Hals og tilbudt at følge ham, hvor i Verden han drog hen. Men hun tvang sig og lod ham gaa — hun følte, at alt var tabt, om hun viste blot det mindste Tegn til Svaghed.

Den Dag holdt Søren sig lukket inde paa sit Værelse, og den næste med. Naar Moderen eller Faderen bankede paa, bad han dem kun kort om at lade ham være i Fred. Madam Smit gik om og smaapeb — det var saa mange Aar siden, hun havde grædt, hun havde ingen Taarer. Og gamle Alexander gik i sin Fortvivlelse og spekulerede paa, om han ikke kunde faa en Ladning Negere fra Hamborg, saa at Søren kunde faa nogle Hottentotter at styre sin Lyst paa til en Begyndelse.

Den tredie Dag svarede Søren slet ikke, og da de sprængte Døren, laa han paa Sengen, helt vild af Feber. Der gik straks Bud efter Doktor og efter Gudrun, som ikke veg fra ham i de tre Uger, han svævede mellem Liv og Død.

— Det var en ordentlig Skandale, Du lavede os dér, sagde Smit, da han, straalende af Glæde, fik Lov til at sætte sig lidt ind ved Drengens Seng. Og hvad skal det saa være? Sydamerika eller Hottentotterne eller en Luftballon, saa Du kan flyve til Maanen? Du kan faa det med Hansen og mig, som Du vil, bare Du vil lade være med at gøre de Dumheder en Gang til.

Da smilte Søren for første Gang, og han trykkede Gudruns Haand — han kunde slet ikke selv forstaa, hvor han havde været henne, det hele syntes ham som en ond Drøm, og de talte aldrig mere om den Tid, da »Søren vilde være Missionær«.

Han kom kun langsomt til Kræfter og blev foreløbig slet ikke den gamle igen. Han drev sine gamle Studier, men uden synderlig Lyst, og om sine videnskabelige Rejseplaner talte han aldrig mere. Men han læste meget, især Vers, og de nye, franske Romaner, og flere Gange om Ugen gik han i Teatret.

I alt, hvad han sagde og gjorde, blev der ved med at være noget overspændt, som gjorde Gudrun angst for, at Anfaldet kunde komme igen. Men hun havde jo et Humør af den anden

Verden, det Pigebarn, som Smit sagde — og de syntes ogsaa, han blev lidt kvikkere efterhaanden.

— Men bestille noget rigtigt, det gør han nu alligevel ikke, sagde Smit. Bare ikke de gamle Fluer kommer igen, saa han ender ved Teatret, som han truede med engang.

— Heller da det, sagde Madam Smit, som endnu ikke havde forvundet Skrækken fra Sygdommens Tid — saa véd vi da, hvor vi har ham.

— Mutter, Mutter, sagde Alexander Smit og trak Dynen op over Ørene, havde vi bare holdt ham til Butiken, saa de forbandede Bøger ikke havde faaet gjort ham kulret i Hovedet. —

13. KAPITEL

Spektakler.

Kammerherre, Generalmajor Frederik Conrad von Holstein, sad i sit Kontor paa Teatret og gennemlæste de indløbne Skrivelser med en temmelig misfornøjet Mine. Han var civil, klædt med megen Sirlighed og Elegance, og man fandt næppe i København hvidere eller smukkere formet Haand end den, hvormed han nu sad og glattede sine tætstudsede Bakkenbarter, der allerede var staalgraa — Kammerherren havde passeret de tredsindstyve Aar.

Nu kastede han fortrædelig Papirerne fra sig, rejste sig og strakte sig — selv en saa nonchalant Bevægelse foretog Kammerherren med indtagende Elegance — og gik langsomt frem og tilbage over det tykke, bløde Tæppe, han altid vilde have under sine Fødder, hvor han var. Tiden gør jo blødagtig; han var ikke mere den kække unge Officer, som havde været forrest

mellem Livjægerne ved Udfaldet i Classens Have 1807. Hoftjenesten havde gjort ham magelig, og Teaterlivet var ved at tage Livet af ham.

— Mon dieu, sagde han ved sig selv, medens han dovent slentrede op og ned — hvilken Myretue! Hvilket Vrøvl! Madame A. har taget Jomfru B.s Paaklædningsværelse, Jomfru X. klager over Bournonville og Bournonville over Jomfru Y, og Ryge skælder og smelder over de mange Penge, der gaar med; han er min Tro meget mere nidkær paa Kassen end Manthey selv. — Gehejmelegationsraad Manthey var Teatrets Censor og Direktør for den ganske Økonomi.

— Skulde man nu ikke tro, tænkte Kammerherren videre, at Ryge vilde kræve Penge, og at Manthey maatte holde igen? Men nej, Ryge er en karrig Hund, det stammer vel fra da han var Fysikus i Flensborg — Manthey derimod er en Grand seigneur, han har ikke været ved Ambassaden i Hamborg for ingen Ting — hvor det var pudsigt at se Dr. Ryges Ansigt ved Dineren i Gaar, han ligefrem stivnede i Forargelse over Mantheys Ekstravagance — superbe Diner, hm, den fortræffelige Gehejmeraad ud-

øver en ligefrem fyrstelig Gæstfrihed. — Kom ind!

Der havde lydt en frygtsom Banken paa Døren, og Holstein havde straks stillet sig i embedsmæssig Positur ved Skrivebordet, med den højre Haand i Siden og den knyttede venstre mod Bordpladen. Ganske saadan som Frederik den Sjette plejede at staa, naar han gav Audiens.

Hans Ansigt blev endnu strengere, da han saa en lille, ung Pige træde ind — det var en lille Danseelev, som vrikkede i Hofterne og smilte koket og vovede sig til et udfordrende Smil i sine frække Øjne.

— Deres Ekscellence, sagde hun frimodigt, jeg har faaet Anmodning om at møde —

— Tilsigelse, Jomfru Andersen, Tilsigelse, sagde Kammerherren og slog i det Papir, han havde søgt frem af Bunken paa Bordet. Her møder man efter Tilsigelse — der foreligger Klage fra Dansedirektøren over vrangvillig Forsømmelse af Tjenesten — *vrangvillig*, Jomfru Andersen, comment? Har De noget at sige til Deres Forsvar?

— Jeg er forlovet, Deres Ekscellence, og — man er jo kun ung én Gang og —

— Forlovet, Mademoiselle? sagde Kammerherren og trak Øjenbrynene i Vejret. For saa vidt Deres Forlovelse og Deres — hm — Ungdom kolliderer med Teatrets Tarv, vilde det maaske være rigtigere, om de hævede —

— Aa nej, Deres Ekscellence, koketterede den lille Jomfru Andersen, det vilde knuse hans Hjerte —

— Hævede Deres Forhold til Teatret, Mademoiselle, fortsatte Chefen skarpt.

— O nej, ikke Afsked, Deres Ekscellence, klynkede Eleven, der begyndte at blive alvorlig forskrækket. Det skal saavist aldrig gentage sig mere.

— Vi vil haabe det, sagde Kammerherren strengt. Foreløbig skal jeg herved tjenstligt tildele Jomfru Andersen en alvorlig Reprimande med Tilføjende, at en Gentagelse af — hm — vrangvillig Forsømmelighed uvægerlig vil have Afskedigelse til Følge — Adieu, Mademoiselle.

Kammerherren gjorde en af sine berømte Haandbevægelser, som uvægerlig havde til Føl-

ge, at Synderinden trak sig sønderknust og nejende baglæns ud af Døren.

Lille fræk Tingest, mumlede Ekscellencen, da Døren var faldet i bag hende. Og naar hun saa endda lod sin Amour komme Hoffets Kavalerer til Gode, men denne Krambodsvend, hun trækker rundt med . . . man burde maaske overveje at lade hende gaa samme Vej, som Jomfru Svegang, hun er tilvisse ganske og aldeles uundværlig . . . ak ja . . .

Kammerherren bevægede sig lydløst over Gulvet igen.

— Moralen ved Balletten lod i Sandhed meget tilbage at ønske . . . ikke saaledes at forstaa, at Balletten skulde være sædelig i den Forstand, tværtimod . . . Kærlighed ved Balletten er lige saa naturnødvendig som Vin ved en Diner . . . um . . .

Kammerherren smækkede velbehageligt med Læberne . . . han mindedes atter den fortrinlige Middag hos Manthey igaar . . . han mindedes mere: al den Kærlighed ved Balletten, som i Aarenes Løb var kommet ham selv til Gode, um . . . nu havde han været Teatrets Chef i over 20 Aar, lige fra 1809.

Men man maa ikke elske ved Balletten, som i en Kro eller en Smedie . . . Kærlighed med Smag, med Gracie . . .

Som nu Jomfru Weiner . . . . hun havde beboet Grev Schulenburgs Lejlighed, nu var hun til Hs. kgl. Højhed Prins Frederiks Disposition . . . virkelig et charmant Pigebarn. Kammerherren vidste det bedre end de fleste selv, saa sandt han havde været den første, som . . .

Men nu denne Rasmussen . . . Louise Rasmussen . . . den tykke Kluns med hendes Bogtrykker.

Og Madame Krätzmer, som havde været saa fin og sød engang, og som nu idelig laa i Haarene paa Manden . . . ja nu var de da blevet separerede, men i Haarene paa hinanden laa de da alligevel, naar de kunde komme af Sted med det.

Nej, maatte Kammerherre Holstein raade, saa skulde det ganske og aldeles være Ballettens Damer forment at gifte sig . . . ikke heller skulde de have Tilladelse til paa egen Haand at indgaa nogen som helst Liaison, men kopuleres med Kavalererne af ham . . .

— Kom . . . ind . . .!

Kammerherren stod igen i majestætisk Embedsstilling, men antog straks, da Døren gik op, en mere naturlig Holdning og rakte Haanden frem.

— Kære Hr. Doktor, sagde han . . . den indtrædende var Ryge . . . Ryge, overfor hvem man gjorde klogest i at være naturlig, fordi han gennemskuede enhver Maske og var saa forbandet respektløs . . . Kære Hr. Doktor, sagde Kammerherren drillende, var det dog ikke en charmant Middag hos Konferensraaden igaar?

— Konferensraad Manthey er en saa gæstfri og nedladende Vært overfor os Gøglere, sagde Ryge bidende, at det ikke tilkommer mig at udøve nogen som helst Kritik over hans Arrangements . . . hvad derimod Teatrets Økonomi angaar . . .

— Ak kære Doktor, sagde Holstein og lod sig mat synke ned i Stolen, medens han med en Haandbevægelse bød Ryge tage Plads. Nu kommer De sikkert med en net Pose Klager igen.

— Der er nogle, sagde Ryge i samme bidende Tone som før. Det skulde glæde mig, om jeg kunde forskaane Deres Ekscellences Konstitution for disse Bagateller, men Tjenesten . . .

— Ikke saa spids, Doktor, ikke saa spids, sagde Holstein godmodigt. Vær nu rar . . . hvad er det saa?

— Madame Krätzmer har ganske paa egen Haand tilladt sig at bytte Paaklædningsværelse med Jomfru Larcher, sagde Ryge. Jeg tillader mig underdanigst at nedlægge min Indsigelse herimod.

— Herregud, Doktor, sagde Kammerherren, naar nu de kære Lam er enige om det . . . kan det dog ikke være Dem det samme, hvor Damerne klæder sig om? De er jo dog ikke nogen Don Juan . . .

— Som Inspektør kan jeg ikke finde mig i, at min Myndighed saaledes sættes til Side, sagde Ryge. Saafremt jeg ikke kan finde Medhold hos Deres Ekscellence, ser jeg mig nødsaget til . . .

— Mon dieu, De er dog et forfærdeligt Menneske, Doktor, De truer med at gaa, saa snart De ikke paa Stedet faar Deres Vilje . . . hvad siger Damerne?

— Jomfru Larcher er loyal, som altid, sagde Ryge. Men Madame Krätzmer vil ikke bøje sig . . .

— Nej, sagde Kammerherren og sukkede af et oprigtigt Hjærte . . . hun vil ikke bøje sig. Hverken De eller jeg faar hende nogen Sinde til det . . .

— Hun skal bøje sig, sagde Ryge.

— Kære Doktor, sagde Holstein, hun gør det ikke. Vi faar bare begge to en syndig Bunke Vrøvl. Kan De ikke lukke et Øje?

— Nej, sagde Ryge haardt. Den lille Andrea Møller er fra første Færd blevet alt for meget forkælet. Her har vi gaaet og givet hende Tillæg og Erstatning og Gratifikationer og Gud ved hvad . . . det er sandelig paa Tiden, at hun lærer mores, ellers kan hun jo da undværes . . .

— Er De rigtig klog, kære Doktor, sagde Kammerherren med oprigtig Forfærdelse. Undvære Andrea Krätzmer? Hvem har De da tænkt at sætte i hendes Sted?

— Efter min Mening danser Jomfru Pätges kønnere, sagde Ryge.

— Hun vil jo til Skuespillet, sagde Kammerherren ærgerlig — den lille Pätges havde altid hørt til de uindtagelige Fæstninger, en Genre, som ikke faldt særlig i Ekscellencens Smag . . .

— Og nu skal hun jo giftes med Heiberg,

fortsatte han. De maa dog kunne sige Dem selv, kære Doktor, at Madame Krätzmer . . .

— Saa har Hr. Bournonville en ung Elev, sagde Ryge. Lucina Grahn . . . om kort Tid vil hun efter min Formening kunne danse baade Pätges og Krätzmer sønder og sammen.

— Mais oui, sagde Kammerherren, hende havde jeg glemt. Hun var charmant . . . hvordan gaar det med den Smaa? De skal se, Bournonville tager hende for sin egen Mund.

— Pas a prendre, sagde Ryge tørt.

— Comment? Kammerherren løftede Øjenbrynene og blev pludselig den høje Militær og Hofmand. Det er dog for galt, at denne Ryge var saa indiskret og plump . . . ligefrem antydede, at Chefen ønskede Balletelever til Fals . .

— Hendes Fader er nylig død, sagde Ryge. Hun har endnu ikke forvundet det . . . men ellers er hun snart udlært; inden længe vil hun blive den kongelige Ballets fornemste Pryd. Og min Ven Bournonville har sikkert kun haft de nobleste Hensigter . . . hvis mit Ord er deres Excellence nok, staar jeg gerne inde derfor.

— Gud bevares, sagde Holstein og genvandt sin Ligevægt. De er og bliver en Isbjørn, kære

Doktor; man mærker, De aldrig har været i Paris. Men enfin . . .

— Deres Excellence mener?

— Aa, sagde Kammerherren og strøg sine Bakkenbarter. De forstaar mig jo meget godt. De véd jo, at Madame Krätzmer har Protektion — meget høj Protektion. Vi behøver dog vel ikke mellem os at nævne Navne.

— Jeg véd, at Madame har været Hs. kgl. Højheds Mætresse, sagde Ryge med sin forfærdende Ligefremhed, der allerede havde gjort det af med adskillige Kammerherrer. Befaler Deres Excellence, at jeg skal gøre den opsætsige Madame en Undskyldning paa Teatrets Vegne? Personlig gør jeg det ikke. I saa Fald maa jeg underdanigst . . .

— Herregud, kære Doktor, sagde Kammerherren og vred sig paa Stolen. Vær dog nu lidt elskværdig. Madame Krätzmer gør Dem en Undskyldning for sin Egenraadighed, og saa giver De hende Lov til at beholde Paaklædningsværelset . . . n'st ce pas?

— Lad gaa, sagde Ryge. Det er jo saa alligevel ikke andet end Pattebørn, man har med at gøre.

— Netop, kære Doktor, henrykt over den stædige Doktors uventede Medgørlighed. Vi maa altid betragte disse unge Kunstnerinder som Børn . . . er der mere?

— Ja, det véd Gud der er, sagde Ryge ærgerlig. Der er jo en rædsom Ballade med denne Jomfru Zrza og Skuespiller Bauer; de har vistnok indgivet skriftlig Klage begge to, men det blev vist det nemmeste, om man kunde ordne det i Mindelighed.

— Hvad er det? spurgte Kammerherren interesseret. Den Historie har jeg ikke hørt det mindste om.

— Aa, sagde Ryge, det er baade til at le og græde over. Madam Bauer var forleden i Actricelogen, og dér havde hun medtaget et af sine Børn. Jomfru Zrza bliver rasende og skælder hende Huden fuld, de flyver i Haarene paa hinanden; ved næste Prøve farer saa Manden, Bauer, over Jomfru Zrza og er lige ved at slaa hende. Det kan blive temmelig graverende, hvis der bliver gjort noget ud deraf.

— Den Sag maa gaa sin Gang, sagde Holstein og blev pludselig stiv i Ansigtet. Overfald paa Prøven, det er jo en meget alvorlig Histo-

rie. Dér maa de skriftlige Klager indleveres til Direktionens Prøvelse; jeg har ogsaa mine Principer, kære Doktor. Saa er der vel ikke mere?

— Jo, sagde Ryge og fremlagde et skriftligt Dokument. Her er en underdanigst Henstilling til Direktionen; jeg vilde gerne bede Kammerherren interessere Dem derfor.

Kammerherren gennemlæste omhyggeligt Dokumentet.

— Hvad behager? sagde han. Den forøgede Dans ved Balletten har paaført Teatret en aarlig Merudgift af 2000 Rdlr. De henstiller derfor, at Danseaftenernes Antal indskrænkes. Jeg troede, at Balletdirektøren var en af deres bedste Venner?

— Bournonville er jo saa at sige mit Plejebarn, sagde Dr. Ryge. Som Deres Excellence vil erindre, var det mig, der fik ham frem som Erling i »Hakon Jarl«; jeg holder af ham, som han kunde være min egen Søn. Men i Forretninger kender jeg ikke den Slags Hensyn. Det er Statens Penge, jer har den Ære at forvalte.

— Overordentlig respektabelt, sagde Kammerherren med et let Buk. Jeg kunde neppe selv

være saa koldsindig. Men hvorfor gaar De ikke til Konferensraad Manthey med den Sag? Han er jo den, som i Virkeligheden har Ansvaret for Økonomien.

— Nytter ikke, sagde Ryge stædigt. Bournonville spiser jo ved Konferensraadens Bord hveranden Dag. Konferensraaden er altfor charmeret i Balletten til at kunne interessere sig for den økonomiske Side af Sagen.

— Maaske De har Ret, sagde Holstein tankefuldt. Jeg skal forelægge Sagen for Direktionen og give den min bedste Anbefaling. Jeg ønsker selv, at Skuespillet skal indtage den fornemste Plads paa vor Scene; men hvilket Spektakel vi faar! Bournonville bliver en haard Negl at knække.

— Jeg kan stole paa Deres Excellences Støtte? sagde Ryge.

— Absolut, sagde Kammerherren. Og véd De hvad, De skulde gaa til Etatsraad Molbech og interessere ham for Sagen; han vil sikkert støtte Dem. Maaske kan De saa faa Bugt med Balletdirektøren, skønt jeg tvivler paa det.

Da Dr. Ryge havde anbefalet sig, blev Kammerherre Holstein siddende i sin Stol og hen-

sank i dybe Tanker. Teaterchefen havde den lykkelige Egenskab, at han kunde glemme en Samtale fuldstændigt, saa snart den var endt. Hvor pinlige Emner, den end havde bragt paa Bane, kunde han dog umiddelbart derefter hengive sig til behagelige Tanker.

Han tænkte paa, hvad han havde naaet, . . . paa det, der altid havde haft hans højeste Interesse, og som han betragtede som sit Livs Hovedindhold. Han havde haft den Lykke at være Teatrets Leder hele Guldalderen igennem. Han havde ført den unge Oehlenschläger frem, indtil han sejrede over alle de andre og nu ubestridt indtog Digtertronen i Danmark, ja i hele Norden. »Hakon Jarl«, Palnatoke«, »Væringerne i Miklagaard«, det havde været Forestillinger, som kastede Glans over den kongelige Skueplads og ogsaa tjente dets Chef til Ære. Saa havde han været Gudfader til det unge Heibergske Vid, og nu skyldtes det vel mest ham, at Bournonville havde faaet frie Hænder til at bringe Balletten paa Fode.

Frederik den Sjette havde visselig ikke været gunstig stemt, da August Bournonville kom tilbage efter sit Pariserophold. — Hvad Fanden

skal vi med den Gøgler? havde han sagt. Naar han kan ernære sig hæderligt i Paris, saa lad ham blive dèr, vi har saagu da Badutspringere nok herhjemme.

Det var jo nok Kammerherre Yolds, som havde formildet Kongen og faaet lukket hans Øjne op for, at Bournonville var noget ud over det almindelige; men det var dog alligevel ham, Kammerherre Holstein, som havde faaet ordnet den økonomiske — og vigtigste — Side af Sagen. Bournonville havde været nederdrægtig dyr, 2200 Rdlr. i aarlig Gage! Det var noget ganske uhørt; men han havde ikke villet gøre det for mindre, og Sagen blev bragt i Orden.

Og nu lovede Balletten en ny Opblomstring, hvis Dr. Ryge nu bare ikke fik altfor mange økonomiske Betænkeligheder.

Hm, Kammerherren kunde ikke nægte for sig selv, at han somme Tider ønskede, han havde ladet August Bournonville blive i Fred i Paris. Det var en stridbar Herre, og naar nu han og Dr. Ryge ramlede sammen . . .

Enfin, Kammerherren skød de ubehagelige Tanker fra sig. Han mindedes fornøjelige Epi-

soder fra den Tid, han havde haft med Tidens store Aander at gøre.

— Ja, sagde Kammerherren til sig selv, jeg har alligevel oplevet noget og virket i en lykkelig Tid . . . *Kom ind!*

Det var August Bournonville denne Gang, han kom temmelig altereret farende ind ad Døren, hilste kun paa Kammerherren med et kort Buk og gav sig saa til at løbe op og ned ad Gulvet, som om han var hjemme hos sig selv. Portnerlogen og Teaterchefens Allerhelligste var eins Bier for Dansedirektørens ildfulde Temperament.

Og Holstein morede sig hemmeligt over ham. Skønt han gruede indvendigt for, hvad der var i Vejen, og hvor meget Vrøvl Bournonville nu i sin Ubændighed vilde føre over hans syndige Hoved, saa iagttog han ham dog med Specialistens Interesse; han stod lænet til sit Skrivebord op og fulgte med Blikket Bournonvilles Faren frem og tilbage i Rummet med samme Aarvaagenhed, som den, hvormed en erfaren Dressør ser en ung Tiger løbe sig træt mellem Tremmerne. Og han kendte Bournonville tilstrække-

ligt til at tie; det er i Reglen bedst at lade Modparten gøre det første Skridt.

Denne Taktik forfejlede da heller ikke denne Gang sin Virkning. Bournonville studsede over ikke at blive tiltalt, han standsede pludselig og sagde i et Øjebliks Forvirring:

— Deres Ekscellence maa undskylde . . .

— Bevares, sagde Holstein, som nød sin Overlegenhed over den hidsige Dansemester. Tag De Dem bare al den Motion, De trænger til, for en Kenders Øjne kan det altid kun være en Nydelse at se Nordens største Danser bevæge sit Legeme, enten det nu er i Dans eller Raseri; men kære, Hr. Direktør, hvad er det nu, De er saa rasende over?

— Aa, sagde Bournonville, det er Funck.

— Repetitøren? sagde Chefen forundret. Han er dog pligtopfyldende nok; jeg troede ogsaa, De kom fortræffeligt ud af det med ham.

— Jeg kan ikke holde ham ud, sagde Bournonville, der saa nogenlunde havde genvundet Herredømmet over sig selv. Han er jo aldeles uefterrettelig — det er hvert Øjeblik, vi staar og mangler ham, og han kommer ikke, skønt han er tilsagt.

— Kære Hr. Dansedirektør, sagde Kammerherren roligt. De kunde da ikke nævne mig et bestemt Eksempel.

— I Dag, sagde Bournonville. Han er her ... jeg har tilsagt ham til Prøve, han anmoder om, at Prøven maa staa i Skolestuen, han er ikke rask.

— Et Øjeblik, sagde Kammerherren og ringede paa den lille Sølvklokke, der stod paa hans Bord. Budet, Mathiasen, traadte ind og fik Ordre til at hente Hr. Repetitør Funck. Repetitøren indfandt sig næsten øjeblikkelig. Han vidste, hvad der ventede ham, han kendte den unge August og havde holdt sig parat.

— Hr. Repetitør Funck, sagde Kammerherren og forelagde ham Balletdirektørens Klage.

Men Funck, som ikke var uden Lune, trak roligt to Breve frem og rakte dem til Teaterchefen, der læste dem i Tavshed.

— Som Deres Ekscellence vil se, sagde han, er jeg tilsagt til at møde paa samme Tid baade paa Balletskolen og til Prøve paa Scenen, det kunde være det samme, hvis jeg var rask, men jer *er* virkelig syg, det er mig i Øjeblikket ikke *muligt* at møde to Steder paa én Gang.

Holstein rakte ham leende Brevene tilbage og vendte sig til Bournonville, der bed sig i Læben, men heller ikke kunde lade være med at le. Men August Bournonville var ikke nogen ringe Mand, han rakte Funck sin Haand og gjorde ham sin uforbeholdne Undskyldning. Og Funck blev særdeles naadigt affærdiget af den høje Chef.

— Kære Bournonville, sagde Kammerherren, da de var alene. De er nu ogsaa *for* fuld af Temperament! var der ellers noget?

— Ja, sagde Bournonville, som nu var ganske rolig. Der er denne Jomfru Poulsen — Anne Poulsen, hedder hun, hun kan jo hverken danse eller noget, hun er os bare til Besvær nede paa Prøverne, jeg kan ikke udrette noget med de andre Elever, naar jeg har den Klods om Benet. Var det ikke muligt at faa hende fjærnet? Hun passer jo bedre bag en Disk i en Krambod paa Landet.

— Lad mig se, sagde Kammerherren og bladede i en Protokol. Anne Poulsen, siger De? Her har jeg hende.

Han lukkede Protokollen igen og saa paa Bournonville med et lille Smil.

— Kære Hr. Direktør, sagde han. De véd,

hvordan en stakkels Teaterchef er stillet . . . dèr er formaaende Protektion. Fjærne hende kan jeg ikke, hun er jo allerede gageret som Danserinde.

— Ja, jeg kan ikke have hende med i mit Arbejde, sagde Bournonville hidsigt. Hun ødelægger det hele for mig. Kan jeg ikke faa den Træklods fjærnet, maa jeg underdanigst . . .

— Gud bevare mig, udbrød Kammerherren. De er dog ogsaa en rædsom Hedspore. Jeg skal forelægge Direktionen Sagen. Hvis man nu betydede hende, at hun ikke behøvede at indfinde sig til Prøverne, med mindre hun udtrykkelig tilsagdes af Regissøren; kunde De ikke nøjes med det? Saa vidt jeg kender til Sagen, er Hovedsagen den, at hun beholder sin Gage.

— Lad hende have den, sagde Bournonville. Bare jeg bliver fri for hende.

— Ja, det siger De nu saa flot, sagde Kammerherren, der tænkte, at han hellere maatte have Dysten overstaaet med det samme. De taler altid om Penge, som om det var ingen Ting; men nu har vi faaet en Klage over, at Deres Balletter er for dyre. Kassen maa udrede 2000 Rdlr. mere om Aaret til Balletten nu end før,

og der andrages fra Økonomiforvaltningens Side om, at Danseforestillingernes Antal maa blive indskrænket.

— Slet den helt! raabte Bournonville hidsigt. Har den danske Scene ikke Raad til at holde en Ballet, saa maa jeg hellere rejse til Paris eller Wien med det samme. Der er Steder nok, hvor de har Brug for mig.

— De er et skrækkeligt Menneske, kære Bournonville, sagde Kammerherre Holstein, næsten endnu værre end Dr. Ryge; men nu kan De jo selv nappes med ham om det. Det er Doktoren, der har ønsket denne Indskrænkning. De véd jo, han er ikke rundhaandet med Statens Penge.

— Ryge? sagde Bournonville og stirrede som himmelfalden paa Grev Holstein. Dr. Ryge skulde have klaget over, at jeg brugte for mange Penge . . . andraget om at faa mine Aftener indskrænket, uden at sige et Ord til mig? Det er ikke muligt.

— Dr. Ryge er Økonomiinspektør, sagde Grev Holstein. De véd selv, at han ofrer alt for sin Samvittighed. Havde han *virkelig* været Hakon

Jarl, vilde han upaatvivlelig have slagtet Erling for at forsone de høje Guder og bjærge Kronen.

Bournonville fo'r ud ad Døren paa en meget uceremoniel Maade. Men Kammerherren tog ham det ikke ilde op. Han strøg velbehageligt sine staalgraa, tætstudsede Bakkenbarter, yderst tilfreds med den vellykkede Aandrighed, han havde faaet anbragt.

Og saa ringede han efter sin Hat og Pels. Han var bedt til Middag hos Grev Schulenburg i Dag, og dér var baade Maden og Vinen god. Kammerherren vilde køre en lang Tur først for at faa Appetit.

Men August Bournonville fo'r rundt paa Teatret for at lede efter Dr. Ryge. Økonomiinspektøren var ingen Steder at finde. Endelig fandt han ham i »det Allerhelligste«, den skumle Bagstue, hvor allerede saa mangt et herligt Symposion var blevet fejret.

Dr. Ryge sad dér ved et Glas Vin med Frydendahl, Lindgreen og Overskoy og Cetti.

Der gled en Skygge over Dr. Ryges brede, markerede Ansigt, da han saa Bournonville komme brasende ind. Han gættede straks, hvad der var sket . . . at Kammerherren havde slad-

ret af Skole, pudset ham og Bournonville paa hinanden for at kunne trække sig ud af Kampen selv. Det lignede ganske den glatte Hofsnog. Og Ryge følte smerteligt, at han maaske nu stod overfor et Brud med sin unge Ven. Vige kunde han ikke.

— Hov hov, lille August, sagde han godmodigt. Du kommer til at give en Flaske, naar Du gør os saa forskrækkede, saa vi bliver tørstige, for her er Herren hjælpe mig snart ikke mere i vore Flasker.

— Doktor, sagde Bournonville heftigt og blev staaende ved Døren. Er det Skuespilleren eller Økonomiinspektøren jeg træffer her?

— Hvem af dem, Du vil, min Gut, sagde Ryge i samme godmodige Tone. De er ikke lette at skille ad, efter som Vorherre og Hans Majestæt har inkorperet dem i samme Hylster . . . din gamle Ven er Du i hvert Fald sikker paa at træffe her som overalt, hvor *jeg* er.

— Dr. Ryge, sagde August Bournonville heftigt, jeg har for et Øjeblik siden erfaret noget, som jeg ikke vil tro, før jeg faar det bekræftet af Deres egen Mund.

— Lad det fare, August, sagde Ryge og rakte

Haanden forsonende ud imod ham. Jeg véd, hvad det er; man kan Gud være lovet læse i dit velsignede Ansigt som i en aaben Bog. Ræven har sladret, og nu skal Vennen og Skuespilleren undgælde for, hvad Økonomiinspektøren har forbrudt, ikke sandt?

— Ryge, sagde Bournonville og gik hen til Bordet. Hvor kunde Du gøre det imod mig? Du véd bedre end nogen, hvordan jeg har kæmpet for hver Øre, jeg tjener, for hver Tomme Jord, jeg træder paa.

— Vist saa, sagde Ryge. Og Du har kæmpet som en brav Karl. Du har ikke gjort mine Forventninger til Skamme. Kæmp videre, min Gut.

— Mod Dig? sagde Bournonville.

— Mod mig? sagde Ryge. Hvem er »mig«? Naar jeg er Økonomiinspektør, er jeg en Maskine, min Dreng, som sikrer Laasen til Pengekassen og passer paa, at der ikke smutter for mange Dalere ud. Men rent personligt, som din gamle Ven.

— Fanden og ikke jeg forstaar sig paa den Dialektik, sagde Bournonville. Jeg kan ikke skille mine Kammerater ad i Fjender og Venner.

— Sæt Dig nu ned og tag et Glas, sagde Ryge. Der er ingen . . . tag mit, vi to har drukket af samme Bæger før, lille August, baade af Kunst og Drue.

Bournonville satte sig, næsten mod sin Vilje. Dr. Ryge var maaske den Mand, han agtede og elskede højest, og det *var* nu ikke til at sætte sig op mod denne Kæmpes Vilje.

— Ser Du, August, hvis jeg nu skal afgive min Erklæring én Gang til overfor Direktionen i denne Sag, hvad jeg vel kommer til, for Du staar naturligvis fast paa dit, saa skal jeg med største Glæde afgive Vota. *Økonomiinspektøren* vil staa stift paa, at Balletten under Hr. Bournonvilles Ledelse koster 2000 Rdlr. mere om Aaret end før, hvilket ikke kan gaa an, set ud fra et fornuftigt økonomisk Standpunkt. *Skuespilleren* Ryge vil til sit sidste Aandedræt hævde, at Dansen breder sig for meget paa Talekunstens Bekostning. Han vilde og vil gøre det samme overfor Operaerne og Syngestykkerne. Til sit sidste Aandedræt vil han kræve Plads for Skuespillet, Dramaet, den største af alle Scenens Kunstarter; ja, se Du bare surt. Men *Vennen* Ryge, lille August, han vil skrive Di-

rektionen, hvis Du ønsker det, at Bournonville er en af de største Dansere og den allerstørste Dansedigter, Danmark nogensinde har ejet, og at han vil anbefale ham til Direktionens allerhøjeste Bevaagenhed. For det kan saagu godt være, min Dreng, at Du digter Balletten op til at blive Dramaet paa en anden og endnu skønnere Maade.

— Du véd ikke, hvad det gælder for mig, sagde Bournonville, allerede halvt overvundet. Nu er jeg netop i Færd med at slaa mit store Slag, og det gælder Penge, Penge og atter Penge; Du véd jo, hvor meget dyrere det er at sætte en Ballet op end en Vaudeville . . . og saa kommer Du og vil spænde Ben for mig.

— Ikke jeg, sagde Ryge og stødte det fælles Glas mod Bordet og drak sin unge Ven til. Økonomiinspektøren, lille August, tærsk Du løs paa ham, og skriv Du i »Københavnsposten«, at Ryge er en skidt Skuespiller; det gør altsammen ikke noget. Lad os kæmpe aabent og ærligt: Balletdigteren og Dansedirektøren med Skuespilleren og Økonomiinspektøren, men lad Ryge og lille August være Venner som før.

August Bournonville var ganske besejret nu

— og han var, naar han slog an, altid Fyr og Flamme i det nye som i det gamle. Han omfavnede Ryge, han fo'r ud og hentede mere Vin, og Stemningen steg i det skumle Bagværelse, hvor Lysene nu blev tændt, og hvor de gamle Kunstnere glædede sig over, at de *endnu* ikke skulde være Uvenner med lille August, som de havde elsket fra før han kunde knappe sine Bukser.

— Ved Du, hvad han sagde, spurgte Bournonville. Han, Ræven deroppe? Han sagde, at hvis Du virkelig havde været Hakon Jarl, vilde Du ogsaa have slagtet mig for at forsone de vrede Guder.

— Naturligvis vilde jeg det, sagde Ryge og lo. En Skaal for ham, den gamle Hofsnog og Generalmajor; han er nu ikke saa tosset endda; han holder dog i Grunden af os allesammen, og den hellige Ild brænder i hans Bryst, selv om det somme Tider er forbandet svagt. Ja, lille August, Snogen har Ret, jeg *kunde* virkelig kvæle den, jeg elsker, hvis Pligten krævede det af mig. Der *er* noget af Hakon Jarl i mig; det er derfor, jeg kunde spille ham. Jeg vilde have gjort som Abraham, ført Isak op paa Bjerget og ofret ham paa Herrens Bud, hvis saa skulde

være; men Skaal nu, Børn! Her er Vin nok, hvorfor skal vi ikke drikke, saalænge Verden staar og Vennerne sidder ved Bordet.

Og nu var Bournonvilles Vrede ganske som vejret bort. Han var atter den lille August mellem sine Venner; for en Tid var den hidsige, stædige ,stormægtige Dansedirektør lagt paa Hylden. De kom alle i Humør, gamle Minder droges frem, gamle Sange blev sungne.

Ryge var den eneste, som blev ved at være stille, skønt det var ham, som havde sat de andre i Gang. Han saa vemodigt paa Bournonville.

Ak, tænkte han, det er maaske sidste Gang vi sidder saaledes sammen, sidste Gang Erling drikker sammen med Haakon Jarl, mellem os to vil det før eller senere briste.

— August, sagde han, kan Du huske, da Du spillede Adonia i »Salomons Drøm«?

Bournonville lo, han rejste sig og sang igen den Sang, hvormed han i sin første Ungdom gjorde saa megen Lykke: »Moderen med sunkne Vinger . . .«

Og Ryge lyttede med bøjet Hoved.

14. KAPITEL

Kærestevrøvl.

— Naa, sagde Hattemageren, han var kommet et lille Løb om til Smits i Pilestræde, hvordan gaar det nu med Søren? Skal han snart op?

— Ja, véd jeg det? sagde Smit og rev sig bag Øret med Pibespidsen. Han snakker aldrig om den Eksamen mere, og man er jo ikke rigtig dristig ved at spørge.

— Men han læser vel? sagde Hansen. For det er jo saadan, at Vor Mor og jeg er begyndt at snakke om, at det snart var paa Tide for de to unge at komme sammen.

— Saamænd var det saa, sagde Smit. Skal Du ikke stoppe Dig en Pibe? Se, Drengen læser jo, saa det snart er for meget af det gode. Dr. Jochumsen var her forleden og kom til at se ham, da Mutter havde Bygkorn, han sagde, at han havde læst sig en Blegsot til og skulde i Luften. Hvad mener Du, Svoger? Der var min

Sæl ingen af os to, der havde Blegsot i den Alder.

— Naa, sagde Hansen, det er vel ogsaa saadan noget, Doktoren siger, et Navn skal det jo ha'. Men naar Søren er saa flittig, saa maa han vel ogsaa snart kunne tage den Eksamen.

— Ja, dèr er Humlen, sagde Smit. For hvad læser han? Det er jo ikke saadan for en anden en og hitte Rede i, men somme Tider er der jo Billeder i Bogen, som man kan forstaa, og det er hverken Blomster eller Skruptudser, det er mere med Engle og Kirkespir og Pigebørn og saadan noget; men nu kan Svoger jo selv se. Gaa kun indenfor, han er ikke hjemme, han er sprungen hen for at købe Billetter til i Aften.

De gik ind i Sørens Værelse, hvor Hattemageren aldrig før havde sat sine Ben. Det var meget tarveligere udstyret end den øvrige Lejlighed, men baade kønnere og hyggeligere alligevel.. Der var høje Reoler med Bøger i kønne Bind og Hoveder af Sokrates og Apollon og Voltaire ovenpaa, et Par gode franske Staalstik og et Par Fleuretter over Kors, en rigtig fornøjelig Hybel, saadan som Studenter har den, naar Far betaler.

Der laa ogsaa Bøger og Papirer nok paa Bordet; men de vidnede just ikke om, at Søren skænkede sin Eksamen ret mange Tanker. Der var første Del af Goethes Faust, Oehlenschlägers Digte af 1803, et Par Bind af Shakespeare og en Mængde helt eller halvt fuldendte Vers af Hr. Søren Smit i Pilestræde. Hattemageren tog et af dem og læste:

O, om jeg var et Barn og hvilte blødt
ved Moders Bryst og lo med hendes Øje,
og lukkede mine til og drømte sødt,
at Englene kom til mig fra det høje . . .

— Hm, sagde Hattemageren, han er ikke over det endnu. Dette her kan jo være meget kønt, men det er vist ikke den Slags, man klarer sig med til Eksamen. Mon han virkelig skulde gaa hen og blive Digter? Det er ellers en arm Levevej.

— Arm eller ikke arm, vi har jo Raad til det; jeg er snart tilfreds, han blev Nattevægter, bare han vilde bestemme sig for noget, sagde Smit. Mon ikke Gudrun kunde lirke lidt ved ham? Du kunde ellers gerne have taget hende med.

— Hun er omme hos Grahns, sagde Hattemageren. Det er jo blevet svært hedt mellem hende og Lucina igen paa det sidste.

— Hvordan bliver det saa, skal Enken flytte? spurgte Smit.

— Nej, hun bliver, svarede Hattemageren, jeg synes ligegodt, det var Skam hun skulde fra de gamle Stuer, saa jeg har slaaet af paa Lejen.

— Ja, Du har jo Raad til det, sagde Smit. Og saa véd man jo heller ikke, hvad for Rak man faar, naar at man skifter. Men nu hører jeg Søren i Trappen, det er ikke værd, han ser os her inde.

Søren hilste kort og vilde gaa gennem Stuen, han var blevet faatalende siden sin Sygdom; men Hattemageren standsede ham og sagde:

— Ser Du ikke hjem til vort i Eftermiddag og spiser Nadver inden I gaar i Teatret? Det er gerne saa kort, man ser Dig nu.

— Jeg véd ikke, sagde Søren sky og smuttede ind til sig selv. Jeg tror ikke, jeg faar Tid.

— Hm, sagde Smit, noget er der i Ulave, og ingen af os kan jo hjælpe ham, saa tavst han altid gaar med det.

Men Søren gik ophidset frem og tilbage inde

hos sig selv. Han plejede ellers ikke at lyve; og hvor længe kunde han skjule Sandheden for dem? Før eller senere vilde de opdage, hvordan det var fat med ham; men han *kunde* jo ikke tale med dem om det. Hvordan skulde han forklare for de andre, hvad han daarlig nok kunde forklare for sig selv? Det var ligesom noget var gaaet i Stykker i ham under den Sygdom. Religionsgrillerne var svundet bort, men der var ikke kommet noget andet i Stedet. Der var stille og dødt indeni ham; han gad slet ikke længere tænke paa at rejse, han følte ikke ringeste Interesse for sine Studier, han syntes ikke, han brød sig om sine Forældre mere, ja om det saa var Gudrun, var han ikke sikker paa, at han holdt af hende. Sikkert er det, at han følte sig gladest og tryggest, naar han var alene.

Alt dette pinte Sørens ærlige Sind, han rev gerne det hele Væv i Stykker, vidste han bare, at han ikke derved gjorde ondt værre for de andre.

Men med Gudrun maatte han i hvert Fald se at komme paa det rene, han vilde gaa til hende straks og tale aabent med hende om det altsammen.

— Er Gudrun hjemme? raabte han ind til Svigerfaderen.

— Jeg kan ikke vide, sagde Hattemageren. Hun løb om til Grahns før.

— Saa henter jeg hende dèr, sagde Søren og løb. De to gamle saa betuttede efter ham og paa hinanden.

— Det kom pludselig paa, sagde Hattemageren. Det var svært, saa resolut han saa ud, saa kommer der vel en Ende paa det.

— Bare han ikke gaar hen og laver Æggekage, brummede Smit. Slaar han det i Stykker med Gudrun, vil jeg ikke længere kendes ved ham.

— Snak, Svoger, sagde Hansen og bød Farvel. Gaar der noget i Stykker, maa vi se at klinke Stumperne, saa godt vi kan.

Søren skyndte sig imidlertid til Adelgade, han længtes efter at faa det pinlige Opgør overstaaet, det var skudt længe nok ud. Og saa længtes han efter at se Lucina, det var Maaneder siden, de mødtes sidst. Det fo'r ham gennem Hovedet under Vejs, hvor underligt det var. Nu gik han til disse to Piger, og han syntes i Grunden, han længtes mere efter at se Lucina end

Gudrun, holdt han virkelig mere af Lucina end af sin Kæreste? Aa, han følte det bittert igen, at han holdt slet ikke af nogen, hans Hjærte var koldt og dødt. Sikkert var det, at han holdt ikke nok af Gudrun til at gifte sig med hende, hun var for god til en saadan Skæbne.

Lucina klappede i Hænderne, da han kom, og Gudrun blev helt rød af Glæde; det var noget ganske nyt, at han kom af sig selv og søgte hende op; men hun saa jo nok paa hans Ansigt, at der var noget, han vilde, og hans Øjne tydede ikke paa, at det var noget godt.

Hvor det er længe siden, sagde Lucina, der var blevet helt snaksom i den sidste Tid. Hvor har Du været henne? Skal Du snart have Eksamen? Aa, hvis jeg var i dit Sted, saa skyndte jeg mig og giftede mig med Gudrun og rejste lige med det samme.

— Vilde Du saa gerne rejse? sagde Søren og kunde ikke lade være at smile ad hendes Iver.

— Om jeg vilde, sagde Lucina, tænk at komme ud i Verden og se alt det kønne og store, hvor skulde jeg ikke kunne danse, hvis jeg kom ud! Og tænk at kunne se alle de største Kunstnere med sine egne Øjne. I skulle bare høre Hr.

Bournonville fortælle om den store Opera . . .

— Da vilde jeg saamænd ønske, Du kunde rejse i mit Sted, sagde Søren og saa bedrøvet paa Gudrun. For jeg har ikke det mindste Lyst til det mere.

— De giver hvert Aar 600 Daler bort paa Teatret, sagde Lucina. Kunde jeg faa dem, skulde jeg ikke være længe om at komme til Paris, kan I tro; men det kan sagtens vare mange Aar endnu. Uf, det er ogsaa ækelt, at man skal være saa ung.

— Gud bevare din Mund, Barn, sagde Fru Grahn, der kom igennem Stuen i det samme. Du kan saamænd tidsnok blive gammel og graa, og se saa, om Du kan mane Tiden tilbage.

Søren saa fra den ene til den anden af de to unge Piger. Egentlig fandt han jo Lucina langt smukkere end Gudrun, der var vist ogsaa mere Forelskelse i hans Følelser for hende. Gudrun holdt han mere af som en Søster, syntes han, de havde vel kendt hinanden for længe og for godt.

Netop nu, da han saa Lucina for første Gang efter sin Sygdom, slog hendes fremmedartede Skønhed og usædvanlige Ynde ham, det var, som

om noget nyt blussede op i hans sluknende Hjærte.

— Skal vi gaa en Tur om langs Volden, sagde Søren, da de var kommet ned paa Gaden. Der er noget, jeg gerne vilde tale med Dig om.

— Jeg saa det straks paa Dig, sagde Gudrun saa frejdigt, som hun kunde. For Resten har jeg ogsaa noget, jeg maa sige Dig.

— Begynd saa Du, sagde Søren. Det er vel rimeligst, at vi gaar og tænker paa det samme.

— Du fortæller mig aldrig noget, sagde Gudrun. Jeg maa gaa og gætte mig frem, saa godt jeg kan. Du har opgivet din Eksamen, ikke sandt? Du tænker ikke mere paa at rejse; Du studerer slet ikke mere. Har jeg ikke Ret?

— Jo, sagde Søren, jeg kom for at sige Dig det. Jeg burde have gjort det for længe siden.

— Hvad tænker Du da paa? spurgte Gudrun. For Præst vil Du vel ikke være nu?

— Det er netop det gale ved det sagde Søren. Jeg vil ingen Ting og tænker ingen Ting; jeg er gaaet helt i Staa. Jeg tror, der er knækket noget i mig, mens jeg var syg.

— Tag Dig dog sammen, Mand, sagde Gudrun. Man kan da ogsaa somme Tider ruske op i

sig selv. Har Du ikke Lyst til at gaa ind i din Faders Forretning? De gamle vilde blive glade ved det, og Du behøvede ikke at gøre mere ved det, end Du havde Lyst til selv.

— Jo, det er netop det, sagde Søren. Jeg kunde ikke snyde den gamle. Hvis jeg gik ind i Forretningen, maatte det være for ramme Alvor. Og alt det Forretningsvæsen er mig en Vederstyggelighed. Véd Du hvad, Gudrun, mon jeg ikke var paa det rette Spor, dengang jeg vilde til Teatret? Den Gang knækkede Fader mig ned, siden den Tid har der ligesom ikke været nogen rigtig Mening i det altsammen.

— Det har Du aldrig talt om, sagde Gudrun og saa paa ham med pludselig vaagnende Skinsyge. Hvornaar er Du kommet i Tanker om det?

— Jeg har læst saa meget i den sidste Tid, sagde Søren. Ogsaa prøvet paa at skrive selv, men det kan jeg da se, at jeg duer ikke til at frembringe noget; men det er alligevel noget af det, der er i mig. Hvis alting ikke skal slukkes i en Ild i mit Sind, saa er det Kunstens . . . enten paa den ene eller den anden Maade. Du skulde prøve paa at læse Shakespeares Dramaer; Du aner ikke, hvor stort det er. Tænk at

kunne tolke det fra Scenen . . . de spiller jo aldrig Shakespeare her paa Teatret. Ja, det slog egentlig først ned i mig før, da jeg hørte paa Lucina. Hvor Kunsten dog har gjort det Barn lykkelig og glad. Og det er dog kun Dans.

Gudrun følte det som et Stik i sit Hjerte.

— Saa gaa til Teatret, sagde hun. De gamle vil vel ikke gøre mere Modstand, end Du kan faa Bugt med . . .

— Jeg har ikke Mod, sagde Søren. Jeg maa være klar over mig selv først. Gaar jeg vild én Gang til, tror jeg aldrig, jeg forvinder det, og de Gamle ikke heller.

— Naa, og jeg? sagde Gudrun heftigt. Tænker Du da slet ikke paa mig? Søren, lad os gifte os nu; der er ikke noget, de Gamle hellere vil have. Hvad skal Du saa endelig have et Levebrød for? Du kan jo læse og skrive og studere som Du vil. Hvad skulde man i Grunden med Penge, naar man skulde trælle alligevel? Vi to har Raad til at indrette vort Liv, som vi vil.

— Ja, sagde Søren forlegen. Du har vel Ret; men der var nu en Ting til, jeg gerne vilde tale med Dig om.

— Søren, sagde Gudrun tonløst og trak sin Arm ud af hans. Du holder ikke af mig mere.

— Kæreste, bedste Gudrun, sagde Søren og tog hendes Arm igen. Uvenner vil vi ikke være; dertil har vi dog haft for mange gode Dage sammen.

— Det har Du jo ogsaa haft med Lucina, sagde Gudrun bittert. Er det hende? Lad mig hellere straks faa at vide, hvem det er.

— Du er helt paa Vildspor, sagde Søren bedrøvet. Der er slet ingen. Jeg holder ikke af nogen; jeg er kold og tom. Det var det, jeg vilde sige Dig. Gudrun jeg holder ikke nok af Dig; det skærer mig i Hjertet men det er min Pligt at give Dig din Frihed tilbage.

— Min Frihed? sagde Gudrun. Hvad skulde jeg med den.

— Tal nu ikke saa bittert, Gudrun, sagde Søren. Tror Du, jeg er lykkelig? Men Du kunde dog træffe en anden, som Du kom til at holde af.

— Nej, Søren, sagde Gudrun, og Graaden skjalv i hendes Stemme. Naar Du ikke holder af nogen anden, saa maa Du ikke bryde med mig; jeg forvinder det ikke, Søren. Og tænk paa de Gamle — vil Du da tage al Glæde og Haab fra

dem paa én Gang? Lad det blive, som det er; vi kan jo se Tiden an.

— Tak, sagde Søren. Det er kønt af Dig at tage det saadan; men sige det maatte jeg. Er Du vred paa mig?

— Lov mig blot, at Du vil sige mig det, hvis . . .

— Det lover jeg, sagde Søren. Men Du behøver ikke at være bange; jeg har ikke mere Blod i mig end en gammel Mand.

— Tak, sagde Gudrun. Nu maa vi passe paa, at de Gamle ikke mærker noget.

Men det var lettere sagt end gjort. For Forholdet mellem de Unge kunde jo ikke være som før. De saas daglig, men de havde ikke stort at tale om; deres Kærtegn var tvungne; de kysses kun for et Syns Skyld. Madam Hansen saa somme Tider, at Gudrun havde grædt.

— Men, som hun sagde til Madam Smit, det Kærestevrøvl skal man aldrig rage sig op i; det klarede de Unge meget bedre selv.

Og deri gav Hattemageren sin Kone Ret.

15. KAPITEL

Teatret i Oprør.

Det var allerede inde i April Maaned, men Sneen var knapt nok smeltet, og med Tøbruddet var fulgt voldsomme Jævndøgnsstorme. Det var bidende koldt; inde i Teaterchefens Kontor paa Kongens Nytorv knistrede et lystigt Brændebaal i Kaminen, et varmt Skær flakkede ud over det bløde, brogede Tæppe i det hyggelige Kontor.

Kammerherre Holstein gik op og ned, og og ned. Hans Ansigt var alt andet end lystigt, hans Tanker var meget langt fra at være hyggelige; han var rent ud sagt nær ved at blive altereret; han gik rastløst og uroligt; der var ikke det mindste tilbage af den sædvanlige magelige Slentren. Disse Kunstnere var dog nogle skrækkelig urolige Hoveder! Alt det Vrøvl, der havde været med Madam Krætzmer, som havde maattet lade sig separere fra Manden; de havde væ-

ret lige ved at æde hinanden, saa at sige for Folkets Øjne. Det var sandelig paa høje Tid, de var blevet skilt, og nu var der indgaaet Klage fra hende over Dansedirektøren. Hun beskyldte Hr. Bournonville for at have været opfarende og uartig overfor hende paa Prøverne; han var rent ud kommet med upassende Hentydninger til hendes huslige Misère. Direktionen havde vedtaget at lægge Klagen hen uden at foretage sig videre i Sagen; man havde ikke fjerneste Lyst til at faa mere Klammeri med den hidsige Dansedirektør end højst nødvendigt.

Ak ja, denne Hr. Bournonville, han var i Sandhed et Kors; man vidste aldrig, hvad den Hedspore kunde finde paa. Vrøvl var der med ham hver eneste Dag; nu havde han netop anmeldt sit Besøg om lidt for at forebringe en Klage.

Kammerherre Holstein sukkede; han kunde ikke fordrage at komme i Affekt, Fortrædelighederne var ved at vokse ham over Hovedet; han begyndte for ramme Alvor at overveje Spørgsmaalet om at søge sin Afsked.

Nu bankede det, iltert som kun Bournonville bankede paa en Dør, og Døren gik op, næ-

sten før Chefen kunde faa Tid til at sige »Kom ind«.

— Naa, hvad er det saa, Hr. Direktør? spurgte Kammerherren. Han blev staaende ved Skrivebordet uden at bede Bournonville tage Plads, for at faa Ubehagelighederne overstaaet saa hurtigt, som muligt.

— Hvad der er i Vejen, Deres Excellence? raabte Bournonville og fo'r paa sin iltre Maade op og ned ad Gulvet. Det er denne Monsieur Funck; i Gaar, da vi opførte »Paul og Virginia«, behagede det Hr. Repetitøren at spille de første Tempi saa jadsket, at Dansen nær var gaaet i Stykker. Efter Akten foreholdt jeg ham det, og da tiltalte han mig i Udtryk . . . i hele Balletpersonalets Nærværelse, jeg beder Deres Excellence betænke . . .

— Hm, sagde Chefen ærgerlig. Bare De nu ikke har været for hidsig igen; vi maa dog først høre, hvad Hr. Funck . . . herein!

Det var en Vane fra Kammerherrens militære Ungdom, at der af og til undslap ham et tysk Ord.

Det var Funck, som kom. Han blev forfjamsket staaende paa Tærskelen, da han fik Øje

paa Bournonville, og vilde fjerne sig med en Undskyldning. Men Kammerherren sagde:

— Paa ingen Maade, Hr. Repetitør. Kom De kun nærmere, De kommer netop tilpas. Hr. Bournonville har netop forebragt en Klage . . .

— Har h a n klaget? sagde Funck og sendte sin Modpart og Dødsfjende et rasende Blik. Jeg vilde netop tillade mig at forebringe en Klage over Hr. Dansedirektøren. Under Forestillingen i Aftes har han tilladt sig at krænke det hele Orkester ved lydeligt at trampe Takten til vor Musik. Vi kan dog ikke paa den Vis lade os korrigere.

— Naturligvis maa jeg korrigere, sagde Bournonville. Naar Hr. Repetitøren ikke er sin Plads voksen.

— Hr. Dansedirektørens hele Maade at være paa er af en saadan Art —, begyndte Funck.

— Hvis der ikke bliver tildelt Hr. Repetitøren en alvorlig Paamindelse, maa jeg underdanigst, tordnede Bournonville.

— Mine Herrer, sagde Kammernerren med en Stemme, der som oftest klang blødt og dæmpet, men som i Øjeblikket var myndig og skærende nok, for saa vidt De indskyder Sagen un-

der mig, maa jeg alvorligt bede begge de Herrer passe ganske anderledes paa Dem selv. Den Slags Sammenstød gavner hverken Dem selv Kunstens Prestige.

— Hvis jeg skal have en Irettesættelse, maa jeg underdanigst, brusede Bournonville op.

— Jeg har ikke det fjerneste at bebrejde mig i denne Sag, begyndte Funck. Skylden er udelukkende . . .

— Ja, mine Herrer, sagde Kammerherren kort. Maa jeg saa bede Dem begge indgive en skriftlig Klage, De skal da erholde Direktionens Svar, saa snart en Afgørelse foreligger. Der var ikke ellers noget? Adieu, mine Herrer.

Og Kammerherren gjorde en af de Haandbevægelser, som uvægerligt afsluttede en Audiens.

Puh — nej, dette maatte snart have en Ende; forhaabentlig vilde Direktionen give de to Brushoveder en ordentlig Rivaf, saa der kunde blive Fred — saa, nu bankede det igen — sagte, diskret. Kammerherren ordnede uvilkaarligt lidt ved sit Kalvekrøs, det var Damebesøg, den Banken var ikke til at tage fejl af — saa for Pokker! Kammerherren havde nær sagt det højt, thi det var ingen anden end Madam Krätzmer,

som traadte ind, nu skulde h a n naturligvis have Ubehagelighederne, fordi Direktionen ikke havde svaret.

Men han skubbede galant Stolen til Rette og var Artigheden selv. Det var ham tilvisse ikke *udelukkende* ubehageligt at se den skønne Madame Krätzmer i sit Kontor. Fin og yndig var hun, dobbelt smuk nu, da hun saa bedrøvet og lidende ud, og hendes Ansigt var ualmindelig rent og skært.

— Madame befaler? sagde han galant.

— Kammerherren er altfor elskværdig, sagde Madame Krätzmer spydigt. Hvis jeg blot kunde faa Svar paa min retfærdige Klage over Hr. Dansedirektørens Anmasselser og Upassenheder. Er der ikke indløbet noget endnu?

— Beklager meget, Madame, sagde Kammerherren og trak paa Skulderen. Er De da ogsaa ganske uforsonlig? Hr. Bournonville har jo dog gjort adskilligt for at lette Dem Deres Karrière, han er jo hidsig, men oprigtig talt troede jeg, han hørte til Deres ivrigste Beundrere.

— Hørte, sagde Madame Krätzmer bittert. Indtil en ny Aabenbaring fortrængte min Ring-

hed af Hr. Balletmesterens Drømme. Erindrer Deres Excellence den lille Grahn?

— Lucina, tror jeg? Særdeles vel. Hun skal være lovende, jeg véd, at Hr. Bournonville interesserer sig meget for hende.

— Nu skal Deres Excellence høre, hvad han vovede at byde mig i Gaar! Han havde den lille Lucina med herop paa Teatret, hun er jo begyndt at overvære Prøverne nu, hun er forresten en dejlig Pige, synes Deres Excellence ikke, hun er forfærdelig sød?

— Jo, sagde Kammerherren og undertrykte med Møje et Smil. *Jeg* synes, hun er sød; men jeg beundrer Deres ædle Hjerte, Madame, at De kan synes det samme, hun er dog en Slags Rival.

— Bah, sagde Madame Krätzmer, hun er vidunderlig, jeg tvivler slet ikke paa, at hun kommer til at danse meget bedre end jeg. Deres Excellence maa ikke tro, at jeg er jaloux eller bærer Nag til hende, nej, men det er Maaden, Deres Excellence, den ondskabsfulde Maade, hvorpaa Dansedirektøren drager hende frem paa min Bekostning og søger at ydmyge og saare mig. Endnu er den lille Grahn lovende,

jeg mener at turde sige, at jeg allerede har ydet Balletten visse Tjenester.

— Meget væsentlige Tjenester, Madame sagde Kammerherren galant og nævnte det »meget« væsentlige Tjenester. Men hvad har den slemme Direktør da sagt?

— Tak, Hr. Kammerherre, sagde Madame Krätzmer og førte det kniplingsbesatte Lommetørklæde til sine Øjne. Jo, jeg kommer gaaende ud fra mit Paaklædningsværelse og møder Hr. Bournonville og den lille Grahn. Jeg hilser stift paa ham som sædvanligt, men upaaklagelig høfligt. Saa nikker jeg venligt til den lille Grahn, som jeg altid godt har kunnet lide. Saa siger Hr. Bournonville paa sin spotske Maade: — Nej, se hvor naadigt, den forhenværende Primadonna hilser paa den tilkommende, i Sandhed et historisk Møde! Nu beder jeg Dem, Deres Excellence . . . den forhenværende Primadonna! En saadan Haan synes jeg dog ikke, jeg har fortjent.

— Deri er jeg ganske enig med Madame, sagde Kammerherren alvorligt. Det var ikke alene uartigt sagt af Hr. Bournonville, det var tillige ganske overordentlig uretfærdigt.

— Ikke sandt, Deres Excellence? Jeg finder det tillige særdeles uklogt, jeg gad nok vidst, hvad Direktøren vilde stille op uden mig. Nu skal han jo have sin »Faust« op, han gør en farlig Blæst af det Arbejde, det indvarsler en ny Æra i den danske Ballets Historie, siger han; enfin, jeg synes selv, det er overmaade smukt og originalt.

— Jeg maa atter beundre Deres store Hjerte, Madame, sagde Kammerherren. De undervurderer ikke smaaligt Deres uridderlige Modstanders Fortjenester.

— Jeg er ingen Megære, Deres Excellence, sagde Madame Krätzmer nonchalant; hun havde ikke nogen tydelig Forestilling om, hvad en Megære var, men Ordet fandtes i Dispositionen til en af de græske Balletter, og det passede jo ogsaa her saa nogenlunde. Men hvad vilde han gøre uden mig? Hvor vilde han faa en Gretchen fra til sin Faust? Lucina er dog ved Gud for ung og klejn til Margarethes Rolle, og andre er der dog ikke.

— Gud ske Lov, at De er der, sagde Kammerherren. Jeg kunde ikke tænke mig Gretchens Rolle i andre Hænder end Deres, De vil sikkert

ogsaa udføre den med Bravour, trods alle Misforstaaelser.

— Hvis jeg kan, Deres Ekscellence, klynkede Madam Krätzmer, hvis jeg kan, mit Helbred er ikke stærkt, De véd selv, hvor meget jeg har gaaet igennem. Barnets Fødsel og alle de Scener med Krätzmer . . . jeg lider ofte af Svimmelhed, mit Hoved er ikke stærkt . . . og disse gentagne Fornærmelser, hvortil jeg ikke giver mindste Anledning, tager altfor stærkt paa mine Nerver . . . hvis Hr. Bournonville ikke ændrer sin Optræden, kan jeg ikke svare for noget. Jeg finder ogsaa, en fyldestgørende Undskyldning i det samlede Balletkors Nærværelse er det mindste . . .

Kammerherren trak Øjenbrynene i Vejret.

— Han gør det ikke, Madame, sagde han. Hr. Bournonville giver ingen Undskyldning efter Ordre, allermindst officielt. De kender ham jo lige saa godt som jeg.

— Han er en Isbjørn, sagde Madam Krätzmer indigneret. Jeg er meget bange for, at jeg bliver nødt til at melde mig syg indtil videre, maaske kunde jeg saa blive rask nok til at agere Gretchen; jeg har forøvrigt indgivet en under-

danigst Ansøgning om en mindre Gageforhøjelse; jeg ved ikke, om jeg tør gøre Regning paa Deres Excellences velvillige Støtte?

— Men, Madame, udbrød Kammerherren forfærdet og løftede afværgende Hænderne. De har jo dog nylig erholdt en større Gratifikation; gør for Guds Skyld ikke Situationen mere kompliceret end den er i Forvejen. Forøvrigt véd De jo, at jeg aldrig blander mig i den økonomiske Side af Ledelsen. Har De talt med Dr. Ryge? Hans Anbefaling har megen Vægt.

— Dr. Ryge! udbrød Madam Krätzmer og hævede Hænderne mod Himlen. Han er jo en ren Drage, naar man gør Attentater paa den kære Kasse. Maaske tør jeg i det mindste gaa ud fra, at Deres Excellence ikke være mit lille Andragende ugunstigt stemt, naar det kommer for i Direktionen?

— Madame, sagde Kammerherren diplomatisk. De kan være forvisset om, at jeg vil gøre alt, hvad der staar i min Magt, for at vi snarest muligt kan faa Deres guddommelige Danse at se i Hr. Bournonvilles nye Ballet.

— Tak, sagde Madame Krätzmer og rejste sig. Hun greb om Stoleryggen i det samme, som

om hun var ved at falde. Der ser Deres Excellence selv, hvor svimmel jeg er . . . jeg er meget bange for, at jeg bliver nødt til at melde mig upasselig en Tid.

— Hm, hm, hm, hm, hm, sagde Kammerherre Holstein for sig selv, da hun var gaaet. Det kan jo blive en nydelig Historie. Nu har Hr. Bournonville lige gjort store Anstalter til at begynde Prøverne paa sin Ballet; han bliver rasende, hvis hun melder sig fra; hun har jo Ret, vi har virkelig ingen, som kan danse Gretchens Rolle, hvis hun melder sig fra.

Et Par Dage efter, da Kammerherren sad i sin magelige Armstol og strakte sig foran Kaminen, bankede det paa Døren . . . knak, knak, knak, knak, knak, en hel Trommehvirvel.

— Tak Skæbne, tænkte Kammerherren, der har vi Hr. Bournonville, nu er der noget løs igen.

Og Hr. Bournonville kom farende ind.

— Det er dog en Skandale, raabte han. Vil Deres Excellence tænke Dem, nu har Madam Krätzmer meldt sig syg, og vi havde lige paabegyndt Prøverne paa »Faust«. Det er Hovedsvimmel, siger hun; men jeg tør dø paa, det er

ikke andet end Chikane; hun bærer Nag til mig; hun véd, hvor meget det er mig om at gøre at faa denne Ballet frem, og nu vil hun vælte Forestillingen for mig.

— Saa sagte, kære Hr. Bournonville, saa sagte, sagde Kammerherren. Det, De siger der, kan De jo alligevel ikke bevise. Og hvis Madam Krätzmer virkelig er fornærmet paa Dem, er De saa vis paa, at De ikke selv har givet en lille Smule Anledning til det? Madame har beklaget sig meget stærkt over Dem.

— Herregud, sagde Bournonville, jeg er en Smule ilter, men mellem Kunstnere. Nej, hun har Primadonnanykker; hun har Storhedsvanvid, hun er jaloux paa alle andre og tror, hun er uundværlig, men jeg skal ma foi vise den Dame . . .

— Men, kære Direktør, sagde Kammerherren med sit irriterende, rolige Smil. Naar De kan undvære hende, saa lad hende dog i Herrens Navn pleje sin Hovedsvimmel i Fred. Det skulde interessere mig at vide, hvem De har tænkt at overdrage Gretchens Rolle i hendes Sted?

— Der er Lucina Grahn, sagde Bournonville hurtigt. Det havde ganske vist været min Agt at

lade hende vente nogle Aar endnu med at optræde; hun er næppe fuldt uddannet, men hun danser guddommeligt; jeg er sikker paa, at hun vil tage Publikum med Storm.

— Hm, sagde Kammerherren. Er hun ikke et rent Barn? Hvis jeg ikke husker fejl, kan den lille Grahn vel nu være 12—13 Aar gammel?

— Snart femten, Deres Excellence, snart femten, løj Bournonville dristigt. Han havde allerede besluttet at gøre Lucina ældre end hun var, ellers vilde hun komme altfor sent frem. Hun er ganske vist noget spinkel af Ydre, men . . .

— Margrethe kræver dog en mere moden Fremstillerinde, sagde Kammerherren og rystede paa Hovedet. Men nous verrons . . . forhaabentlig vil Madam Krätzmers Upasselighed ikke være af altfor lang Varighed.

Men Tiden gik, uden at Madam Krätzmer meldte sig til Tjeneste paany, og alle Henstillinger var frugtesløse. Bournonville maatte opgive enhver Tanke om at faa Lucina Grahn frem i Gretchens Rolle; dels gjorde hendes Moder bestemt Modstand mod at lade hende faa en virkelig Debut allerede nu, dels erklærede Direk-

tionen, at hun var for ung og for lidet udviklet til at kunne illudere som Margarethe. Bournonville indsaa godt, at begge Parter havde Ret, han vidste, at en for tidlig Fremtræden kunde indvirke skadeligt paa hele Lucinas Udvikling. Og han rasede mod Guder og Mennesker . . . de stakkels Balletdansere havde ikke magelige Dage i denne Tid, Bournonville skældte og smeldte, og paa Prøverne lod han Nummer efter Nummer gaa om igen, saa det trak ud i det uendelige.

Kammerherre Holstein var virkelig for første Gang i sit Liv ved at gaa fra Koncepterne; han vidste ikke sine levende Raad. Han lod gaa Bud paa Bud til den krænkede Danserinde. Bournonville rendte ham paa Dørene, der var slet ikke hyggeligt mere i det lille, lune Kontor. Gud være lovet, det nu snart var Sommer, og Ferien stod for Døren.

— Hvad er der dog i Vejen med hende, sagde Kammerherren til Teaterlægen, Dr. Rahlff, en af de sidste Dage i Sæsonen.

— Ja, hvad ved jeg? sagde Dr. Rahlff. Hysteri, tænker jeg. Fruentimmerne kan være tos-

sede nok i Forvejen, og naar de først gaar til Balletten og faar Primadonnanykker . . .

Dr. Rahlff var en Gaardejersøn fra Femern, han var sund og altid i Ligevægt og havde et robust Mandfolks medfødte Skepsis overfor alt, hvad der hed Nerver. Men han havde i mange Aar været Læge ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset, hvor han af sit gode Hjerte altid havde holdt sin Haand over de stakkels Fanger og gjort alt, hvad der stod i hans Magt, for at skaffe dem bedre Kaar. For ham var selvfølgelig Teatrets Kunstnere — især Balletten — som en Slags mistænkelige Personer, der endnu var paa fri Fod, men kunde komme i Blaataarn, naar det skulde være, derfor lukkede han sine Øjne for deres smaa Skaberier og Unoder, saa længe det var ham muligt.

— Tror De, hun simulerer? sagde Kammerherren.

— Hvor skal jeg vide det? sagde Dr. Rahlff gnaven. Naar hun siger, hun har Hovedsvimmel, saa har hun vel Hovedsvimmel, jeg kan dog ikke putte et Barometer ind i Hovedet paa hende og se, om det staar paa smukt Vejr eller Storm.

— Det er en skrækkelig Historie, sagde Kammerherren. Bournonville er rasende paa hende. Han tror ikke paa hendes Sygdom, han er overbevist om, at hun blot vil chikanere ham. De kunde vel ikke gøre et Forsøg paa at berolige Hr. Bournonville?

— Gu' om jeg vil, sagde Teaterlægen. Ikke før han bliver erklæret for Patient og givet under min Behandling, han har for Resten længe trængt til det, han gaar jo i en evig Feber selv. Véd De hvad, kære Kammerherre, hysteriske Mandfolk, det er dog noget nær det værste af alt.

— Hvis hun ikke melder sig til Tjeneste til næste Sæson, sagde Kammerherren, saa véd jeg virkelig ikke, hvordan jeg skal stille ham tilfreds. De maa endelig holde hende under nøje Observation Ferien igennem, min kære Doktor.

— Hvor er Mandfolket? sagde Doktoren tørt. Naar et Fruentimmer bliver hysterisk, er der saa godt som altid en Mandsperson med i Spillet.

— Det er Bournonville selv, der har drillet hende, sagde Holstein. For saa vidt ligger han, som han har redet; men han er jo Potte og Pan-

de hos Direktionen, han kan ikke undværes, det Bæst, han river Taget ned over Hovedet paa os, hvis vi ikke skaffer ham Faust frem i næste Sæson.

— Adieu, kære Kammerherre, sagde Dr. Rahlff. Til Efteraaret skal jeg i hvert Fald kunne sige Dem, om den skønne Dame simulerer eller ikke.

Og Sommeren kom, Kunstnerne spredtes for alle Vinde. Madam Krätzmer sad i sit Hjem og blev flittig tilset af Teaterlægen. At hun i hvert Fald gjorde sin Tilstand værre, end den var, blev han hurtigt klar over, men Madam Krätzmer var nu virkelig syg, hun havde gaaet for meget igennem, Livet havde ikke taget blidt paa den skønne og talentfulde Danserinde.

Hun var Datter af Værtshusholder Møller i Slagelse, som senere blev Skovløber under Antvorskov. Han var en heftig Mand, og hendes Barndom var ikke altid en Dans paa Roser. Saa kom de første straalende Aar ved Teatret, som syntes at spaa hende al Livets og Berømmelsens Lykke og Herlighed, men alt sammen strandede det paa det ulyksalige Ægteskab med Krätzmer.

Han var en talentfuld Oboist, Krätzmer, en

smuk og kraftig Mand, men Ægteskabet var ulykkeligt fra første Færd, og rent galt blev det, da den lille Datter var født. Krätzmer tvivlede maaske paa, om Barnet var hans eget, i hvert Fald behandlede han det haardt, allerede da det var spædt.

En Formiddag, da hun havde været til Prøve, havde han siddet ene i Stuen med Barnet og kunde ikke faa det til at tie. I sin ubændige Hidsighed gav han da den lille fem Slag paa Bagdelen, saa haardt, at der var Mærker deraf. Pigen saa det og fortalte Moderen det ved hendes Hjemkomst, og da hun bebrejdede Manden det, drev han hende med knyttet Næve et Slag paa det ene Øre, saa hun blev blaa. Naar hun kom for sent til Prøverne eller paa anden Maade fortrædigede sin ubændige Ægteherre, slog han hende ogsaa, hun havde ofte blaa Mærker paa sin Krop efter hans Slag, Seperationen havde været en paatrængende Nødvendighed tilsidst, om hun ikke skulde gaa ganske til Grunde.

Men det havde allerede taget for stærkt paa hende, hendes Nervesystem var rystet. Og nu kom den økonomiske Kamp. Herre Gud, en Balletprimadonna kan dog ikke leve som en Tjene-

stepige, trods alle Gratifikationer kunde hun ikke leve af sin knappe Gage. Og dertil kom Skinsygen og Angsten for Fremtiden.

Den jævnaldrende Johanne Louise Pätges havde allerede overfløjet hende og faaet fast Fod i Skuespillet. Og nu dukkede den lille Grahn op. Madam Krätzmer saa klart, at dette var en straalende Stjærne paa Kunstens Himmel, som var ved at bryde frem. Naar den lille Lucina udfoldede sig i sin fulde Glans, vilde Madam Krätzmers Primadonnadage være forbi.

Og i Stedet for at støtte hende, ydmygede Balletmesteren hende paa enhver Maade og ved enhver Lejlighed; der var tilvisse Fortrædeligheder nok, og Madam Krätzmer *var* syg.

Hun *vilde* heller ikke være rask, hun *vilde* ikke optræde, før Borunonville havde gjort hende Afbigt. Da Sæsonen begyndte, var hun stadig sygemeldt og nægtede haardnakket at møde til Prøverne.

Kammerherre Holstein sad atter i sit elegante Kontor, han havde tilbragt Sommeren ved et Badested og var vendt spændstig og forynget tilbage, styrket til atter at møde en Teatersæsons Vrøvlerier og Kampe. Han anede, at han

vilde faa god Brug for en modstandsdygtig Konstitution, og det skulde blive endnu værre, end han havde tænkt sig Muligheden af. Dette blev i Sandhed den mest bevægede Teatersæson i hele hans lange Chefperiode, det hele Teater var i Oprør som sjældent før eller siden.

Bournonville kom naturligvis brasende ind til ham en af de første Dage.

— Vil Deres Excellence tænke Dem, Madam Krätzmer fingerer stadig at være syg! sagde han. Nu kan der dog ingen Tvivl være om, at hun simulerer. Hvis den Dame fremdeles faar Lov til at chikanere mig paa denne Maade, ser jeg mig desværre nødsaget til underdanigst . . .

— Tag det nu roligt, kære Hr. Dansedirektør, sagde Kammerherren nervøst. Vi gør jo, hvad vi kan, jeg har endnu ikke konfereret med Dr. Rahlff. De kan være forvisset om, at hvis Madam Krätzmer virkelig udebliver fra Prøverne paa Trods, skal vi anvende alle de Midler, der staar til vor Raadighed.

Og Kammerherren lod Teaterlægen kalde.

— Naa, min kære Doktor, sagde han. De har endnu ikke faaet vor smukke Patient kureret?

— Patient? sagde Dr. Rahlff. Hun er ikke

mere Patient end De eller jeg. Jeg kan virkelig ikke kurere Folk, naar de ingen Ting fejler.

— Er De virkelig overbevist om, at Madam Krätzmer simulerer?

— Simulerer? Dr. Rahlff trak paa Skuldrene. Hver véd, hvor meget man kan lyve for sig selv? Det er meget muligt, at Madam Krätzmer virkelig indbilder sig at fejle noget, der maa være gaaet hende noget alvorligt imod. Kan De ikke tilfredsstille hendes Forfængelighed paa en eller anden Maade. Det vilde jeg anse for den bedste Medicin.

— Det er umuligt, sagde Kammerherren. Dette er et for direkte Slag i Ansigtet paa Balletmesteren, hun maa bøje sig først. Der er ingen Vej udenom.

— Og Penge? sagde Rahlff. Madame klager sig over, at hun ikke kan faa sine Indkomster til at slaa til. Hun skulde vel ikke have andraget om en Gageforhøjelse, som ikke er blevet bevilget?

— Meget rigtigt, sagde Kammerherren.

— Og der er ikke Raad til et lille Plaster?

— Det er ganske ugørligt under disse Forhold, sagde Kammerherren. Vi kan dog ikke saadan lade Kunstnerne trumfe deres Fordringer

igennem. Madame maa bøje sig først. Vil hun ikke det, nødsager hun os til at bruge Magt.

— Jeg skal meddele hende det, sagde Doktoren. Maaske kan det gøre Indtryk paa hende. Saa vidt jeg kan skønne, hænger hun inderligt ved sin lille Datter. Skilsmissen fra hende — selv for en Tid — vilde sikkert gaa hende meget nær.

— De kan ganske roligt true hende med Blaataarn, sagde Kammerherren og fortrak Ansigtet. Tanken om, at en saa smuk Dame skulde vansmægte bag et Fængsels Mure, var ham i allerhøjeste Grad imod. — Det er Barbari, men jeg kan ikke forandre Loven. Føjer hun sig ikke, er hun saa sikker paa Fængslet, som om hun allerede sad der.

Og Dr. Rahlff anvendte al sin Overtalelsesevne overfor Madame Krätzmer, men Madame var ubøjelig. Hun svarede blot:

— Jeg er syg, jeg kan ikke optræde, vil Direktionen af den Grund sætte mig i Fængsel, kan jeg ikke gøre noget derved. Jeg er en svag Kvinde, der sidder her med mit lille Barn. De har Magt til at rive os fra hinanden. Dr. Rahlff, jeg véd meget godt, at det hele afhænger af Dem . .

sæt mig i Fængsel da, der er sikkert ikke en Hund, der vil gø ad det i København.

Dr. Rahlff gengav denne Samtale for Kammerherre Holstein, der nervøst halede i sine Bakkenbarter og ikke ganske kunde beherske sin Stemme.

— Det bliver en nydelig Historie, min kære Doktor. Vi bliver nødt til at sætte hende i Fængsel, hun gør sig et Martyrium ud af det, og der er desværre *mange* Hunde, der vil gø ad det i København. De giver mig jo Deres Ord paa, at hun virkelig ikke fejler noget?

— Paa ingen Maade, sagde Dr. Rahlff. Efter mit Skøn simulerer hun, men jeg kan jo tage fejl. Kammerherren maa endelig ikke tro, at jeg vil tage Ansvaret. Det er mit Princip aldrig at rage Kastanjerne ud af Ilden for andre.

Og Bournonville kom farende.

— Hun har ikke indfundet sig endnu, Deres Excellence? Hun fortsætter med sine Krakilerier? Jeg beklager da at maatte andrage, at Madam Krätzmer hensættes i Blaataarn, indtil hun kommer paa bedre Tanker.

— Kære Hr. Bournonville, sagde Kammerherren med et sidste Forsøg paa at mægle, har

De rigtigt overvejet Følgerne? De giver Madam Krätzmer en Martyriets Glorie om Hovedet, denne Affære vil vække en uhyre Opsigt i de interesserede Kredse, De vil paadrage Dem mangfoldige Fjender.

— Hr. Kammerherre, sagde Bournonville. I 1807, da De med Livjægerne foretog det berømmelige Udfald i Classens Have, talte De da Deres Fjender først?

Med denne ene Replik havde Bournonville vundet sig Slag. Han havde vist sig som en udmærket Strateg, overvældet Fjenden paa hans svageste Punkt, og Kammerherren var for duperet og smigret til at gøre Modstand af Betydning.

— Mon De er stærk nok til at føre den Kamp til Ende, sagde han. Kære Hr. Direktør, endnu kunde dog maaske et forsonligt Ord . . .

— Deres Excellence, sagde Bournonville kort. Jeg maa atter andrage om, at Madam Krätzmer belægges med Arrest indtil videre, i modsat Fald ser jeg mig desværre nødsaget til underdanigst . . .

Og Kammerherren maatte med et Suk gøre

Indstilling til Direktionen; han vidste, hvad der ventede ham.

— Det bliver en fornøjelig Sæson . . . enfin, vi maa ride Stormen af; men naar den er forbi, trækker jeg mig tilbage, nu skal det være Alvor, jeg holder det ikke længere ud.

Direktionen gav Hans Excellence frie Hænder; Kammerherren forsøgte den sidste Udvej: Han sendte Regissør Fredstrup til den stridige Danserinde og lod hende vide, at man skulde vise hendes Helbred al mulig Skaansel, naar hun blot vilde give Møde paa Teatret og saaledes formelt bøje sig for den vrede Dansedirektør.

Alt forgæves. Madame stod stædig paa sit. Og den femte Oktober blev Madam Krätzmer taget i Forvaring og hensat i Fængsel i Blaataarn »paa ubestemt Tid, eller indtil hun ytrer Tilbøjelighed til igen at udfylde sine Pligter«.

Og Kammerherre Holstein blev rolig og stærk nu, da Skridtet var gjort, og Følgerne maatte tages, han genfandt sit Epikuræersmil og sin Hofmandstone, slentrede mageligt frem og tilbage over det bløde Gulvtæppe i det hyggelige

Kontor, hvor Ilden atter knitrede lystigt i Kaminen.

Og med et Smil læste han de Angreb paa Teatret, som Madame Krätzmers ivrige og dybt fornærmede Beundrere udgød i Aviserne over hans syndige Hoved. Hovedstaden var jo desværre ganske oversvømmet af Aviser nu, og der var ingen Grænser for, hvad disse ansvarsløse Skriblere trods al Censur turde tillade sig.

Berlings Statstidende var heldigvis for overlegen til at give sig synderlig af med den Slags Petitesser. Bogtrykker Rasmussen var jo ogsaa almindelig kendt, han vilde kun blive til Latter, hvis han opkastede sig til Dommer i Ballettens Sager.

Men der var alle de andre: Adresse-Contoirs-Efterretningerne, »Nyeste Skilderi af København«, »Allernyeste dito«, Aftentidende, Københavnsposten, Raketten og saa det Bæst, Sagfører Jørgensen Lomtous »Tilskuer«. »Allernyeste Skilderi« var næsten den værste. Man høre blot, hvad denne Redaktør dristede sig til at skrive den ottende Oktober:

16. KAPITEL

Excellencen og Danserinden.
(En Samtale.)

Exc.: De har foregivet at være syg, Madame, efter hvad Lægen har sagt mig?

Danserinden: Jeg har ikke foregivet det, Deres Excellence. Jeg har virkelig været syg, men Naturen hjalp her i Stedet for Lægen.

Exc.: Det er et Foregivende, som jeg siger, jeg véd ret godt. Blot for dette falske Foregivende havde De allerede fortjent at sidde i Cachotten; men, da De behager mig og er uundværlig for Balletdansen, vil jeg pardonnere Dem for denne Gang.

Danserinden: Jeg takker Deres Excellence underdanigst. Hensigten med mit Besøg var iøvrigt at bede Deres Exc. om Tillæg til min Gage.

Exc.: Hvorledes? De vil have Tillæg? Paa en Tid, da Teatrets Finanser er i en betydelig Decadence? Har jeg hørt Mage?

Danserinden: Det er mig aldeles umuligt. D. E., at komme ud af det med den ubetydelige Gage, jeg har. Jeg forlanger ikke mere end 150 Daler i Tillæg om Aaret.

Exc.: Det er allerede de 100 formeget. Komme ud af det! De med Deres Figur? De skulde ikke komme ud af det? De med Deres Figur! Hvor er det muligt?

Danserinden: Ds. Exc. maa undskylde det, men Deres Spørgsmaal er altfor galant til, at jeg kan besvare det. Saa meget er vist, at jeg ikke danser, før jeg faar de 150 Daler i Tillæg.

Exc.: De danser i Morgen Aften, eller ogsaa spadserer De i Cachotten, og naar Deres Straffetid er udløben, har De Deres Afsked.

Danserinden: Jeg danser ikke. Man kan ikke undvære mig, jeg maa have det forlangte Tillæg.

Exc.: De m a a. Har jeg hørt Mage. Impetience uden Lige! Pak Dem!

Danserinden: Deres Excellence! Kun et eneste Ord endnu! Deres Søn er — min Ven!

Exc.: Ja saa! Det er en anden Sag. Undskyld, Madame! For min Søn gør jeg alt. Jeg giver Dem 300 Daler i Tillæg.

Danserinden (kysser ham paa Haanden): Jeg takker D. Exc. underdanigst.

Exc.: Ingen Tak, min bedste Kone. Lad mig kysse Deres nysselige, røde Læber. (Han kysser hende.) Vær ogsaa m i n Veninde — —

— — —

Kammerherren kunde ikke lade være med at smile. Nu sad der en halvdannet, intet vidende, talentfuld Novellist og skrev . . . Færten havde han af det, *lidt* var der om det, Byen hed Snerpe, ho, ho; men hvor snerpede den hen? Ja, Kammerherren overvurderede ikke Værdien af den Historie, Dagens Aviser skrev, men han undervurderede heller ikke dens Betydning. Og enfin, her i Enrum kunde han jo nok være ærlig. Det ærgrede ham at se Sagen fremstillet i et saa falskt Lys.

Ude over Byen var Medlidenheden med Madam Krätzmer stor.

— Det er lige haardt nok, sagde Alexander Smit til Hattemageren. Selv om en Badutspringerske jo ikke er for saa farlig meget at regne, saa er det alligevel raat at putte hende i Bøtten.

— Hun har jo oven i Købet baade Mand og Barn, sagde Madam Smit.

— Manden er hun jo da skilt fra, sagde Madam Hansen, som gennem de fine Kunder i Butikken altid vidste god Besked. Men den bitte Tøs . . . ja, var det mig, de havde taget fra Gudrun i den Tid, saa tror jeg, jeg havde kradset Muren ned med mine Negle.

— Det gjorde hun vist ogsaa gerne, hvis hun kunde, sagde Hattemageren, som blev mere og mere tilbøjelig til at holde med Autoriteterne. Men ellers maa hun vel have udvist grov Insubordination, siden de farer saa haardt frem mod hende.

— De siger, hun sidder ved Siden af Ole Kollerød, sagde Smit. Naar man nu tænker sig, at han har myrdet syv Mennesker og snart skal af med Knappen, saa er det dog lige haardt nok.

Og alle de teaterinteresserede i København sagde: — Hvad hun saa end har forbrudt, saa er dette her alligevel for haardt.

Da Syngestykket »Henrik den sjettes Ungdom« blev opført, med indlagte Danse af Bournonville, og Madam Krätzmers Søster, unge Jomfru Møller, udførte Søsterens Parti, skrev en af Aviserne:

»Jomfru Møller erstattede os, al sin Ynde uag-

tet, ikke Savnet af sin ældre, baade som Mimiker og Danserinde, fortrinlige Søster, Madame Krätzmer. Det vilde sikkert interessere Almenheden og gavne Skuespilbestyrelsen, at denne underrettede hin, om og naar dette Savn kan ventes afhjulpet. Offentlighed i en saadan Sag er ikke unyttig.

— Puh! sagde Kammerherre Holstein til sig selv, da han havde læst dette. Det er godt, Murene i Blaa Taarn er tykke og stumme; hvis de Herrer af Pressen havde hørt de Ord, den smukke Madame behagede at regalere mig med forleden, da jeg gjorde hende min Visit for om muligt at bevæge hende til Eftergivenhed, saa vilde Censors blaa Blyant faa noget at bestille . . . saa for Pokker . . . kom ind!

Ja, den stakkels Kammerherre blev i denne Tid stadig afbrudt i sine magelige Spadsereture over det bløde Tæppe.

Men oppe i Figurantindernes Samlingsstue var der stort Røre. Det var Jomfru Hanne Weiner, der havde Ordet, og hun var ikke alene vel anskrevet hos Direktionen, hendes Ord havde ogsaa Vægt hos Kammeraterne, hun var dog den af dem alle, som havde gjort det bedst; enhver

vidste, at hun havde vist Grev Schulenborg Vintervejen, da han blev hende for nærig, og at hun nu var Prins Frederiks udkaarne Veninde.

— Det er en Skandale, sagde Hanne Weiner. Ganske vist var Madam Krätzmer altid en storsnudet Rad, hun ansaa sig for bedre end alle andre og vidste ikke, hvor nedladende hun skulde være, jeg vilde ikke give en Rigsort for at hjælpe hende ud, hvis hun sad i Gældsfængsel; men dette her angaar os alle. Her maa vi staa Last og Brast, det var jo hyggeligt, hvis man kunde putte enhver af os i Blaataarn, saa snart vi ikke vilde danse efter Hr. Bournonvilles Pibe.

— Ja, sagde Louise Rasmussen, Berlings Elskerinde, vi maa lave noget. Kammerherren har naturligvis haft sine Fingre ude efter hende, og hun har sagt nej, saadan noget kan vi ikke finde os i.

Og samtlige Figurantinder, med Undtagelse af én, som Madam Krätzmer engang havde givet en Ørefigen, besluttede sig til at sende en Deputation til Chefen.

— Vi maa absolut forlange Madam Krätzmer frigiven straks, sagde Madam Schou.

— Tænk paa hendes stakkels Barn, sagde Ma-

dam Bechmann, som selv havde en lille Pige derhjemme, og hvis Hjærte blødte ved Tanken om, hvad den ulykkelige Madam Krätzmer maatte udstaa i sin Ensomhed.

— I hvert Fald, sagde Jomfru Wolstrup, maa vi kræve at faa Adgang til hende, saa vi kan bringe hende Trøst.

Og da Kammerherren altsaa slentrede mageligt over sit Tæppe, bankede det, han sagde »Kom ind!« og ind traadte ikke mindre end ni af Teatrets veltjente Figurantinder.

— Vorherre bevares! tænkte Kammerherren, som ikke holdt af at forhandle alvorlige Sager med det smukke Køn. Ni paa én Gang; enfin, en Dame er en Dame, men ni Damer er en Deputation, og en Deputation kan man behandle forretningsmæssigt, du haut en bas.

Og Kammerherren behandlede Damerne ovenfra nedefter:

— Damerne ønsker? sagde han og stod i sin Kongestilling ved Skrivebordet.

— Deres Excellence, sagde Jomfru Johnsen, som var bedst skaaret for Tungebaandet og derfor var blevet valgt til Ordfører. Vi véd meget

vel, at vi ingen Ret har til at blande os i Direktionens Anliggender.

— Den ærede Deputation har fuldkommen Ret, sagde Kammerherren. Jeg gaar nemlig ud fra, at Damerne kommer som Deputation? Hvis den ærede Deputation ikke overskrider sin Kompetence ved at gøre Indgreb i Styrelsen, er jeg beredt til at høre, hvad den ærede Deputation har at forebringe.

— Vi véd ikke, hvad Madam Krätzmer har forbrudt, sagde Jomfru Johnsen, der ikke tabte Fatningen under vanskelige Forhold. Vi, som har kendt hende og set hendes Forhold til Hr. Dansedirektøren, er ikke tilbøjelige til at tro, at hun overhovedet har forbrudt sig med noget, men det maa naturligvis den høje Direktion afgøre.

— Og Damerne ønsker? sagde Kammerherren og lagde Armene over Kors, den majestætiske Stilling, med den ene Haand under Kjoleopslaget og den anden paa Bordet var kun beregnet paa kortere Audienser, den trættede Kammerherren i Længden, saa han maatte skifte.

— Hvad end Madam Krätzmer maatte have

forbrudt, vedblev den mundrappe Jomfru Johnsen, saa har hun dog nu været arresteret i 3 Uger, og det finder vi maa kunne være Straf nok; vi tillader os derfor underdanigst at andrage om, at Madam Krätzmer maa blive sat paa fri Fod.

— Det gør mig overordentlig ondt, sagde Kammerherren, at maatte meddele den ærede Deputation, at Madam Krätzmer er anbragt i Blaataarn efter en Beslutning af den samlede Direktion, som det med min bedste Vilje ikke er muligt at omstøde.

— Hendes lille Barn græder efter hende derhjemme, sagde Jomfru Wolstrup, der ikke kunde styre sig længere.

— Hans Excellence er en Mand, sagde Madam Bechmann og vendte sig for at gaa. Hvordan skulde man kunne vente sig Barmhjærtighed fra Mandkønnet i en saadan Sag, der kun angaar en forurettet Kvinde og hendes spæde Datter.

— Havde det været en Søn, sagde Madam Schou spidst, saa vilde det muligvis have interesseret Hans Excellence at skaffe Moderen hjem til sit Barn.

— Mine Damer, sagde Kammerherren og tørrede Panden med sit Kammerdugslommetørklæde — han befandt sig sandt at sige paa ingen Maade vel i Øjeblikket. Jeg kan kun gentage, at Direktionens Beslutning er uomstødelig. Hvis Damerne virkelig mener Madam Krätzmer det vel, vil jeg indtrængende raade Dem til at forestille hende, at hun ved at fortsætte sin haardnakkede Modstand kun gør ondt værre for sig selv.

— Hvordan skal vi kunne forestille hende noget? svarede Jomfru Johnsen vagt. Madam Krätzmer sidder i Blaataarn, og vi har allesammen forgæves søgt at faa Adgang til hende.

— Hm, sagde Kammerherren. Han gik lidt frem og tilbage over Tæppet og overvejede; hans Ansigt klarede pludselig op. Hvis jeg nu meddelte Damerne, nogle af Damerne, Tilladelse til at besøge Madam Krätzmer i hendes Arrest, turde jeg saa stole paa, at Damerne vilde forsøge at paavirke hende i forsonlig Retning, i hvert Fald ikke ægge hende til yderligere Modstand?

— Det tør jeg sige paa vores allesammens Vegne, sagde Madam Beckmann, at vi er for-

nuftige Folk, vi vil gøre, hvad vi kan for at faa hende til at give sig, der er jo heller ingen Mening i at sidde i Fængsel hele sin Livsenstid for saadan nogle Bagateller.

— Ganske rigtigt, sagde Kammerherren, det er netop nogle Bagateller, som ikke er al den Staahej værd. Jeg foreslaar, at fire af Damerne begiver sig til Blaataarn og forsøger paa at snakke Madam Krätzmer til Rette. Jeg giver Damerne mit Ord paa, at hun har virkelig ingen anden Udvej end at opgive sin Opposition.

Dette Tilbud modtoges med en lydelig Bifaldsmumlen. Det var egentlig mere, end Damerne havde ventet at opnaa, da de kom, og Kammerherren udfærdigede en skriftlig Tilladelse for Figurantinderne Madam Beckmann, Madam Schou, Jomfru Johnsen og Jomfru Wolstrup til uden Hensyn til Reglementet at maatte besøge Madam Krätzmer i hendes Arrest.

Det var ud paa Eftermiddagen, da Damerne ankom til den store, skumle Fængselsbygning, som kaldtes Blaataarn, nede ved Bryggen. Madam Krätzmer sad paa Briksen i det skumle Rum med Armene over Kors, hun havde slaaet sig helt til Ro i sin Arrest. Alle Direktionens

Medlemmer havde været hos hende for at faa hende til at vise den Eftergivenhed, som syntes at være den eneste Løsning paa den delikate Sag. Hun havde afvist dem alle og var fast besluttet paa at kæmpe sin Kamp til Ende; hun vidste meget vel, at gav hun efter denne Gang, vilde hendes Stilling blive uudholdelig, hun kunde da lige saa godt først som sidst tage sin Afsked fra Teatret.

Og nu kom Veninderne og Kollegerne og søgte at svække hende i hendes Beslutning, det var den sværeste Prøvelse, hendes Karakterstyrke endnu havde været udsat for.

— Sødeste Du, sagde Madam Beckmann, der er ikke andet at gøre, Du kan lige saa godt give efter først som sidst, ellers lader de Dig sidde, til Du dør her, Kammerherren er *ganske* ubøjelig, det voldte os *saadan* et Besvær bare at slippe ind til Dig.

— Om saa Kongen selv kom og tiggede mig paa sine Knæ, gjorde jeg det ikke, sagde Madam Krätzmer. Jeg har meldt mig syg, og jeg er syg; hvis Dr. Rahlff og den høje Direktion anser dette Hul for et passende Hospital, maa jeg finde mig i min Skæbne.

— Gud, sagde Madam Schou, hvad vil Du da gøre?

— Dø her, hvis de ikke lukker mig ud, sagde Madam Krätzmer. Jeg har intet ondt gjort, og Hr. Bournonville skal dog ikke ogsaa kunne bestemme, naar vi er raske, og naar vi er syge.

— Men lille Andrea, sagde Madam Beckmann, det var dog meget nemmere for Dig at give efter, Du har det jo rædsomt i dette her Hul, og naar jeg tænker paa Ole Kollerød, som sidder inde ved Siden af . . .

— Han gør mig jo ikke noget, sagde Madam Krätzmer. Og ellers har jeg det jo meget godt, de sørger dog for, at jeg faar ordentlig Mad.

— Og din lille Pige, sagde Madam Schou, ja jeg ser hende hver Dag, men Du *kan* tro, hun længes efter Dig . . . hun kan jo ikke snakke, men hendes Øjne gaar saa underligt rundt i Stuen, saa snart en af os kommer ind . . .

— Tal ikke om hende, sagde Madam Krätzmer haardt og tvang Taarerne tilbage, saa holder jeg det ikke ud. Og forstaar I da ikke, at jeg er *nødt* til at holde ud, ogsaa for Jeres Skyld? Ønsker I da virkelig at komme med Hud

og Haar i Kløerne paa denne afskyelige Bournonville?

— Er det virkelig din Mening at holde ud? sagde Jomfru Wolstrup. Direktionen er dog den stærkeste, Du kommer til at bøje Dig tilsidst.

— Direktionen skal komme til at bøje sig, sagde Madam Krätzmer. Saa mange Venner maa jeg vel have ved Hoffet og i København, at de ikke vil finde sig i, jeg sidder her efter en vilkaarlig og uretfærdig Dom, uden at have gjort mig skyldig i det mindste ondt . . .

— Det er heroisk, sagde Jomfru Wolstrup.

— Det er stort, sagde Jomfru Johnsen. Du kan være vis paa, vi skal komme og se til Dig hver evigste Dag, hvis vi faar Lov. Men jeg vil ikke mere søge at overtale Dig til at give efter . . .

Og den Indberetning, Damerne efter Løfte afgav til Kammerherre Holstein, var ikke skikket til at berolige ham. Han begyndte at blive bange for, at han havde indladt sig med en overmægtig Fjende og gjort en Dumhed — gjort i Nælderne, som Kammerherren vilde have sagt, hvis Udtrykket havde været fornemt nok.

Saa gled atter otte Dage hen. Den 2. Novem-

ber indgik en Skrivelse fra selveste Censor, Justitsraad Molbeck . . . han henstillede til Kammerherren, om ikke de fire Ugers Arrest kunde anses for nok, saaledes at Madam Krätzmer kunde sættes paa fri Fod?

— I hvert Fald, skrev Molbech, kunde mulig en ny Erklæring indhentes af den Læge, som i Arresten har behandlet hende, og efter hvis Forskrift hun dér har brugt Bade og Medicin, saaledes at man derefter kunde træffe Bestemmelse angaaende hendes fremtidige Stilling . . .

Kammerherre Holstein blev meget ubehagelig berørt af dette Brev; thi naar selv et Medlem af Direktionen optraadte som Madam Krätzmers Talsmand . . . Professor Molbech var oven i Købet en Magt, man maatte regne med . . .

— Jeg vil ikke mere have Ansvaret for den Sag, sagde Kammerherren til sig selv. Og han svarede Molbech, at han havde anset sig forpligtet til at henstille Sagen til Hans Majestæts allerhøjeste Afgørelse.

— Ja, det er en snavs Historie, sagde Kongen, da Holstein forelagde ham Sagen. Hvad skal vi nu gøre? Giver vi hende fri, bliver Bournonville jo gal i Kalotten, og han er min Sæl ikke god

at bide Skeer med. Men lader vi hende sidde, ender det vel med, at de gode Københavnere stormer Blaataarn og river hende ud, hvad? Haa, haa . . .

Og ved Taflet fortalte Kongen paa sin halvt skæmtende, halvt vrante Maade om den Knibe, han var kommen i. Og Dronningen blev dybt rystet.

— Den Historie har jeg ikke erfaret det mindste om, sagde hun. Den yndige unge Kone, jeg har altid været saa glad ved at se hende danse; saa har hun altsaa siddet i det skrækkelige Fængsel i over en Maaned? Og hun har et lille Barn. Der kan da ikke være Tvivl om den Sag, Frederik, hun maa da øjeblikkelig sættes paa fri Fod.

— Naa ja, lad hende saa slippe, sagde Kongen, som aldrig kunde afslaa sin gode Dronning nogen Bøn.

Og Kammerherre Holstein fik Ordre til uopholdelig at sætte Madam Krätzmer paa fri Fod.

Og Madam Krätzmer meddelte, at hun igen vilde begynde sin Tjeneste og, for saa vidt hendes endnu ved Sjæls- og Legemslidelser svæk-

kede Helbred tillod det, søge at vinde Direktionens Tilfredshed.

Men Madames Helbred var saa svækket af Fængselsopholdet og Ærgrelserne, at det varede en rum Tid, før hun kunde danse igen. Madam Krätzmer havde vundet en afgørende Sejr, Bournonville havde lidt et forsmædeligt Nederlag, han begyndte for ramme Alvor at overveje et Tilbud fra Operaen i Wien; maaske vilde han virkelig være rejst, hvis den lille Lucina, hvis Kunstfærdighed og Ynde øgedes saa at sige fra Dag til Dag, ikke paa denne Tid havde lagt Beslag paa alle hans Tanker. Han skjulte ikke længere for sig selv, at han var afsindig forelsket i hende.

17. KAPITEL

Lucina Grahns Triumf.

Lille Lucina var paa Gratulationsbesøg hos Madam Krätzmer i Laksegade. Naturligvis kom alle Teatrets Kunstnerinder efter Tur og takkede hende for hendes udholdende Kamp og lykønskede hende til den Sejr, hun havde vundet over den stormægtige Dansedirektør, hvem de alle som en havde et Horn i Siden paa.

Naturligvis vilde Lucina ikke staa tilbage, saa meget mindre som Madam Krätzmer var den af alle »de store« ved Teatret, hun holdt mest af, hun syntes egentlig bedre om Jomfru Pätges, men hun var saa fornem og utilgængelig, og siden hun var blevet gift med Digteren Heiberg, var hun jo slet ikke til at komme nær for en lille Danseelev.

— Er De da ikke glad, De er kommet ud? sagde Lucina. Det maa da have været rædsomt at sidde i det mørke Hul.

— Du lille Guds Ord, sagde Madam Krätzmer smilende og strøg hende over Haaret. Du tror maaske, jeg sad i Mørke og ikke fik andet at spise end Vand og Brød? Nej, Du smaa, jeg havde det saamænd meget godt i Blaataarn, jeg fik rigtig god Mad og en udmærket Rødvin, nogen hele Bødler er de da heller ikke; og véd Du hvad, Du lille, egentlig var det ganske morsomt at sidde dér og vide, at hele København var rasende over min Indespærring, det er slet ikke saa galt at være Martyr for en Gangs Skyld.

— Jamen at De *turde*, sagde Lucina og gøs. De kunde dog være kommet ud bare ved at sige et Ord.

— Det kunde jeg, sagde Madam Krätzmer og lo. Men jeg vilde netop have, at de andre skulde sige Ordet. Kan Du da ikke forstaa, det morede mig at se dem ærgre sig over den Dumhed, de havde gjort? De kunde jo ikke føre deres Krig igennem. Jeg vidste hele Tiden, at de vilde blive nødt til at lukke mig ud med fuld Honnør.

— Jamen hvor kunde De holde det ud, sagde Lucina. Selv om De fik god Mad, De kunde dog ikke danse derinde.

— Aa, du velsignede Barn, sagde Madam Krätzmer og omfavnede hende ømt. Ved Du hvad, jeg er saa træt af at danse; jeg synes det er helt dejligt, naar jeg kan hvile mig ud en Tid.

— Det kan jeg ikke forstaa, sagde Lucina alvorligt og rystede paa sit lokkede Hoved. Hvis jeg blev lukket inde i saadan et lille Hul og ikke kunde danse, naar jeg vilde, saa tror jeg, jeg døde.

— Lille Lucina, sagde Madame Krätzmer vemodigt, Du er meget større end jeg. Du danser, fordi Du kan ikke andet . . . Du er et Geni, Lucina. Du vil slaa mig totalt af Marken, saa snart Du kommer frem; men det glæder mig saa at vide, at jeg bliver overvundet af Dig, Du fortjener det.

— Men nu er De da lykkelig, sagde Lucina. Tænk, naar De nu kan danse snart igen.

— For Hr. Bournonville? sagde Madam Krätzmer mørkt. Sig mig oprigtigt, Lucina . . . Haanden paa Hjertet — holder Du af Hr. Bournonville? Morer det Dig at danse for ham?

— Jeg danser ikke for ham, sagde Lucina rødmende. Jeg danser, fordi jeg ikke kan lade være. Og saa har han jo lært mig saa meget.

— Jeg kender ham, sagde Madam Krätzmer bittert. Tag Dig i Agt for ham. Han er en smuk Mand, en genial Mand, men han er farlig. Har Du aldrig selv mærket, at han faar Magt over en; han kan faa en til at gøre det, man ikke vilde have troet muligt for to Minutter siden.

— Jo, sagde Lucina, og nu veg al Blodet fra hendes Kinder. Det véd jeg nok, det er netop det hos ham, jeg ikke kan lide.

— Tag Dig i Vare for ham, sagde Madam Krätzmer. Jeg kan læse i hans Øjne, og jeg har set ham se paa Dig.

Og Lucina gøs igen; for hun havde selv i Bournonvilles Øjne læst det, hun ikke turde tænke til Ende; men hun *kunde* ikke gøre sig fri for ham længere. Han *var* jo stor, et Geni . .

Madam Krätzmer meldte sig igen til Tjeneste, hun mødtes med Prøverne med sin gamle Modstander og tidligere Beundrer.

Og det blev Krig uden Ende. Egentlig var det en Krig, som Bournonville og Madam Krätzmer førte hver fra sin Side mod Direktionen, og Kammerherre Holstein tilbragte højst ubehagelige Timer i sit Kontor.

Madam Krätzmer kom og gik, og Bournon-

ville kom og gik, Taarer og Trusler faldt som Regn fra Himlen. Til sidst fandt Madam Krätzmer paa at sætte Chefen endnu flere graa Haar i Hovedet ved at tage Gagespørgsmaalet op.

Hun forklarede med Taarer i sine smukke Øjne, at den Smule Gage, hun havde, kunde hun umuligt leve af. Fire Hundrede Rigsdaler om Aaret! Hun saa sig nødsaget til at andrage om 400 til, ellers maatte hun desværre underdanigst . . .

Og da der ikke indkom Svar, udbad Madam Krätzmer sig under danigst at erholde sin Gageafregning, samtidig med, at hun beder sit forrige Andragende anbefalet til Hans Majestæt.

— Hvad i Alverden skal vi gøre? sagde Holstein til Manthy. Hun gaar Herren hjælpe mig fra Teatret, hvis vi ikke føjer hende, og hun er den eneste, vi har. Bournonville snakker jo saa meget om den lille Grahn, men hvor meget hun duer til, har vi da ikke set endnu. Kunde hun ikke faa *noget*?

— Jo, kære Hr. Kammerherre, sagde Konferensraaden, der lige havde faaet sin Apéritif og var endnu mere elskværdig oplagt end sædvanlig. Stod det til mig, skulde den søde lille Kone

køre i Guldkaret. Desværre tror jeg, det vil være vanskeligt at faa Direktionen til at gaa med til mere end 200 Rdlr.

Madam Krätzmer fik et Gagetillæg paa 200 Rdlr. Og hun takkede omgaaende underdanigst i en Skrivelse, hvori hun androg om 200 Rdlr. til, da hun i modsat Tilfælde vilde se sig i den haarde Nødvendighed at maatte forlade den af hende betraadte Bane.

— Kære Konferensraad, sagde Holstein til Manthey, vi faar ikke Fred, før De stiller den Dame tilfreds.

— Det er umuligt, sagde Manthey. Vi har af Hs. Majestæt faaet bevilget 60.000 Rdlr. til Gager, og den Summa er nu ganske fordelt, der er ikke deraf en Rigsort tilovers.

Madame fik en yderligere Gratifikation af 70 Rdlr., et Forskud paa 200 Rdlr. blev strøget. Direktionen gjorde sit yderste for at formilde den overnervøse Solodanserinde. Hr. Bournonville var rasende over, at hun blev saaledes favoriseret, og saa blussede Striden mellem de to op paany.

»Søvngængersken« blev opført, og Madam Krätzmer indgav Klage over, at Snoren i tredie

Akt var spændt saaledes, at den hindrede hende i hendes Dans.

Bournonville klagede over, at Madam Krätzmer var blevet fornærmet og havde forladt Teatret midt under en Prøve, hvilket baade Larcher og Fredstrup personligt bekræftede.

— Du min Gud! sagde Kammerherre Holstein til sig selv, da han atter var alene i Kontoret, som nu daglig var Skuepladsen for de pinligste Scener og Opgør. Blot dog Hr. Bournonville sad i Buenos Aires og Madam Krätzmer i Hongkong, eller om dog blot denne lille Lucina Grahn var stor nok til at optræde. Maaske bliver hun en fredsommeligere Primadonna end den anden, og hende er da Bournonville forelsket i til op over begge Ører, det er ikke til at tage fejl af.

Ja, det var ubehagelige Tider for Kammerherren.

Men den, der led mest under det altsammen, var den lille Lucina Grahn.

Egentlig var hun jo ikke lille mere; af Ydre var og blev hun jo altid spæd og yndefuld, men hendes Blik var blevet dybt og fast, der var Tanker bag hendes Pande, og Trækkene om

hendes søde lille Mund opfordrede en ikke netop til at gaa paa Eventyr.

Men hun led under Forholdene ved Teatret, fordi Bournonvilles Lunefuldhed og Vrantenhed mest gik ud over hende. Mændene lader jo nu engang altid deres daarlige Humør gaa ud over den, de holder mest af.

— Lille Mor, sagde hun til Mette Christine, en Dag hun kom hjem, der er saa væmmeligt paa Teatret, saa jeg kan ikke sige Dig det . . . de skændes og er saa onde imod hinanden, der er aldrig hyggeligt mere . . .

— Det er da godt, Du ikke saadan er ved Teatret, sagde Enkefru Grahn, hun var blevet stilfærdig og overbærende og egentlig lidt stor efter Løjtnantens Død. Du er jo da kun Elev hos Hr. Bournonville, og hvis Du hellere vil derfra . . .

— Nej, sagde Lucina og blev lidt rød, nej Moder, jeg løber ikke min Vej for saa lidt. Hr. Bournonville har talt om, at jeg snart vil kunne faa en rigtig Debut . . . han vilde for Resten komme herop i Aften, talte han om . . .

— Nej, men vilde han? sagde Mette Christine og saa forundret paa Datteren. Hun kun-

de ikke blive klog paa Datteren; somme Tider talte Lucina, som om hun hadede Bournonville, saa til andre Tider var Moderen nær ved at tro, at hun var forelsket i ham. Hvordan det var fat med Bournonville, havde hun set for længe siden. Men Herregud, selv om han var Kunstner, hvorfor kunde han saa ikke forlove sig med hende, som andre ordentlige Mennesker, selv om hun var ung nok endnu; saa kunde de dog blive gift engang!

Nej, Mette Christine forstod sig ikke mere paa Verden; hun syntes, den var blevet forandret siden Grahns Død, og ikke til det bedre.

Men om Aftenen kom Bournonville. Her var han ikke nervøs, som paa Teatret. Her udfoldede han alle sine mest indtagende Evner . . . uden at lægge an paa det, havde han iøvrigt allerede for længe siden vundet Mette Christines Hjærte . . . han var saa køn og rar og begavet.

— Cherè Madame, sagde Bournonville paa sit Halvfranske og kyssede hende paa Haanden. Ak, det havde Grahn ogsaa gjort i sin Tid. Nordmændene vidste, hvad Galanteri var.

Og der blev sat Frugt og Vin paa Bordet. Lucina var jo nu fornuftig og stor; hun gemte

sig ikke mere surmulende i en Krog og nægtede at danse for den fremmede Herre, hun løb heller ikke ud af Stuen; hun sad med sit Broderi ved Vinduet og konverserede Hr. Bournonville, og forstod meget godt, hvilken Ære den stormægtige Dansedirektør viste netop hende . . .

— Lucina, sagde Bournonville og saa paa hende med sine store, dybe Øjne, nu er Tiden snart inde. Føler De Dem ikke selv snart stærk nok til at fæste Vingerne paa Deres Skuldre og svæve over de skraa Brædder som en Sylfide . . den lille Alf, alle skønhedstørstende Mennesker saa længe har gaaet og ventet paa?

— Det véd jo Dansedirektøren godt selv, sagde Lucina. Jeg mangler meget i at være udlært endnu.

— Og De kunde gaa her i en Evighed uden at lære det, sagde Bournonville. Det er ikke Skole, De trænger til nu, det er Erfaring, Udlandet . . . tag til Paris!

— Hvor i Herrens Navn skulde vi nu tage Penge fra til det? sagde Mette Christine bekymret.

— Madame, sagde Bournonville, jeg er ikke velhavende, men alligevel vilde jeg betragte det

som en Ære, hvis jeg maatte have Lov . . . jeg kunde jo betragte mig som en Slags Impressario for Lucina. Hun vil tilvisse naa en saadan Højde, at hun en Gang vil smile ad de Smaabeløb, det drejer sig om nu.

— Mange Tak, Hr. Bournonville, sagde Lucina hurtigt. Men jeg skylder Dem allerede alt for meget; der er jo et Legat ved Teatret, bortgives der ikke hvert Aar 600 Rdlr. til en Kunstnerinde? Hvis De vilde støtte mig med Deres værdifulde Anbefaling . . .

— Naturligvis, sagde Bournonville. Men De er for ung, Lucina, og Madam Krätzmer vil være imod Dem; hun tager gerne de Penge, Direktionen har tilovers, for sin egen Mund.

— Det er et Forsøg værd, sagde Lucina. Jeg vil i hvert Fald indgive min Ansøgning. De mener jo dog jeg har Talent, n'est ce pas?

Og Lucina nejede, hun var blevet saa stor nu, at hun kunde være ironisk og indtagende paa én Gang.

— De kan begribe, jeg skal gøre alt, hvad jeg kan, sagde Bournonville. Men jeg er ikke sikker paa det nytter. Hvad Pengene angaar

rækker min Indflydelse hos Direktionen ikke langt.

— Nej, sagde Lucina drillende, hvis det drejede sig om at sætte mig i Blaataarn, vilde Hr. Dansedirektøren være mere sikker paa at faa sin Vilje sat igennem.

— De er dog en lille Djævel, sagde Bournonville og truede smilende ad hende med Fingeren. Men De vil selv lægge baade Hoffet og Byen for Deres Fødder. Hvis vi to bliver Uvenner engang, er det maaske snarere Dem, der kan putte mig i Blaataarn, end omvendt . . . men lov mig nu, at De vil gøre, hvad De kan . . . saa tager vi nu til Sommer sammen til Paris. Jeg kunde dog nok lide selv at føre Dem ind i det Allerhelligste.

Saa indgav Lucina sin Ansøgning — *underdanigst*. Og den blev *allernaadigst* afslaaet. Jomfru Grahn befandtes endnu at være for ung til at nyde en saadan Gratifikation, der var forbeholdt mere modne Kunstnerinder til deres videre Uddannelse — og den af Hr. Balletdirektøren opgivne Alder stemmede ikke ganske med de Oplysninger, Direktionen iøvrigt sad inde med om Jomfru Grahn.

— Jeg tænkte det nok, sagde Bournonville, da han atter sad oppe hos Grahns i Adelgade. Det er Madam Krätzmer, som staar bagved; hun har begyndt at faa Magt over Kammerherre Holsteins svage Hjerte, og hun er jaloux, ma petite — men ved De hvad, Lucina, gaa til Dronningen. De gjorde jo stormende Lykke ved Hoffesten dengang — det burde De udnytte. Majestæterne bortgiver jo saa mange Gratifikationer af Chatolkassen.

— Nej, sagde Lucina, saa gaar jeg til Prinsesse Vilhelmine, hun var saa sød og god imod mig, hvis nogen af dem vil hjælpe mig, saa er det da hende.

Og Lucina gik til Prinsesse Vilhelmine, der var sørgeklædt endnu, det var jo ikke saa længe siden, hun var blevet skilt fra Prins Fritz. Og den unge kønne, bedrøvede Prinsesse kyssede hende straks, som om de var ligestillede og havde set hinanden Dagen i Forvejen, og sagde:

Kære lille Jomfru Grahn, De kan faa de 600 Rigsdaler hos mig med det samme, og Gud give, De saa maa faa rigtig megen Gavn af Deres Ophold i Paris — der er jo ogsaa meget stygt

at lære dernede, men jeg tror, De er for sød til, at det onde kan komme Dem nær . . .

Saa rejste Lucina til Paris med Hr. Bournonville. I tre dejlige Sommermaaneder var de dernede, og Lucina modnedes mere paa de tre Maaneder end ellers paa tre Aar — og hun lærte det eneste, hun manglede: hun saa paa Operaen, som jo ikke holdtes lukket om Sommeren, den, der kunde danse næsten endnu bedre end hun selv. I København havde hun jo ingen at maale sig med, man vokser nu engang kun ved at sammenligne sig med dem, der er større end En selv —

— Ja, Madame, sagde Bournonville til Fru Grahn, da de atter sad sammen i Adelgade, nu kan ingen Mennesker lære Deres Datter mere for Tiden, hun maa have sin Debut nu eller aldrig.

— Ja, sagde Lucina og klappede i Hænderne, jeg længes ogsaa efter det, for nu tror jeg, jeg kan danse virkelig kønt, saa Folk kan blive glade over at se paa det.

— Hør, sagde Bournonville, der er en Ting, jeg har tænkt paa. Kan De huske den Dag paa Boulevarden, da vi talte med August Vestris?

Kan De huske, at han kaldte Dem Lucile? Det var en Fejltagelse, det laa formodentlig bedre for hans franske Tunge; men kan De ikke ogsaa høre, hvor meget bedre det lyder som Teaternavn. *Lucile Grahn* — n'est ce pas?

— Aa jo, sagde Mette Christine, det var da rigtig kønt tænkt af Balletmesteren, saa faar Du ikke dit Navn med paa Teatret, saa er Du stadig væk kun Lucina for os herhjemme.

Lucina sad og saa frem for sig med et vemodigt Smil. Hun saa Faderen for sig, hun hørte ham sige: »Lille Lucina!«, saadan som aldrig nogen anden havde nævnet det Navn.

— Ja, Hr. Direktør, sagde hun og sendte Bournonville et venligt Blik. Saa er jeg altsaa Lucile Grahn — og min Debut?

— Der er jo »Den stumme i Portici«, sagde Bournonville. Den skal vi have op nu, og dér er en pas de deux, jeg har indlagt, det vilde være noget for Dem. Jeg har for Resten skrevet den for Dem. Det er jo kun en beskeden Begyndelse — men det lønner sig i Reglen at begynde smaat, men skal ikke udæske Kritiken ved at vove sig frem i altfor store Opgaver straks. Næ-

ste Gang, kære Lucile, skal jeg komponere en hel Ballet alene til Deres Ære.

Og Lucile fik sin Debut i »Den stumme«, og hun gjorde stormende Lykke. Noget saa fint og yndefuldt som dette Barn, denne kun halvtudviklede Kvinde, der svævede gennem Rummet og næppe syntes at have Tyngde nok til at berøre Brædderne med sine Taaspidser, det havde Københavnerne aldrig været Vidne til før. Selv de gamle, der dog saa gerne vil slaa sig til Ridder paa de nye Tider, erklærede, at de aldrig havde set noget lignende.

Mette Christine havde været i Teatret for første Gang siden sin Mands Død, og hun var fyldt med stille Glæde. Hvilken Moder bliver ikke bevæget ved at høre en Menneskemængde juble til hendes unge Datters Ære? Og hvor fin og skær og ren var ikke denne Datter. Hvem skulde driste sig til at røre ved denne hvide Uskyld med plump Haand? Tilmed havde hun jo i Hr. Bournonville en paalidelig Ven og trofast Ridder og Beskytter.

Gamle Hr. Bournonville, der havde gjort Enkefru Grahn Selskab denne Aften, nænnede ikke at berøve hende hendes Illusion. Men selv

var han ikke rolig. Han havde læst for meget i Sønnens brændende Blikke, naar de hvilede paa Lucina — eller Lucile, som jo nu alle de andre kaldte hende. Han hang nu ved det gamle. Nej, gamle Mester Antoine haabede endnu, men han vidste, at Løfter springer som Glas, naar Kærligheden blusser op i et Hjerte; selv Ridderligheden er da ikke nogen meget paalidelig Borgen. —

— Var hun ikke yndig? sagde Mette Christine og lagde sin Haand paa gamle Bournonvilles Arm.

— En ung Gudinde, sagde gamle Mester Antoine. Og nu vil Guderne faa travlt med at sværme — og Satyrerne — De ved nok, Madame, at naar Frugttræerne blomstrer —

— Fy, saa stygt De taler, sagde Fru Grahn. Hvis jeg var en Mand, vilde jeg da ogsaa blive forelsket i Lucina lige paa Stedet.

— Lucile, Madame, sagde gamle Mester Antoine, Lucile — De glemmer, at den kære lille har skiftet Navn; lad os haabe til Gud, hun ikke ogsaa har skiftet Ham — men det er umuligt. Lurede der Slanger paa Bunden af de klare

Øjne, vilde jeg aldrig tro paa noget Menneske mere.

— Nej, ikke sandt? sagde Mette Christine. Og saa er der jo Deres Søn. Hr. Bournonville skal nok vide at passe paa hende.

— Ja, det vil jeg meget raade ham til, mumlede gamle Mester Bournonville og saa ud, som var han Mand for at give Sønnen et Par Lussinger endnu den Dag i Dag.

— Ved De hvad, sagde Mette Christine fortroligt, jeg er lige ved at tro, at Deres Hr. Søn føler noget stærkere for hende end sædvanlig — vilde De være meget imod, om der blev et Par af disse to?

— Aa Gud, nej, sagde den gamle Mester Antoine og undrede sig over dette Moderhjertes Naivitet. Men der er jo en altfor stor Forskel i Alder. Og for Resten — jeg er tilbøjelig til at tro, hun hverken vil eje eller have ham, Madame. Hun har næppe glemt sin stærke Uvilje imod ham — jeg ved intet, min Hr. Søn har ikke beæret mig med sin Fortrolighed. Men nous verrons, Madame, maaske gaar det altsammen anderledes end man tænker.

Oppe i Høkerlogen havde Hattemageren og

Smits siddet, og de gamle havde været ganske stolte over det stærke Bifald. Lucina hørte dog ligesom dem til, og at hun var den kønneste af dem alle deroppe, kunde man jo da se med et halvt Øje.

— Det er fint Postelin, hvad, sagde Smit og puffede Hansen i Siden. Ja, det har nu altid været en fin Familie, men nu vokser hun da rent os andre over Hovedet.

— Jeg kan ikke vide, Svoger, sagde Hattemageren. Storsnudethed har nu aldrig ligget meget for de Folk, og Lucina er da sød og rar som sædvanlig — se, hvor Gudrun og Søren sidder og sluger hende med Øjnene.

— Ja, sagde Smit og sukkede. Jeg forstaar mig ikke paa den Knægt. Og hvordan er det med Gudrun? I vor Tid skulde vi min Sæl ikke have betænkt os saa længe paa at komme sammen, naar at Fatter stod parat med Moneterne, hvad?

Ja, Gudrun og Søren slugte Lucile med Øjnene. Søren var ganske bjergtagen; han vidste ikke, hvad det var, der rørte sig i ham, han havde ganske glemt, hvor han var, og at han sad med sin Forlovede ved sin Side — han klap-

pede ikke engang, da Lucile var færdig, og Huset bragede af Bifald.

Men Gudrun havde den hele Tid siddet med Hjertet fuld af Angst. Hun var ganske klar over, at med Lucina kunde hun aldrig tage Kampen op, hvilken ung Mand kunde forblive kold overfor denne friske Skønhed, der ikke syntes at høre hjemme her paa Jorden? Og at Søren elskede en anden Kvinde, var hun blevet klar over for længe siden; hun vidste, han vilde ikke bedrage hende, han vilde sige hende det, saa snart han blev klar over sine egne Følelser. Men endnu forstod han ikke, hvordan det var fat med ham selv.

Søren elskede Lucile Grahn, uden Tvivl var det til Teatret, hans Hu stod, sagtens ogsaa til Kunsten, hans Evner drev ham; en skønne Dag vilde han se det selv, da vilde han gaa til Scenen, de straalende Porte vilde gaa op for ham, og bag dem vilde han og Lucina kunne lege deres Kærlighedsleg, medens *hun* for altid skulde forblive udenfor i Mørket.

Gudrun gøs, naar hun tænkte paa den Kulde og Ensomhed, som skulde blive hendes Lod. Aldrig vilde hun kunne glemme Søren, aldrig vilde

hun kunne finde Lykken ved nogen andens Side.

Og selv havde hun ikke Evner til at sprænge Portene og komme indenfor. Havde heller ikke Mod dertil, overfor Lucina vilde hun hurtigt komme tilkort, hun tænkte ikke et Øjeblik paa at tage Kampen op mod Veninden.

Og Gudrun trykkede sig op i Logen og søgte at trænge sine Taarer tilbage. Hun saa paa Søren med et langt og sorgfuldt Blik, som han ikke mødte. Han havde ikke revet sig løs fra Drømmen endnu, han tænkte slet ikke paa, at hun var i hans Nærhed. Slaget var allerede tabt, og Gudrun kvalte sin Hulken bag Lommetørklædet.

Da vendte Søren sig imod hende, endnu med Glæden i sine Øjne og sagde:

— Er hun dog ikke —

— Jo, sagde Gudrun og kunde ikke holde de bitre Ord tilbage. Hun passer ogsaa meget bedre for Dig end jeg.

Søren saa forundret og misfornøjet paa hende. Denne Skinsyge var dog *for* overdreven, maatte han nu ikke engang glæde sig over den Skønhedsaabenbaring, deres fælles Veninde altid havde været ogsaa i hendes Øjne.

Sørens Ansigt blev haardt, og hans Hjerte blev ganske koldt mod hende, der i Øjeblikket syntes ham en paatvungen Fæstemø, og hvis trofaste Kærlighed han mere og mere følte som en Lænke om Benet.

Lucile var straalende af Glæde og Stolthed. Endelig havde hun debuteret for Alvor, endelig havde hun lagt København for sine Fødder og vundet Vished for, at hun var Kunstnerinde. Og Bournonville kom hende efter Forestillingen i Møde med udbredte Arme:

— Dyrebare Lucile, udbrød han, dette var næsten endnu skønnere, end jeg havde troet det muligt, og det er dog ingen Ting mod, hvad der skal komme.

Men Lucile veg sky tilbage og saa paa ham med sørgmodig Forundring og noget af den gamle fjendtlige Trods i sit Blik.

Han var ellers forsigtig nu, det var længe siden, han havde skræmmet hende; men nu var Kærligheden og Begejstringen over hendes Kunst løbet af med ham; han vidste jo, hvad de to kunde skabe tilsammen.

Han saa straks, at han havde krænket hende, og hans Ansigt blev mørkt.

— Ak, Lucile, sagde han, om De vidste, om De anede, hvor højt jeg —

— Jeg véd, hvor højt Hr. Dansedirektøren sætter Kunsten, skyndte Lucile sig at afbryde. Hr. Direktøren vilde sige —

— Ja, hvad nytter det, at jeg har Tusinde Ting at sige? udbrød Bournonville heftigt. Mit Hjerte er saa forpint og saa fuldt, at jeg næppe kan finde Ord til at forklare Dem mine Følelser, og De vil ikke laane mig Gehør. De vil ikke engang høre mig til Ende. Ak, Lucile, naar man ser Dem danse, skulde man forsværge, at Deres Hjerte var en Sten.

— Man kan jo slaa Vand af en Klippe, sagde Lucile med et lille Smil. Det har jo Hr. Dansedirektøren selv bevist. Jeg kan aldrig noksom være Dem taknemlig for, at De har lært mig at danse, trods mit Stenhjærte.

— Ja, De spotter, Lucile, sagde Bournonville og fo'r op og ned ad Gulvet. Det er altid let at drive Gæk med en Lidenskab, saa dyb og stærk som min, ogsaa farligt.

— Truer Hr. Dansedirektøren? spurgte Lucile og kastede sit smukke Hoved tilbage.

— Trygler eller truer, hvad véd jeg? fo'r

Bournonville op. Og ingen af Delene bider jo paa Deres Kulde og Haan. De kan jo roligt ynke mig fra Deres Forskansning af kølig Uskyld.

— Det kunde aldrig falde mig ind at ynke Dem, sagde Lucile roligt. Forøvrigt spotter jeg Dem heller ikke, ikke med mindre De tvinger mig dertil. Har De noget at tale til mig om den Kunst, vi begge elsker, er jeg lutter Øre.

— Tilgiv, Lucile, sagde Bournonville og genvandt med en voldsom Viljeanspændelse Herredømmet over sig selv. Ja, jeg har meget at sige til Dem, om den Kunst, vi begge elsker. Gud være lovet, at De dog i det mindste elsker noget, som ogsaa er mig kært. Har De læst Hr. Ingemanns historiske Digtninge?

— Ja, sagde Lucile, og nu lyste hendes Øjne. Moder og jeg har netop læst Valdemar den Store og hans Mænd; hvor er de dejlige, de Vers! Og Valdemar Sejr, man siger jo, Hr. Ingemann vil skrive en hel Række Romaner over disse Emner; det vil blive smukt.

— Jeg agter at komponere en Række Balletter deraf, Lucile, sagde Bournonville. Vi to kunde skabe en herlig Perlerække af Danse over de gamle danske Sagn, tror De ikke? Den første

skal hedde »Valdemar«, jeg undfangede Idéen til den netop før, medens jeg saa Dem danse. De skal udføre Astrids Rolle, vil De? De vil tage Dem henrivende ud som en ung Mand.

Og Lucile trak sig atter tilbage i sin Skal, med Bournonville var der intet Udkomme; Erotiken stak altid sin Hestefod frem tilsidst, hvor uskyldigt og kunstbegejstret han end begyndte.

Men Bournonville komponerede sin »Valdemar«, og efter nogen Betænkning gik Lucile Grahn ind paa at danse Astrids Rolle, skønt det var hende imod at optræde forklædt i Mandsdragt, som Rollen krævede.

Men hun saa endnu vidunderligere og mere bedaarende ud som ung Mand end som ung Kvinde, endelig vandt hun i denne Rolle sin afgørende Sejr, der var næppe mange unge Kavalerer i København, hvis Hjærte ikke bankede hedt for Lucile Grahn, og Damerne da med for den Sags Skyld.

Efter Forestillingen lod Prinsesse Vilhelmine Lucile kalde op til sig, tog en gylden Krone af sit Haar og satte den om Luciles Pande; det var som den officielle Kroning af Ballettens nye Primadonna — — —

Inde i sit Kontor sad Kammerherre Holstein og smilte i behagelige Drømme. Han var ikke nogen Libertiner i almindelig Forstand, han kunde meget vel nyde en kvindelig Skønhedsaabenbaring uden altfor erotiske Tanker; overfor dette yndige Barn følte han virkelig kun en ren Glæde uden noget Slags Begær.

Og saa havde Balletten nu en virkelig Primadonna igen, der var en, som med Virkning kunde spilles ud imod Madam Krätzmer, som blev mere og mere besværlig.

Hun anmodede om, at Bournonville maatte faa Tilhold om at optræde saaledes overfor hende, at Forholdet til ham dog blev hende udholdeligt. Han vilde paatvinge hende Gestus og mimiske Udtryk, som efter hendes Formening kun vilde virke som Grimacer, han insulterede hende ofte i andres Paahør, én Dag havde han endogsaa benyttet Udtrykket »Hun er gal«. Ved en anden Lejlighed havde hun maattet bortfjerne sig fra Prøven, fordi hans Optræden var en saadan, at hun maatte befrygte, han skulde gaa over til Haandgribeligheder.

Regissør Fredstrup forklarede ganske omvendt, at hun ikke havde udvist den skyldige

Disciplin, ogsaa Solodanser Larcher og Figurant Stramboe sluttede sig til Dansedirektøren, og Bournonville selv indgav Klage paa Klage.

Jo, det var nydelige Scener, der udspilledes i Kammerherrens hyggelige Kontor. Men, skønt flere af Damerne støttede Madame Krätzmer, led hun denne Gang et føleligt Nederlag. Hun var jo ikke mere uundværlig, hun maatte modtage en alvorlig Reprimande. Man havde jo Lucile Grahn.

Og Kammerherren gned sig i Hænderne.

Jo, Lucile Grahns Stjerne var i stærk Stigning. Snart skulde den fordunkle alle andre. At det hele saa omsider brast, saa Lucile rystede Danmarks Støv af sine Fødder, var utvivlsomt til lige saa megen Gavn for hende selv, som til Skade for den danske Ballet.

DYVA & JEPPESENS BOG-TRYKKERI
KØBENHAVN